Projekt

Prezydenta Miasta Zabrze

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA ZABRZE

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie uchwalenia planu ogólnego miasta Zabrze

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), w związku z uchwałą Nr III/11/24 Rady Miasta Zabrze z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Zabrze, na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się plan ogólny miasta Zabrze obejmujący obszar całego miasta w jego granicach administracyjnych.

§ 2. Integralną częścią niniejszej uchwały są dane przestrzenne, stanowiące załącznik do nininiejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik nr 1 do uchwały Nr .....

Rady Miasta Zabrze

z dnia ..... 2026 r.

Zalacznik1.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

PLAN OGÓLNY
MIASTA ZABRZE

UZASADNIENIE

Marzec 2026

Spis treści

ROZDZIAŁ I WYJAŚNIENIE PRZYCZYN 2

1) PRZYCZYNY WYZNACZENIA STREF PLANISTYCZNYCH W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM, W TYM PRZEDSTAWIENIE OBLICZEŃ POTWIERDZAJĄCYCH SPEŁNIENIE WARUNKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 13D UST. 1 ALBO 3; 3
2) PRZYCZYNY WYZNACZENIA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY LUB OBSZARU ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM - W PRZYPADKU ICH WYZNACZENIA; 42
3) PRZYCZYN USTALENIA GMINNYCH STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PLANIE OGÓLNYM; 44

ROZDZIAŁ II WYJAŚNIENIE SPOSOBU UWZGLĘDNIENIA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY. 45

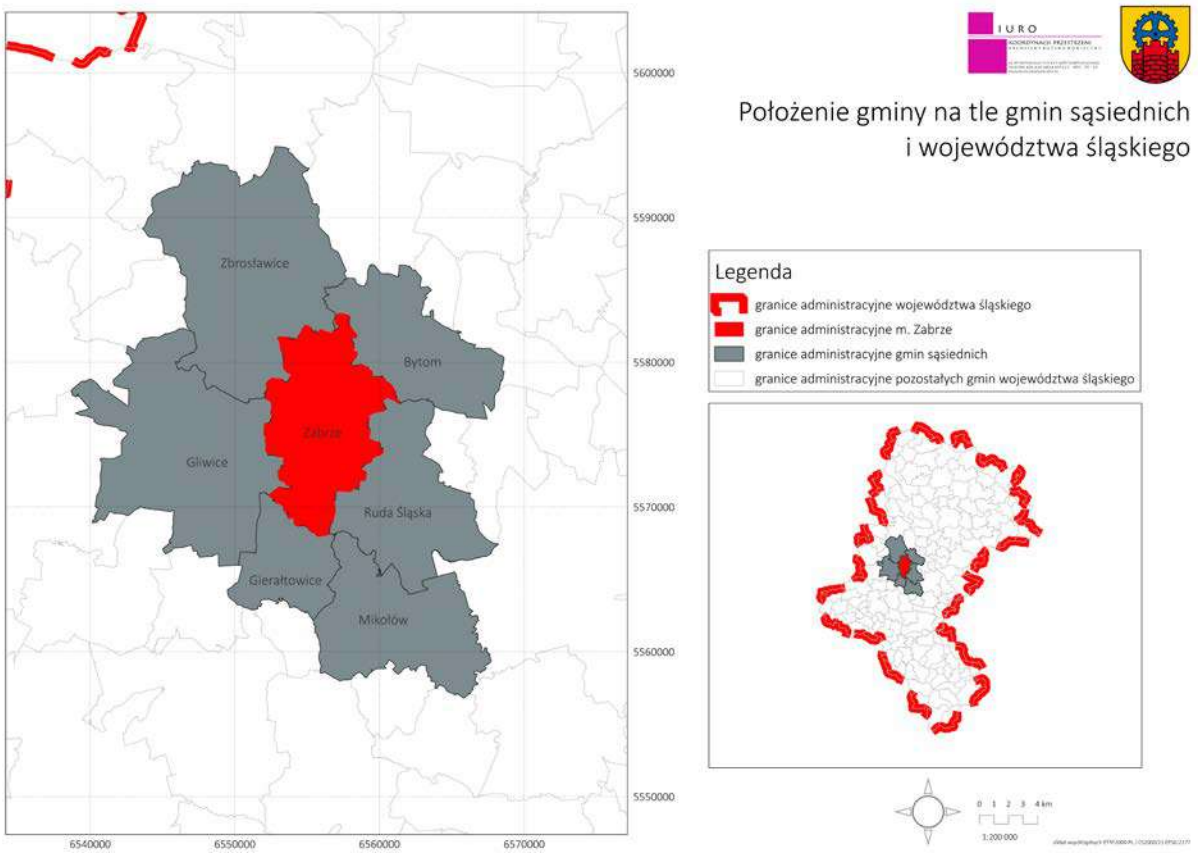
1) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ GMINY OKREŚLONĄ W STRATEGII ROZWOJU GMINY LUB STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO; 45
2) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA; 46
3) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z UWARUNKOWANIAMI PRZESTRZENNYMI. 49
   a) Formy ochrony przyrody 49
   b) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału 70
   c) Obszary gruntów zmeliorowanych 72
   d) Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy 72
   e) Strefy ochronne ujęć wody 73
   f) Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych 74
   g) Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi 79
   h) Udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji 81
   i) Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej 85
   j) Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951 i 1688), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej 85
   k) Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne 144
   l) Tereny zamknięte i ich strefy ochronne 144
   m) Obszary ograniczonego użytkowania 144
   n) Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji 146
   o) Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji 147
   p) Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją 156
   q) Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne 156
   r) Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej 157
   s) Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego 157
4) ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU; 159
5) REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE; 184
6) OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. - PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA; 190
7) ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE. 195

Wykonanie opracowania. 204

ROZDZIAŁ I
WYJAŚNIENIE PRZYCZYN

1) PRZYCZYNY WYZNACZENIA STREF PLANISTYCZNYCH W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM, W TYM PRZEDSTAWIENIE OBLICZEŃ POTWIERDZAJĄCYCH SPEŁNIENIE WARUNKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 13D UST. 1 ALBO 3;

Plan ogólny Miasta Zabrze sporządzany został na podstawie uchwały **Nr III/11/24 Rady Miasta Zabrze z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Zabrze.** Obszarem objętym planem ogólnym jest **Miasto Zabrze** w granicach administracyjnych zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowaniem objęte jest całe miasto na prawach powiatu Zabrze, położone w południowo-zachodniej Polsce, w zachodniej części województwa śląskiego i Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP), na Wyżynie Katowickiej, nad rzekami Kłodnicą i Bytomką, w dorzeczu Odry. Miasto sąsiaduje z miastami Bytom, Gliwice i Ruda Śląska oraz powiatami gliwickim i tarnogórskim. Według danych GUS z 30 czerwca 2024 roku, miasto było zamieszkiwane przez 153 067 osób, co czyniło je wówczas 22. pod względem liczby ludności miastem w Polsce. 17 września 2012 Rada Miejska zadecydowała o nowym podziale administracyjnym miasta. Zabrze zostało podzielone na 18 dzielnic, które stanowią jednostki pomocnicze miasta 18 października 2021 powstały w Zabrzu 3 nowe dzielnice: Skłodowskiej-Curie, Poremba i Śródmieście· Gmina Zabrze graniczy z 5 gminami: Zbrosławice (od strony północnej), Bytom (od strony północnego-wschodu), Ruda Śląska (od strony wschodniej), Gierałtowice (od strony południowej), Gliwice (od strony zachodniej). Gmina Mikołów leży w bliskiej odległości.

Rysunek 1. Położenie gminy Zabrze na tle gmin sąsiednich i województwa śląskiego

Zabrze należy do Aglomeracji Górnośląskiej oraz do formalnych związków jednostek terytorialnych – Górnośląskiego Związku Metropolitalnego i Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. Natomiast podział na subregiony wynika z założeń „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020". Mają one charakter obszarów polityki rozwoju, co oznacza, że podział ten wpływa na charakter podejmowanych działań rozwojowych.

Plan ogólny stanowi podstawę do sporządzania planów miejscowych lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) gminy zostały zobligowane do sporządzenia planów ogólnych – opracowań planistycznych w randze aktu prawa miejscowego obejmujących całą gminę.

Obszar objęty planem ogólnym został podzielony w sposób rozłączny na następujące strefy planistyczne, zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;
- strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
- strefę usługową;
- strefę handlu wielkopowierzchniowego;
- strefę gospodarczą;
- strefę produkcji rolniczej;
- strefę infrastrukturalną;
- strefę zieleni i rekreacji;
- strefę cmentarzy;
- strefę górnictwa;
- strefę otwartą;
- strefę komunikacyjną.

Zmiana ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 13d ust. 1., którego zaktualizowane brzmienie to: "„1. Strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, wyznacza się w pierwszej kolejności na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, obszarach uzupełnienia zabudowy oraz ***obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b***.";".

Zmiana rozporządzenia dotycząca istniejącej zabudowy w planach ogólnych dotyczy przede wszystkim sposobu wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz wpływu na wydawanie decyzji o warunkach zabudowy (WZ).
Przy wykreowaniu stref planistycznych, zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniono:

- **położenie Miasta Zabrze** w konurbacji katowickiej, w części dawnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, w części konurbacji katowickiej oraz w części Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii;
- **jej sąsiedztwo**, gdzie Miasto Zabrze graniczy z 5 gminami: Zbrosławice (od strony północnej), Bytom (od strony północnego-wschodu), Ruda Śląska (od strony wschodniej), Gierałtowice (od strony południowej), Gliwice (od strony zachodniej). Gmina Mikołów leży w bliskiej odległości **oraz analizy dokumentów planistycznych**;
- dane demograficzne: zgodnie z danymi prezentowanymi przez Główny Urząd Statystyczny,
- dane dotyczące aktualnego zagospodarowania (użytkowania terenu) opracowano na podstawie Bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Są to dane udostępnione przez Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach, które zawierają lokalizację przestrzenną obiektów wraz z ich podstawową charakterystyką opisową. Stopień szczegółowości i treść BDOT10k odpowiada tradycyjnej mapie topograficznej sporządzanej w skali 1: 10 000. Aktualność danych to 2024 r. z ostatnią modyfikacją z dnia 22 sierpnia 2024 r. Należy wskazać, że baza BDOT10k prowadzona jest w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 4 sierpnia 2021 r. w sprawie bazy*

danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólno geograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych co zapewnia zestandaryzowane podejście w zakresie pozyskiwania, opracowania i klasyfikacji poszczególnych form pokrycia terenu, a także porównywalność danych na terenie całego kraju. Jednocześnie dane te są aktualizowane niezwłocznie po uzyskaniu nowych danych źródłowych. W poniższej tabeli przedstawiono udział poszczególnych form pokrycia terenu na terenie miasta Zabrza.

Dokumenty gmin sąsiednich utrzymują połączenia komunikacyjne, zarówno główne jak i zbiorcze. Wyznaczone kierunki zagospodarowania w większości pokrywają się z kontynuacją kierunków wyznaczonych po stronie gminy Zabrze. Należy wskazać na kontynuację w gminach ościennych kierunków związanych z terenami zieleni. Istnieją również nieścisłości w planowanych kierunkach zagospodarowania przestrzennego, gdzie wskazuje się na rozwój obszarów produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Sytuacja taka ma miejsce zarówno w relacji gminy sąsiednie do gminy Zabrze oraz odwrotnie – są to jednak marginalne sytuacje. W odniesieniu do poszczególnych gmin:

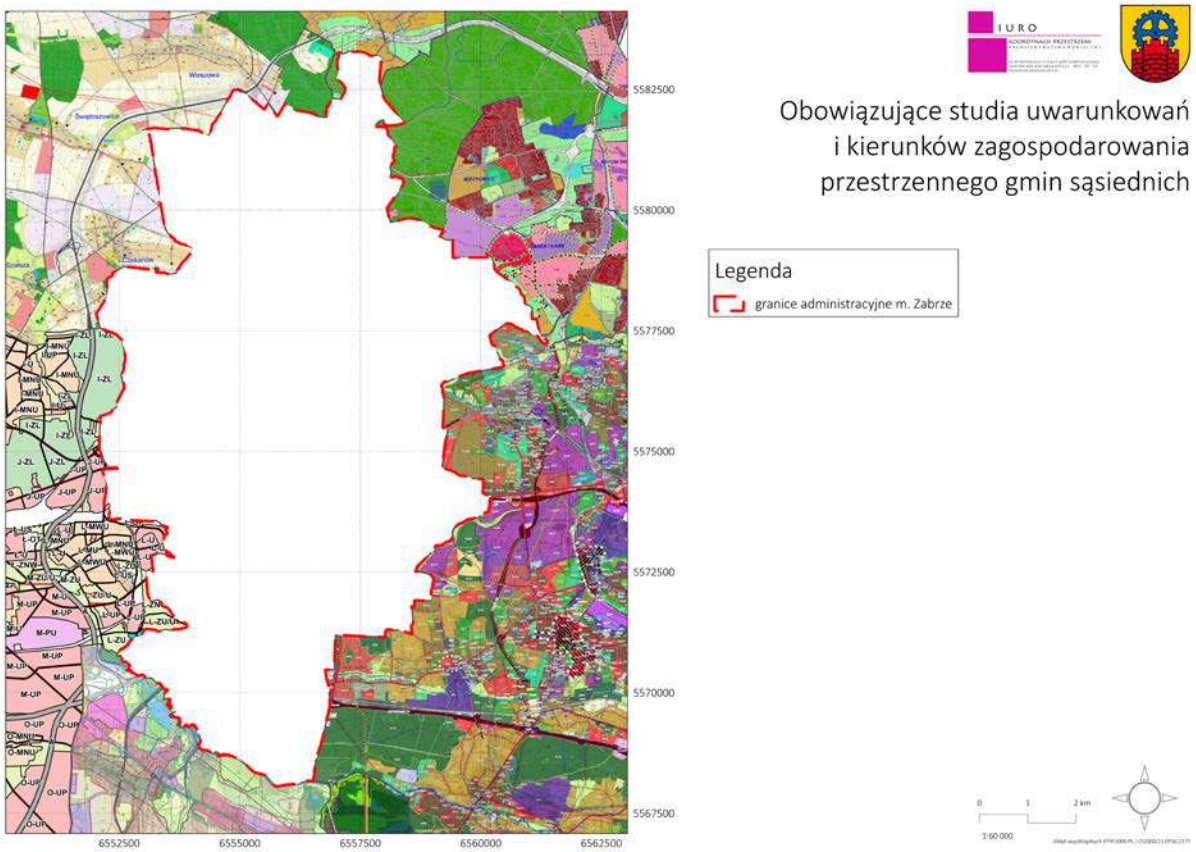
1) gmina Zbrosławice: ustalone kierunki w większości pokrywają się. Mogą wystąpić konflikty przestrzenne na granicy, gdzie planowana jest zabudowa produkcyjna w bezpośrednim sąsiedztwie ogrodów działkowych po stronie gminy Zabrze oraz planowana zabudowa produkcyjna w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej po stronie gminy Zbrosławice;

2) gmina Bytom: ustalone kierunki w większości pokrywają się. Mogą wystąpić konflikty przestrzenne na granicy, gdzie planowana jest zabudowa produkcyjna w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej po stronie gminy Bytom;

3) gmina Ruda Śląska: ustalone kierunki w większości pokrywają się lub występują nieistotne rozbieżności funkcyjne;

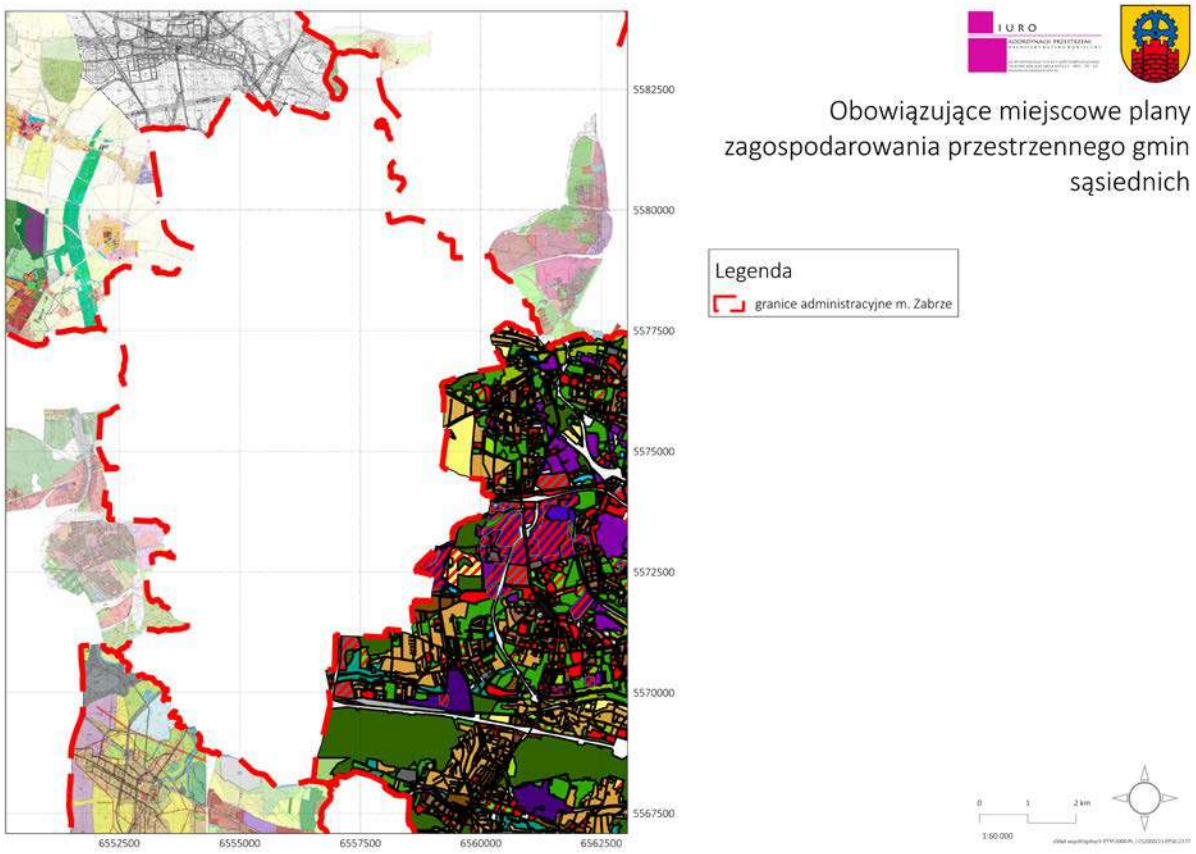
4) gmina Gierałtowice: ustalone kierunki pokrywają się na tyle, aby określić obie polityki za spójne, w obrębie granic administracyjnych;

5) gmina Gliwice: ustalone kierunki w większości pokrywają się lub występują nieistotne rozbieżności funkcyjne.

Rysunek 2. Obowiązujące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich

Należy wskazać, że większość gmin opiera swoje opracowania o obowiązujące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plany miejscowe mogą jedynie służyć do ustalenia odpowiednich wskaźników zagospodarowania terenu, w odniesieniu do gmin sąsiednich.

Rysunek 3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich

Z wyjątkiem gminy Bytom i Gliwice, wszystkie miasta ościenne posiadają całkowite pokrycie planami miejscowymi na granicy administracyjnej z miastem Zabrze. W przypadku gminy Bytom pokrycie to jest niskie. Na granicy administracyjnej w poszczególnych gminach obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1) gmina Zbrosławice:
   a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej sołectwa Wieszowa, przyjęty uchwałą Nr XXIV/416/05 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 23 czerwca 2005 r.,
   b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części północnej i zachodniej i sołectwa Wieszowa, przyjęty uchwałą Nr XXIV/415/05 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 23 czerwca 2005 r.,
   c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbrosławice dla obszaru sołectwa Świętoszowice, przyjęty uchwałą Nr XXXV/570/06 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 16 sierpnia 2006 r.,
   d) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbrosławice dla obszaru sołectwa Czekanów, przyjęta uchwałą Nr XXXIV/558/06 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 5 lipca 2006 r.,
   e) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbrosławice dla południowo- wschodniego obszaru sołectwa Szałsza, przyjęty uchwałą Nr XII/114/07 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 26 października 2007 r.;
2) gmina Bytom:
   a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru Bobrka w Bytomiu, przyjęty uchwałą Nr X/119/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r.,
   b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjęty uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015 r.,
   c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Przyjemnej i Stolarzowickiej w Bytomiu, przyjęty uchwałą Nr LVIII/755/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2017 r.,

d) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru Bobrka w Bytomiu, dla terenów położonych w dolinie rzeki Bytomki, przyjęty uchwałą Nr LXVII/866/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 lipca 2018 r.,
e) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Orzegowskiej w Bytomiu, przyjęty uchwałą Nr LXXXIV/1058/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 września 2023 r.;

3) gmina Ruda Śląska:
a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska, przyjęty uchwałą Nr 1066/LXI/2006 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 22 czerwca 2006 r.;
b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska w obszarze zlokalizowanym w Rudzie Śląskiej w rejonie ulicy Szczęść Boże, przyjęty uchwałą Nr PR.0007.81.2017 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 30 maja 2017 r.;
c) projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska w rejonie ul. Chryzantem - Bujoczka, przyjęty uchwałą Nr PR.0007.95.2017 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 22 czerwca 2017 r.

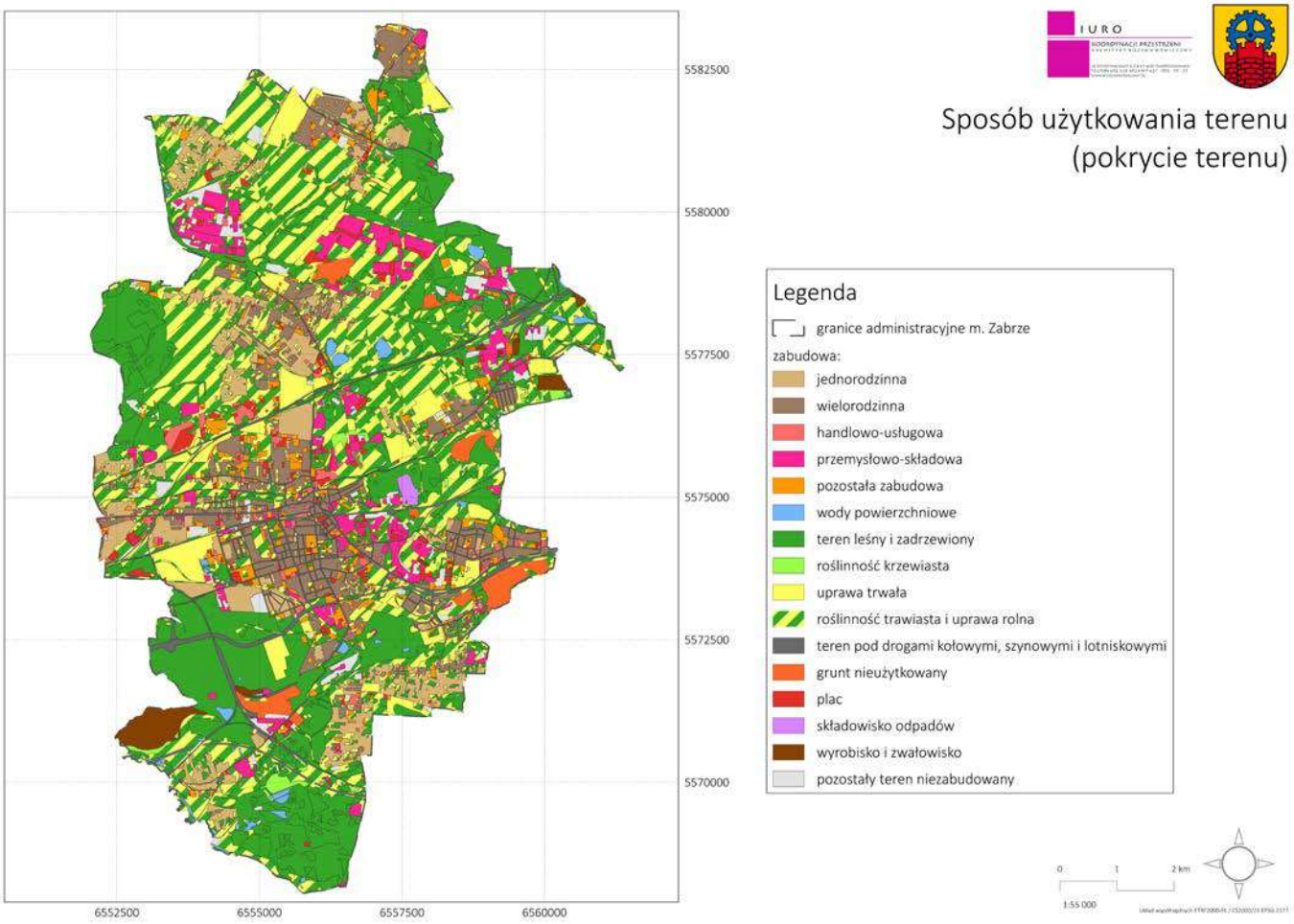
4) gmina Gierałtowice:
a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Gierałtowice dla obszaru sołectwa Przyszowice – Etap I, przyjęty uchwałą Nr XXXIX/281/2021 Rady Gminy Gierałtowice z dnia 25 sierpnia 2021 r.,
b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Paniówki – Etap I, przyjęty uchwałą Nr XL/289/2021 Rady Gminy Gierałtowice z dnia 6 października 2021 r.;

5) gmina Gliwice:
a) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice – fragmentu terenu pod gazociąg wysokoprężny relacji Zabrze-Gliwice, przyjęta uchwałą Nr XXXIV/784/2002 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 17 stycznia 2001 r.,
b) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice, przyjęta uchwałą Nr XXXVI/842/2002 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 21 marca 2002 r.,
c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla terenu obejmującego dzielnicę Sośnica-południe, przyjęty uchwałą Nr XVIII/468/2004 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 25 marca 2004 r.,
d) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego dzielnicę Sośnica - północ, przyjęty uchwałą Nr XVIII/467/2004 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 25 marca 2004 r.,
e) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla terenu położonego po wschodniej stronie ulicy Tarnogórskiej, obejmującego część dzielnicy Szobiszowice i Zatorze, przyjęty uchwałą Nr IV/87/2007 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 15 lutego 2007 r.

Należy wskazać, że nowe plany miejscowe w gminach sąsiednich pokrywają się z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennych tych gmin, co z kolei przekłada się na jednakowe, potencjalne konflikty wymienione w poprzednim punkcie. Co do zasady nie stanowi to jednak bariery dla rozwoju na terenie miasta Zabrze oraz nie wymaga wprowadzenia szczególnych regulacji na granicach administracyjnych, poza koniecznym utrzymaniem projektowanych ciągów komunikacyjnych o charakterze regionalnym i lokalnym. Gmina Zabrze nie posiada dużego pokrycia planami miejscowymi, stąd kreowanie przyszłej przestrzeni w planie ogólnym musi się oprzeć o ustalone w studium kierunki zagospodarowania, w przypadku wprowadzania terenów zurbanizowanych. Te ustalenia były już przedmiotem uzgodnień z gminami ościennymi.

- **dane demograficzne:** zgodnie z danymi prezentowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, liczba ludność w gminie Zabrze na 2023 rok wyniosła 155 430 osób. o powierzchni 80,4 km^2 (danych z 1 stycznia 2010),
- **dane dotyczące aktualnego zagospodarowania** (użytkowania terenu) opracowano na podstawie wizji w terenie oraz Bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Są to dane udostępnione przez Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach, które zawierają

lokalizację przestrzenną obiektów wraz z ich podstawową charakterystyką opisową. Stopień szczegółowości i treść BDOT10k odpowiada tradycyjnej mapie topograficznej sporządzanej w skali 1: 10 000. Aktualność danych to 2024 r. z ostatnią modyfikacją z dnia 22 sierpnia 2024 r. Należy wskazać, że baza BDOT10k prowadzona jest w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 4 sierpnia 2021 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólno geograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych* co zapewnia zestandaryzowane podejście w zakresie pozyskiwania, opracowania i klasyfikacji poszczególnych form pokrycia terenu, a także porównywalność danych na terenie całego kraju. Jednocześnie dane te są aktualizowane niezwłocznie po uzyskaniu nowych danych źródłowych.

Rysunek 4. Sposób użytkowania terenu (pokrycie terenu)

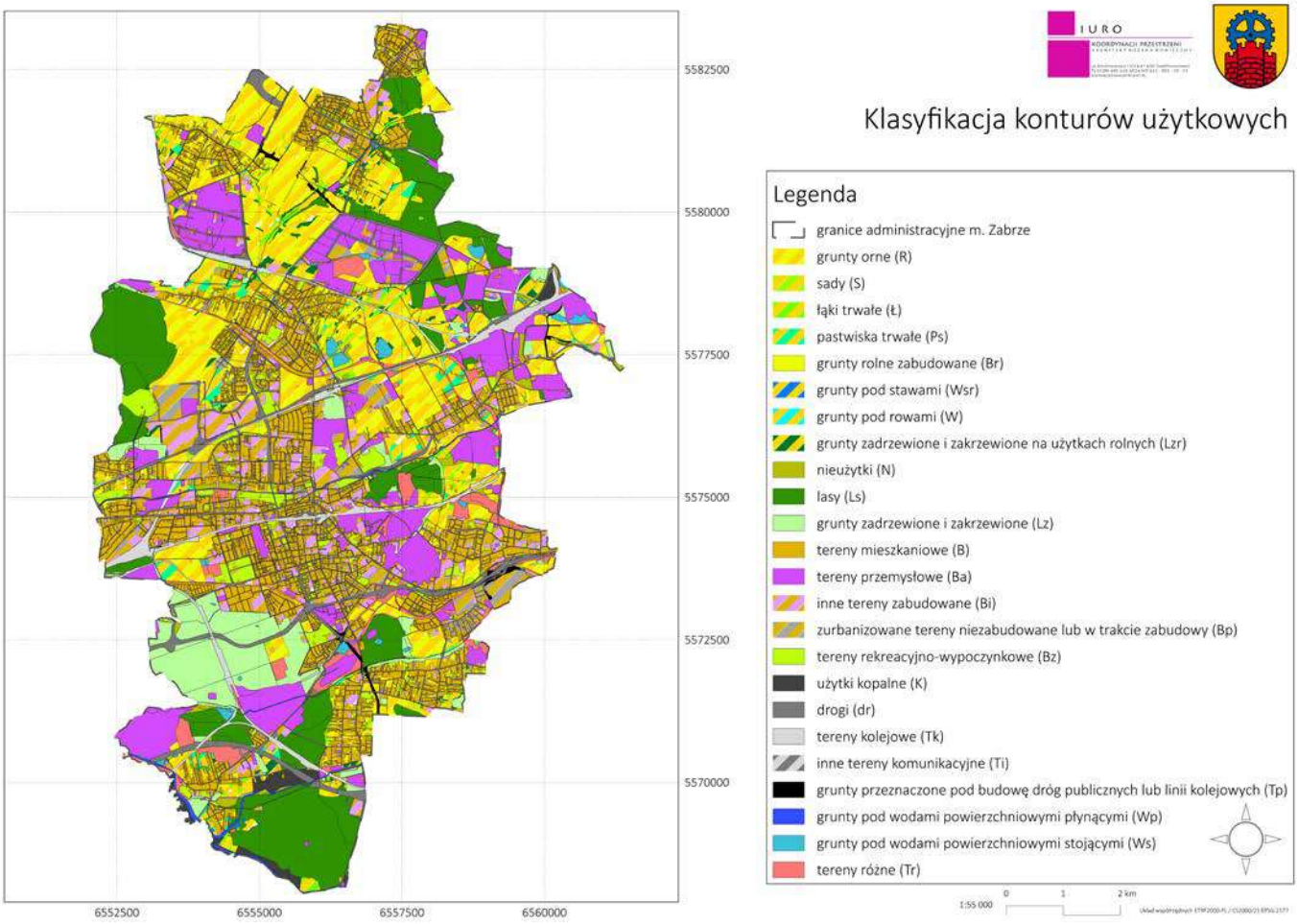
Obszar miasta Zabrze charakteryzuje się dużym udziałem terenów otwartych, w szczególności w północno-wschodniej i południowej części jednostki – ponad 55%. Składają się na to tereny leśne i zadrzewione (ok. 25% – 2 021 ha powierzchni miasta), tereny roślinności trawiastej (ok. 31% – 2 500 ha powierzchni miasta) oraz w mniejszym stopniu pozostałe tereny cechujące się wolnym od zabudowań sposobem zagospodarowania. Taki udział jest o tyle ciekawy, że w gminie nie występują żadne obszarowe formy ochrony przyrody oraz korytarze ekologiczne, chociaż postulowane są obszary, które powinny znaleźć się na liście terenów objętych szczególną ochroną. Ochrona terenów leśnych przed urbanizacją znajduje przede wszystkim odzwierciedlenie w fakcie zarządzania tymi obszarami przez Nadleśnictwa: Katowice i Brynów. Na tereny zieleni składają się także liczne zrzeszone ogrody działkowe oraz parki miejskie. Taki rodzaj zagospodarowania stanowi o atrakcyjności miasta pod względem dostępu do „infrastruktury" przyrodniczej i stwarza dogodne warunki do zamieszkania i inwestowania w miejscach przeznaczonych do dalszej urbanizacji wzdłuż ciągów komunikacyjnych i obszarów już zagospodarowanych cechujących się lukami w zabudowie. Niewątpliwie należy dążyć do zachowania połaci terenów zieleni, nie zapominając przy tym o rozwoju i urbanizacji. O układzie przestrzenno-funkcjonalnym, szczególnie w kontekście funkcji mieszkaniowej, stanowi także gęstość

zabudowy mieszkaniowej. Około 17% ogólnej powierzchni stanowią tereny zagospodarowane zabudową mieszkaniową (1 346 ha powierzchni miasta), z nieznaczną przewagą intensywnej zabudowy wielorodzinnej – ok. 9% (692 ha powierzchni miasta). W stosunku do ogólnej powierzchni miasta tereny zurbanizowane stanowią ok. 26% zagospodarowania (2 076 ha powierzchni miasta). Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna skumulowana jest w większości w centralnej części miasta, w obszarze śródmiejskim. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna rozlewa się na terenach podmiejskich, choć również w centrum znajdują się enklawy tego rodzaju zabudowy, jednakże powinno się dążyć do ujednolicenia sposobu zagospodarowania zabudową intensywną. Należy wskazać, że zabudowa mieszkaniowa w gminie jest raczej skoncentrowana. W kontekście terenów zurbanizowanych zauważyć należy, że również zabudowa o charakterze przemysłowym jest skoncentrowana w wyznaczonych do tego miejsc prowadzenia działalności produkcyjnej i gospodarczej. Udział zabudowy związanej z działalnością gospodarczą wynosi ok. 6%, co przekłada się na 485 ha powierzchni miasta. Zdecydowanie struktura zagospodarowania miasta – udział zabudowy mieszkaniowej w połączeniu z powierzchnią terenów otwartych charakteryzuje się mieszkaniowym nastawieniem polityki przestrzennej.

Miasto charakteryzuje się również, jak na warunki miejskie i rangę jednostki w regionie, dużym udziałem terenów upraw rolnych – prawie 5% powierzchni miasta stanowią uprawy trwałe (397 ha).

Obszar gminy należy do zróżnicowanego pod względem struktury zagospodarowania gruntów. Należy wskazać to jako atut, który pozwala stworzyć dogodne warunki dla zachowania miejskiego ekosystemu. Pozostała struktura funkcjonalna gminy jest następująca: wody powierzchniowe ok. 1%, drogi ok. 4,2%, wyrobiska i zwałowiska ok. 1,17%, składowiska odpadów ok. 0,17%, pozostałe obszary ok. 5,85% (place, grunty nieużytkowane lub niezabudowane).

Można ocenić, że struktura zagospodarowania jest co do zasady przejrzysta i spójna, co pozwala na tej podstawie wyznaczyć odpowiednie strefy funkcjonalne w planie ogólnym i jednoznaczne strefowanie pod dany rodzaj zagospodarowania na poziomie ogólności aktu, jakim jest plan ogólny.

Rysunek 5. Klasyfikacja konturów użytkowych

Struktura użytków gruntowych pokrywa się w większości z faktycznym stanem zagospodarowania. Dominują grunty rolne stanowiące prawie 25% powierzchni miasta (1 939 ha), na które składają się: grunty orne (1 457,28 ha), sady (0,30 ha), łąki trwałe (158 ha), pastwiska trwałe (117 ha), grunty rolne zabudowane (10,57 ha), grunty pod stawami (5,12 ha), grunty pod rowami (3,62 ha), grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych (108,23 ha) oraz nieużytki (77,95 ha). Zabudowa zagrodowa występuje głównie w północno-zachodniej i południowo-wschodniej części miasta. Grunty orne wolnym i otwartym terenom w gminie.

Grunty leśne, na które składają się lasy (995 ha) oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (473 ha) zajmują powierzchnię 1 468 ha, co stanowi ok. 18% powierzchni gminy. Lasy stanowią obszary zarządzane przez Nadleśnictwa: Katowice i Brynów. Sprawia to, że tereny te podlegają szczególnej ochronie przed zagospodarowaniem, co daje gwarancję zachowania tych przestrzeni jako wolnych od zabudowy i utrzymania naturalnych korytarzy przewietrzania i migracji zwierząt w obrębie jednostki administracyjnej.

Duży udział w ogólnym zagospodarowaniu zajmują tereny komunikacyjne (1 011 ha – 12,58% powierzchni miasta), co przekłada się na dobre skomunikowanie obszaru gminy i udział różnych form transportu: osobowego i szynowego (tramwajowego i kolejowego). Rozłożenie linii kolejowych przyczynia się nienaturalnego podziału miasta i stworzenia pewnych barier przestrzennych w planowaniu rozwoju i dalszej urbanizacji (przy jednoczesnym zapewnieniu atutu w postaci większej dostępności komunikacyjnej – bariera, która w gruncie rzeczy stanowi również szansę).

Największy udział użytków gruntowych stanowią, co typowe dla miasta, w szczególności ważnego ośrodka miejskiego w regionie – grunty zabudowane i zurbanizowane (40% – 3 320 ha powierzchni miasta), do których przyjęto: tereny mieszkaniowe (1 071 ha), tereny przemysłowe (968 ha), inne tereny zabudowane (654 ha), zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy (283 ha) oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (253 ha). W pozostałym zakresie użytki gruntowe dzielą się na: użytki kopalne – 0,70% powierzchni miasta – 56 ha (klasyfikowane jako grunty zabudowane i zurbanizowane, grunty pod wodami (1,23% powierzchni miasta) i tereny różne (2,95% powierzchni miasta).

Tabela 1. Zestawienie użytkowania ziemi na terenie miasta Zabrze

Symbol	Rodzaj użytkowania	2025	
		Powierzchnia w ha	Udział w %
Użytki rolne		1860,71	23,13%
R	Grunty orne	1457,17	18,12%
S	Sady	0,30	0,00%
Ł	Łąki	158,00	1,96%
Ps	Pastwiska trwałe	117,71	1,46%
Br	Użytki rolne zabudowane	10,57	0,13%
Wsr	Grunty pod stawami	5,12	0,06%
W	Rowy	3,62	0,05%
Lzr	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	108,22	1,35%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione		1468,41	18,26%
Ls	Lasy	995,39	12,38%
Lz	Grunty zadrzewione i Zakrzewione	473,02	5,88%
Grunty zabudowane i zurbanizowane		4297,77	53,45%
B	Tereny mieszkaniowe	1071,18	13,32%
Ba	Tereny przemysłowe	968,39	12,04%
Bi	Inne tereny zabudowane	654,43	8,14%
Bp	Zurbanizowane tereny niezabudowane	282,94	3,52%
Bz	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	253,16	3,15%
K	Użytki kopalne	56,26	0,70%
dr	Drogi	752,04	9,35%
Tk	Tereny kolejowe	204,00	2,54%

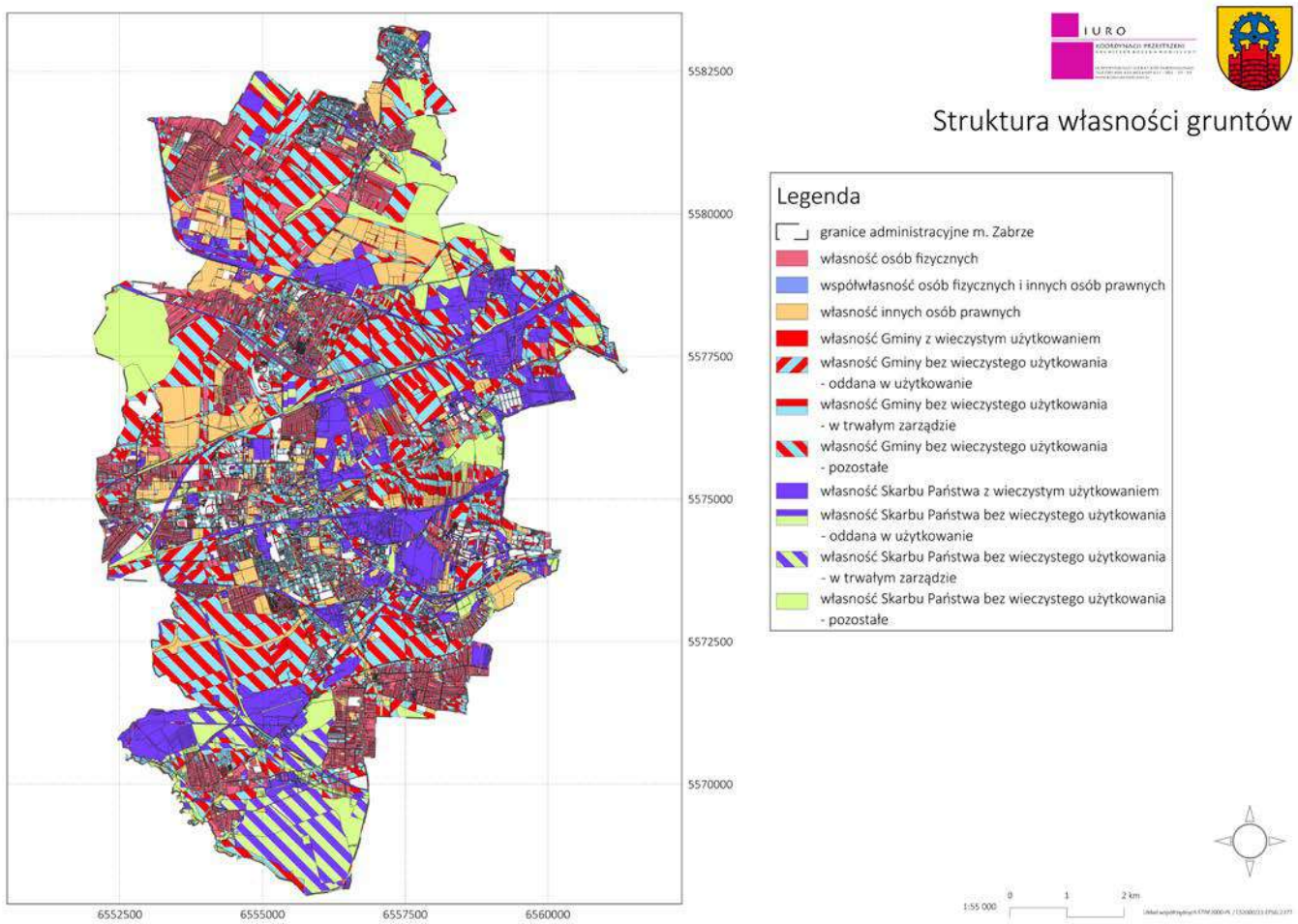
Ti	Inne tereny komunikacyjne	27,83	0,35%
Tp	Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	27,54	0,34%
Grunty pod wodami		98,58	1,23%
Wp	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	46,03	0,57%
Ws	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	52,55	0,65%
Tereny różne		237,25	2,95%
Tr	Tereny różne	237,25	2,95%
Nieużytki		77,95	0,97%
N	Nieużytki	77,95	0,97%
Ogółem		8040,65	100,00%

Przedstawione w tabeli dane wskazują, iż 53,45% ogólnej powierzchni Zabrza stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym zabudowa mieszkaniowa różnego typu stanowi 13,32 %. Wśród terenów zabudowy mieszkaniowej największą część stanowią tereny o niskiej intensywności, na które w przeważającej mierze składają się tereny osiedli zabudowy jednorodzinnej. Jednakże wyznaczone w ten sposób tereny, nie obejmują terenów mieszkaniowych występujących na terenie centrum i śródmieścia miasta, które uwzględnione zostały w ramach terenów usługowych. Zabudowa produkcyjna, składowa i magazynowa stanowi 12,04% powierzchni miasta. W stosunku do roku 2018 udział powierzchni zabudowanych i zurbanizowanych zwiększył się z47,5% do 53,45%, jednak zaznacza się, iż zmiana ta może wynikać z innej klasyfikacji użytków i obszarów.

Oczywistym skutkiem postępującej urbanizacji Miasta jest zmniejszanie się udziału użytków rolnych w ogólnej powierzchni Miasta. W przypadku Zabrza spadek ten jest mimo postępującej urbanizacji stosunkowo nieznaczny; udział użytków rolnych zmniejszył się zaledwie z 29,4 % w 2008 r. do 27,3 % w 2018 r. i następnie do 23,13% w 2025 r. Użytki rolne stanowiły niegdyś i dalej stanowią istotną rezerwę rozwojową Miasta (budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe). Znaczne powierzchnie użytków rolnych znajdują się w północnej części Miasta.

Stosunkowo wysoki jest, jak na warunki miejskie, udział terenów leśnych i zadrzewionych (18,26 %). W stosunku do roku 2008 udział powierzchni leśnych i zadrzewionych powiększył się z 14,0% do 18,8% w 2018 r. i obecnie nieco się zmniejszył. Ówczesny wzrost ten nastąpił głównie w wyniku przekształcenia terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz rekultywacji dawnych terenów pogórniczych i kolejowych. Stosunkowo niewielki (ok.0,97%) jest udział w ogólnej powierzchni Miasta terenów zakwalifikowanych do kategorii nieużytków. Odsetek ten zmniejszył się z 4,5 % w 2008 r. i z 4,1% w 2018 r. Zmniejszenie się udziału w kategorii nieużytków spowodowane jest przekwalifikowaniem znacznych powierzchni hałd, które zostały zrekultywowane najczęściej w kierunku leśnym lub są przedmiotem eksploatacji materiału w nich zawartego do celów budownictwa drogowego.

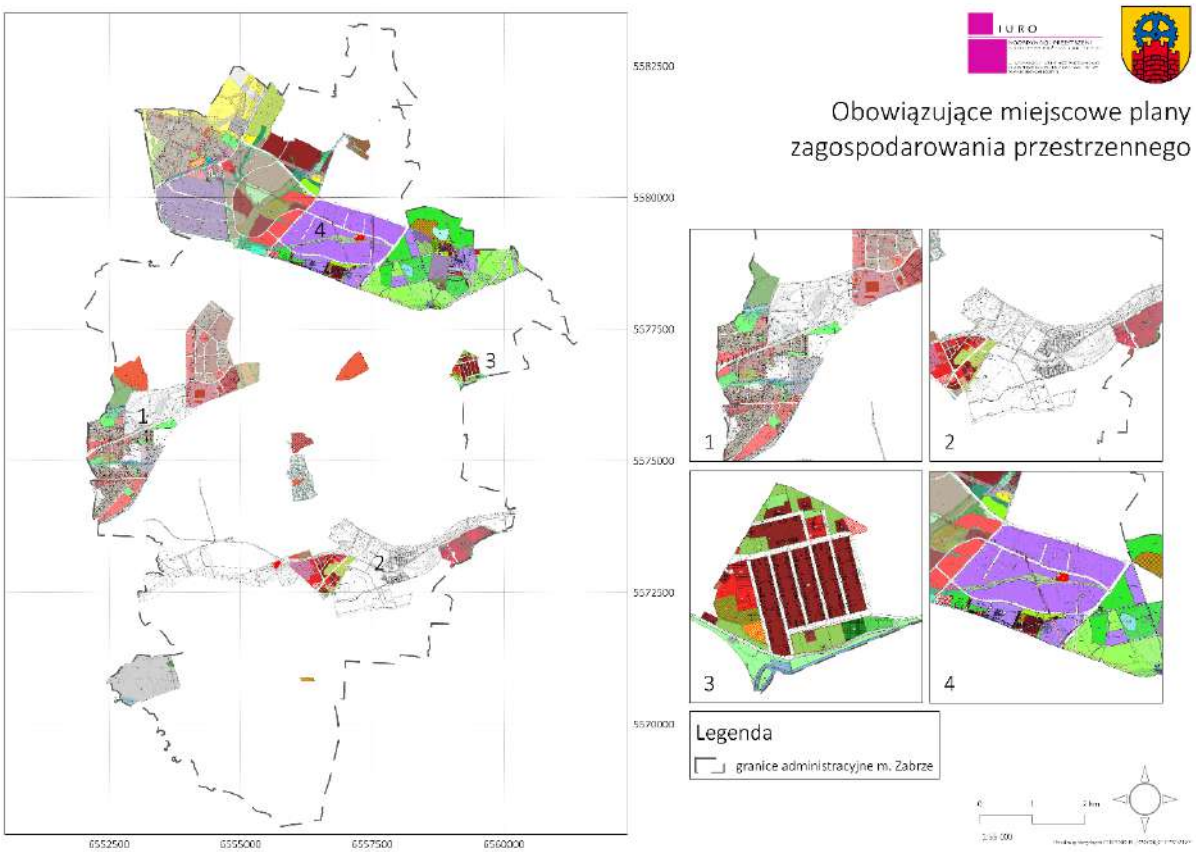
Struktura przestrzenna miasta Zabrze charakteryzuje się policentrycznością oraz przemieszaniem funkcji, w tym funkcji mieszkaniowych i gospodarczych, pomimo postępującego porządkowania przestrzennego Miasta z wyraźnym grupowaniem terenów o podobnych funkcjach. Cechą charakterystyczną tej policentryczności zwłaszcza wśród terenów mieszkaniowych – i niepozbawioną wartości – jest występowanie różnorodnych form osadniczych, od zabudowy wiejskiej i zagrodowej (Grzybowice osiedle) przez osiedla (z końca XIX i pocz. XX w.) robotniczo–urzędnicze, patronackie (np. Borsig, Zandka, Stare Zaborze), zabudowę centrum, osiedla z lat 50.ubiegłego wieku, po „blokowiska” z lat 70. i 80. (np. os. Kopernika, Janek, Zaborze). Na zakończenie należy także dodać, że powyższa struktura odzwierciedla formalny stan użytkowania powierzchni i nie musi być zgodna ze stanem rzeczywistym.

Rysunek 6. Struktura własności gruntów

Największy udział we własności posiada gmina Zabrze – prawie 45% ogółu powierzchni stanowi własność gminy (3 562 ha), w tym oddana w użytkowanie (4,13% – 332 ha), trwały zarząd (1,17% – 94 ha) oraz z użytkowaniem wieczystym osób prywatnych (2,31% – 186 ha). Grunty będące w bezpośrednim władztwie gminy stanowią ok. 37% powierzchni miasta, co przekłada się na powierzchnię 2 950 ha. Taki udział pozwala planować rozwój przestrzenny w sposób najmniej ingerujący we własność prywatną oraz daje większą swobodę przy tworzeniu przyszłej polityki przestrzennej i rewitalizacyjnej. Nieruchomości stanowiące własność gminy rozlokowane są na całej długości gminy, w większości będące całymi kompleksami nieruchomości. W dalszej kolejności najliczniej reprezentowaną grupą właścicielską w gminie są osoby fizyczne i osoby prawne – 25% powierzchni (2 027 ha), w tym własność osób fizycznych 14,40% (1 159 ha), innych osób prawnych 9,17% (738 ha) oraz współwłasność osób fizycznych i prawnych 1,63% (131 ha). Własność prywatna kumuluje się głównie w północnej części miasta, z enklawami własnościowymi w obszarze śródmiejskim. Obie struktury własnościowe przeplatają się z własnością Skarbu Państwa – 30,48% powierzchni miasta (2 452 ha), z czego 15% (1 209 ha) tej wartości stanowią użytkowania wieczyste innych podmiotów.

– **obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**.

Rysunek 7. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Zabrze

W granicach gminy Zabrze obowiązują 52 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

1) uchwała Nr XLI/467/97 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 października 1997 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu;
2) uchwała Nr IV/40/98 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego parku im. Gen. K. Świerczewskiego w Zabrzu;
3) uchwała Nr IV/41/98 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu;
4) uchwała Nr XXVII/425/2000 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych przez PKP;
5) uchwała Nr XIV/119/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 7 lipca 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu – Zabrzu;

6) uchwała Nr XVIII/155/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 10 listopada 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu;

7) uchwała Nr XXVIII/289/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar „A";

8) uchwała Nr XLIII/562/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 września 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrza dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze;

9) uchwała Nr XLIII/563/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 września 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice;

10) uchwała Nr LVIII/759/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu – Zabrzu" na terenie oznaczonym symbolem 17M;

11) uchwała Nr LVIII/760/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu;

12) uchwała Nr LX/785/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami: Ofiar Katynia i Witosa;

13) uchwała Nr XII/125/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG.PP.SM.UR;

14) uchwała Nr XV/160/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 października 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice;

15) uchwała Nr XVI /193/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów „Zwału Sośnica";

16) uchwała Nr XVI/194/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami: Ofiar Katynia i Składową;

17) uchwała Nr XXVIII/404/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2012 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka;

18) uchwała Nr XXVIII/405/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2012 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą Nr 4 w Zabrzu;

19) uchwała Nr XXXIX/571/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Rokitnica - Leśna Polana w Zabrzu – Etap I;

20) uchwała Nr XLI/608/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 lipca 2013 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki;

21) uchwała Nr LIV/807/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokitnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu;

22) uchwała Nr IV/26/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu;

23) uchwała Nr XXXVII/409/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach;

24) uchwała Nr XXXVII/410/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. prof. Zbigniewa Religi – 1 etap;

25) uchwała Nr XXXVII/411/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze – 1 etap;

26) uchwała Nr LXI/729/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig - Etap I;

27) uchwała Nr XVIII/332/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Bytomskiej 119 na osiedlu Borsig;

28) uchwała Nr XX/355/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych północnej części miasta Zabrze – II etap;

29) uchwała NR XXXII/532/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej – ETAP I;

30) uchwała Nr XXXVIII/623/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 października 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze – III etap wraz z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego;

31) uchwała Nr LXXIII/974/23 z dnia 30 października 2023 r. w sprawie zmiany tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze – III etap;

32) uchwała Nr XXXVIII/624/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 października 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ulicy Wincentego Witosa i ulicy Składowej w Zabrzu;

33) uchwała nr XXXVIII/625/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 października 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu - 1 etap;

34) uchwała Nr XL/658/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej - ETAP II;

35) uchwała Nr XL/657/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu - 2 etap;

36) uchwała Nr XLV/707/22 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu - 3 etap;

37) uchwała Nr XLV/706/22 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Grzybowicach w rejonie ul. Michała Wosia i ul. Wincentego Witosa - 1 etap;

38) uchwała Nr XLIX/743/22 Rady Miasta Zabrze z dnia 11 maja 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części północnej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu;

39) uchwała Nr LIV/788/22 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej – ETAP III;

40) uchwała Nr LX/859/23 Rady Miasta Zabrze z dnia 9 stycznia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu – 1 etap;

41) uchwała Nr LXVI/900/23 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Grzybowicach w rejonie ul. Na Lesie;

42) uchwała Nr LXXIII/975/23 Rady Miasta Zabrze z dnia 30 października 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ul. Wolności nr 63 w dzielnicy Maciejów w Zabrzu;

43) uchwała Nr IX/70/24 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 października 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. Macieja Mielżyńskiego oraz Plutonowego Ryszarda Szkubacza;

44) uchwała Nr XV/122/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Hagera i ul. Drzymały – 1 etap.

Podczas sporządzania Planu Ogólnego miasto Zabrze uchwaliło następujące 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (stan na 23.03.2026 r.):

45) uchwała Nr XVI/141/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części Miasta Zabrze - VI etap.
46) uchwała Nr XVI/142/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części Miasta Zabrze – V etap.
47) uchwała Nr XVI/143/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części Miasta Zabrze – VI etap.
48) uchwała Nr XVI/138/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. prof. Zbigniewa Religii, św. Floriana, 3-go Maja, Wolności -1 etap.
49) uchwała Nr XVI/139/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Grzybowicach w rejonie ul. Michała Wosia i ul. Wincentego Witosa - 2 etap.
50) uchwała Nr XVI/140/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Grzybowicach w rejonie ul. Michała Wosia i ul. Wincentego Witosa - 3 etap.
51) uchwała Nr XXV/267/25 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na północ od ul. Macieja Mielżyńskiego w Zabrzu - 1 etap.
52) uchwała Nr XXVIII/299/26 Rady Miasta Zabrze z dnia 9 lutego 2026 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. Konrada Sitki.

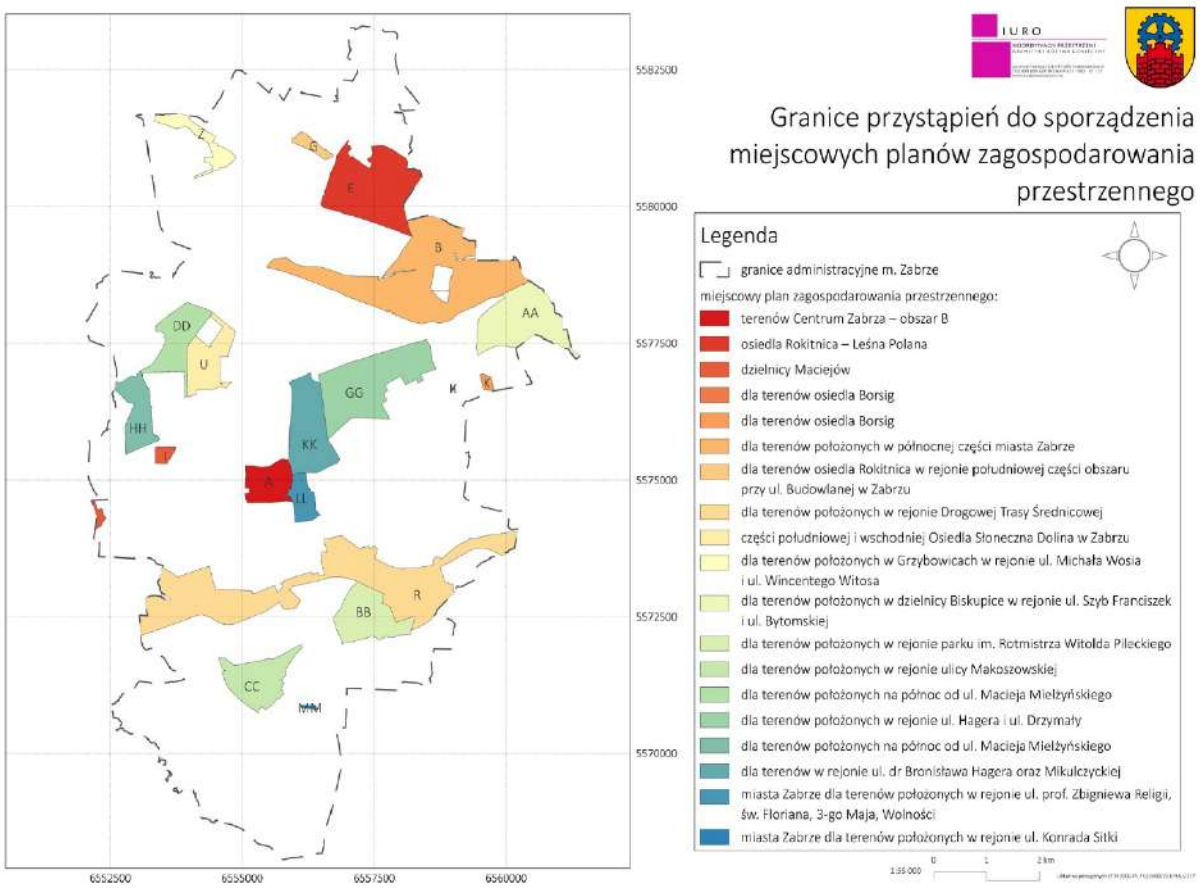
Łącznie obszar gminy pokryty jest w 33,17% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (2 666,80 ha powierzchni miasta). Analizując miejscowe plany zagospodarowania obowiązujące w gminie pod względem przeznaczeń zauważyć można, że kontynuują one co do zasady wyznaczoną politykę przestrzenną gminy wyrażoną w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wyzwanie i problem w kształtowaniu polityki przestrzennej na potrzeby nowego opracowania mogą stanowić starsze plany miejscowe sporządzone jeszcze na bazie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności sposób zapisywania ustaleń tych planów i nieprecyzyjne, niejednoznaczne określenie przeznaczenia. Wymaga to doprecyzowania przeznaczenia i wybrania konkretnego kierunku przyszłego zagospodarowania. W tym może jednak pomóc akt kierownictwa wewnętrznego, który stanowić będzie punkt wyjściowy dla projektowanych przeznaczeń. Kolejnym elementem wymagającym dostosowania są wskaźniki zagospodarowania i ustalone warunki zabudowy terenów, dla których obowiązują plany miejscowe. Plan ogólny musi wprowadzić regulację pozwalające na ujednolicenie i kontrolowanie powstawanie nowej zabudowy.

Ponadto na terenie gminy przystąpiono do sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których procedury planistyczne znajdują się w toku, na różnym etapie procedowania:

1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów Centrum Zabrza – obszar B;
2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu;
3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu;
4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig;
5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze;
6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Rokitnica w rejonie południowej części obszaru przy ul. Budowlanej w Zabrzu;
7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla fragmentu obszaru Lasu MOTOCROSS;
8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej;
9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części południowej i wschodniej Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu;
10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Grzybowicach w rejonie ul. Michała Wosia i ul. Wincentego Witosa;
11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w dzielnicy Biskupice w rejonie ul. Szyb Franciszek i ul. Bytomskiej w Zabrzu;
12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie parku im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Zabrzu;
13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Makoszowskiej w Zabrzu;
14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na północ od ul. Macieja Mielżyńskiego w Zabrzu;
15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Hagera i ul. Drzymały;
16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na północ od ul. Macieja Miwlżyńskiego w Zabrzu;
17) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów w rejonie ul. Macieja Mielżyńskiego oraz Plutonowego Ryszarda Szkubacza;
18) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów w rejonie ul. dr Bronisława Hagera oraz Mikulczyckiej;
19) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. prof. Zbigniewa Religii, św. Floriana, 3go Maja, Wolności;
20) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. Przy Ujęciu.

Projektowane ustalenia planów miejscowych co do zasady uszczegóławiają wyznaczoną politykę przestrzenną gminy wyrażoną w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Opracowania zostały uwzględnione w sporządzanym planie ogólnym, w zakresie w jakim pozwala na to nowy rodzaj aktu jakim jest plan ogólny, w kontekście bilansu terenów, gęstości zabudowy mieszkaniowej i racjonalnego podejścia do rozwoju gminy. Co do jednego z planów miejscowych, niewymienionego, gmina planuje odstąpienie od jego sporządzenia.

Rysunek 8. Granice przystąpień do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Zabrze

Miasto Zabrze posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. Analiza dokumentu studium wskazuje, iż na obszarze gminy dominującą funkcją pozostają tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, poprzeplatanej zabudową o charakterze produkcyjno-usługowym. Tereny zabudowy mieszkaniowej będą kształtować się w formie zwartej w obrębie już istniejących i zagospodarowanych terenów mieszkaniowych, stanowiąc o naturalnych postępowaniu urbanizacji bez wprowadzenia tzw. polityki rozproszonej zabudowy. Kluczowe znaczenie w kształtowaniu przestrzeni mają kwestie ochrony istniejących terenów zieleni, których udział w powierzchni gminy jest znaczący – akt kierownictwa wewnętrznego utrzymuje ten stan rzeczy i kierunek polityki przestrzennej zakłada zachowanie korytarzy zieleni. Ważnym aspektem lub zagrożeniem w kształtowaniu przestrzeni są uwarunkowania hydrogeologiczne, dominujące w granicach opracowania: od terenów i obszarów górniczy, związanych z tym filarami ochronnymi oraz licznymi ujęciami wód podziemnych ze strefami ochronnymi oraz granicami głównych zbiorników wód podziemnych.

Gmina stawia na ochronę i zapewnienie warunków do prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, co ma bezpośrednie odzwierciedlenie w kierunkach zagospodarowania przestrzennego. Istotnym z punktu widzenia kształtowania rozwoju dla gminy jest ochrona terenów zieleni.

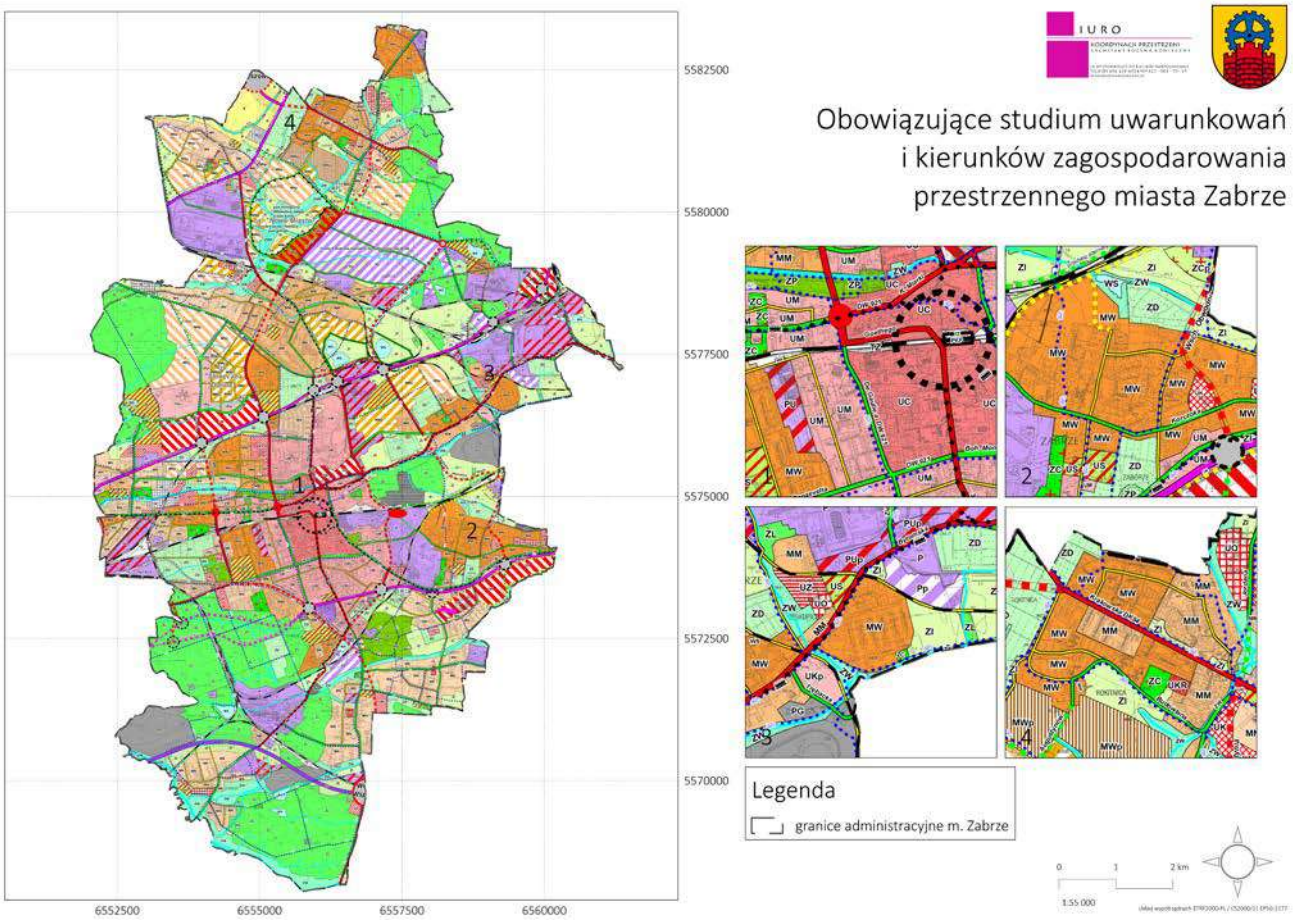
Podkreślenia wymagają cztery obszary zgrupowania zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług wokoło której kształtowana jest polityka przestrzenna gminy: ścisłe centrum miasta, zabytkowe osiedle oraz tereny zurbanizowane w północnej i wschodniej części miasta.

Ogólnie rzecz ujmując jako główne cele wskazane w studium w kontekście zagospodarowania przestrzeni gmina wskazała:

1) rozwój mieszkalnictwa;
2) utrzymanie i wzmocnienie funkcji centrum miasta Zabrze;
3) wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych zapewniających rozwój gospodarczy miasta Zabrze;
4) wykorzystanie atrakcyjnych terenów korzystnych dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego;

5) zachowanie warunków dla aktualnie prowadzonej eksploatacji złóż węgla kamiennego znajdujących się w obszarze miasta;
6) rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk po zlikwidowanych zakładach przemysłowych;
7) wzmocnienie rozwoju funkcji turystycznych;
8) uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej.

Rozwój przestrzenny miasta Zabrze następuje na dwóch obszarach, zdefiniowanych jako obszar zurbanizowany i wskazany do urbanizacji (OZ) oraz obszar chroniony przed urbanizacją, w tym obszar z zakazem zabudowy (OC). Jednostki funkcjonalne wyznaczają maksymalny zasięg zmian w strukturze przestrzennej obszarów (OC) i (OZ).

Rysunek 9. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze

Z uwagi na okres opracowania – sprzed 14 lat – obowiązującego studium należałoby zaznaczyć, iż wskazane w nim cele rozwoju mogły stracić aktualność i obecnie gmina na rozwój stawia inne cele, jednakże wszczęta na podstawie i niezakończona aktualizacja studium utrzymywała większość wskazanych kierunków rozwoju, z pewnymi doprecyzowaniem lub nieznacznymi przekształceniami terenów zieleni zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie już wyznaczonych terenów pod dalszą urbanizację lub istniejącego zagospodarowania.

Reasumując, przy wykreowaniu stref uwzględniono fakt, iż obszar charakteryzuje się wysokim stopniem zurbanizowania. Strukturę zabudowy tworzą zabudowania charakterystyczne dla zabudowy przemysłowej i zabudowania o charakterze miejskim.

Plan ogólny uwzględnia również charakterystyczne walory krajobrazowo-kulturowe dla miasta Zabrza, które wykreowano w odniesieniu do form pokrycia terenu z uwzględnieniem parków miejskich, skwerów, ogrodów, zieleńców, jak również Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCH) na terenie Miasta Zabrza i korytarzy ekologicznych oraz wyników Audytu krajobrazowego, czy dokonanej oceny przydatności dla różnych form użytkowania terenu, polegająca na wskazaniu obszarów przeznaczonych do pełnienia funkcji przyrodniczych oraz terenów przydatnych do rozwoju funkcji użytkowych, przy uwzględnieniu określonych uwarunkowań środowiskowych- opisana w opracowaniu Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", Al. Piłsudzkiego 30/34, 41-303 Dąbrowa Górnicza, 2020 r.

Zaproponowana w planie ogólnym działalność gospodarcza oraz rozwój urbanistyczny uwzględniają konieczność tworzenia systemu przyrodniczego, funkcjonalnie i przestrzennie spójnego wewnętrznie oraz z terenami ościennymi.

Wykreowane strefy uwzględniają:

- stopień zurbanizowania miasta, strukturę zabudowy tworzącej zabudowania charakterystyczne dla zabudowy o charakterze zabudowy miejskiej;
- dominację terenów zurbanizowanych, poprzemysłowych z uwzględnieniem krajobrazu przemysłowego Zabrza jakim jest Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (Podstrefa Gliwice). Obecnie Specjalna Strefa Ekonomiczna w Zabrzu składa się z czterech kompleksów: Kompleks pierwszy – rejon ulicy Pyskowickiej, część najstarsza włączona do KSSE w 2006 r., Kompleks drugi i trzeci – na wschód od ulicy Ofiar Katynia, teren po byłym PGR Wesoła, włączony do strefy w styczniu 2008 r., Kompleks czwarty – przy ulicy 3 Maja teren ZZM włączony do strefy w lipcu 2008 r.;
- rozwój miasta i uwzględnienie zasobów naturalnych oraz procesów zachodzących w środowisku, do obszarów pełniących istotne funkcje przyrodnicze, w tym zwartych kompleksów leśnych, powierzchnie łąk dolinnych i łęgów w dolinach rzecznych oraz powierzchnie rolnicze (w tym z zabudową rozproszoną), zasoby wód podziemnych czy powierzchniowych oraz zasoby glebowe;
- wskazania dotyczące możliwości zrównoważonego rozwoju miasta, przy uwzględnieniu kwestii ochrony zasobów przyrody ożywionej poprzez umożliwienie tworzenie prawnych form ochrony, ograniczenie tworzenia wielkoprzestrzennych powierzchni zabudowanych tylko do istniejących już dzielnic, które powinny tworzyć lokalne centra osadnicze, w większości lokalizację terenów mieszkaniowych poza bezpośrednim sąsiedztwem terenów przemysłowych i terenów tranzytowo-komunikacyjnych, (jednocześnie wzajemne sąsiedztwo tych terenów wynika z lokalnych uwarunkowań, gdzie) zoptymalizowano wskaźniki, w tym wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej) czy lokalizację nowych terenów działalności gospodarczej, na terenach już silnie przekształconych antropogenicznie, np. terenach poprzemysłowych, w tym pogórniczych;
- uwarunkowania w procesie planowania przestrzennego, umożliwiające rozwój gospodarczy miasta, jednocześnie zapewniając ochronę zasobów przyrodniczych i minimalizując negatywny wpływ na środowisko.

Przy wykreowaniu stref planistycznych, zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniono, że:

- obszar miasta Zabrze objęty prawem miejscowym – obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, ww. ujawniono na *Rysunek 7. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Zabrze;*
- *obszar miasta Zabrze objęty jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze, Rysunek 9. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze.*

Tym samym podstawową przesłanką determinującą wyznaczenie danej strefy funkcjonalnej są przeznaczenia stanu istniejącego oraz przeznaczenia określone w planach miejscowych zarówno w zakresie przeznaczeń podstawowych jak też przeznaczeń dopuszczonych oraz kierunki wskazane w obowiązującym oraz rozpoczętym

w zakresie procedowania studium uwarunkowań i kierunków oraz wnioski ludzi wskazującym na zakres określonych zmian przestrzennych.

Reasumując Plan ogólny generalnie utrzymuje strukturę przestrzenną, która podlega procesom przemian zapewniając:

- zachowanie dotychczasowych walorów środowiskowych, kulturowych krajobrazowych;
- dostosowanie warunków zagospodarowania przestrzeni do sytuacji sprzyjających procesowi realizacji celów określonych w strategiach wykazanych jw., umożliwiających rozwój ekonomiczny miasta, w sposób zapewniającym mieszkańcom wysoki standard życia, mającym silną pozycję w aglomeracji, ekologicznym i przyjaznym środowisku, szanującym tradycję i korzystającym ze swojego potencjału kulturalno-historycznego, inkluzywnego społeczeństwa bez barier, rewitalizującym i wykorzystującym tereny poprzemysłowe dla rozwoju gospodarczego, atrakcyjnym dla przedsiębiorców, nowoczesnej gospodarki i innowacji technologicznej, odznaczającym się wysokim poziomem ładu przestrzennego i estetyką przestrzeni publicznych.

Jednocześnie:

- ujawniono strefy Obszaru Uzupełnienia Zabudowy;
- ujawniono Obszar Zabudowy Śródmiejskiej;
- oraz uwzględniono potrzeby obronności i bezpieczeństwa w obszarze gminy.

Oznacza to kontynuację polityki przestrzennej z uwzględnieniem zasad zagospodarowania oraz:

- zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, w oparciu o istniejące układy i dążenie do harmonijnego ukształtowania przestrzeni z możliwością zainwestowania w kierunku zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, z warunkiem ochrony krajobrazu oraz koniecznością wskazań powiązań układów komunikacyjnych wraz z zachowaniem struktury funkcjonalno-przestrzennej. Wskazuje się również na zachowanie przeznaczeń wskazanych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz ich dostosowanie do aktualnych potrzeb miasta i rozwoju funkcji;
- wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy, stanowiący podstawę do kreowania zagospodarowania m.in. w przypadku uchylenia obowiązujących planów lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Zakres **Obszaru Uzupełnienia Zabudowy** jest uwidoczniony na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Obszar Uzupełnienia Zabudowy został wyznaczony zgodnie z §1 ust. 1 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy, w oparciu o budynki z ewidencji gruntów i budynków (EGiB). Uwzględniono budynki według Klasyfikacji Środków Trwałych numer: 101, 103, 105, 106, 107, 109, 110. Wskazuje się, że Obszar Uzupełnienia Zabudowy został rozszerzony zgodnie z możliwością wskazaną w §1 ust. 5 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Wyznaczony Obszar Uzupełnienia Zabudowy został również ograniczony zgodnie z w §1 ust. 4 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy;
- wyznaczono **Obszar Zabudowy Śródmiejskiej** uwzględniając charakter istniejącej zabudowy;
- wzmocnienie ochrony środowiska zgodnie z zalecaniami opracowania ekofizjograficznego;
- ochronę dziedzictwa kulturowego.

Spodziewane skutki wprowadzenia stref planistycznych czy obszarów uzupełnienia zabudowy to:

- utrzymanie struktury miasta;
- intensyfikacja wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania lub jako kontynuacja zabudowy, jednocześnie uwzględniono obowiązujące dokumenty planistyczne;
- utrzymanie warunków zamieszkania i komfortu akustycznego w śródmiejskiej części miasta;
- zachowanie walorów kulturowych i krajobrazowych miasta.

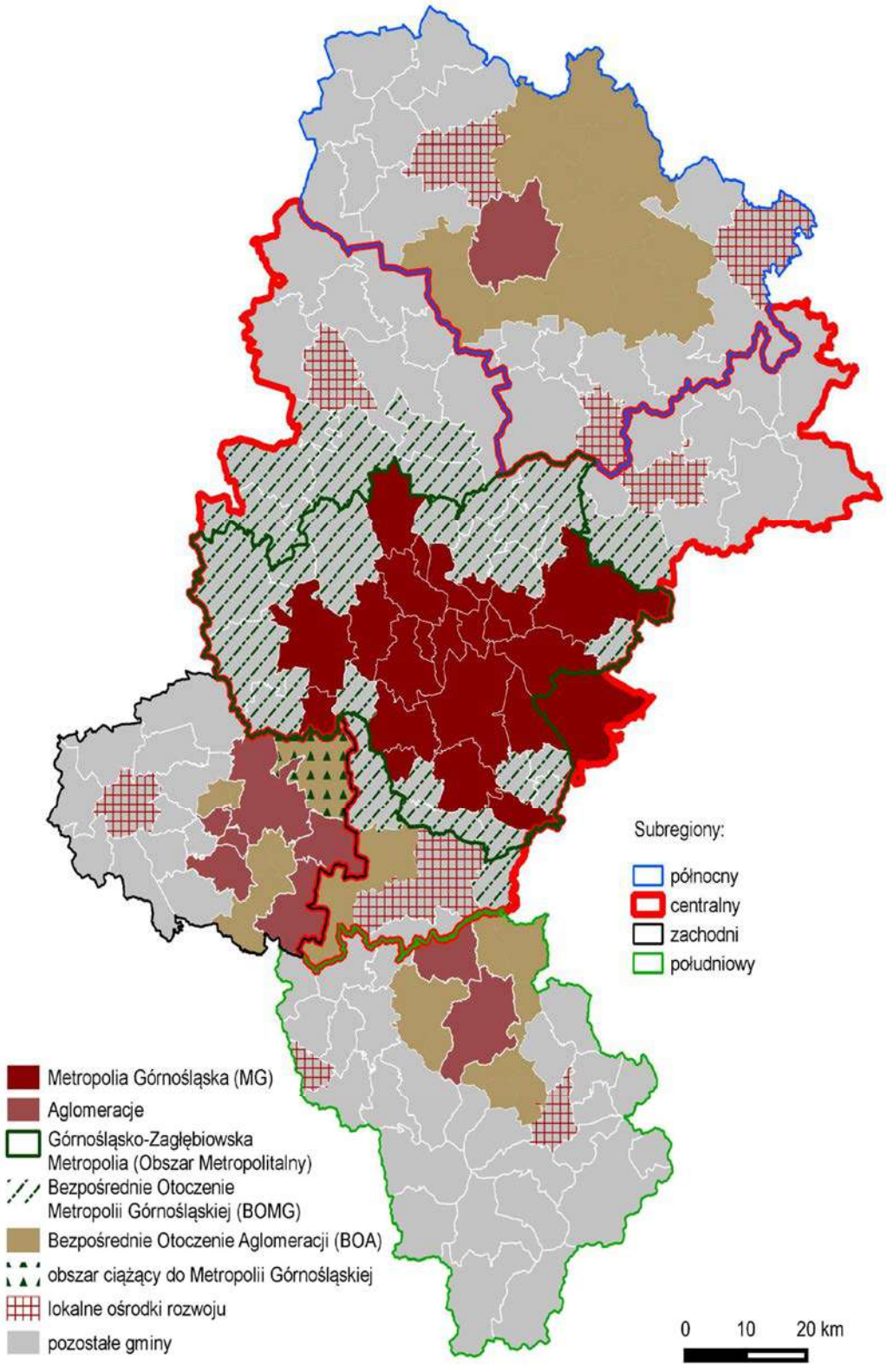
Podobną zasadę przyjęto w odniesieniu do wskaźników urbanistycznych. Przesłanka ta zgodnie z art. 13d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przesądza również podczas wyznaczania stref planistycznych przeznaczonych dla zabudowy mieszkaniowej.

Plan ogólny z racji większego stopnia ogólności i narzuconych Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. poz. 2758) precyzyjnych zasad, w szczególności w zakresie wyznaczania stref planistycznych mógł jedynie uprościć część kierunków od strony graficznej, dopuszczając strefy związane z zielenią, infrastrukturą lub drogami czy ogródkami działkowymi, jako strefy dodatkowe do uszczegółowienia na etapie sporządzania planu miejscowego.

Przyjęte **strefy planistyczne** w granicach określonych w planie ogólnym uwzględniają dokumenty regulujące zagadnienia związane z planowaniem przestrzennym opracowanych zarówno na szczeblu gminnym, wojewódzkim, jak i krajowym uwzględniając, że:

- wykazano miasto Zabrze w tzw**.** klasyfikacji gmin w transformacji górniczej, wskazując na typ transformacji **–** przestrzenny.

  Wyzwaniem dla tych obszarów jest znaczny udział terenów przemysłowych i poprzemysłowych oraz terenów, na których wystąpiły lub wystąpią skutki eksploatacji górniczej. Istotnym problemem jest zagospodarowanie terenów po zakończonej eksploatacji górniczej, należy również ukierunkować wsparcie na poprawę jakości środowiska, rozwój usług publicznych, poprawę jakości przestrzeni publicznych uwzględniając: złą jakość środowiska, w tym powietrza atmosferycznego, wynikająca z wysokiego poziomu niskiej emisji, znacząca emisja dwutlenku węgla, dużą ilość obszarów zdegradowanych, w tym terenów z problemami własnościowymi, niską jakość zarządzania przestrzenią jako dobrem publicznym prowadząca do niekontrolowanej urbanizacji i dewastacji ładu przestrzennego, występowanie obszarów o podwyższonych wskaźnikach emisji hałasu przemysłowego i komunikacyjnego, niewydolny system planowania przestrzennego, prowadzący do chaotycznej i niespójnej polityki przestrzennej w skali kraju, presję inwestycyjna na tereny niezainwestowane, pełniące funkcje przyrodnicze. Tym samym podkreślono wzrost znaczenia kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego, gdzie przeciwdziałanie: ekstensywnej gospodarce terenami inwestycyjnymi oraz niekontrolowanemu i nadmiernemu zawłaszczaniu przestrzeni przyrodniczych na funkcje mieszkaniowe i gospodarcze, skutkom degradacji terenów, w tym poprzez działania rekultywacyjne i rewitalizacyjne, o marginalizacji części obszarów województwa na skutek słabej dostępności infrastruktury komunalnej, peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej, o procesom ograniczania znaczenia transportu publicznego, w tym poprzez tworzenie centrów przesiadkowych;
- Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r., zakładającą osiąganie możliwie jak najlepszych efektów przy jak najmniejszej presji na środowisko i przestrzeń w tym wtórne użytkowanie przestrzeni w procesach inwestycyjnych;
- Zabrze z dniem 1 lipca 2017 roku (gdzie weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia w województwie śląskim związku metropolitalnego pod nazwą „Górnośląsko Zagłębiowska Metropolia" z siedzibą w Katowicach) wszedł w skład ww. związku, w wyniku delimitacji wykonanej w oparciu o wskaźniki powiązań przestrzennych i gospodarczych do **Metropolii Górnośląskiej.**

Rysunek 10. Źródło: opracowanie (materiał zawarty w Strategii).

Wykreowane strefy planu ogólnego miasta Zabrze uwzględniają także:

- **Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030" – Zielone Śląskie**;

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030" stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+", uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 1 lipca 2013 roku i jest już piątą edycją tego dokumentu określającego cele rozwoju regionu oraz instrumenty ich realizacji w perspektywie roku 2030. Aktualizacja została przyjęta w październiku 2020 roku.
Strategia Województwa koncentruje się wokół czterech celów strategicznych:

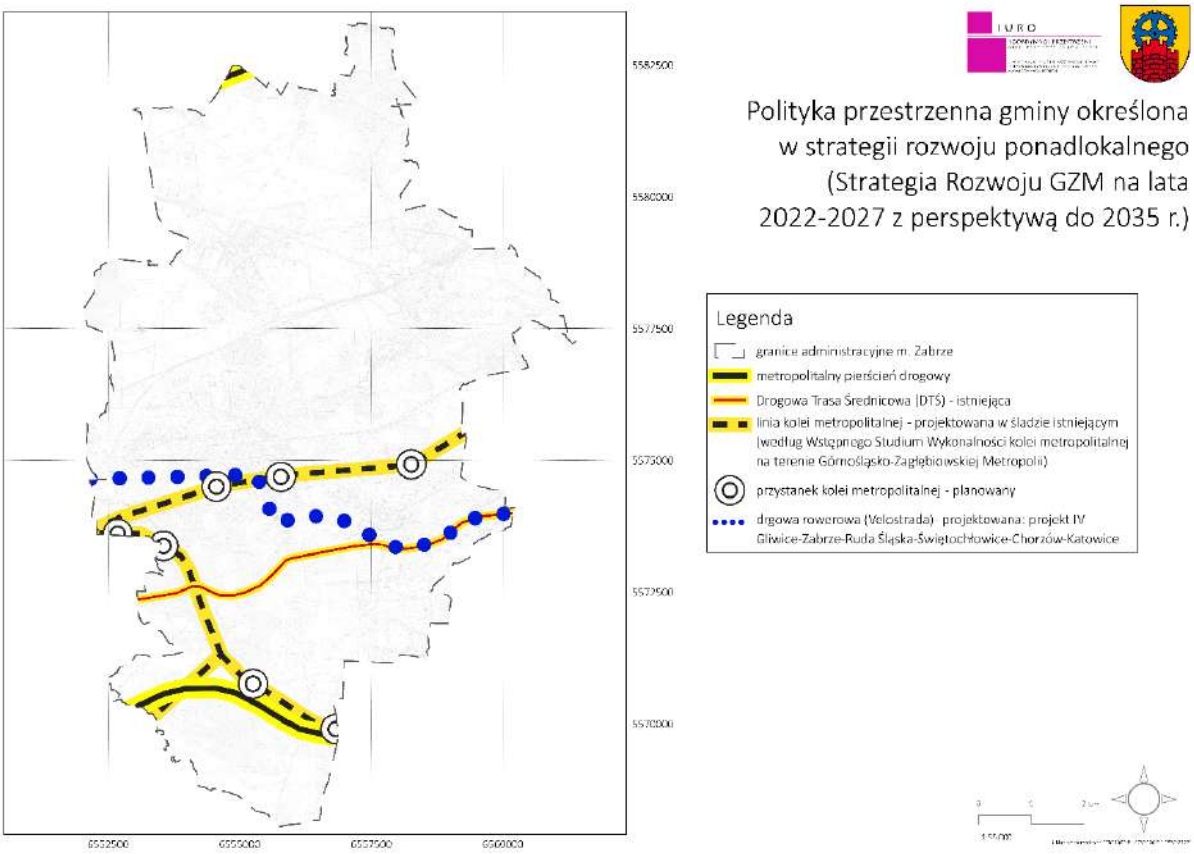
1) Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej;
2) Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca;
3) Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni;
4) Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

Dokument stanowi strategię o charakterze ponadlokalnym. Miasto Zabrze zostało wskazane w strategii jako ośrodek strategicznej interwencji – gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Gminy tracące funkcje to ośrodki, które w ciągu kilkunastu lat stopniowo traciły swoją pozycję, jako znaczących ośrodków gospodarczych i społecznych w regionie, predystynowanych do pełnienia istotnej roli dla mieszkańców województwa jako miejsca pracy, zamieszkania i realizacji różnorodnych potrzeb społeczności. Najwyższa utrata funkcji społeczno-gospodarczych widoczna jest w centralnej części województwa, w szczególności w obszarze największego obszaru miejskiego w kraju tj. Metropolii Górnośląskiej, gdzie wskazuje się m.in. Zabrze. W zakresie środowiskowym miasto Zabrze zostało wskazane jako jednostka o niskich walorach przyrodniczych lub całkowicie pozbawione takich cech.
Zgodnie z ustaleniami strategii należy dążyć jako gmina tracąca funkcje społeczno-gospodarcze w związku z transformacją górniczą do takiego zagospodarowania przestrzeni, aby przeciwdziałać takim trendom.

Sposób realizacji postanowień strategicznych:
Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do:

1) *utrzymania lub nadania nowych funkcji terenom, które przestały pełnić dotychczasową rolę w przestrzeni;*
2) *zapewnienia mieszkańcom dostępu do infrastruktury społecznej i przyrodniczej;*
3) *zachowania środowiska naturalnego i ciągłości systemu przyrodniczego;*
4) *elastycznego zarządzania przestrzenią na późniejszym etapie wdrażania postanowień polityki przestrzennej gminy.*

– **Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r.** ;

Rysunek 11. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju ponadlokalnego – Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r.

Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r. stanowi podstawowe narzędzie budowania spójnej polityki strategicznej i przestrzennej na terenie metropolitalnym. Strategia została przyjęta uchwałą nr XLIX/367/2022 Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 16 grudnia 2022 r.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to pierwszy w Polsce ustawowy związek metropolitalny, powołany 26 czerwca 2017 r. w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim. Działalność operacyjną GZM rozpoczęła w styczniu 2018 r. Zgodnie z definicją ustawową: związek metropolitalny to zrzeszenie gmin województwa śląskiego, charakteryzujących się istnieniem silnych powiązań funkcjonalnych oraz zaawansowaniem procesów urbanizacyjnych, położonych na obszarze spójnym pod względem przestrzennym, który zamieszkuje co najmniej 2 mln mieszkańców (art. 1 ust. 2 cyt. ustawy). Metropolia liczy ponad 2,2 mln mieszkańców.

Podobnie jak w innych dokumentach o charakterze strategicznym określony został ogólny model funkcjonalno-przestrzenny dla obszaru metropolitalnego. Strategia w ramach wypracowanego modelu określa kierunek zmian w przestrzeni oraz kluczowe inwestycje liniowe do realizacji na terenie metropolii w nawiązaniu do całości województwa śląskiego, tj.:

1) zachowanie przebiegu istniejących połączeń komunikacyjnych o znaczeniu regionalnym;
2) realizacja linii kolei metropolitalnej w śladzie istniejącego połączenia kolejowego;
3) realizacja nowych przystanków dla projektowanej linii metropolitalnej;
4) realizacja drogi rowerowej, zwanej Velostradą na odcinku Gliwice-**Zabrze**-Ruda Śląska-Świętochłowice-Chorzów-Katowice.

Polityka przestrzenna na poziomie ponadlokalnym, w kontekście metropolii odnosi się w głównej mierze do zagadnień inwestycji liniowych o znaczeniu regionalnym.

Sposób realizacji postanowień strategicznych:

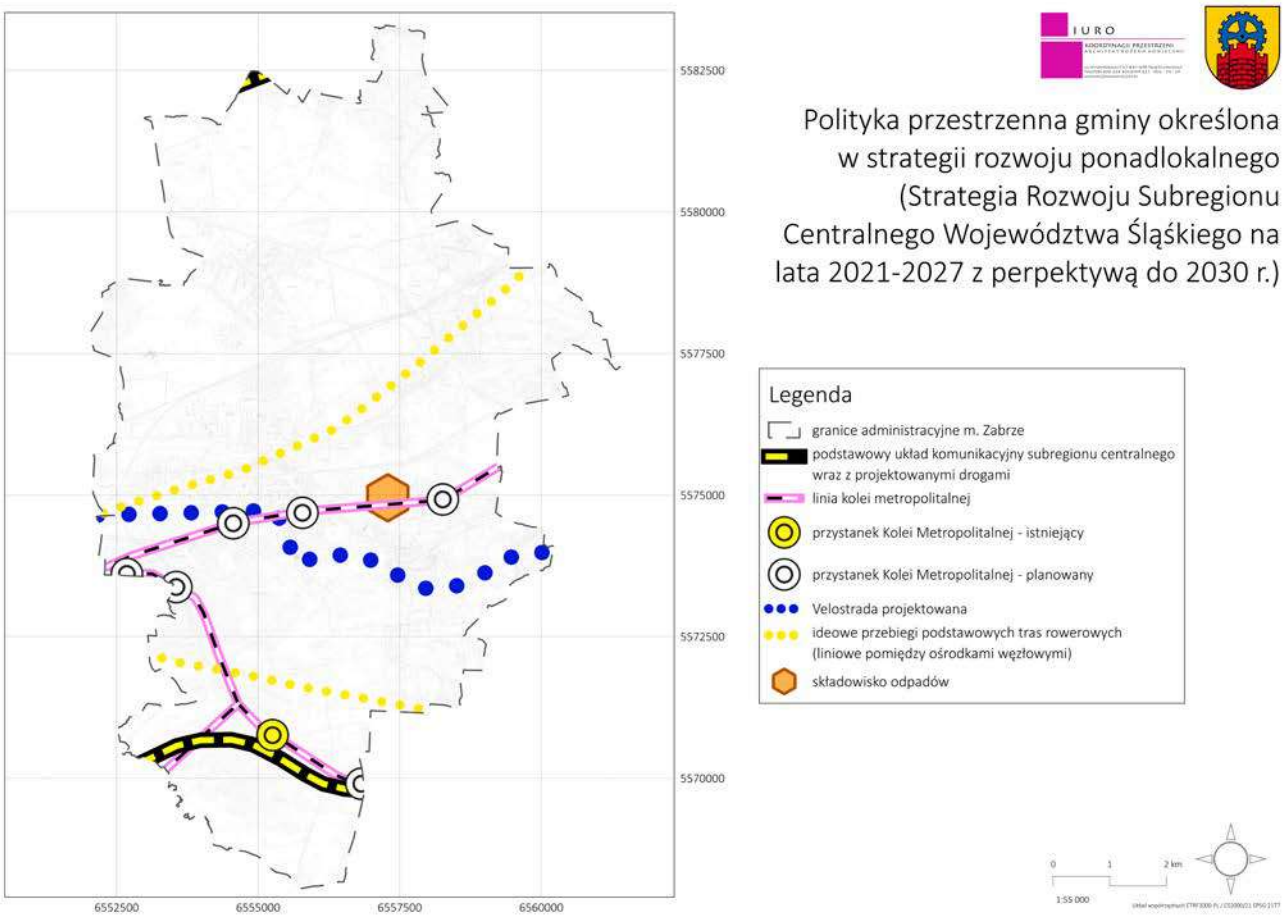
Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do utrzymania przebiegu istniejącego układu komunikacyjnego pełniącego rolę regionalnego systemu transportowego.

*W uzasadnieniu opisowym i graficznym (poprzez wskazanie określonych stref) wskazane zostały planowane inwestycje liniowe mające znaczenie dla regionu: budowa linii kolei metropolitalnej wraz z nowymi przystankami oraz realizacja drogi rowerowej na odcinku Gliwice-**Zabrz**e-Ruda Śląska-Świętochłowice-Chorzów-Katowice.*

W ramach gminnego katalogu stref planistycznych wskazuje się na utrzymanie możliwości realizacji tych przedsięwzięć poprzez zawarty w każdej strefie planistycznej profil funkcjonalny pozwalający na realizację inwestycji komunikacyjnych.

To na etapie wdrażania postanowień polityki przestrzennej gminy, w formie planów miejscowych będzie zapadać decyzja o konkretnym przeznaczeniu i ostatecznym przebiegu inwestycji liniowych.

– **Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r.**;

Rysunek 12. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju ponadlokalnego – Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r.

Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 roku stanowi narzędzie służące do podnoszenia jakości życia mieszkańców Subregionu Centralnego w sposób zintegrowany. Strategia została uchwalona 18 kwietnia 2023 r. Celem horyzontalnym jest funkcjonowanie Subregionu Centralnego jako przestrzeni partnerskiej współpracy i zrównoważonego rozwoju. Choć Strategia dedykowana jest działaniom wpisanym w FEŚL 2021-2027 jako Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, nawiązuje zarówno celami, jak i działaniami w postaci listy projektów stanowiącej załącznik do Strategii do działań podejmowanych lokalnie w gminach.
Strategia koncentruje się wokół czterech priorytetów rozwojowych:

1) P1. Przestrzeń i środowisko;
2) P2. Mobilność;
3) P3. Społeczeństwo i gospodarka;
4) P4. Zarządzanie i współpraca.

Strategia w ramach wypracowanego modelu funkcjonalno-przestrzennego określa kierunek zmian w przestrzeni oraz kluczowe inwestycje liniowe do realizacji na terenie województwa śląskiego, tj.:

1) realizacja linii kolei metropolitalnej wraz z nowymi przystankami;
2) realizacja drogi rowerowej, zwanej „Velostradą".

Sposób realizacji postanowień strategicznych:
Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do utrzymania przebiegu istniejącego układu komunikacyjnego pełniącego rolę regionalnego systemu transportowego. W uzasadnieniu opisowym i graficznym wskazane zostały planowane inwestycje liniowe mające znaczenie dla regionu: budowa linii kolei metropolitalnej wraz z nowymi przystankami oraz realizacja drogi rowerowej „Velostrada". W ramach gminnego katalogu stref planistycznych wskazuje się na utrzymanie możliwości realizacji tych przedsięwzięć poprzez zawarty w każdej strefie planistycznej profil funkcjonalny pozwalający na realizację inwestycji komunikacyjnych. To na etapie wdrażania postanowień polityki przestrzennej gminy, w formie planów miejscowych będzie zapadać decyzja o konkretnym przeznaczeniu i ostatecznym przebiegu inwestycji liniowych.

- **Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030**;

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 została przyjęta uchwałą nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. Strategia koncentruje się wokół czterech priorytetów rozwoju:

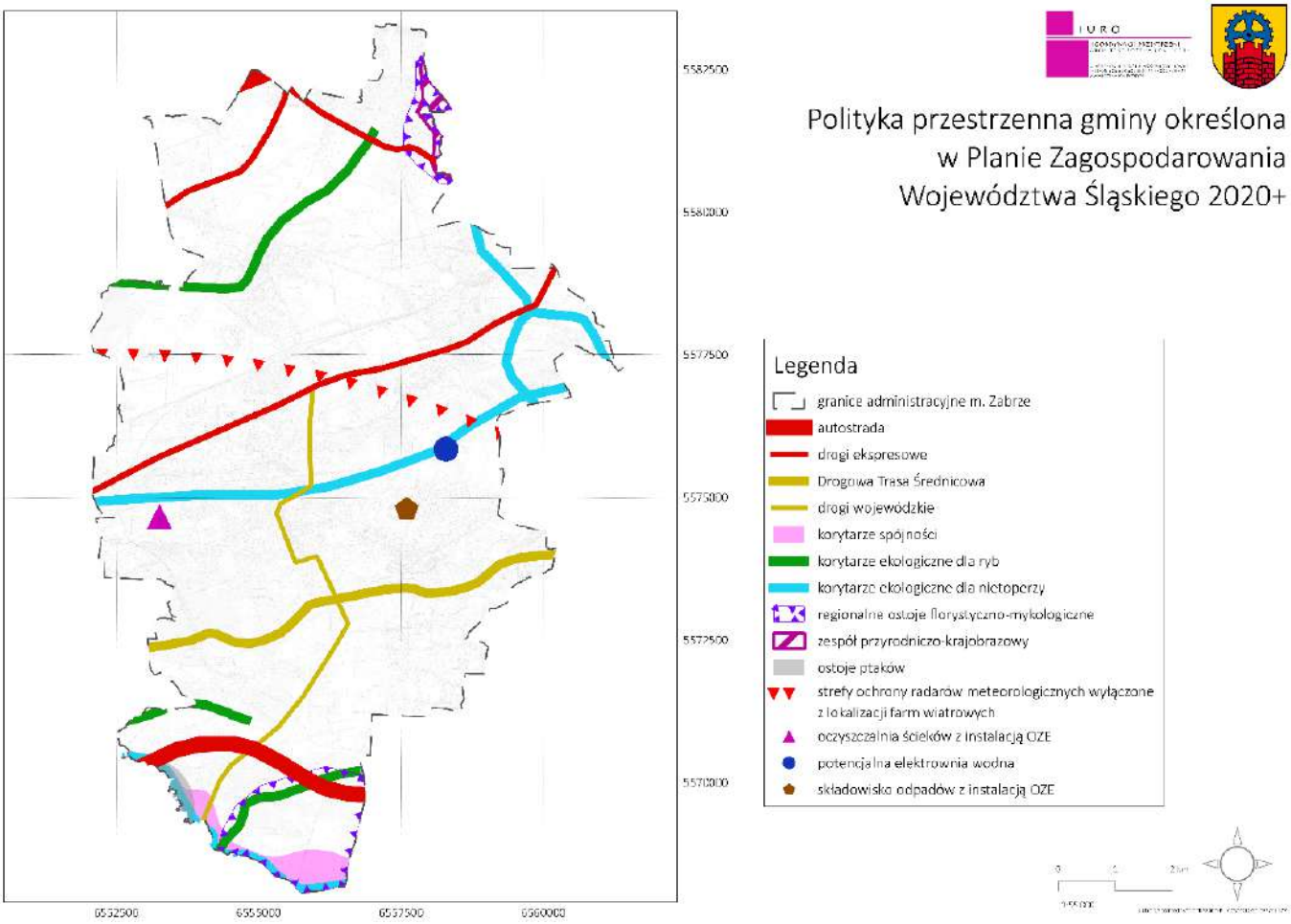
1) Aktywne społeczeństwo miejskie: Cele strategiczne dotyczą kwestii wzmacniania bezpieczeństwa, rozwijania aktywności obywatelskiej, podniesienia jakości kształcenia mieszkańców, kreowania różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców, aktywizowania sportowo-rekreacyjnego mieszkańców, oraz wzmacniania działań w ramach aktywnej polityki społecznej.
2) Rozwój i innowacyjność gospodarki: Priorytet skupia się na wzmacnianiu atrakcyjności inwestycyjnej miasta, stymulowaniu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, budowaniu specjalizacji różnych branż, kreowaniu marek innowacyjności miasta.
3) Przyjazność przestrzeni miasta: W ramach priorytetu wyznaczono cele zmierzające do dostosowania miasta do wymogów zmian klimatycznych, wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta, rozwijanie budownictwa mieszkaniowego, podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz działania proekologiczne.
4) Znacząca pozycja metropolitalna: Cel związany jest z intensyfikowaniem działań turystyki kulturowej, wzmacnianiem udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych, zwiększeniem międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury oraz sportu, budowaniem rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki.

Sporządzona strategia nie posiada modelu funkcjonalno-przestrzennego, a więc wymaganego obecnie elementu polityki przestrzennej.

Sposób realizacji postanowień strategicznych:
Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do:

1) *zapewnienia społeczeństwu dostępu do infrastruktury społecznej i przyrodniczej, co potencjalnie może przekładać się na rozwój aktywności społecznej i aktywizacji mieszkańców poprzez działania gminne na etapie wdrażania polityki przestrzennej w postaci planów miejscowych i kreowania skonkretyzowanych przedsięwzięć;*
2) *utrzymania istniejącego kapitału gospodarczego i dążenia do jego dalszego rozwoju w duchu idei zrównoważonego rozwoju;*
3) *zachowania środowiska naturalnego i ciągłości systemu przyrodniczego, kreowania korytarzy przewietrzania i tworzenia ogólnych warunków do przeciwdziałania zmianom klimatycznym;*
4) *elastycznego zarządzania przestrzenią na późniejszym etapie wdrażania postanowień polityki przestrzennej gminy, co znajdzie przełożenie na polu budowania pozycji gminy na tle metropolii.*

– **Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+;**

Rysunek 13. Polityka przestrzenna gminy określona w Planie Zagospodarowania Województwa Śląskiego 2020+

Obowiązujący „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+" przyjęty został uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. poz. 4619). Cele polityki przestrzennej województwa określone w dokumencie dotyczą gospodarczego wzrostu i innowacyjności, metropolizacji, zapewnienia spójności społecznej i ekonomicznej oraz ochrony naturalnych zasobów środowiska i kształtowania krajobrazów kulturowych.
Zgodnie z Planem 2020+ miasto Zabrze zostało włączone do Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej. Metropolia Górnośląska to centralny obszar rozwojowy województwa śląskiego o znaczeniu europejskim.
Cele rozwojowe wyznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego kształtują się następująco:
1) Cel 1 Nowoczesna gospodarka – Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji;

2) Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych;
3) Cel 3 Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego (kierunek 3.1, 3.2 oraz strefa ochronna radaru meteorologicznego Ramża – 30 km);
4) Cel 4 Relacje z otoczeniem – Infrastrukturalne powiązania regionu.

W odniesieniu do obszaru miasta Zabrze, w wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego wskazane zostały elementy, które należy wziąć pod uwagę w trakcie sporządzania dokumentu, tj.:
1) korytarze środowiskowe, obejmujące korytarze ekologiczne dla ryb i nietoperzy, korytarze spójności obszarów chronionych;
2) regionalne ostroje florystyczno-mykologiczne;
3) części zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i miejsc ostoi ptaków.

To północna i południowa część miasta zawiera się w obszarach mających znaczenie dla środowiska naturalnego. Potencjalnie są to obszary, gdzie urbanizacja lub wprowadzenie nowych form zagospodarowania musi być poprzedzona głęboką analizą skutków na te elementy.
Pozostałe elementy przestrzenne odnoszą się do zachowania istniejącego układu transportowego mającego przełożenie na regionalny system komunikacyjny.
W ramach planu zagospodarowania województwa wyznaczona została również strefa ochrony radarów meteorologicznych, która pokrywa większą część miasta. Takie uwarunkowanie niweluje możliwość określania na etapie sporządzania aktów planowania przestrzennego lokalizacji farm wiatrowych, już na samym wstępie rozważań o takich możliwościach.

Sposób realizacji postanowień planu zagospodarowania województwa:
Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do:
1) *zachowania środowiska naturalnego i ciągłości systemu przyrodniczego, w tym obszarów wskazanych w dokumencie strategicznym jako korytarze środowiskowe, obejmujące korytarze ekologiczne dla ryb i nietoperzy, korytarze spójności obszarów chronionych, regionalne ostroje florystyczno-mykologiczne, części zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i miejsc ostoi ptaków;*
2) *zabezpieczenia zasobu środowiskowego;*
3) *uwzględnienia na poziomie ogólnym strefy ochronnej radaru meteorologicznego;*
4) *utrzymania istniejącego kapitału gospodarczego i dążenia do jego dalszego rozwoju w duchu idei zrównoważonego rozwoju oraz zwiększenia możliwości rozwojowych poprzez udostępnienie dostępu do odnawialnych energii;*
5) *zapewnienia mieszkańcom dostępu do infrastruktury społecznej i przyrodniczej, co potencjalnie może przekładać się na rozwój aktywności społecznej i aktywizacji mieszkańców poprzez działania gminne na etapie wdrażania polityki przestrzennej w postaci planów miejscowych i kreowania skonkretyzowanych przedsięwzięć;*
6) *utrzymania przebiegu istniejącego układu komunikacyjnego pełniącego rolę regionalnego systemu transportowego;*
7) *zapewnienia szansy na rozwój inwestycji infrastrukturalnych związanych z komunikacją.*

- **Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku** opisany *w punkcie „m”* o nazwie **Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji;**
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023 uchwała LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r. oraz Strategiczna mapa hałasu miasta Zabrze, czerwiec 2022 **r.,** Biuro Analiz Środowiskowych "MK Akustyk”;
- Strefy planu ogólnego dostosowano wyznaczonych celów uwzględniając zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w strefach: ***1SP-92SP, 1SH-14SH, 1SO, 3SO, 5SO, 6SO, 16SO, 17SO, 24SO, 29SO, 33SO, 38SO, 42SO, 47SO, 83SO, 7SU-13SU, 15SU, 19SU, 20SU, 24SU, 25SU, 26SU, 27SU, 28SU, 29SU, 55SU, 60SU-63SU, 65SU-68SU, 70SU-79SU, 81SU, 84SU, 85SU, 87SU, 88SU, 89SU, 94SU, 97SU, 98SU, 102SU, 107SU, 109SU, 110SU, 113SU, 114SU, 117SU, 122SU, 125SU, 126SU, 130SU, 139SU, 140SU, 153SU, 159SU, 160SU, 162SU, 173SU, 174SU, 183SU, 185SU, 188SU, 190SU, 191SU, 194SU, 195SU, 207SU, 214SU, 217SU, 218SU, 219SU, 220SU, 223SU, 227SU, 229SU, 234SU, 235SU;***

– Strefy planu ogólnego dostosowano wyznaczonych kierunków rozwoju z uwzględnieniem bilansu terenów i racjonalnym podejściem rozwojowym.

Miasto nie ma określonych lokalnych standardów urbanistycznych dla inwestycji mieszkaniowych realizowanych na terenie Miasta Zabrze, tym samym ww. nie stanowią żadnej podstawy do określania wskaźników na wyznaczonych strefach.

Reasumując Plan ogólny w ramach wyznaczonych stref dąży **do zachowania oraz ochrony:**

- tożsamości przestrzennej miejscowości włączonych do granic administracyjnych miasta (zagospodarowane obszary takich historycznych miejscowości jak Biskupice, Helenka, Kończyce, Makoszowy, Mikulczyce, Pawłów, Rokitnica, pas osadniczy zlokalizowany wzdłuż ulicy Wolności począwszy od Zaborza poprzez centrum miasta do Maciejowa); osi ulicy Wolności będąca fragmentem historycznego ciągu, łączącego Gliwice z Katowicami, gdzie na tej osi zlokalizowana jest najintensywniejsza część zabudowy miasta. Począwszy od wielorodzinnych osiedli Zaborza, terenów przemysłowych (Elektrociepłownia, Koksownia, d. POWEN) i poprzemysłowych (nieistniejąca zabudowa kopalni Bielszowice), centrum miasta po zabudowę mieszkaniową i usługową dzielnicy Maciejów; układu przestrzennego miasta, który jest efektem historycznego rozwoju polegającego na włączaniu w jego granice poszczególnych miejscowości; rozwoju turystyki poprzemysłowej. *(zabrzańskie obiekty o wyjątkowych walorach historycznych i architektonicznych należące m.in. do Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego to: Kopalnia „Guido", Sztolnia Królowa Luiza, Zespół Szybu Maciej");*
- obiektów o szczególnej **wartości i znaczeniu dla kultury i historii miasta**, (gdzie zlokalizowane są obiekty zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego, liczne obiekty, wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytów). Czyni to w ramach określonych przywołanym wcześniej rozporządzeniem określając strefy funkcjonalne, profil podstawowy, profil dodatkowy i wskaźniki urbanistyczne;
- **uwarunkowań środowiskowych** szczegółowo omówionych w Rozdziale II pkt 3 UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z UWARUNKOWANIAMI PRZESTRZENNYMI. lit. a o nazwie Formy ochrony przyrody;
- **innych uwarunkowań,** gdzie w granicach miasta Zabrze, Wykorzystano informacje zawarte w ramach Strategiczna mapa hałasu miasta Zabrze, czerwiec 2022 r., Biuro Analiz Środowiskowych "MK Akustyk", mapy jn. stanowią zakres wykazanego opracowania i są wykazane w Rozdziale II pkt 3 UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z UWARUNKOWANIAMI PRZESTRZENNYMI. lit. a o nazwie Formy ochrony przyrody;

Plan ogólny uwzględnia:

- *ochronę przed hałasem z zmierzeniem do nie wprowadzania nowych terenów o funkcji chronionych przed hałasem (tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, jednostkowej zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowo - usługowej, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domy opieki i szpitale, tereny rekreacyjno - wypoczynkowe) w sąsiedztwie uciążliwych ciągów komunikacyjnych bądź zakładów przemysłowych, w szczególności w odległościach, gdzie zagrożenie ponadnormatywnym hałasem jest duże;*

- *w przypadku terenów zabudowanych lub już przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na funkcje wymagające ochrony przed hałasem, należy podejmować działania mające na celu doprowadzenie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnych. Jednocześnie ograniczanie poziomu hałasu docierającego w miejsca chronione przed hałasem można osiągać poprzez np. wprowadzaniu zwartej zieleni izolacyjnej i odpowiednie kształtowanie rzeźby terenu, ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej i oddalaniu zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu.*

Plan ogólny dąży również do zagospodarowania stref, zgodnie z przeznaczeniem stanu istniejącego lub pod funkcje z uwzględnieniem możliwości przekształceń istniejących terenów poprzemysłowych pod nowe funkcje z uwzględnieniem bilansu terenów, gęstości zabudowy mieszkaniowej i racjonalnego podejścia do rozwoju gminy oraz możliwości rozwoju energetyki z odnawialnych źródeł, czy uwzględnieniem usprawnienia gospodarki

odpadami. Dbałość i eksponowanie walorów przyrodniczych terenów zieleni miasta jest również w oparciu o wskaźniki związane z dostępnością do zasobów historyczno-kulturowych.

Przyczyny wyznaczenia w tym uwarunkowania prawne i przestrzenne, który wpłynęły na wyznaczenie stref planistycznych oraz wskaźniki urbanistyczne opisano w Tabeli *2*.

Tabela 2. Przyczyny w tym uwarunkowania prawne i przestrzenne, który wpłynęły na wyznaczenie stref planistycznych-

Lp.	Strefa planistyczna	Oznaczenie strefy planistycznej wg numeru	Uwarunkowania prawne, które wpłynęły na przesądzenia w zakresie profilu funkcjonalnego lub wskaźników urbanistycznych	Uwarunkowania przestrzenne, które wpłynęły na przesądzenia w zakresie profilu funkcjonalnego lub wskaźników urbanistycznych
1.	*strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną*	1SW - 5SW, 15SW - 22SW, 24SW – 118SW, 299SW, 305SW, 306SW, 317SW, 318SW, część 320SW, 321SW	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania. Strefy zostały wyznaczone zgodnie z art. 13d ust. 1 tj. strefy należy w pierwszej kolejności wyznaczyć na obszarach, dla których **w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej**, obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Strefy wyznaczono uwzględniając funkcje mieszkaniowe w obowiązującym mpzp. Ponad to strefy uwzględniają istniejący sposób zagospodarowania przestrzennego (istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej). Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia. Dla stref: 62SW, 67SW, 69SW, 70SW, 72SW, 80SW, 81SW, 84SW, 86SW, 299SW, 306SW wskazano wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej 0% zgodnie z obowiązującym mpzp, gdzie w planie wskaźnik ten jest oznaczony jako	Przyjęte wskaźniki ustalono uwzględniając obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz stan faktyczny lub planowany. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Strefy uwzględniają obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ale również faktyczny i planowany sposób zagospodarowania terenu. Uwzględniono istniejące zabudowania mieszkaniowe. Strefa 320SW jest zlokalizowana częściowo w obowiązującym mpzp.

			„-„ tzn. że mpzp dopuszcza dowolność w zakresie jego kształtowania. Strefy te są całkowicie zabudowane i zagospodarowane. Zgodnie z definicją w mpzp dot. procentu terenów zielonych (biologicznie czynnych) – *należy przez to rozumieć parametr (Pb) określony indywidualnie dla każdej jednostki funkcjonalnej, będący ilorazem: sumy wszystkich powierzchni biologicznie czynnych do jej powierzchni terenu /przemnożony przez 100%/, z uwagi na zurbanizowany śródmiejski charakter całości terenów objętych planem tereny biologicznie czynne stanowią z reguły funkcję uzupełniającą, nie mogącą ograniczać możliwości realizacji funkcji wiodących i pozostałych funkcji uzupełniających, zdefiniowanych indywidualnie dla jednostek drogowych czy funkcjonalnych.*	
		6SW – 14SW, 23SW, 119SW – 298SW, 300SW – 304SW, 307SW – 316SW, 319SW, część 320SW, 322SW, 323SW, 324SW, 325SW – 328SW	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania. Strefy zostały wyznaczone zgodnie z art. 13d ust. 1 tj. strefy należy w pierwszej kolejności wyznaczyć na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, **obszarach uzupełnienia zabudowy** oraz **obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej** z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Strefy wyznaczono uwzględniając funkcje mieszkaniowe w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy. Ponadto strefy uwzględniają istniejący sposób zagospodarowania przestrzennego (istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej). Strefy obejmują także tereny, które są nowe i planowane pod zabudowę mieszkaniową. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z	Przyjęte wskaźniki ustalono uwzględniając stan faktyczny lub planowany. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Strefy uwzględniają faktyczny i planowany sposób zagospodarowania terenu. Uwzględniono istniejące zabudowania mieszkaniowe. Wprowadzając strefy uwzględniono zmiany przestrzenne i funkcjonalne, które miały miejsce na terenie miasta Zabrze od czasu uchwalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględniono zmianę polityki przestrzennej gminy.

			niego wypisów i wyrysów oraz honorując zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	
2.	*strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną*	1SJ – 12SJ, 20SJ – 54SJ, 95SJ – 97SJ, 111SJ, 114SJ	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania. Strefy zostały wyznaczone zgodnie z art. 13d ust. 1 tj. strefy należy w pierwszej kolejności wyznaczyć na obszarach, dla których **w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej**, obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Strefy wyznaczono uwzględniając funkcje mieszkaniowe w obowiązującym mpzp. Ponad to strefy uwzględniają istniejący sposób zagospodarowania przestrzennego (istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej). Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Przyjęte wskaźniki ustalono uwzględniając obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz stan faktyczny lub planowany. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Strefy uwzględniają obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ale również faktyczny i planowany sposób zagospodarowania terenu. Uwzględniono istniejące zabudowania mieszkaniowe. Strefy 52SJ – 54SJ wskazano jako strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną uwzględniając charakter terenu oraz istniejących sposób zagospodarowania terenu, nie wprowadzając strefy SW (zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej). Strefa 111SJ stanowi poszerzenie strefy 5SJ.
		13SJ – 19SJ, 55SJ – 94SJ, 98SJ – 110SJ, 112SJ, 113SJ, 115SJ - 117SJ	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania. Strefy zostały wyznaczone zgodnie z art. 13d ust. 1 tj. strefy należy w pierwszej kolejności wyznaczyć na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, **obszarach uzupełnienia zabudowy** oraz **obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej** z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc	Przyjęte wskaźniki ustalono uwzględniając stan faktyczny lub planowany. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Strefy uwzględniają faktyczny i planowany sposób zagospodarowania terenu. Uwzględniono istniejące zabudowania mieszkaniowe.

			pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Strefy wyznaczono uwzględniając funkcje mieszkaniowe w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy. Ponadto strefy uwzględniają istniejący sposób zagospodarowania przestrzennego (istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej). Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów oraz honorując zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	
3.	*strefa usługowa*	1SU – 9SU, 11SU - 18SU, 20SU – 45SU, 47SU – 78SU, 80SU - 89SU, 218SU, 220SU, 222SU - 224SU, 230SU, 231SU, 232SU, 233SU	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia istniejący stan zagospodarowania, zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz stan istniejący oraz planowany/projektowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Wyznaczenie strefy honoruje funkcję wskazaną w obowiązującym planie lub istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji usługowych na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz stanem faktycznym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Wskazuje się, że wyznaczono również nowe tereny zabudowy usługowej, które są planowane np. 10SU, 11SU. Strefa 69SU została poszerzona uwzględniając istniejący sposób zagospodarowania oraz ist. budynek, uwzględniając wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej z obowiązujących mpzp. Wskazuje się, że strefa 223SU jest w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oznaczona jako MN. Wskazuje się na zmianę polityki przestrzennej na terenach gminnych.
		10SU, 19SU, 46SU, 79SU, 90SU – 217SU, 219SU, 221SU, 225SU – 229SU,	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia **istniejący lub planowany stan zagospodarowania, obszary uzupełnienia zabudowy**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący lub planowany.	Wyznaczenie strefy honoruje istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji usługowych na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie ze stanem faktycznym, planowanym,

		234SU – 236SU	Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
4.	*strefa handlu wielkopowierzchniowego*	1SH – 10SH, 13SH, 14SH	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia istniejący stan zagospodarowania, zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz stan istniejący oraz planowany/projektowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Wyznaczenie strefy honoruje funkcję wskazaną w obowiązującym planie lub istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji usług wielkopowierzchniowych na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz stanem faktycznym lub planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
		11SH, 12SH	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia **planowany stan zagospodarowania**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując stan planowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	Wyznaczenie strefy honoruje planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji usług wielkopowierzchniowych na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie ze stanem planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
5.	*strefa gospodarcza*	1SP, 2SP, 4SP - 22SP, 47SP, 48SP, 73SP - 75SP, 83SP, 85SP - 90SP, 92SP	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia istniejący stan zagospodarowania, zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, komplementarność funkcji.	Wyznaczenie strefy honoruje funkcję wskazaną w obowiązującym planie lub istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji gospodarczych na terenie gminy.

			Strefy wyznaczono sankcjonując obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz stan istniejący oraz planowany/projektowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz stanem faktycznym lub planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego. Strefa 90SP stanowi poszerzenie terenów wskazanych w obowiązującym planie. Wskazuje się, że strefy 13SP, 47SP, 73SP, część 48SP, 85SP są w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oznaczone jako MN. Wskazuje się na zmianę polityki przestrzennej na terenach gminnych. Strefa 92SP została wprowadzona ze względu na istniejący sposób zagospodarowania (uwaga złożona podczas konsultacji społecznych).
		3SP, 23SP – 46SP, 49SP – 72SP, 76SP - 82SP, 84SP, 91SP	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia **istniejący lub planowany stan zagospodarowania, obszary uzupełnienia zabudowy**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący lub planowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	Wyznaczenie strefy honoruje istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji gospodarczych na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie ze stanem faktycznym, planowanym, Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
6.	*strefa produkcji rolniczej*	1SR, 2SR	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia istniejący stan zagospodarowania, zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz stan istniejący oraz planowany/projektowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego	Wyznaczenie strefy honoruje funkcję wskazaną w obowiązującym planie lub istniejący sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji produkcji rolniczej na terenie gminy. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz stanem faktycznym lub planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.

			minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	
7.	*strefa infrastrukturalna*	1SI – 3SI, 6SI, 10SI, 12SI – 15SI, 18SI, 23SI – 25SI, 27SI – 40SI, 43SI – 45SI, 47SI – 50SI, 52SI - 56SI, 59SI – 67SI, 69SI – 88SI, 90SI – 94SI, 97SI – 99SI, 101SI – 111SI, 116SI, 117SI, 118SI	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	Strefy obejmują wybrane drogi gminne, komunikację na terenie miasta, w tym drogi istniejące oraz planowane niższej klasy. Strefa 116SI obejmuje istniejący plac. Wyszczególniono drogi sankcjonując obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz drogi mające wpływ na układ komunikacyjny i wyznaczone strefy wskazane do zabudowy.
		4SI, 5SI, 7SI, 8SI, 9SI, 11SI, 16SI, 17SI, 19SI - 22SI, 26SI, 41SI, 42SI, 46SI, 51SI, 57SI, 58SI, 68SI, 89SI, 95SI, 96SI, 100SI, 112SI, 113SI, 114SI, 115SI	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy związany bezpośrednio z podstawowym sposobem zagospodarowania i charakterem terenu. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, z wyłączeniem stref: 7SI, 16SI, 17SI, 22SI, 26SI, dla których przyjęto wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej uwzględniając zapisy obowiązującego planu miejscowego.	Strefy obejmują tereny infrastruktury technicznej występujące w stanie istniejącym lub/i wskazane w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz stanem faktycznym lub planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
8.	*strefa zieleni i rekreacji*	1SN – 43SN, 49SN – 55SN, część 56SN, część 57SN, 58SN, 60SN - 61SN, 63SN, część 96SN	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** i stan planowany, komplementarność funkcji, związany z potrzebami rozwoju funkcji. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia	Strefy obejmują tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji występujące w stanie istniejącym lub planowane. Strefy obejmują również tereny ogródków działkowych.

			2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	
		44SN – 48SN, część 56SN, część 57SN, 59SN, 62SN, 64SN – 95SN, część 96SN, 97SN – 122SN	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia funkcje komplementarne z podstawową funkcją terenu. Tereny wskazane pod strefę zgodnie ze stanem istniejącym oraz istniejącym/planowanym sposobem zagospodarowania. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	Wyznaczenie strefy honoruje istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji sportu i rekreacji na terenie gminy. Strefy obejmują również tereny ogródków działkowych. Przyjęte wskaźniki ustalono zgodnie ze stanem faktycznym, planowanym. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
9.	*strefa cmentarzy*	1SC - 5SC	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia funkcje komplementarne z podstawową funkcją terenu. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący i ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym planowane poszerzenia cmentarza. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Strefy obejmują istniejące cmentarze oraz ich poszerzenia, które są już wskazane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczona strefa umożliwia i zapewniania kompleksowe rozwiązania dla obszarów o szczególnych warunkach zagospodarowania ograniczające możliwość zagospodarowania.
		6SC - 21SC	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia funkcje komplementarne z podstawową funkcją terenu. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono zgodnie z minimalną wartością dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w	Strefy obejmują istniejące cmentarze. Wyznaczona strefa umożliwia i zapewniania kompleksowe rozwiązania dla obszarów o szczególnych warunkach zagospodarowania ograniczające możliwość zagospodarowania.

			zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.	
10.	*strefa górnictwa*	1SG – 5SG	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia **istniejący lub planowany stan zagospodarowania**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący lub planowany.	Wyznaczenie strefy honoruje istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji związanych z górnictwem na terenie gminy.
		6SG	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględnia istniejący stan zagospodarowania, zapisy **obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, komplementarność funkcji. Strefy wyznaczono sankcjonując obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz stan istniejący oraz planowany/projektowany. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono uwzględniając wskaźnik wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który może być mniejszy niż jego minimalna wartość dla wskazanej strefy podanej w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, zgodnie z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.	Wyznaczenie strefy honoruje funkcję wskazaną w obowiązującym planie lub istniejący/planowany sposób zagospodarowania terenu. Wyznaczenie strefy umożliwia rozwój funkcji związanych z górnictwem na terenie gminy. Szczegółowe regulacje nastąpią na etapie planu miejscowego.
11.	*strefa otwarta*	1SO, 3SO, 5SO, 6SO, 16SO, 17SO, 24SO, 29SO, 33SO, 38SO, 42SO, 47SO, 83SO	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględniający teren zieleni urządzonej oraz teren elektrowni słonecznej. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący: tereny otwarte, zieleni naturalnej, lasów, wód powierzchniowych. Nie wyznaczono wskaźników urbanistycznych.	Wprowadzenie strefy uwzględnia walory środowiskowe oraz utrzymanie terenów otwartych, zielonych, w tym pełniących funkcje izolacyjne wzdłuż dróg lub sąsiedztwie terenów produkcyjnych, usługowych. Teren elektrowni słonecznej wprowadzono w sąsiedztwie terenów inwestycyjnych.
		2SO, 4SO, 7SO -15SO, 18SO – 23SO, 25SO – 28SO, 30SO – 32SO, 34SO - 37SO, 39SO – 41SO, 43SO – 46SO, 48SO - 82SO, 84SO – 94SO,	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy uwzględniający teren zieleni urządzonej. Strefy wyznaczono sankcjonując stan istniejący: tereny otwarte, zieleni naturalnej, lasów, wód powierzchniowych. Nie wyznaczono wskaźników urbanistycznych.	Wprowadzenie strefy uwzględnia walory środowiskowe oraz utrzymanie terenów otwartych, zielonych, w tym pełniących funkcje izolacyjne wzdłuż dróg lub sąsiedztwie terenów przemysłowych, produkcyjnych, usługowych. Wyznaczona strefa umożliwia i zapewniania uwzględnienie unikalnego, charakterystycznego krajobrazu i rzeźby terenu, która ma wpływ na walory przyrodnicze gminy oraz umożliwia ochronę cennego krajobrazu otwartego przed dewastacją i zabudową.

		95SO, 96SO, 97SO		Strefa 95SO, 96SO wprowadzona jako rezerwa dla ew. planowanej drogi uwzględniając podziały geodezyjne. Strefa 97SO uwzględnia zapisy obowiązującego planu.
12.	*strefa komunikacyjna*	1SK, 2SK, 3SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego.	Strefy obejmujące tereny kolejowe.
		4SK, 5SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego.	Strefa obejmuje przebieg autostrady A4.
		6SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego.	Strefa obejmująca przebieg autostrady A1 wraz ze zjazdami.
		7SK – 11SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego.	Strefy obejmujące przebieg dróg krajowych.
		12SK – 14SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego.	Strefy obejmują przebieg drogi wojewódzkiej: DTŚ wraz ze zjazdami.
		15SK – 20SK, część 21SK, 22SK – 55SK, 60SK, 65SK – 69SK, 78SK - 80SK, 83SK – 84SK, 89SK, 90SK, 95SK, 99SK, 101SK, 104SK – 106SK, 115SK, 128SK, 129SK, 139SK, 140SK, 142SK, 143SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego oraz planowanego.	Strefy obejmują istniejące drogi zbiorcze oraz planowane drogi wyższych klas. Strefa umożliwia i zapewniania działania na rzecz zwiększenia i poprawy dostępności połączeń komunikacyjnych.
		część 21SK, 56SK – 59SK, 61SK - 64SK, 70SK – 77SK, 82SK, 85SK - 88SK, 91SK	Profil podstawowy, zgodny z rozporządzeniem. Profil dodatkowy umożliwia realizację zagospodarowania towarzyszącego obsłudze komunikacji. Usankcjonowanie stanu istniejącego oraz planowanego.	Strefy obejmujące m.in. place, parkingi, tereny garaży, tereny związane z komunikacją.

		– 94SK, 96SK - 98SK, 100SK, 102SK, 103SK, 107SK-114SK, 116SK - 127SK 130SK – 138SK, 141SK, 144SK, 145SK, 146SK, 147SK–153SK		

Obliczenia potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zostały zaprezentowane w **Rozdziale II pkt 7.**

Na skutek konsultacji społecznych w Planie Ogólnym miasta Zabrze m.in. wprowadzono następujące zmiany:
- poszerzono/wprowadzono tereny zabudowy mieszkaniowej SJ, SW (np. 111SJ, 114SJ, 168SW, 29SJ, 107SJ, 56SJ, 110SJ, 154SW, 183SW, 62SJ, 269SW) uwzględniając chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie,
- poszerzono/wprowadzono tereny SU (np.10SU, 222SU, 233SU, 236SU, 234SU, 235SU, 236SU),
- skorygowano profil dodatkowy np. w strefie 19SU, 88SU,
- poszerzono/wprowadzono tereny SP (np. 19SP, 91SP, 92SP),
- poszerzono/wprowadzono tereny SN (np. 72SN, 120SN, 121SN),
- poszerzono/wprowadzono tereny SI (np. 5SI, 118SI),
- skorygowano wskaźniki/parametry dla stref np. 207SU, 46SP, 225SW, 159SW, 327SW, 140SU, 53SP, 18SP, 19SP, 83SW, 32SP.

Dodatkowo w strefie 191SW w profilu dodatkowym dodano teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej uwzględniając istniejący sposób zagospodarowania terenu. Wprowadzono również strefę 95SO, 96SO jako rezerwę dla ew. planowanej drogi uwzględniając podziały geodezyjne. Wprowadzono strefę 97SO uwzględniając zapisy obowiązującego planu oraz istniejące tereny zieleni.

2) PRZYCZYNY WYZNACZENIA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY LUB OBSZARU ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM - W PRZYPADKU ICH WYZNACZENIA;

Wyznacza się obszary uzupełnienia zabudowy wg stanu istniejącego wykazanego na mapach zasadniczych oraz zgodnie z bazą danych obiektów topograficznych. Zakres **Obszaru Uzupełnienia Zabudowy** jest uwidoczniony na podstawie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Plan Ogólny wyznacza także **Obszar Zabudowy Śródmiejskiej**.

2.Wyjaśnienie

Plan ogólny miasta Zabrze wskazuje na obszary uzupełnienia zabudowy. Obszar Uzupełnienia Zabudowy został wyznaczony zgodnie z §1 ust. 1 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. Obszar Uzupełnienia Zabudowy został wyznaczony zgodnie z §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy, w oparciu o budynki z ewidencji gruntów i budynków (EGiB), a także o budynki z bazy danych obiektów topograficznych (BDOT). Uwzględniono budynki według Klasyfikacji Środków Trwałych numer: 101, 103, 105, 106, 107, 109, 110.

Wyznaczony zgodnie z §1 ust. 1 rozporządzenia Obszar Uzupełnienia Zabudowy obejmuje powierzchnię: ***2.344,53 ha.***
Wskazuje się, że Obszar Uzupełnienia Zabudowy został rozszerzony zgodnie z możliwością wskazaną w §1 ust. 5 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.
Wyznaczony Obszar Uzupełnienia Zabudowy został również ograniczony zgodnie z w §1 ust. 4 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.
Obszar możliwy do poszerzenia zgodnie §1 ust. 5 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy wynosi: ***223,23 ha.***
Wobec powyższego ***wyznaczony na terenie Miasta Zabrze Obszar Uzupełnienia Zabudowy*** *obejmuje łącznie powierzchnię równą:* ***2.368,87 ha.*** *Wskazuje się dodatkowo, iż obszar objęty rozszerzeniem obejmuje powierzchnię równą: 223,12 ha. Natomiast ograniczeniami objęto tereny obejmujące powierzchnię: 198,74 ha, które wchodziły m.in. na strefy komunikacyjne, strefy otwarte oraz częściowo na strefy zieleni i rekreacji.*

Wyznaczony obszar uzupełnienia zabudowy, stanowi podstawę do kreowania zagospodarowania wyłącznie w przypadku uchylenia obowiązujących planów
Plan ogólny miasta Zabrze wskazuje na obszary zabudowy śródmiejskiej. Wyznaczone obszary zabudowy śródmiejskiej uwzględniają charakter istniejącej zabudowy oraz tereny wyznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny zabudowy śródmiejskiej. Wyznaczone obszary uwzględniają śródmiejski charakter istniejącej zabudowy na wskazanym, wyznaczonym obszarze.

3) PRZYCZYN USTALENIA GMINNYCH STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PLANIE OGÓLNYM;

W projekcie planu ogólnego Miasta Zabrze wyznacza się gminny katalog stref planistycznych, natomiast nie wyznacza się gminnych standardów urbanistycznych w zakresie dostępności infrastruktury społecznej.

Wyznaczenie stref planistycznych umożliwia prowadzenie spójnej polityki przestrzennej gminy, pozwalając na elastyczne dostosowanie szczegółowych rozwiązań planistycznych w ramach planów miejscowych. Przyczyny wyznaczenia poszczególnych stref, w tym uwarunkowania prawne i przestrzenne, które wpłynęły na ich delimitację, a także wskaźniki urbanistyczne dla poszczególnych stref przedstawiono w tabeli 2.

W projekcie planu ogólnego Miasta Zabrze nie wyznacza się standardów urbanistycznych w zakresie gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, o których mowa w art. 13f. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Decyzja ta jest uzasadniona dobrze rozwiniętą i równomiernie rozmieszczoną siecią infrastruktury społecznej na obszarze miasta – obejmującą placówki edukacyjne, opiekuńcze, zdrowotne, sportowe i kulturalne – która w sposób wystarczający zaspokaja potrzeby mieszkańców. Analizy przeprowadzone na etapie prac nad planem nie wykazały konieczności wprowadzania dodatkowych wskaźników odległościowych lub ilościowych dotyczących dostępności usług publicznych.

Ponadto, z uwagi na zróżnicowaną strukturę urbanistyczną Zabrza – obejmującą obszary śródmiejskie, osiedla mieszkaniowe o różnej intensywności, tereny poprzemysłowe i zielone – przyjęcie jednolitych standardów dostępności nie byłoby adekwatne do lokalnych uwarunkowań. Określenie szczegółowych wymogów w tym zakresie uznano za celowe na poziomie planów miejscowych lub polityk sektorowych miasta, które mogą bardziej precyzyjnie odzwierciedlać potrzeby poszczególnych jednostek urbanistycznych.

W związku z powyższym, w projekcie planu ogólnego Miasta Zabrze zrezygnowano z ustalania gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, uznając, że obecne uwarunkowania przestrzenne oraz istniejące dokumenty strategiczne w wystarczającym stopniu zapewniają równoważny dostęp mieszkańców do usług publicznych.

ROZDZIAŁ II
WYJAŚNIENIE SPOSOBU UWZGLĘDNIENIA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY.

1) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ GMINY OKREŚLONĄ W STRATEGII ROZWOJU GMINY LUB STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO;

1. Uwarunkowania

Przyjęta polityka przestrzenna w „**Strategii Rozwoju**" Zabrze 2030 stanowi podstawę do podejmowania skoordynowanych działań w ramach współpracy różnych podmiotów. Pozwala to na całościowe ujęcie zrównoważonego rozwoju miasta. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja Strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich parterów społecznych w mieście, gdzie wykazano cele, a następnie kierunki działań, powinny odpowiadać na potrzeby rozwojowe gminy i rozwiązywać najważniejsze problemy. Ważnym aspektem wyznaczania celów jest wzmocnienie potencjału lokalnego i wykorzystywanie zasobów własnych, jak też możliwości pojawiających się w otoczeniu. Realizacja zakładanych celów spowoduje zmiany w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej o charakterze ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym. Cele strategiczne rozwoju miasta Zabrze wpisują się w krajowe i regionalne dokumenty programowe. W myśl zasady subsydiarności, jednostki wyższego rzędu wspomagają realizację strategii lokalnych poprzez wsparcie polityczne, organizacyjne i finansowe. Z kolei miasto Zabrze, poprzez swoje działania, przyczynia się do realizacji polityk terytorialnych, istotnych z punktu widzenia rozwoju regionu, państwa.

W Strategii uwzględniono Uwarunkowania gospodarczo-*technologiczne (patrz pkt.1.2) wskazując na radykalne zmiany gospodarcze. Ograniczenie działalności przemysłowej sprawiło, że w mieście znajduje się sporo zabytków dziedzictwa przemysłowego. Stały się one podstawą do tworzenia nowego produktu miasta*

Wskazano na dynamiczny w ostatnich latach rozwój terenów inwestycyjnych objętych Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Strategia wskazuje na cele:

- C 7**. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta**, co jest zawarte również w programach: Długookresowa strategia rozwoju kraju. Polska 2030; Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (w Celu 6. wskazani na Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego), Krajowej Polityce Miejskiej 2023, Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020+, Strategii ZIT Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
- C 14. **Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego**, gdzie wskazano na: PR 14.2.1. Opracowanie oferty inwestycyjnej dla deweloperów mieszkaniowych i inwestorów indywidualnych (osób fizycznych), PR 14.2.2. Opracowanie i zastosowanie instrumentów wspierających indywidualne budownictwo rodzinne, PR 14.2.3. Wspieranie przedsięwzięć mieszkaniowych podmiotów społecznych i publicznych, PR 14.2.4. Realizacje projektów budownictwa publicznego, w tym dla osób młodych;
- C 16. **Intensyfikacja działań turystyki kulturowej** - PR 16.1.5. Podejmowanie działań inwestycyjnych na rzecz inicjatyw turystyki przemysłowej;
- CH 2. **Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city**, PRH 2.7. Opracowanie i wdrożenie Miejskiego modelu realizacji inwestycji z komponentem smart.

Również przyjęta Polityka mieszkaniowa Miasta Zabrze w ramach Programu dla Zabrza - Lepsze mieszkania wskazuje na przygotowanie terenów pod nowe budownictwo mieszkaniowe.

2.Wyjaśnienie

Przyjęte wytyczne tzw. Cele Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 została przyjęta uchwałą nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. koncentrujące się wokół czterech priorytetów rozwoju:

1) Aktywne społeczeństwo miejskie: Cele strategiczne dotyczą kwestii wzmacniania bezpieczeństwa, rozwijania aktywności obywatelskiej, podniesienia jakości kształcenia mieszkańców, kreowania różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców, aktywizowania sportowo-rekreacyjnego mieszkańców, oraz wzmacniania działań w ramach aktywnej polityki społecznej;

2) *Rozwój i innowacyjność gospodarki: Priorytet skupia się na wzmacnianiu atrakcyjności inwestycyjnej miasta, stymulowaniu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, budowaniu specjalizacji różnych branż, kreowaniu marek innowacyjności miasta;*
3) *Przyjazność przestrzeni miasta: W ramach priorytetu wyznaczono cele zmierzające do dostosowania miasta do wymogów zmian klimatycznych, wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta, rozwijanie budownictwa mieszkaniowego, podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz działania proekologiczne;*
4) *Znacząca pozycja metropolitalna: Cel związany jest z intensyfikowaniem działań turystyki kulturowej, wzmacnianiem udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych, zwiększeniem międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury oraz sportu, budowaniem rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki;*

gdzie sporządzona strategia nie posiada modelu funkcjonalno-przestrzennego, a więc wymaganego obecnie elementu polityki przestrzennej, ww. zostały zrealizowane w planie ogólnym poprzez takie kształtowanie poszczególnych stref funkcjonalnych, aby ich wzajemne oddziaływania prowadziło do zrównoważonego rozwoju miasta w sposób umożliwiający realizacje przyjętych Celów strategicznych. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zaproponowany gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do: zapewnienia społeczeństwu dostępu do infrastruktury społecznej i przyrodniczej, co potencjalnie może przekładać się na rozwój aktywności społecznej i aktywizacji mieszkańców poprzez działania gminne na etapie wdrażania polityki przestrzennej w postaci planów miejscowych i kreowania skonkretyzowanych przedsięwzięć; utrzymania istniejącego kapitału gospodarczego i dążenia do jego dalszego rozwoju w duchu idei zrównoważonego rozwoju; zachowania środowiska naturalnego i ciągłości systemu przyrodniczego, kreowania korytarzy przewietrzania i tworzenia ogólnych warunków do przeciwdziałania zmianom klimatycznym; elastycznego zarządzania przestrzenią na późniejszym etapie wdrażania postanowień polityki przestrzennej gminy, co znajdzie przełożenie na polu budowania pozycji gminy na tle metropolii.

2) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA;

1. Uwarunkowania

Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r., zakłada wtórne użytkowanie przestrzeni w procesach inwestycyjnych oraz wykazano zostało wykazane wśród miast o utracie funkcji społeczno-gospodarczych. Wykazano miasto Zabrze w tzw. Klasyfikacji gmin w transformacji górniczej, wskazując na typ transformacji – **przestrzenny.** Wyzwaniem dla tych obszarów jest znaczny udział terenów przemysłowych i poprzemysłowych oraz terenów, na których wystąpiły lub wystąpią skutki eksploatacji górniczej. Istotnym problemem jest zagospodarowanie terenów po zakończonej eksploatacji górniczej, gdzie należy również ukierunkować wsparcie na poprawę jakości środowiska, rozwój usług publicznych, poprawę jakości przestrzeni publicznych uwzględniając: złą jakość środowiska, w tym powietrza atmosferycznego, wynikająca z wysokiego poziomu niskiej emisji, znaczącą emisję dwutlenku węgla, dużą ilość obszarów zdegradowanych, w tym terenów z problemami własnościowymi, **niską jakość zarządzania przestrzenią jako dobrem publicznym prowadząca do niekontrolowanej urbanizacji i dewastacji ładu przestrzennego**, występowanie obszarów o podwyższonych wskaźnikach emisji hałasu przemysłowego i komunikacyjnego, **niewydolny system planowania przestrzennego, prowadzący do chaotycznej i niespójnej polityki przestrzennej w skali kraju,** presję inwestycyjna na tereny niezainwestowane, pełniące funkcje przyrodnicze. Tym samym podkreślono wzrost znaczenia kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego, gdzie p**rzeciwdziałanie:** ekstensywnej gospodarce terenami inwestycyjnymi oraz niekontrolowanemu i nadmiernemu zawłaszczaniu przestrzeni przyrodniczych na funkcje mieszkaniowe i gospodarcze, skutkom degradacji terenów, w tym poprzez działania rekultywacyjne i rewitalizacyjne, o marginalizacji części obszarów województwa na skutek słabej dostępności infrastruktury komunalnej, peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej, o procesom ograniczania znaczenia transportu publicznego, w tym poprzez tworzenie centrów przesiadkowych; Obok Strategii Rozwoju Regionu i związanych z nią strategii sektorowych oraz programów operacyjnych jest kluczowym narzędziem zarządzania rozwojem. Jego funkcją jest programowanie terytorialnego wymiaru polityki rozwoju regionu samorządu województwa.

2. Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary funkcjonalne z zasadą uwzględniającą transformację górniczą, przemysłową, wskazując na typ transformacji – przestrzenny i wykreowywując funkcje przestrzenne na tych obszarach oraz poprzez wskazane dla każdej z nich zasady zagospodarowania, w zakresie ustaleń, które są przedmiotem regulacji planu ogólnego tj. poprzez wskazanie najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Ponadto w celu realizacji części zasad zagospodarowania określonych dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych przyjęto wskaźniki urbanistyczne tożsame z obowiązującym prawem miejscowym lub w przypadku zmiany funkcji dostosowano je do zaproponowanej funkcji. Przyjęto, iż rozwój układów urbanistycznych powinien odbywać się na zasadzie kontynuacji funkcji z uwzględnieniem zmian wynikających z transformacji terenów poprzemysłowych, gdzie we wtórnym rozwoju układów przestrzennych przestrzega się zasad wskazanych w dokumencie Strategii Rozwoju. Zabudowa nawiązuje (formą, skali i proporcjami) do otoczenia. Uwzględniono zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez dbałość o zabudowę i poprzez wyznaczone strefy planu ogólnego. Przyjęto, że przestrzenny wymiar zasady zrównoważonego rozwoju realizowany będzie poprzez:

- *zapobieganie i pogłębianiu chaosu przestrzennego,*
- *kształtowanie w maksymalnym możliwym zakresie przestrzeni publicznych przyjaznych dlamieszkańców i sprzyjających zachowaniem niskoemisyjnym,*
- *uwzględnieniu w polityce przestrzennej kwestii adaptacji do zmian klimatu,*
- *preferowanie ponownego wykorzystania terenu i wypełniania zabudowy zamiast ekspansji na tereny niezabudowane (priorytet brown-field ponad green-field),*
- *troskę o estetykę poszczególnych przedsięwzięć i ich dopasowania do otoczenia z poszanowaniem kontekstu przyrodniczego, kulturowego i społecznego,*
- *zapewnienie szerokiej partycypacji społecznej w procesach planowania przestrzennego i przygotowania inwestycji.*

1.1. Uwarunkowania związane ze wskazanymi inwestycjami celu publicznego

Wykaz inwestycji celu publicznego realizujących cele polityki przestrzennej **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.** Metropolia Górnośląska to centralny obszar rozwojowy województwa śląskiego o znaczeniu europejskim. W wyniku delimitacji do Metropolii Górnośląskiej zakwalifikowano 23 miasta: Będzin, Bieruń, Bytom, Chorzów**,** Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Knurów, Łaziska Górne, Mikołów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Radzionków i Wojkowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tychy, **Zabrze.** Działania zostały przedstawione w ujęciu tabelarycznym, w wytypowanych obszarach, gdzie wytypowano miasto do zadań wynikających z:

- modernizacja linii tramwajowych (Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej / ekologicznego transportu);
- modernizacja linii kolejowej E30.

Zgodnie z Planem 2020+ miasto Zabrze zostało włączone do Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej. Metropolia Górnośląska to centralny obszar rozwojowy województwa śląskiego o znaczeniu europejskim.

Cele rozwojowe wyznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego kształtują się następująco:

1) Cel 1 Nowoczesna gospodarka – Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji;
2) Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych;
3) Cel 3 Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego (kierunek 3.1, 3.2 oraz strefa ochronna radaru meteorologicznego Ramża – 30 km);
4) Cel 4 Relacje z otoczeniem – Infrastrukturalne powiązania regionu.

W odniesieniu do obszaru miasta Zabrze, w wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego wskazane zostały elementy, które należy wziąć pod uwagę w trakcie sporządzania dokumentu, tj.:

1) korytarze środowiskowe, obejmujące korytarze ekologiczne dla ryb i nietoperzy, korytarze spójności obszarów chronionych;
2) regionalne ostroje florystyczno-mykologiczne;
3) części zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i miejsc ostoi ptaków.

To północna i południowa część miasta zawiera się w obszarach mających znaczenie dla środowiska naturalnego. Potencjalnie są to obszary, gdzie urbanizacja lub wprowadzenie nowych form zagospodarowania musi być poprzedzona głęboką analizą skutków na te elementy.
Pozostałe elementy przestrzenne odnoszą się do zachowania istniejącego układu transportowego mającego przełożenie na regionalny system komunikacyjny. W ramach planu zagospodarowania województwa wyznaczona została również strefa ochrony radarów meteorologicznych, która pokrywa większą część miasta. Takie uwarunkowanie niweluje możliwość określania na etapie sporządzania aktów planowania przestrzennego lokalizacji farm wiatrowych, już na samym wstępie rozważań o takich możliwościach.

2.2. Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej inwestycje celu publicznego poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. W ramach wyznaczonych stref przyjęto rezerwę 25.0% na realizację infrastruktury technicznej w ramach wyznaczonych stref, gdzie zakres dróg lokalnych i dojazdowych wymaga wyznaczenia na poziomie planu miejscowego, ww. wynika z ustawowego zakres planu ogólnego. Zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania winne zostać obowiązkowo określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Gminny katalog stref planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do:

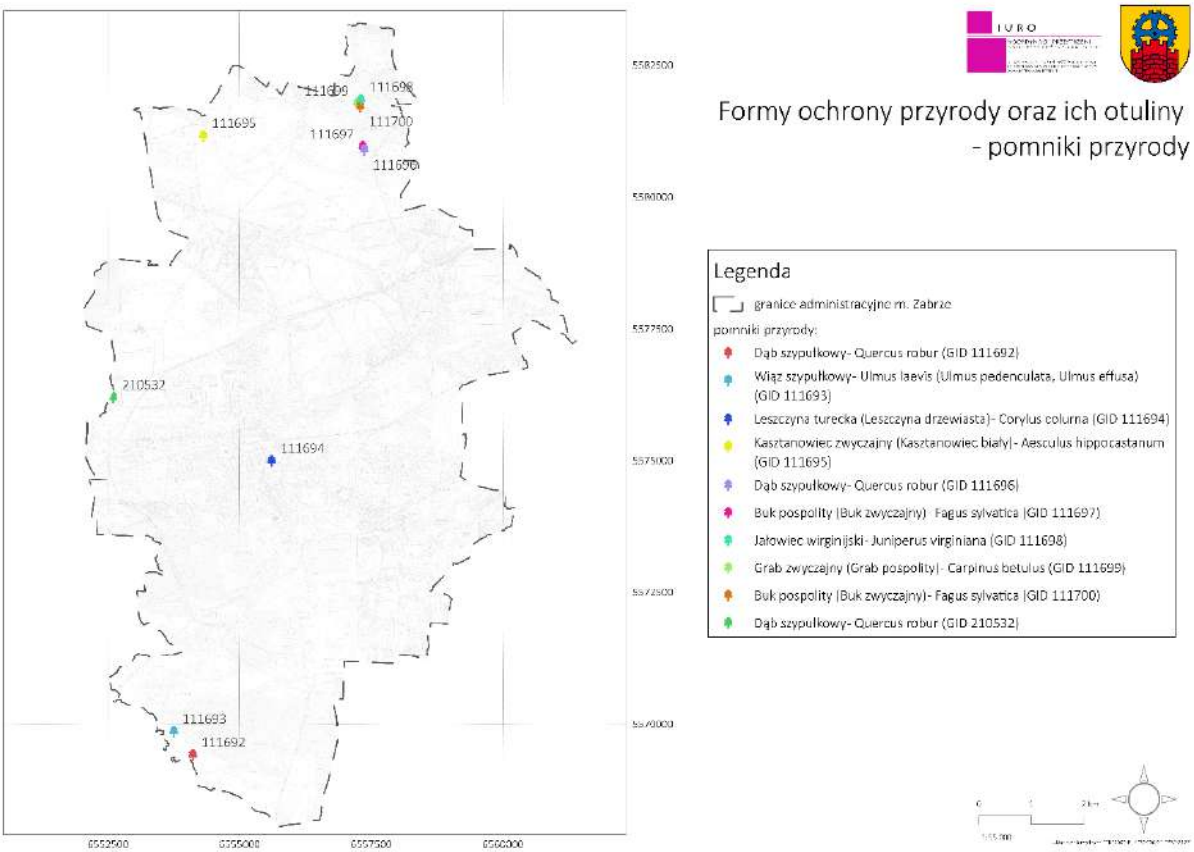
1) *zachowania środowiska naturalnego i ciągłości systemu przyrodniczego, w tym obszarów wskazanych w dokumencie strategicznym jako korytarze środowiskowe, obejmujące korytarze ekologiczne dla ryb i nietoperzy, korytarze spójności obszarów chronionych, regionalne ostroje florystyczno-mykologiczne, części zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i miejsc ostoi ptaków;*
2) *zabezpieczenia zasobu środowiskowego;*
3) *uwzględnienia na poziomie ogólnym strefy ochronnej radaru meteorologicznego;*
4) *utrzymania istniejącego kapitału gospodarczego i dążenia do jego dalszego rozwoju w duchu idei zrównoważonego rozwoju oraz zwiększenia możliwości rozwojowych poprzez udostępnienie dostępu do odnawialnych energii;*
5) *zapewnienia mieszkańcom dostępu do infrastruktury społecznej i przyrodniczej, co potencjalnie może przekładać się na rozwój aktywności społecznej i aktywizacji mieszkańców poprzez działania gminne na etapie wdrażania polityki przestrzennej w postaci planów miejscowych i kreowania skonkretyzowanych przedsięwzięć;*
6) *utrzymania przebiegu istniejącego układu komunikacyjnego pełniącego rolę regionalnego systemu transportowego;*
7) *zapewnienia szansy na rozwój inwestycji infrastrukturalnych związanych z komunikacją.*

3) UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ ZWIĄZANYCH Z UWARUNKOWANIAMI PRZESTRZENNYMI.

a) Formy ochrony przyrody

1. Uwarunkowania

Istniejące formy ochrony przyrody

Rysunek 12. Formy ochrony przyrody oraz ich otuliny – pomniki przyrody

Prawną ochroną zostały objęte wyłącznie drzewa pomnikowe:

1) 111699, Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus;
2) 111700, Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica;
3) 111697, Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica;
4) 111694, Leszczyna turecka (Leszczyna drzewiasta) - Corylus colurna;
5) 111693, Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa);
6) 111698, Jałowiec wirginijski - Juniperus virginiana;
7) 111695, Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum;
8) 111696, Dąb szypułkowy - Quercus robur;
9) 210532, Dąb szypułkowy - Quercus robur;
10) 111692, Dąb szypułkowy - Quercus robur.

Ich lokalizacja skupia się głównie w północnej części miasta, na dużych zalesionych obszarach tworzących z pozostałymi terenami w mieście korytarze przewietrzania. Jako zasadę należy przyjąć ochronę tych obiektów przyrodniczych w sporządzanych aktach planowania przestrzennego poprzez odpowiednie dopasowanie stref planistycznych, tak aby ograniczyć możliwość zagospodarowania tych obszarów i ich urbanizacji. Ze względu na niski poziom obszarów przyrodniczych w mieście (w ślad za strategią wojewódzką) należy przywiązać do tego szczególną uwagę.

Przez miasto nie przebiegają również żadne korytarze ekologiczne, wyznaczone w oparciu o dane z 2005 i 2012 roku (opracowane przez Instytut Biologii Ssaków pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego).
Zgodnie z rejestrem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (zgodnie z aktualizacją Programu Ochrony Środowiska) na terenie Zabrza nie występują obszarowe formy ochrony przyrody. Występuje 10 pomników przyrody. W najstarszych dzielnicach Zabrza rośnie do dzisiaj około 70 drzew ozdobnych w wieku od 100÷140 lat. Pojedyncze dęby, osiągnęły wymiary kwalifikujące je do uznania za pomniki przyrody. Dotychczas nie przeprowadzono jednak szczegółowej inwentaryzacji tych drzew oraz innych terenów zielonych miasta pod tym kątem.
Na terenie miasta występują obszary NATURA 2000. W północnej części gminy znajduje się niewielki fragment specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie (PLH240003), ustanowionego rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie (PLH240003). W sąsiedztwie Zabrza najbliżej zlokalizowane są następujące obszary NATURA 2000 „*Stawy w Brzeszczach*" (PLB 120009) – w odległości około 34 km na południowy wschód od miasta, „*Stawy Wielikąt i Las Tworkowski*" (PLB 240003) – w odległości ok. 41 km na południowy zachód od miasta oraz „*Dolina Górnej Wisły*" (PLB 24001) – w odległości ok. 44 km na południe od Zabrza. Obszarami chronionymi (niewymienionymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 r. ws. obszarów specjalnej ochrony ptaków), położonymi najbliżej miasta, są: „*Bagno Bruch koło Pyrzowic*" (PLH 240035) – w odległości ok. 23 km na północny wschód od miasta i „*Lipienniki w Dąbrowie Górniczej*" (PLH 240037) – w odległości około 25 km na północny wschód od Zabrza.

Wskazuje się na:

- **uwarunkowania środowiskowe**, uwzględniające położenie miasta i występowanie w południowej części miasta lasów i parków, w części północnej, tereny dawnych obszarów rolnych:

  a) **użytków rolnych**, które *pozostałością osad rolniczych, charakterystycznych dla krajobrazu dawnego Śląska. Najlepiej zachowane, najbogatsze pod względem przyrodniczym, związane są z tradycyjnym sposobem gospodarki (pola i łąki podzielone miedzami, żywopłotami i zerdzewieniami, liczne potoki, rowy melioracyjne, oczka wodne stanowią mozaikę siedlisk i ostoję wielu rzadkich roślin i zwierząt,*

  b) **kompleksy lasów** *zlokalizowane w północno-wschodniej, środkowo-zachodnią i południowej część Miasta (Makoszowy, Kończyce, Maciejów, Rokitnica, i Biskupice):*

- lasy komunalne zgrupowane są w 9 kompleksach o różnej wielkości: park im. Rotmistrza Witolda Pileckiego (d. K. Świerczewskiego)- jeden z najstarszych parków miasta - dawny Steinhof; las dzielnicy Rokitnica - jest przedłużeniem dużego kompleksu leśnego w północnej części miasta i tworzy otulinę zabudowań Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz części osiedla Helenka; las dzielnicy Maciejów przy ul. Srebrnej - najatrakcyjniejszy przyrodniczo z zachowanym starodrzewem dębowym; kompleks „Motocross"- zalesienie na zrekultywowanych hałdach; las przy Knurowskiej - zalesione nieużytki w latach 60-tych; las dz. Biskupice przy al. Jeziorańskiego; las dz. Biskupice przy ul. Drzymały; las os. Młodego górnika - zalesione nieużytki;
- lasy państwowe podlegające nadleśnictwu Brynek i Katowice;
- lasy ochronne - las dzielnicy Maciejów- najatrakcyjniejszy przyrodniczo z zachowanym starodrzewem dębowym.

  c) **cieki wodne:**

- Bytomka z Potokiem Mikulczyckim, Czarniawka, Potok Bielszowicki (Kochłówka) i Potok Guido, niewielka północno-zachodnia część obszaru odwadniana jest przez Potok Świętoszowicki będący dopływem Dramy;
- potoki odwadniające obszar Zabrza spływają z Płaskowyżu Bytomskiego w kierunku kotlinowatego zagłębienia doliny Kłodnicy. Powoduje to, iż mają one znaczne spadki naturalne: Potok Rokitnicki, Potok Mikulczycki, Bytomka, Potok Guido, Czerniawka, Potok Bielszowicki;
- powierzchniową sieć hydrograficzną uzupełniają występujące na analizowanym obszarze Zabrza zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego (zbiorniki powstałe w nieckach osiadania w północno-wschodniej i południowej części obszaru Miasta);
- zbiornik retencyjny Bagier zabezpieczających dzielnicę Makoszowy;

d) **wody podziemne:**

- Główny Zbiornikiem Wód Podziemnych pod nazwą GZWP nr 331 „Dolina kopalna rzeki Górna Kłodnica"), Zbiornik nie ma ustanowionego obszaru ochronnego;
- w północnej części Zabrza wyróżniono dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: nr 330 „Zbiornik Gliwice" oraz nr 329 „Zbiornik Bytom";

e) **złoża kopalin:**

- eksploatację z terenu Zabrza prowadzi jeszcze KWK „Sośnica-Makoszowy" ale eksploatuje złoża położone poza granicami Zabrza; niewielkie ilości węgla wydobywa także ZG „Siltech" na bazie pozostawionego udokumentowanego złoża „Jadwiga 2" w oparciu o infrastrukturę dzierżawioną od kopalń będących w likwidacji;
- złoża metanu jako kopaliny towarzyszącej w pokładach węgla kamiennego (WK 381 „Zabrze Bielszowice", „Sośnica"), których eksploatacja jest obecnie prowadzona.
- dwa udokumentowane złoża iłów do produkcji ceramiki budowlanej. Jedno z nich „Zabrze" znajduje się na południowy zachód od skrzyżowania ul. Korfantego z drogą E 40. Natomiast drugie „Pawłów" położone jest w Pawłowie między ulicami Tatrzańską i Na Piaski. Eksploatacja tych złóż została już zaniechana;
- zasoby surowców Miasta Zabrze: **WK 10526 „Bobrek-Miechowice 1"** – użytkownikiem jest WĘGLOKOKS KRAJ Sp. z o.o.; koncesja na wydobycie nr 1/2013 ważna jest do 31.12.2050 r.; tereny Zabrza obejmuje obszar górniczy OG „Bobrek-Miechowice 1" – decyzja nr SVMPr/646/67-DG/MG/285/67 z terminem ważności do 31.12.2050 r. oraz teren górniczy TG „Bobrek-Miechowice 1" z terminem ważności do 31.12.2050 r.; **WK 338 „Sośnica"** – złoże węgla kamiennego z metanem jako kopaliną towarzyszącą; użytkownikiem jest PGG S.A.; koncesja na wydobycie nr 59/94 ważna jest do 31.12.2042 r.; tereny Zabrza obejmuje obszar górniczy OG „Sośnica III" – decyzja nr VMC/758/77 z terminem ważności do 31.12.2042 r. oraz teren górniczy TG „Sośnica III" z terminem ważności do 31.12.2042 r. Dla złóż surowców ilastych nie ustalono obszarów i terenów górniczych.

f) **Obiekty i obszary przyrodniczo cenne** oparte o grupy obiektów przyrodniczych:

1) tereny zieleni miejskiej:

- zieleń zabytkowa: Park w Mikulczycach przy ul. Parkowej, Park Hutniczy, Park im. Poległych Bohaterów, Ogród Botaniczny, Park Leśny im. Rotm. Witolda Pileckiego (dawniej gen. K. Świerczewskiego);
- parki miejskie (gminne): Park im. T. Kościuszki, Park Rodzinny, Park Leśny im. Powstańców Śląskich, Park im. Jana Pawła II, Dzielnicowy Park Rodzinny (Maciejów), Park im. Jacka Kuronia przy DMiT 7) Park przy ul. Krakowskiej;

2) rośliny rzadkie i chronione, pomniki przyrody (10 pomników): gatunki objęte ochroną ścisłą, gatunki objęte ochroną częściową, gatunki zagrożone wyginięciem na obszarze Zabrza, gatunki rzadkie na obszarze Zabrza, ww. ujawniono w tabelach jn.

Tabela 3. Wykaz i lokalizacja gatunków objętych ochroną ścisłą (Ś) na obszarze Zabrza. Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa zespołu (zbiorowiska)	Lokalizacja
1	*Epipactis helleborine* – kruszczyk szerokolistny	*Agrostio-Populetum tremulae*	Maciejów - las
2	*Equisetum telmateia* – skrzyp olbrzymi	Zb. *Equisetum telmateia*	Mikulczyce - łąki i pastwiska u ujścia P. Mikulczyckiego do P. Rokitnickiego; Pawłów - las w dolinie Czarniawki

		Agropyro repentis -Aegopodietum podagrariae	Rokitnica – skraj lasu
		Carici remotae-Fraxinetum	Rokitnica – dna dolin potoków leśnych
		Artemisio vulgaris-Tanacetetum	Centrum – w obrębie zbiorowisk synantropijnych ruderalnych w zabudowie zwartej
		Zb. *Juncus effusus*	Pawłów – łąki i pastwiska w dolinie Czerniawki
3	*Daphne mezereum* - wawrzynek wilczełyko		Rokitnica - las
4	*Veratrum lobelianum* – ciemiężyca zielona		Rokitnica - las

Tabela 4. Wykaz i lokalizacja gatunków objętych ochroną częściową (C) na obszarze Zabrza.

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa zespołu (zbiorowiska)	Lokalizacja
1	*Asarum europaeum* – kopytnik pospolity	*Deschampsio flexuosae-Fagetum*	Rokitnica - las
		Zb. *Carpinus betulus-Tilia cordata*	Rokitnica - las
		Zb. *Fagus sylvatica*	Rokitnica - las
2	*Climacium dendroides*	*Carici remotae-Fraxinetum*	Rokitnica – doliny potoków śródleśnych
3	*Eurynchium striatum*	*Chelidonio-Robinietum*	Motocross – na obszarze zrekultywowanej i zalesionej hałdy
4	*Frangula alnus* – kruszyna pospolita	*Molinio arundinaceae-Quercetum*	Maciejów – las; Makoszowy - las
		Zb. *Quercus robur-Pteridium aquilinum*	Makoszowy – las; Maciejów – las; Park Powst. Śl.
		Zb. *Fagus sylvatica*	Rokitnica – las; Maciejów – las; Park Powst. Śl.
		Agrostio-Populetum tremulae	Makoszowy – las; Maciejów – las; Park Powst. Śl.
5	*Galium odoratum* – przytulia wonna	*Deschampsio flexuosae-Fagetum*	Park Powst. Śl.

6	*Hedera helix* – bluszcz pospolity	Zb. *Partenocissus inserta*	Małe Zabrze – mur cmentarny
7	*Ononis arvensis* – wilżyna bezbronna	Zb. *Dipsacus sylvestris*	Rokitnica – nieużytki między drogą i gruntami rolnymi
		Dauco-Galegetum officinalis	Rokitnica – nieużytki między drogą i gruntami rolnymi
8	*Pseudoscleropodium purum*	*Agrostio-Populetum tremulae*	Maciejów - las
9	*Allium ursinum* – czosnek niedźwiedzi		Rokitnica - las
10	*Convallaria majalis* – konwalia majowa		Rokitnica – las; Park Powst. Śl.
11	*Viburnum opulus* – kalina koralowa		Park im. rtm. Pileckiego; Motocross
12	*Vinca minor* – barwinek pospolity		Rokitnica - las

Tabela 5. Wykaz i lokalizacja gatunków zagrożonych wyginięciem (W) na obszarze Zabrza. Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa zespołu (zbiorowiska)	Lokalizacja
1	*Chondrilla juncea* – chondrilla sztywna	*Erigeronto-Lactucetum serriolae*	Maciejów, ul. Kondratowicza – wyrobisko popiaskowe
2	*Galium rotundifolium* – przytulia okrągłolistna	*Agropyro repentis-Aegopodietum podagrariae*	Rokitnica – w obrębie zabudowy
3	*Inula conyza* – oman szlachtawa	Zb. *Chamaenerion palustre*	Biskupice – zwałowisko kamienia górniczego

Tabela 6. Wykaz i lokalizacja gatunków rzadkich (R) na obszarze Zabrza. Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa zespołu (zbiorowiska)	Lokalizacja
1	*Anchusa arvensis* – farbownik polny	Zb. *Calamagrostis epigejos*	Mikulczyce – zwałowisko kamienia górniczego

		Zb. *Chamaenerion palustre*	Mikulczyce – zwałowisko kamienia górniczego
		Dauco-Picridetum hieracioidis	Osiedle Kopernika – w obrębie zabudowy; Mikulczyce – zwałowisko kamienia górniczego
		Euphorbio peplidis-Galinsogetum ciliatae	Biskupice – tereny rolnicze
		Spergulo-Echinochloetum crurisgalii	Biskupice – tereny rolnicze
2	*Cardaminopsis halleri* – rzeżusznik Hallera	*Deschampsio flexuosae-Fagetum*	Rokitnica – las
3	*Carex elata* – turzyca sztywna	*Carici remotae-Fraxinetum*	Rokitnica – doliny potoków śródleśnych
4	*Cruciata laevipes* – przytulinka krzyżowa	Zb. *Carpinus betulus-Tilia cordata*	Rokitnica – las
		Deschampsio flexuosae-Fagetum	Rokitnica – las
		Zb. *Fagus sylvatica*	Rokitnica – las
5	*Dryopteris dilatata* – narecznica szerokolistna	*Deschampsio flexuosae-Fagetum*	Rokitnica – las
		Zb. *Calamagrostis epigejos*	Kończyce – łąki i pastwiska
		Zb. *Acer pseudoplatanus*	Makoszowy - las
		Zb. *Alnus glutinosa-Quercus robur-Rubus idaeus*	Maciejów - las
		Carici remotae-Fraxinetum	Rokitnica – doliny potoków śródleśnych
		Zb. *Carpinus betulus-Tilia cordata*	Rokitnica – las
		Zb. *Fagus sylvatica*	Park Powst. Śl.
		Molinio arundinaceae-Quercetum	Maciejów - las
		Zb. *Quercus robur-Pteridium aquilinum*	Maciejów - las
6	*Epilobium adnatum* – wierzbownica czworoboczna	Zb. *Oenothera parviflora*	Pawłów, ul. Sikorskiego - nieużytki
7	*Luzula luzuloides* – kosmatka gajowa	*Molinio arundinaceae-Quercetum roboris*	Maciejów - las
8	*Petasites albus* – lepiężnik biały	*Agrostio-Populetum tremulae*	Rokitnica - las

		Zb. *Acer pseudoplatanus*	Rokitnica - las
		Zb. *Carpinus betulus-Tilia cordata*	Rokitnica – las
9	*Ribes spicatum* – porzeczka czerwona	Zb. *Acer pseudoplatanus*	Park im. rtm. Pileckiego
		Zb. *Fagus sylvatica*	Park Powst. Śl.

Tabela 7. Pomniki przyrody ustanowione uchwałą Rady Miejskiej w Zabrzu w 2010 r. Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.

Lp.	**Gatunek drzewa**	**Obwód pnia (cm)**	**Wiek (lata)**	**Wysokość (m)**	**Średnica korony (m)**	**Własność**	**Nr działki**	**Lokalizacja (obręb, ulica)**
1	Dąb szypułkowy- *Quercus robur* L.	540	330	22	25	Osoby fizyczne oraz część Gmina Miejska Zabrze	668/145 oraz część 1579/31	Przy płocie posesji; Makoszowy, ul. Rybna 10
2	Wiąz szypułkowy – *Ulmus laevis Pall.*	333	130	22	15	Gmina Miejska Zabrze	1402/42	UKS „Quo-Vadis" Makoszowy; ul. J. Szymały
3	Leszczyna turecka – *Corylus colurna* L.	297	80	18	17	Gmina Miejska Zabrze	7068/529 i 1808/103 (w granicy działek)	Centrum; ul. R.Traugutta
4	Dąb szypułkowy- *Quercus robur* L	413	240	22	20	Gmina Miejska Zabrze	37/14	Maciejów – Las przy Kąpielisku Maciejów, oddział leśny nr 33
5	Kasztanowiec pospolity – *Aesculus hippocastanum* L.	39-	145	16	18	Gmina Miejska Zabrze	786/98	Grzybowice – przy ul. Ks. Jerzego Badestinusa nr 30
6	Dąb szypułkowy- *Quercus robur* L	377	220	25	17	Gmina Miejska Zabrze	897/31	Rokitnica – przy ulicy Żniwiarzy
7	Buk pospolity – *Fagus sylvatica* L.	400	190	25	25	Gmina Miejska Zabrze	897/31	Rokitnica – przy ulicy Żniwiarzy
8	Jałowiec wirginijski – *Juniperus virginana* L.	88	115	10	5	Gmina Miejska Zabrze	813/5	Rokitnica – przy ul. Dr. H. Jordana

9	Grab pospolity odmiana kolumnowa – *Carpinus betulus „Columniaris”*	173	110	12	13	Gmina Miejska Zabrze	813/5	Rokitnica – przy ul. Dr. H. Jordana
10	Buk pospolity odmiana Rohana *Fagus sylvatica* „Rohanii”	173	100	11	10	Gmina Miejska Zabrze	813/5	Rokitnica – przy ul. Dr. H. Jordana

3) obszary i obiekty przyrodniczo cenne proponowane do objęcia ochroną (drzewa i grupy drzew proponowane do ochrony pomnikowej wśród których znajdują się dwie aleje oraz 21 drzew pojedynczych).

Tabela 8. Drzewa proponowane do ochrony pomnikowej na obszarze Zabrza (wg A. i K.M. Rostańskich, 2006).
Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze,* wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, 2020 r.

Nr	Nazwa obiektu	Wiek drzewa (lat)	Średnica (cm)	Obwód (cm)	Wysokość (m)	Lokalizacja
1	Dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.)	330	174	547	21	przy płocie posesji, ul. Rybna 10 (Makoszowy)
2	Platan klonolistny (*Platanus x hispanica* „Acerifolia”)	110	247	774	20	trawnik przy wejściu do budynku szpitala, ul. SkłodowskiejCurie 10 (Os. M. Skłodowskiej-Curie)
3	Kasztanowiec żółty (*Aesculus flava* Soland.)	80	46	145	16	przy kapliczce obok posesji przy ul. Leśnej 19 (Mikulczyce)
4	Dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.)	200	110	346	18	na posesji przy ul. Lipowej 2 (Mikulczyce)
5	Miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba* L.)	85	55	172	19	obok budynku wielorodzinnego przy ul. Krakowskiej (Rokitnica)
6	Platan klonolistny (*Platanus x hispanica* „Acerifolia”)	120	91	286	19	Plac Teatralny, ul. Mikulczycka (Centrum)
7	Platan klonolistny (*Platanus x hispanica* „Acerifolia”)	130	101	316	23	wjazd na parking przy ul. Wolności 337 (Centrum)
8	Buk pospolity (*Fagus sylvatica* L.)	140	81	350	21	teren ŚLAM (Rokitnica)
9	Dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.)	180	98	309	21	teren ŚLAM (Rokitnica)

10	Dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) – „Marcel”	180	102	321	21	teren ŚLAM (Rokitnica)
11	Leszczyna turecka (*Corylus colurna* L.)	80	93	295	17	teren ŚLAM (Centrum)
12	Buk pospolity odm. zwisła (*Fagus sylvatica* „Pendula”)	115	59	184	13	trawnik przy budynku dyrekcji Państwowego Szpitala Klinicznego
						1 od ul. Bohaterów Warszawskich (Centrum)
13	Klon srebrzysty (*Acer saccharinum* L.)	105	121	386	22	Park im. Poległych Bohaterów (Centrum)
14	Platany klonolistne (*Platanus x hispanica* „Acerifolia”) – aleja platanowa	100-120	zespół złożony z 48 drzew			ul. Krakusa, ul. Siedleckiego, ul. Piechy (Centrum)
15	Jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*) – aleja jesionowa	także: jesion pensylwański (*Fraxinus pennsylvanica*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*)				PGR Nowy Dwór (Maciejów)
16	Grab pospolity (*Carpinus betulus* „Fastigiata”)	110	54	168	9	budynek ogrodnictwa przy ul. Jordana (Rokitnica)
17	Korkowiec amurski (*Phellodendron amurense* Rupr.)	100	63,41,41	197, 128, 128	14	miedza na terenie ogrodnictwa, ul. Jordana (Rokitnica)
18	Buk pospolity odm. dębolistna (*Fagus sylvatica* „Quercifolia”)	100	51	160	12	miedza na terenie ogrodnictwa, ul. Jordana (Rokitnica)
19	Jałowiec chiński (*Juniperus chinensis* L.)	100	25	78	11	obok budynku gospodarczego na terenie ogrodnictwa, ul. Jordana (Rokitnica)
20	Dąb czerwony (*Quercus rubra* L.)	120	110	344	20	Park im. rtm. Pileckiego, kwatera na północ od pomnika
21	Dąb czerwony (*Quercus rubra* L.)	120	98	309	21	Park im. rtm. Pileckiego, kwatera na północ od pomnika

22	Dąb czerwony (*Quercus rubra* L.)	150	119	372	20	Park im. rtm. Pileckiego, kwatera na północ od pomnika
23	Bluszcz pospolity (*Hedera helix* L.)		10	32	14	północny brzeg stawu w Parku im. rtm. Pileckiego

4) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, (*Wykorzystano informacje zawarte w cyt.* Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.):

- **Dolina Potoku Rokitnickiego i Mikulczyckiego**. Obejmuje dość dobrze zachowaną i wyodrębniającą się z krajobrazu dolinę potoków Rokitnickiego i Mikulczyckiego. Potok Rokitnicki przepływa przez historyczne osady Rokitnicę i Mikulczyce. Proponowany obszar obejmuje szereg proponowanych wcześniej przez m.in. P. Cempulika (1994, 2005) do ochrony obiektów i drobnych obszarów dolinek potoków, zarośli topolowo-wierzbowych, płatów wilgotnych łąk, drobnych zbiorników i cieków wodnych stanowiących siedliska lęgowe, żerowiska i schronienie dla wielu gatunków zwierząt, objętych ochroną prawną. Są to obszary: 2a, 2b, 2c, 6, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 19, 20. Obiekt ma znaczenie ponadlokalne jako zachowany w dość dobrym stanie i funkcjonujący korytarz ekologiczny, łączący tereny leśne położone na północ od Zabrza z lasami znajdującymi się na granicy Zabrza i Gliwic. Mankamentem tego projektu jest nadmierne zwężenie (praktycznie brak) doliny w Rokitnicy. Dolina ogranicza się tu do sztucznego koryta Potoku Rokitnickiego. Obszar dawnej doliny w tym miejscu został już nadsypany i częściowo zabudowany, co znacznie ogranicza funkcję obszaru jako ciągu ekologicznego. Obszar może pełnić ważną funkcję lokalnego ciągu ekologicznego umożliwiającego penetrację otwartych terenów rolniczych położonych po obu stronach Potoku Rokitnickiego;
- **Dolina Bytomki**. Obejmuje silnie przekształconą antropogenicznie i wyodrębniającą się z krajobrazu dolinę Bytomki. Potok przepływa przez najstarszą i najsilniej przekształconą część Miasta. W obrębie wyodrębnionego obszaru w części wschodniej występują otwarte tereny łąk i zarośli, tereny zalesione, tereny zabudowane i komunikacyjne, fragmenty parków miejskich w części środkowej oraz powierzchnie trwałych nieużytków zielonych w części zachodniej. Obszar obejmuje szereg cennych miejsc rozrodu płazów i ptaków wodno-błotnych wyróżnionych przez P. Cempulika (1994, 2005): 33, 34, 36, 37, 38, 39. Obszar ten posiada wyraźny układ liniowy. Ma znaczenie ponadlokalne jako korytarz ekologiczny, łączący lasy na wschodzie (Ruda Śląska) z lasami na zachodzie (Gliwice). Mankamentem jego jest mała możliwa szerokość w centralnej części Miasta, gdzie betonowe na ogół koryto Bytomki zostało zabudowane a dolina praktycznie nie istnieje. Ciągiem tym nie jest możliwa migracja zwierząt większych. Charakter zabudowy doliny Bytomki w centrum Miasta wskazuje, iż mało prawdopodobne jest zrealizowanie takiego projektu i przywrócenie funkcji ciągu ekologicznego. Ponadto zachodni wylot ciągu znajduje się w obrębie węzła starej autostrady i ogrodzonych ogródków działkowych. Obszar może pełnić funkcję lokalnego ciągu ekologicznego umożliwiającego migrację zwierząt od wschodu i zachodu w kierunku centrum Miasta;
- **Dolina Czarniawki**. Obejmuje wyodrębniającą się z krajobrazu przekształconą dolinę Potoku Czarniawka w południowej części Zabrza. Potok na znacznej długości płynie głęboko wciętą wąską doliną o charakterze jaru. Wnętrze doliny wzdłuż cieku wypełniają pozostałości lasów łęgowych i zarośli topolowo-wierzbowych. Potok jest w znacznym stopniu uregulowany i silnie zanieczyszczony. Walorem obszaru jest specyficzna rzeźba samej doliny. Na obszarze proponowanego zespołu występuje szereg cennych miejsc rozrodu płazów i ptaków wodno-błotnych (Cempulik, 1994, 2005): 43, 44, 45. Zespół obejmuje także część „Parku Leśnego im. gen. K. Świerczewskiego". Obszar ma znaczenie ponadlokalne jako korytarz ekologiczny łączący Rudę Śląską na wschodzie i Gliwice na zachodzie. Ze względu na aktualny stan przekształcenia otoczenia w postaci budowy 2 ważnych szlaków komunikacyjnych (autostrada A4 i DTŚ) proponowany zespół nabiera znaczenia jako ważny węzeł ekologiczny oraz łącznik obszarów biologicznie czynnych na południu Miasta z jego centralną częścią. Mankamentem jest zablokowanie przez tereny zabudowane wschodniego końca korytarza, co uniemożliwia skuteczne pełnienie przez niego tej funkcji. Obszar ma połączenie biologiczne od strony południowej z lasami między Kończycami i Makoszowami a od strony zachodniej z Parkiem Leśnym im. Powstańców Śląskich. Dalsze połączenie w kierunku południowym jest znacznie utrudnione przez szlak autostrady A4. Znajdują się pod nią tylko 2 miejsca mogące pełnić funkcję przejść ekologicznych (Potok Bielszowicki i w

ograniczonym zakresie wiadukt kolejowy). Jeśli nie zostaną wykonane odpowiednie przejścia ekologiczne, to po wybudowaniu DTŚ poważnie utrudniona zostanie migracja w kierunku północnym. Zamknięcie obszaru między autostradą A4 i DTŚ spowoduje znaczną degenerację biologiczną tego obszaru.

5) **użytki ekologiczne,** *Wykorzystano informacje zawarte w cyt.* Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze*, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.:
   - **Stawy w Grzybowicach.** Obejmuje kompleks stawów w krajobrazie rolniczym powstałych w wyrobiskach po eksploatacji glin dla potrzeb pobliskiej cegielni. Stawy otacza charakterystyczna roślinność szuwarowa, nadwodna i zarośla. Według P. Cempulika (1994, 2005) jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodnobłotnych (nr 3a, b, c);
   - **Las nad potokiem w Rokitnicy.** Obejmuje śródleśny, meandrujący strumień wraz z drobnymi sadzawkami, płatami wilgotnych łąk i turzycowisk. Jest to cenne miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz cennych gatunków roślin łęgowych i grądowych (nr 13);
   - **Dolina dopływu Potoku Rokitnickiego.** Obejmuje dolinę lewobrzeżnego dopływu Potoku Rokitnickiego wraz z rozlewiskiem i stawem, otoczonym charakterystyczną roślinnością szuwarową, nadwodną i zaroślami. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz stanowisko zaskrońca zwyczajnego (nr 17);
   - **Stawy Mikulczyckie.** Obejmuje kompleks stawów w krajobrazie rolniczym, otoczonych charakterystyczną roślinnością szuwarową, nadwodną i zaroślami oraz zadrzewieniami topolowo-wierzbowymi. Dobry punkt widokowy i obserwacyjnoedukacyjny. Jest to cenne miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz stanowisko zaskrońca zwyczajnego (nr 25, 27, 29);
   - **Staw w Biskupicach.** Obejmuje zbiornik wodny otoczony charakterystyczną roślinnością szuwarową, nadwodną i zaroślami. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz zaskrońca zwyczajnego (nr 30). Ze względu na silnie przekształcone tereny przemysłowe w sąsiedztwie obszar niezwykle ważny dla zachowania lokalnej bioróżnorodności;
   - **Potok i stawy w Porembie Wsi.** Obejmuje dolinę potoku z płatami wilgotnych łąk ostrożeniowych oraz rozlewiska i zbiornik wodny otoczony charakterystyczną roślinnością nadwodną i szuwarową. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz zaskrońca zwyczajnego (nr 40);
   - **Park im. Rotm. Pileckiego.** Obejmuje stawy śródleśne na terenie miejskiego parku leśnego z charakterystyczną roślinnością wodną i szuwarową. Cenny obiekt historyczny, wymagający renowacji w części parkowej, z dobrze rozwiniętą i zachowaną częścią leśną. Obszar leśny parku schodzi na brzeg głębokiej doliny Czarniawki. Jest to miejsce występowania licznych sędziwych okazów drzew, roślin leśnych oraz rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych (nr 43). W przypadku obiektów parkowych wystarczające byłoby wprowadzenie do planu zagospodarowania parku odpowiednich z uwagi na specyfikę obszaru zaleceń odnośnie do sposobu urządzania parku i ochrony przyrody. W przypadku tego parku zachodzi konieczność uzgadniania wszelkich działań z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
   - **Staw w Makoszowach.** Obejmuje staw okolony trzciną i przerywaną pasmami pałki szerokolistnej. Nad brzegami rosną olsze czarne, brzozy brodawkowate, wierzby białe i kruche. W pobliżu znajduje się wilgotna łąka z ostrożeniem warzywnym. Miejscami wkracza trzcina i skupienia turzycy błotnej oraz olsz czarnych, topól czarnych i brzóz brodawkowatych. Znaczna część powierzchni została zniszczona w trakcie budowy autostrady A4. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych oraz zaskrońca zwyczajnego i jaszczurki żyworodnej (nr 47);
   - **Las w Kończycach.** Obejmuje obszar leśny zajmujący w przewadze siedlisko łęgowe. Wśród drzew rośnie tu olsza czarna, brzoza brodawkowata, topola czarna, wierzba biała, jesion wyniosły, klon zwyczajny. W podszycie głównie jest dziki bez czarny, jak również kruszyna pospolita, czeremcha zwyczajna, kalina koralowa i chmiel. Runo buduje pokrzywa zwyczajna, niecierpek pospolity i drobnokwiatowy, sałatnik leśny, tojeść pospolita i turzyca leśna. Miejscami rośnie storczyk – kruszczyk szerokolistny. Odnotowano również kokoryczkę wielkokwiatową oraz pojawiającą się w łanach turzycę drżączkowatą. W kierunku północnym w drzewostanie pojawia się sosna, a runo staje się ubogie gatunkowo, dominuje jedynie orlica pospolita, można znaleźć borówkę czarną i siódmaczka pospolitego. Od strony wschodniej teren jest podmokły i zarośnięty przez szuwar trzcinowy. Nieopodal również jest szuwar turzycy błotnej oraz bardzo wilgotna łąka z ostrożeniem błotnym, karbieńcem pospolitym, firletką poszarpaną i żywokostem lekarskim. Jest na tej powierzchni śródleśny zbiornik powyrobiskowy o powierzchni ok. 0,7 ha. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i ptaków wodno-błotnych (nr 49);
   - **Glinianki przy Ogrodzie Botanicznym.** Obejmuje zbiorniki powstałe w wyniku zalania dawnych wyrobisk gliny. Stawy o gliniastych brzegach, otoczone charakterystyczną roślinnością nadwodną i szuwarową (szuwar trzcinowy i pałkowy). Obiekt historyczny, po zmianie funkcji podlegał procesowi samonaturalizacji. Obecnie cenne miejsce rozrodu płazów oraz miejsce bytowania i gniazdowania

szeregu gatunków ptaków. Obiekt o dużych możliwościach rozwoju funkcji biologicznej, szczególnie w powiązaniu z istniejącym założeniem Ogrodu Botanicznego (TokarskaGuzik i in., 1993). Zagrożony zaśmieceniem, a w razie zmiany funkcji zagrożony całkowitą utratą wartości przyrodniczej. Powinien zostać objęty projektem poszerzenia Ogrodu Botanicznego.

6) **obszary przyrodniczo cenne proponowane do ochrony lokalnej,** *Wykorzystano informacje zawarte w cyt.* Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. *Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze,* wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.**, lasy:**
   - **Las w Rokitnicy.** Na tej powierzchni las pocięty jest wyżłobionymi wąwozami, jarami i strumieniami. Jego drzewostan jest zdominowany przez gatunki liściaste, a wśród nich spotyka się pojedyncze stare drzewa, najczęściej przy śródleśnych drogach. Najczęstszym drzewem jest tam buk zwyczajny, a następnie dąb szypułkowy, grab zwyczajny, a w domieszce klon, jawor, brzoza brodawkowata i lipa drobnolistna. Często można spotkać dąb czerwony – gatunek obcy naszej florze i bardzo ekspansywny w naszych drzewostanach. W podszycie poza młodymi drzewami rośnie jarzębina, dereń świdwa, bez czarny i czeremcha zwyczajna, a także wawrzynek wilczełyko - niewielki krzew objęty ochroną prawną. Runo budują gatunki lasów grądowych, m.in. czworolist pospolity, kokoryczka wonna, kłosownica leśna, starzec gajowy, wietlica samicza, sałatnik leśny oraz chronione gatunki – konwalia majowa, kruszczyk szerokolistny i barwinek pospolity. W miejscach mokrych rośnie śledziennica skrętoległa, knieć błotna i gwiazdnica wielkokwiatowa, a wśród drzew – olsza czarna i jesion wyniosły. Wzdłuż skraju lasu, ścieżek i przecinek śródleśnych rozprzestrzeniają się gatunki ekspansywne, a przede wszystkim nawłoć kanadyjska i trzcinnik piaskowy. Jest to miejsce rozrodu i bytowania wielu gatunków ptaków (nr 8);
   - **Las w Rokitnicy.** Las liściasty, którego drzewostan budują takie gatunki jak: buki zwyczajne, dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, graby i klony zwyczajne. W podszycie rosną młode drzewa oraz bez czarny i jarzębina. W lesie jest sporo dosadzonego dębu czerwonego, który intensywnie się rozsiewa. Runo budują: wietlica samicza, kłosownica leśna, sałatnik leśny, starzec gajowy, skrzyp leśny kokoryczka wielokwiatowa oraz gatunki objęte ochroną – konwalia majowa i kruszczyk szerokolistny. Jest to miejsce rozrodu i bytowania wielu gatunków ptaków (nr 11b);
   - **Las w Mikulczycach.** Niewielki las, w którego drzewostanie rosną okazałe brzozy brodawkowate, dęby szypułkowe, klony zwyczajne oraz robienia akacjowa, a także pojedyncze drzewa iglaste, jak świerki zwyczajne i sosny czarne. Rosną również krzewy takie jak trzmielina zwyczajna, głóg jednoszyjkowy, dziki bez czarny i jarzębina. Wśród roślin zielnych rośnie tam tworząc spore skupienia konwalijka dwulistna, orlica pospolita, dąbrówka rozłogowa, narecznica samcza, sałatnik leśny oraz malina. Przez las przepływa niewielki strumień. Jest to miejsce rozrodu i bytowania wielu gatunków ptaków (nr 21).
     Las w Maciejowie. Kompleks leśny przy granicy z Gliwicami tworzą przeważnie lasy grądowe, czyli wielogatunkowe lasy liściaste z przewagą dębu szypułkowego i grabu zwyczajnego oraz lasy mieszane i bory. Wśród pozostałych gatunków drzew należy odnotować brzozy brodawkowate, jawory, klony zwyczajne, a w wilgotniejszych miejscach jesiony wyniosłe, olsze czarne, osiki i wierzby. Wśród krzewów jest tu kruszyna pospolita, dziki bez czarny, trzmielina, jarzębina i dereń świdwa. Las grądowy w obrębie tego kompleksu jest tym bardziej wartościowy, że zasobny w szereg najcenniejszych gatunków runa tego liściastego lasu. Na szczególną uwagę zasługuje obecność czosnku niedźwiedziego czy wawrzynka wilcze łyko. Ponadto w runie występuje pszeniec gajowy, konwalia majowa, kokoryczka okółkowa, czyściec leśny, perłówka zwisła, niecierpek pospolity, gajowiec żółty, czworolist pospolity i konwalijka dwulistna. Miejscami na dnie lasu tworzy łany turzyca drżączkowata. Godny szczególnej ochrony jest fragment starodrzewu dębowego, w którego obrębie rośnie wawrzynek wilcze łyko. Dęby są tu potężne i osiągają prawdopodobny wiek około 200 lat. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i wielu gatunków ptaków (nr 23a);
   - **Park Leśny im. Powstańców Śląskich.** Północno-wschodnia część ma typowo parkowy charakter, z alejkami spacerowymi i oświetleniem. Pozostała to kompleks leśny o charakterze wilgotnego lasu liściastego z silnie przebudowanym drzewostanem. Przeważają w nim dęby szypułkowe, brzozy brodawkowate, jesiony wyniosłe, w domieszce klony zwyczajne, jawory, dęby czerwone, a w miejscach wilgotniejszych (wokół stawów, nad strumieniami i w wilgotnych obniżeniach terenu) pojawiają się olsze czarne i topole: czarna i osika, wierzby białe oraz iwy. Podszyt budują młode drzewa wspomnianych gatunków oraz bez czarny, kruszyna, leszczyna, głóg, czeremcha, dereń, jarzębina i trzmielina. Runo kształtują gatunki leśne: niecierpek pospolity i drobnokwiatowy, przytulia pospolita, nawłoć pospolita, konwalijka dwulistna, chroniona konwalia majowa, tojeść pospolita, pokrzywa, podagrycznik, kuklik pospolity, sałatnik leśny, czartawa pospolita, trędownik bulwiasty, kłosownica leśna i śmiałek darniowy. Licznie pojawia się malina pospolita. W drzewostanie są niezbyt liczne młode kasztanowce ze szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Miejscami łanowo rośnie orlica pospolita. W innych miejscach pokrzywa – szczególnie w tych wilgotniejszych, gdzie pojawia się czartawa pospolita i czosnaczek zwyczajny, trędownik bulwiasty, jak też kielisznik zaroślowy, dziki bez czarny i pojedynczo

leszczyna. Wzdłuż krawędzi lasu są okazałe dęby czerwone, dające obfity nalot młodych siewek. Wzdłuż skraju północnego są wysypywane kupki śmieci i gruzu. Jest to miejsce rozrodu i bytowania płazów i wielu gatunków ptaków (nr 42);

- **Las w Makoszowach.** Kompleks leśny południowej części miasta budują gatunki liściaste drzew. Dominującymi drzewami są: dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata rzadziej jawor oraz gatunki iglaste – sosna, świerk i modrzew. W wilgotniejszych miejscach, których w lesie jest bardzo wiele, rośnie olsza czarna oraz kruszyna pospolita, kalina koralowa, wierzba iwa i osika. Las jest silnie przekształcony, drzewostan nasadzony wtórnie, a cały teren narażony na różne formy dewastacji poprzez powstanie zapadlisk, jak i zaśmiecanie różnymi odpadami. Jednak zróżnicowanie siedliskowe w obrębie lasu, jak też sąsiedztwo licznych stawów sprawia, że żyje tu wiele gatunków zwierząt. Jest to symptom sugerujący, że pomimo wyraźnego przekształcenia obszar ten posiada olbrzymie możliwości odtworzenia struktur zbliżonych do naturalnych. W obrębie kompleksu leśnego powstały w nieckach z osiadania górniczego stawy śródleśne między Potokiem Bielszowickim a Kłodnicą. Potok Bielszowicki prowadzi wody silnie zanieczyszczone. Jego koryto jest obwałowane, a wały porasta roślinność zielna – najczęściej trzcinnik piaskowy, bylica pospolita, pokrzywa zwyczajna, dziewanna pospolita oraz bez czarny i rozproszona młoda brzoza brodawkowata. W południowej części tego obszaru – pomiędzy wysokim obwałowaniem Kłodnicy a lasem – są wilgotne łąki z trzęślicą modrą, kosaćcem żółtym oraz wierzbówką kosmatą, tojeścią pospolitą i wszechobecnym trzcinnikiem piaskowym, jak też skupieniami turzycy lisiej i trzciny pospolitej na obrzeżach. Wokół niecki dawnego Stawu Bagier rosną brzozy brodawkowate, olsze czarne, jawory oraz wierzby białe i iwy. Brzegi porastają pasma trzciny i inne pospolite nadwodne rośliny, jak uczep trójlistkowy, jaskier jadowity, rdest ziemnowodny, wyczyniec kolankowaty i rzepicha ziemnowodna. W środkowej części tego obszaru są rozrzucone śródleśne stawy. Największy z nich jest zbiornikiem pełniącym funkcję rekreacyjną. Otaczają go zadrzewienia z przewagą olszy czarnej, wierzby białej, brzozy brodawkowatej i dębu szypułkowego. Brzegi stawu porastają płaty trzcinowisk i skupienia pałki szerokolistnej oraz inne rośliny nadwodne, jak rdest ziemnowodny, rzepicha ziemnowodna, ponikło błotne, szczaw kędzierzawy, karbieniec pospolity oraz okazałe kępy kosaćca żółtego. Cały obszar jest miejscem rozrodu i bytowania płazów, gadów i wielu gatunków ptaków (nr 52a, 52b).

7) agrocenozy, Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.:

- **Potok Grzybowicki (P. Świętoszowicki, Jelinka) - Grzybowice.** Obszar wzdłuż północno-zachodniej granicy miasta. Potok Grabowski ma koryto miejscami pogłębione, a jego otoczenie stanowią wilgotne łąki i turzycowiska z niewielkimi skupieniami trzcin. Z tym obszarem sąsiadują bezpośrednio pola uprawne poprzedzielane miedzami oraz pastwiska. Dolinka jest miejscem żerowania bociana białego. W części północno-wschodniej tej powierzchni znajduje się śródpolne zadrzewienie, w obrębie którego przeważają jesiony wyniosłe. Towarzyszy im dąb szypułkowy, wierzba iwa, świerk pospolity i osika krzewów najbardziej rozrasta się dziki bez czarny i kruszyna pospolita. Wśród roślin zielnych przeważa kulik zwisły, nerecznica samcza i orędownik bulwiasty. Strefę styku zadrzewienia i obszaru upraw zajmują skupienia malin oraz młode wierzby iwy i osiki. Znajduje się tu również terytorium żerowiskowe kruka i bociana białego (nr 1a, 1b). W przypadku takich obszarów zachowanie walorów przyrodniczych jest możliwe przy braku zmian w przeznaczeniu funkcjonalnym terenu. Dotyczy to zwłaszcza terenów w obrębie dna doliny, która powinna zostać zachowana z uwagi na rolę jaką spełnia w zakresie odwodnienia obszaru;
- **Grunty orne w Grzybowicach.** Obszar zajęty jest przez uprawy (w większości zboża) oraz łąki i pastwiska, głównie koni. Pola poprzedzielane są miedzami (nr 4a, 4b). Obszar przeznaczony został pod budownictwo mieszkaniowe, w znacznej mierze już zabudowany. Obszar praktycznie stracił większość walorów przyrodniczych;
- **Grunty orne w Grzybowicach.** Obszar agrocenozy zatracającej swój tradycyjny charakter. W zachodniej części są pola poprzedzielane nielicznymi trawiastymi miedzami, a we wschodniej ugory przedzielone ciekiem wodnym (nr 5). Obszar przeznaczony został pod budownictwo mieszkaniowe, w znacznej mierze już zabudowany. Obszar praktycznie stracił większość walorów przyrodniczych;
- **Grunty orne w Grzybowicach.** Teren położony wśród terenów przemysłowych zatracił swój pierwotny charakter. Obecnie jest już zabudowany i przyjął podobnie jak otoczenie funkcję terenów przemysłowo-składowych (nr 14). Obszar praktycznie stracił większość walorów przyrodniczych;
- **Grunty orne w Rokitnicy.** Śródleśna kotlinka z małymi polami uprawnymi, poprzedzielanymi miedzami z roślinnością łąkową. W południowej części jest podmokła łąka z ostrożeniem warzywnym (nr 12). W przypadku takich obszarów zachowanie walorów przyrodniczych jest możliwe przy braku zmian w przeznaczeniu funkcjonalnym terenu.

8) **doliny cieków i zbiorniki wodne z otoczeniem, inne,** Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r.:
   - **Staw w Rokitnicy.** Zbiornik powstały w wyniku obniżenia terenu (regularny kształt i zmieniona barwa wody wskazuje raczej na osadnik). W pobliżu drobne oczka wodne, aleja i kępy drzew. W zbiornikach wodnych znalazły dogodne warunki do rozrodu kumaki nizinne i żaby zielone. W otoczeniu stawu rośnie zadrzewienie o składzie gatunkowym lasu opisanego w grupie lasów (nr 21);
   - **Staw w Mikulczycach.** W pobliżu nasypu kolejowego we wschodniej części dzielnicy przepływający Potok Mikulczycki tworzy rozlewisko, w którym są liczne kępy turzycy ciborowatej. Ponadto rośnie tam ponikło błotne, turzyca brzegowa, pałka szerokolistna, skrzyp błotny i tojeść pospolita. Dalej jest niewielkie torfowisko przejściowe z kępami kaczeńca błotnego oraz w skupieniach wiązówki błotnej, a także sadziec konopiasty, ostrożeń warzywny, wyczyniec kolankowaty, wierzbownica błotna i kosmata i sit rozpierzchły. Łan trzciny i pasmo trzcinnika piaskowego oddzielają od łąk teren wilgotny. Na łagodnym wyniesieniu, pomiędzy koszone łąki wcina się śródpolne zadrzewienie. Zapoczątkowane ono zostało przez resztki porzuconego sadu – grusze i jabłonie. Rośnie tam licznie młoda osika, jesion wyniosły, wierzba iwa, klon polny oraz głóg, bez czarny, dzikie wino, chmiel, gęste skupienia maliny i jeżyny. Na krawędziach zadrzewienia występuje licznie wierzbówka kiprzyca. Łąki kośne należą tu do wilgotnych – z ostrożeniem warzywnym i do świeżych – z rajgrasem wyniosłym. Dzięki regularnemu koszeniu nie zdołały ich opanować gatunki ekspansywne (nr 26);
   - **Staw w pobliżu szybu Gigant.** Staw w pobliżu hałdy i w sąsiedztwie garaży, śmietników oraz składowiska skały płonnej. Staw posiada szuwary trzcinowe. Woda w stawie jest zanieczyszczona. Otacza je zadrzewienie mieszane. Rośnie tu licznie topola chińska, topola biała, brzoza brodawkowata, robienia akacjowa, kasztanowiec zwyczajny i jarzębina (nr 28);
   - **Stawy w Biskupicach.** Trzy stawy w Biskupicach w sąsiedztwie hałd, rozdzielone torowiskami. Wschodni, skrajny staw zasilany jest wodą przemysłową. Jego powierzchnię zajmuje trzcinowisko. Staw środkowy posiada rozległe lustro wody, lecz całkowicie pokryte kożuchem rzęsy wodnej. Natomiast zachodni stawek, najmniejszy zasypywany jest materiałem pochodzącym z sąsiadującej z nim hałdy (nr 22);
   - **Staw w Biskupicach.** Niewielki staw zasilany śród łąkowym strumieniem, zarośnięty w dużej części szuwarem trzcinowym oraz skupieniami pałki szerokolistnej. Wokół stawu są łany roślinności ruderalnej z dominującą nawłocią kanadyjską i bylicą pospolitą. W dalszym otoczeniu tego miejsca rosną dęby szypułkowe, parę sosen czarnych, czeremcha zwyczajna, jarzębina i bez czarny (nr 31). W ostatnim czasie obszar i staw uległ osuszeniu przez co utracił znaczną część walorów przyrodniczych;
   - **Rozlewiska w Biskupicach.** W dnie doliny rosną olsze czarne, brzozy brodawkowate i wierzby. Natomiast nieco powyżej, na obrzeżu doliny, są jesiony wyniosłe, graby zwyczajne, topole czarne i białe, wiązy i jarzębina. Obszar łąk w pobliżu drzew zasiedlają typowo łąkowe gatunki, jak chaber łąkowy, krwawnik, kłosówka wełnista, śmiałek darniowy, przytulia pospolita oraz pokrzywa zwyczajna i podagrycznik. Na tym terenie znajduje się stanowisko storczyka – listery jajowatej. Ponieważ łąki nie są koszone wkraczają tu gatunki ekspansywne, jak nawłoć kanadyjska, trzcinnik piaskowy i bylica pospolita (nr 32). Charakter doliny został zmieniony w związku z regulacją potoku. Rozlewiska uległy osuszeniu;
   - **Oczka wodne koło stacji Zabrze-Północ.** Dwa oczka wodne, które są pozostałością po zasypaniu większego zbiornika przez hałdę skały płonnej. Oczka są zarośnięte łanem trzciny z domieszką pałki wąskolistnej, jeżogłówki gałęzistej oraz trzcinnika, uczepu trójlistkowego i nawłoci kanadyjskiej. Hałda zarasta trzcinnikiem piaskowym i młodymi drzewami (robinia akacjowa, brzoza brodawkowata, topola czarna) (nr 35). Oczka wodne będą ulegały dalszemu zasypywaniu poprzez spłukiwanie materiału nasypowego z hałdy. Żywotność tego typu ekosystemów jest stosunkowo krótkotrwała;
   - **Fragment doliny Kłodnicy.** Fragment doliny Kłodnicy, której obszar zajmowało koryto rzeki oraz małe stawy, został przecięty niedawno wybudowaną trasą A4 (E 40). W ten sposób powierzchnia przyrodniczo cenna została znacznie zmniejszona w stosunku do wyznaczonej w 1994 roku (nr 46). Teren będzie ulegał dalszemu stopniowemu zanikowi, zwłaszcza jego powierzchnie wodne w związku ze spłukiwaniem luźnego materiału z pobliskiej wysokiej hałdy oraz inne:
   - **Łąki przy torach kolejowych w Maciejowie**. Wzdłuż torów kolejowych podkowiasty teren podmokły (zarastający staw – lustra wody nie widać), dużo pałki szerokolistnej, płat wąskolistnej, sadziec konopiasty, komonica błotna i skupienia turzyc. Z drzew topola czarna i biała, olsza czarna i wierzby. Na zboczach nasypu – dziewanny, wrotycz, jeżyny, krwawnik, wilżyna bezbronna. Łąka w dolinie pomiędzy nasypami kolejowymi – z rzepikiem, marchwią, chabrem łąkowym, dziurawcem, lepnicą rozdętą, rajgrasem wyniosłym, wrotyczem i żmijowcem. W obniżeniu wilgotna łąka z ostrożeniem warzywnym i kozłkiem lekarskim zarasta trzcinnikiem i nawłocią. Sporo rośnie dziewanny pospolitej oraz kozibród łąkowy, a ponadto rozsiewa się brzoza oraz topola czarna. Wśród łąkowych gatunków sporo jest chabra

łąkowego, mydlnicy lekarskiej, macierzanki piaskowej, biedrzeńca mniejszego, cieciorki pstrej oraz traganka długokwiatowego (nr 41). Teren przeznaczony pod inwestycje; częściowo zabudowany;

- **Dolina Potoku Bielszowickiego (Kochłówki) w Kończycach.** Przez środek powierzchni płynie obwałowany potok. Na obrzeżu obwałowania rosną tylko płaty traw i pojedyncze drzewa i pojedyncze krzewy, głównie wierzby kruchej i brzozy brodawkowatej. Północno-wschodnią część powierzchni stanowi łąka, miejscami podmokła i z płatem trzcinowiska. Miejscami na obrzeżu tej części powierzchni rosną wierzby białe. W północno-zachodniej części zmeliorowane trzcinowisko i wypływający z lasu strumień. W południowej części jest trzcinowisko i trzy oczka wodne. W oczkach wodnych stwierdzono kumaki nizinne i żaby zielone. Za trzcinowiskiem, aż po drogę rosną drzewa i krzewy, głównie topole czarne, wierzby, miejscami zgrupowane olchy, jawory, klony zwyczajne i dęby czerwone oraz leszczyna, dereń świdwa, śnieguliczka, bez czarny i pęcherznica (nr 50); Na drugiej powierzchni w sąsiedztwie torów kolejowych występują łąki, które przybierają cechy łąk suchych po mokre - zależnie od stopnia nachylenia terenu i podsiąkania wód gruntowych. Od południa w obszar łąk wcinają się wypustki zadrzewień z sąsiedniego obszaru leśnego. Wśród drzew dominują lekkonasienne brzozy i topole osiki. Obszar ten jest siedliskowo urozmaicony. I tak, w części zachodniej znajduje się pozostałość przesuszonego już torfowiska z mchem torfowcem, turzycą zaostrzoną, sitem skupionym i kępami tarczycy pospolitej. Okalają go skupienia wierzb uszatych, dalej wierzb białych i brzóz brodawkowatych. Nieopodal jest turzycowisko z dominującą turzycą zaostrzoną. W pobliżu brzegu lasu na łąkach różowiejących od licznych kwiatów firletki poszarpanej, można napotkać storczyka kukułkę szerokolistną. Przeważający obszar łąk nie jest koszony, a rośnie tam rajgras wyniosły, krwawnik pospolity, kłosówka, dziurawiec zwyczajny, miejscami płaty łubinu (rozsiewany przypuszczalnie jako karma dla zwierzyny płowej) oraz ekspansywne gatunki – nawłoć kanadyjska, trzcinnik piaskowy i wrotycz pospolity. Jest tu też szereg roślin towarzyszących nasypom kolejowym, a należy do nich mak polny, żmijowiec pospolity, rezeda żółta, cykoria podróżnik itp. (nr 51);

9) zarejestrowane miejsca rozrodu płazów, gadów i niektórych ptaków, Wykorzystano informacje zawarte w cyt. Analiza opracowania ekofizjograficznym pn. Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r., baza obejmuje 22 stanowiska oznaczone numerami od 106 do 128. Są to tereny związane ze zbiornikami wodnymi.

- Stanowisko 106, Położenie: Zabrze-Grzybowice, na północ od ul. Witosa i na zachód od ul. Hallera;
- Stanowisko 107, Położenie: Zabrze-Grzybowice, na północ od ul. Witosa i na zachód od ul. Hallera;
- Stanowisko 108, Położenie: Zabrze-Grzybowice, na zachód od ul. Składowej i na południe od ul. Witosa;
- Stanowisko 109, Położenie: Zabrze-Rokitnica, na wschód od ul. Ofiar Katynia; rozlewisko „Konrad";
- Stanowisko 110, Położenie: Zabrze-Mikulczyce, na północ od trasy E 40 i na zachód od ul. Tarnopolskiej;
- Stanowisko 111, Położenie: Zabrze-Mikulczyce, na północ od trasy E 40 i na zachód od ul. Tarnopolskiej;
- Stanowisko 112, Położenie: Zabrze-Biskupice, na północ od trasy E 40; staw „Anaszacht";
- Stanowisko 113, Położenie: Zabrze, osiedle KWK „Pstrowski";
- Stanowisko 114, Położenie: Zabrze, Park Pileckiego;
- Stanowisko 115, Położenie: Zabrze, Park Pileckiego;
- Stanowisko 116, Położenie: Zabrze, Park Pileckiego;
- Stanowisko 117, Położenie: Zabrze-Zaborze, na północ od ul. Korczoka;
- Stanowisko 118, Położenie: Zabrze, na północ od autostrady A4;
- Stanowisko 119, Położenie: Zabrze, Staw Strzelnica przy ul. Cmentarnej;
- Stanowisko 120, Położenie: Zabrze, staw śródleśny przy ul. Cmentarnej;
- Stanowisko 121, Położenie: Zabrze-Makoszowy, na zachód od ul. Paderewskiego i na południe od ul. Beskidzkiej;
- Stanowisko 122, Położenie: Zabrze, stara cegielnia przy ul. Webera; Miejski Ogród Botaniczny;
- Stanowiska 123 i 124, Położenie: Zabrze, stara cegielnia przy ul. Webera; Miejski Ogród Botaniczny;
- Stanowisko 125, Położenie: Zabrze-Mikulczyce, na północ od ul. Kopalnianej i na zachód od ul. Poległych Górników;
- Stanowisko 126, Położenie: Ruda Śląska w pobliżu granicy z Pawłowem - dzielnicą Zabrza, na północny wschód od ul. Sikorskiego; stanowisko poza granicami Miasta;

- Stanowisko 127, Położenie: Zabrze-Biskupice, na południe od ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego; na zachód od koksowni „Jadwiga”;
- Stanowisko 128, Położenie: Zabrze-Biskupice, na południe od ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego;

g) walory krajobrazowe i ich ochrona prawna, gdzie do walorów krajobrazowych Miasta Zabrza należą powierzchnie lasów, otwarte przestrzenie pól uprawnych i łąk wykazane powyżej oraz obiekty kultury materialnej związane głównie z działalnością górniczą; powierzchnię urozmaicają głęboko wcięte doliny rzek i potoków;

h) **tereny cmentarzy,** na terenie miasta zlokalizowane są cmentarze; Obiekty rozproszone na terenie miasta, występują cmentarze, w tym komunalne i wyznaniowe oraz jeden cmentarz wojenny. Część z tych cmentarzy podlega dodatkowo ochronie na podstawie ustawy o zabytkach i opiece nad zabytkami lub została wpisana do gminnej ewidencji zabytków;

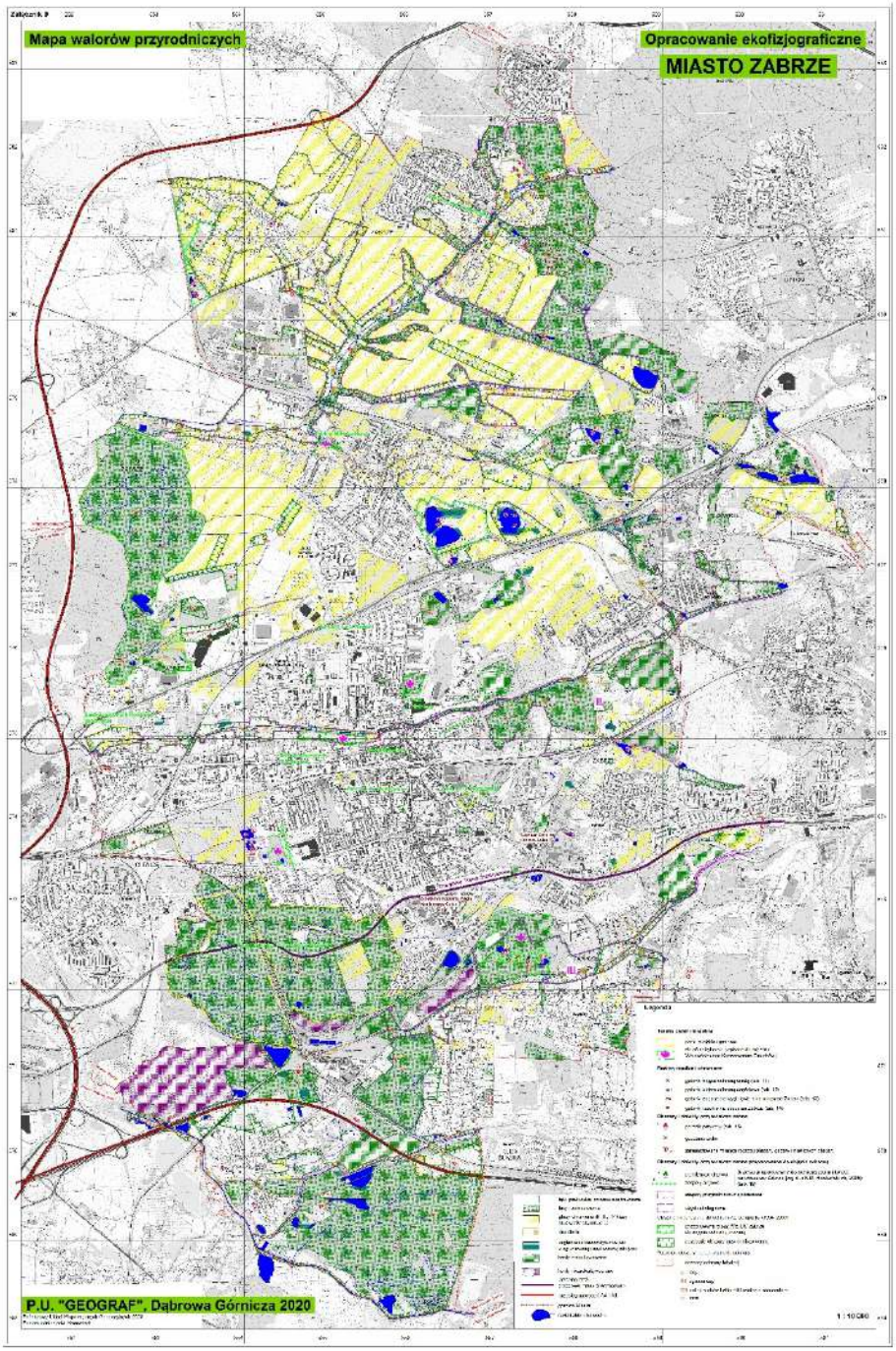
i) **linie elektroenergetyczne**, stacje transformatorowe, stacje bazowe telefonii komórkowej, przez teren miasta Zabrze przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, stacje transformatorowe, w tym stacje elektroenergetyczne 110 kV, stacje bazowe nadawczo – odbiorcze telefonii komórkowej opisane w punkcie o nazwie ***Zaopatrzenie w energię elektryczną*;**

j) **tereny o znacznych miąższościach gruntów nasypowych**, na terenie miasta Zabrze, gdzie ograniczono strefy planistyczne umożliwiające zabudowę na terenach o znacznych miąższościach gruntów nasypowych, w tym terenów hałd pogórniczych;

k) **obszary płytkiej eksploatacji górniczej** (tereny płytkiej eksploatacji górniczej na głębokości do 100 m p.p.t.), zlikwidowane **szyby i szybiki** (związanych z dawną eksploatacją górniczą), kategorie terenu górniczego likwidowanych kopalń ze względu na ograniczenia w wykorzystaniu dla celów budowlanych, w granicach analizowanego terenu, wskazuje się na występowanie obszarów, które zostały zaklasyfikowane do kategorii A, B 1, B 1,2, B 2, B 2,2, B 2,3 oraz C – w tym w rejonie szybów i nieznanych wyrobisk;

l) **tereny historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi**, na terenie miasta Zabrza, zidentyfikowano miejsca tzw. historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, tereny te, położone są generalnie na obszarach obecnie uprzemysłowionych, niesprzyjających lokowaniu zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi;

m) **tereny zagrożone powodzią,** w granicach miasta Zabrza, występują obszary zagrożone powodzią (w tym Kłodnicy i jej dopływów: Bytomki i Potoku Bielszowickiego). Wskazuje się tu na występowanie następujących obszarów zagrożenia powodziowego: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% (raz na 10 lat); obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat);

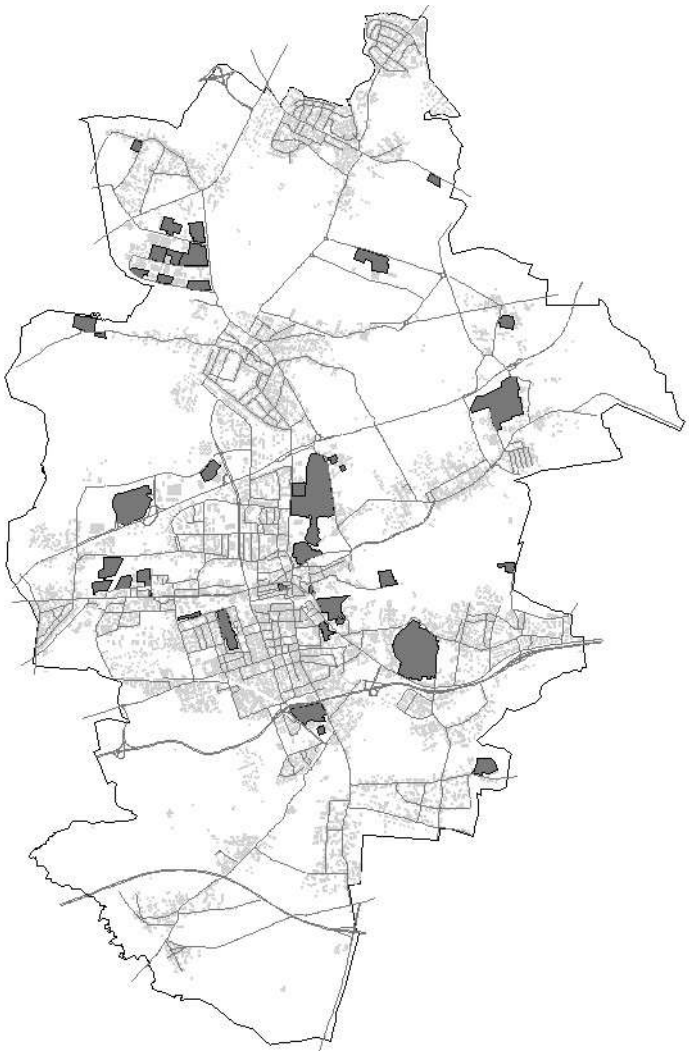
Rysunek 15. Mapa wybranych uwarunkowań przyrodniczych, wykorzystano mapę
Warunki ekofizjograficzne miasta Zabrze, wyk. Wach J., Wach M., Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf", 2020 r

Inne uwarunkowania: mapa hałasu

W *Strategicznej mapie hałasu* uwzględniono 32 zakłady gospodarcze, w ramach, których prowadzona jest działalność gospodarcza, składowa lub transportowa. W tabeli poniżej zaprezentowano zestawienie w/w zakładów.

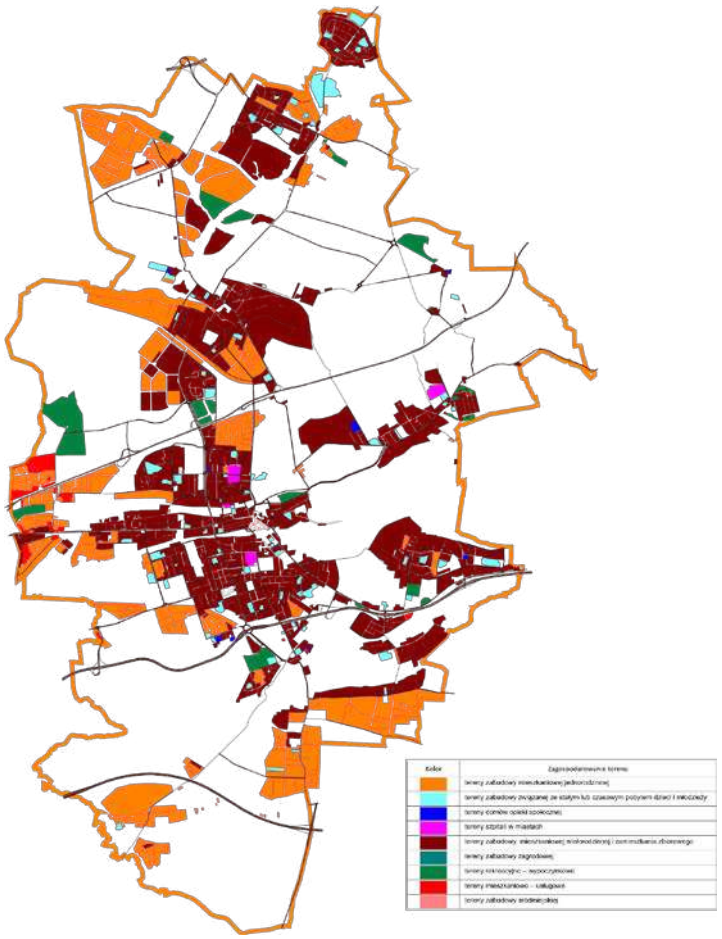
Tabela 8. Lista podmiotów gospodarczych na terenie Zabrza uwzględnionych w mapie hałasu

Lp.	Nazwa Zakładu
1.	VAN PUR S.A. Browar w Zabrzu, ul. Wolności 327
2.	Fortum Silesia S.A., ul. Wolności 416
3.	Mostostal Zabrze Konstrukcje Przemysłowe S.A., ul. Mikulczycka 15
4.	Huta „Zabrze" S.A., ul. Mikulczycka 13
5.	Piekarnia Brel, ul. Przemysłowa 6, 41-800 Zabrze
6.	MAAG POLSKA Sp. z o.o. Sp. J. ul. Przemysłowa 8
7.	PPHU ELEKTROMETAL Sp. Jaw, ul. Armii Krajowej 34,
8.	Szyb I Pawłów Górny w Zabrzu, dzielnica Pawłow, Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. Oddział KWK Ruda
9.	Zakład Mechaniczny "Bumar Mikulczyce" S.A., ul. Handlowa 2
10.	Logstor Ror Polska Sp. z o.o., ul. Handlowa 1
11.	JSW KOKS S.A., Koksownia Jadwiga, ul. Zamkowa 9
12.	Siltech Sp. z o.o. Zakład Górniczy, ul. Szybowa 2
13.	Iron Force Poland Sp. z o.o, ul. Macieja Wilczka 6
14.	ESTRA Automotive Systems Poland Sp. z o. o., ul. Macieja Wilczka 1
15.	Bud-Expert Sp. z o.o., ul. Guido Henckela Donnersmarcka 5
16.	YS Poland Autoparts sp. z o.o., ul. Fryderyka Wilhelma Redena 1
17.	Schoeller Allibert Sp. z o.o., ul. Fryderyka Wilhelma Redena 5
18.	Piekarnia Kłos Sp. z o.o., ul. Piekarnicza 5, 41-808 Zabrze
19.	Mostostal Zabrze – Holding S.A., Ośrodek Produkcji i Usług Montażowych, ul. Magazynowa 2
20.	Zakład Mechaniczny Bumar Mikulczyce S.A., ul. Handlowa 2
21.	NMC Polska Sp. z o.o., ul. Pyskowicka 12
22.	Best Poland Sp. z o.o., ul. Pyskowicka 19
23.	Górażdże Beton Sp. z o.o., ul. Magazynowa 8
24.	Korea Fuel-Tech Poland Sp. z o.o., ul. Handlowa 2
25.	Mostostal – Energomontaż S.A., ul. Magazynowa 6
26.	ASA - Zakład Segregacji i Kompostowni, ul. Cmentarna 19
27.	Kopex Machinery S.A.
28.	Galeria Zabrze, ul. Wolności 273
29.	Centrum Handlowe M1 w Zabrzu, ul. Plutonowego R. Szkubacza 1
30.	Centrum Handlowe PLATAN w Zabrzu, ul. Plac Teatralny 12
31.	Macro Cash & Carry Polska S.A., Al. Korfantego 17
32.	Parkingi powyżej 300 pojazdów

Rysunek 16. Lokalizacja zakładów przemysłowych na terenie Zabrza udostępniona w ramach Strategicznej mapy hałasu dla miasta Zabrze.

Prowadzone pomiary hałasu na terenie miasta, wskazały obszary, narażone na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne od obiektów, zarówno w kontekście wskaźnika L_{dwn}, jak również wskaźnika L_n.

Rysunek 17. Lokalizacja terenów chronionych akustycznie na terenie Zabrza udostępniona w ramach Strategicznej mapy hałasu dla miasta Zabrze.

Kształtowanie się poziomów hałasu przemysłowego w granicach miasta Zabrze, przedstawiono w sposób graficzny, na poniższych rysunkach, sporządzonych na podstawie danych imisyjnych hałasu przemysłowego, w zakresie wskaźnika L_{dwn} i L_n, udostępnionych w ramach *Strategicznej mapy hałasu dla miasta* Zabrze.

Rysunek 18. Model geometryczno-akustyczny Zabrza w programie CadnaA – widok 2D, udostępniona w ramach Strategicznej mapy hałasu dla miasta Zabrze.

W granicach miasta Zabrze, na ogólny stan oddziaływań akustycznych ma także wpływ hałas pochodzący z poszczególnych zabudowań o funkcji usługowej oraz w mniejszym stopniu hałas bytowy. Powyższe źródła hałasu, z uwagi na ich charakter, nie mają znaczącego wpływu na ogólny stan uwarunkowań akustycznych w analizowanych granicach.

2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary oraz warunkami hałasowe (patrz str. 31) poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Uwzględniono charakterystyczny krajobraz i rzeźbę terenu. Uwzględniono walory krajobrazowe, co wynika m.in. z uwarunkowań środowiskowych. Uwzględniono walory krajobrazowo-kulturowe dla miasta oraz typy krajobrazów zidentyfikowane na obszarze miasta Zabrze. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

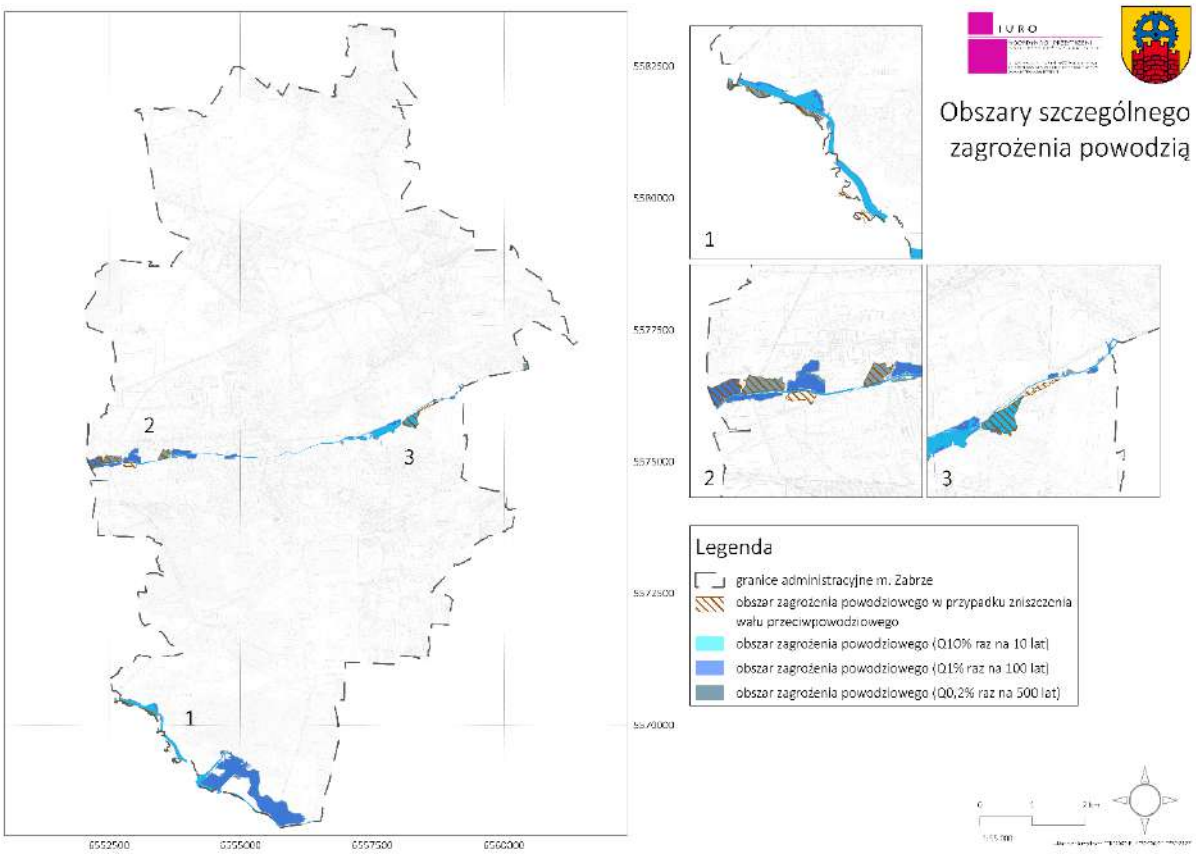
b) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału

Zgodnie z informacjami prezentowanymi ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju*[1], w granicach miasta Zabrza występują obszary zagrożone powodzią. Zasadniczo zawierają się w obszarze koryta w/w cieków (w tym Kłodnicy i jej dopływów: Bytomki i Potoku Bielszowickiego). Największymi dopływami Kłodnicy przepływającymi przez miasto są: Bytomka z Potokiem Mikulczyckim, Czarniawka, Potok Bielszowicki (Kochłówka) i Potok Guido. Niewielka północno-zachodnia część obszaru odwadniana jest przez Potok Świętoszowicki będący dopływem Dramy (prawostronnego dopływu Kłodnicy). Długość cieków wodnych na obszarze Zabrza wynosi łącznie 72,5 km, z czego wezbrania powodziowe występują jedynie na większych ciekach – o łącznej długości 35,7 km (49% ogólnej długości cieków).

Na obszarze miasta największe zagrożenie powodziowe występuje w dzielnicy Makoszowy, w dolinach rzeki Kłodnicy i Potoku Bielszowickiego, które spowodowane jest prowadzoną eksploatacją na zawał stropu przez KWK „Sośnica Makoszowy" pod ww. ciekami oraz możliwością powstania awarii w czasie powodzi na zainstalowanych przepompowniach dla odwodnienia terenów zawala. Ponadto na obszarze gminy mogą wystąpić lokalne wylewy związane z istniejącą zabudową koryta rzeki Bytomki oraz potoków: Czarniawki, Bielszowickiego i Rokitnickiego (przykrycie koryta, nisko posadowione obiekty komunikacyjne).

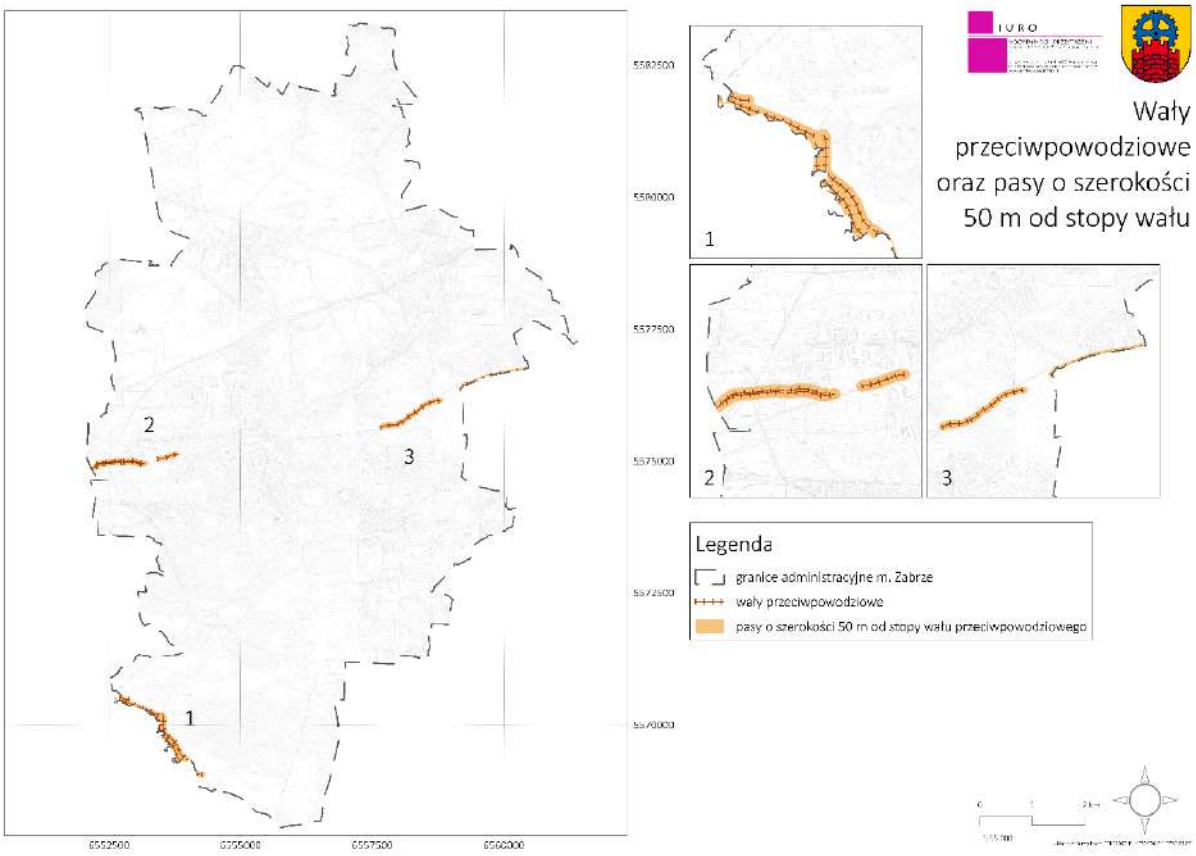
Wskazuje się tu na występowanie następujących obszarów zagrożenia powodziowego:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% (raz na 10 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 100 lat);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 500 lat).

Rysunek 19. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

[1] http://mapy.isok.gov.pl/imap/

Rysunek 20. Wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału

Kolejnym elementem wynikającym ze sporządzonych map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego jest lokalizacja wałów przeciwpowodziowych. Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zakazuje się wykonywania robót lub czynności, które mogą wpływać na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych, w tym:

1) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
3) prowadzenia przez osoby nieuprawnione robót lub czynności ingerujących w konstrukcję wałów przeciwpowodziowych, w tym ich rozkopywania, uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów, wbijania słupów i ustawiania znaków;
4) wykonywania na wałach przeciwpowodziowych obiektów lub urządzeń niezwiązanych z nimi funkcjonalnie;
5) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału;
6) lokalizowania cmentarzy w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

W trakcie sporządzania aktu planowania przestrzennego należy uwzględnić strefę 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego i zabezpieczyć ten obszar przez zainwestowaniem.

2. Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Uwzględniono istniejący sposób zagospodarowania i charakter terenu wskazany w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – teren urządzeń technicznych. Użytkowanie terenów zgodnie z zapisami ustawy prawo wodne.

c) Obszary gruntów zmeliorowanych

1. **Uwarunkowania**

Na terenie miasta Zabrze nie wykazano w sposób graficzny gruntów zmeliorowanych. Zgodnie z ewidencją urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów jaką prowadzi jednostka Wody Polskie Zarząd Zlewni Kraków na omawianym obszarze występują rowy melioracyjne oraz grunty zmeliorowane siecią drenarską. Dla urządzeń melioracji wodnych występują obowiązki jakie nakłada ustawa Prawo wodne w zakresie ich przebudowy, likwidacji oraz możliwości wyłączenia z ewidencji urządzeń melioracji wodnych. Obowiązuje zakres ochrony urządzeń melioracji wodnych przed niekontrolowaną i przypadkową dewastacją.

2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

d) Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

1. **Uwarunkowania**

Na terenie miasta Zabrze w granicach obszaru objętego opracowaniem występują **tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.** Intensywna działalność górnicza prowadzona na terenie Zabrza przez długi czas spowodowała szereg niekorzystnych zjawisk, takich jak np.: pogórnicze osiadania czy zapadania się terenu oraz zalewiska i podtopienia terenu. Przejawem lokalnej degradacji powierzchni są również liczne zwałowiska surowców energetycznych i hutniczych, a także wyrobiska poeksploatacji surowców i rozległe niecki osiadania, najczęściej podtopione lub zalane wodą, tworzące liczne zbiorniki wodne ‑ większe skupisko zalewisk, o całkowitej powierzchni ok.50 ha, znajduje się w dolinie Potoku Bielszowickiego.

Ocena warunków budowlanych wymaga oprócz oceny gruntów także analizy występowania wód podziemnych w strefie posadowienia obiektów budowlanych oraz nachylenia powierzchni terenu. Łącznie z cechami gruntu pozwala to ocenić podatność na powstawanie powierzchniowych ruchów masowych. Istotne dla posadowienia obiektów budowlanych jest płytkie występowanie zwierciadła I poziomu wód gruntowych. Należy mieć na uwadze, że niniejsze opracowanie dotyczy obszaru ma charakter ogólny i nie uwzględnia bardzo szczegółowych uwarunkowań dla poszczególnych obszarów pogórniczych. Z uwagi na położenie obszaru opracowania w rejonie o bogatej historii górniczej wznoszenie obiektów budowlanych na przedmiotowym terenie powinno być każdorazowo analizowane z uwzględnieniem indywidualnych warunków górniczo-geologicznych dla każdej inwestycji budowlanej. Na terenie miast Zabrze nie występują osuwiska. Na terenie Zabrza w obrębie stoków naturalnych nie występują warunki do tworzenia się osuwisk. Zjawiska takie mogą jedynie zachodzić w obrębie sztucznie utworzonych stoków (krawędzie piaskowni, hałdy), na których nie przeprowadzono jeszcze właściwej rekultywacji.

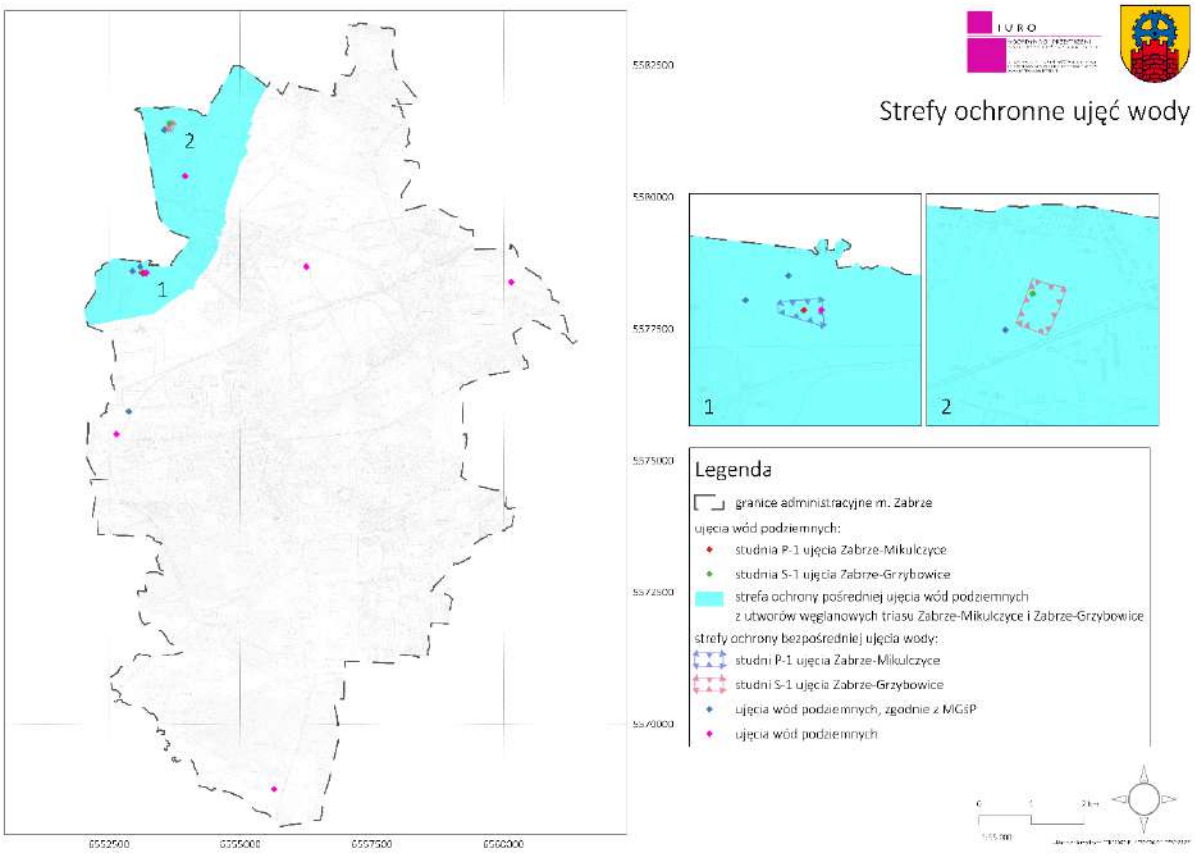
2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W obszarach zagrożonych wystąpieniem zjawisk geodynamicznych należy przed realizacją obiektów budowlanych wykonać stosowne badania geologiczne podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

e) Strefy ochronne ujęć wody

1. Uwarunkowania

Zabrze posiada 1 **ujęcie wód powierzchniowych**. Zlokalizowane jest ono na Bytomce z której wodę dla potrzeb przemysłowych czerpie Zakład Koksowniczy „Jadwiga". **Wody podziemne** GZWP „Zbiornika Gliwice" wykorzystywane są na potrzeby komunalne miasta. Pochodzi stąd ok. 37 % wody zasilającej wodociągi miejskie w Zabrzu. Ze zbiornika tego czerpią wodę ujęcia w Grzybowicach i Maciejowie. Oprócz ujęć komunalnych na obszarze miasta znajdują się jeszcze inne ujęcia wód podziemnych. Należą do nich: „Szyb Maciej", „Szyb Jan" i ujęcie przy ul. Nowodworskiej na potrzeby piekarni. Szczególnym przypadkiem jest ujęcie z „Szybu Jan" dawnej kopalni „Pstrowski". Szyb ten po likwidacji kopalni został częściowo zasypany (zlikwidowany) do poziomu umożliwiającego ujmowanie wód podziemnych z utworów triasowych. Obecnie miasto Zabrze korzysta z wody dostarczanej z miejskiej sieci wodociągowej zasilanej z lokalnych ujęć wód podziemnych oraz dodatkowo woda jest pobierana z systemu wodociągu grupowego Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach i z ujęcia Szyb Jan.

Rysunek 21. Strefy ochronne ujęć wody

Na terenie miasta wyszczególnia się następujące ujęcia wód podziemnych:

1) ujęcie wód podziemnych „Zabrze-Mikulczyce" (studnia P-1) i „Zabrze-Grzybowice" (studnia S-1);
2) ujęcie wód podziemnych ujmującego wodę z utworów wapienia muszlowego – studni S-1 zlokalizowanej w Zabrzu ul. Wincentego Witosa, zatwierdzonej decyzją Prezydenta Miasta Zabrze nr E/22-2020 z dnia 8 lipca 2020 r. (WAG – 4478);
3) ujęcie wód podziemnych z utworów triasowych studni „Jan" w Zabrzu – Mikulczycach, zatwierdzonej decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 30 grudnia 1999 r., znak: ŚR.V.2.8530/26/99 (WAG – 1549);
4) ujęcie wód podziemnych z utworów triasu (pstry piaskowiec) z ujęcia „Szyb Maciej" w Zabrzu, sporządzonej we wrześniu 1993 r. oraz dla ujęcia wód podziemnych „Szyb Maciej" w Zabrzu,

zatwierdzonej decyzją Wojewody Katowickiego z dnia 30 grudnia 1998 r., znak: Oś.V.1-8530/302/98 (WAG – 922 B, 1462, 1464);

5) ujęcie wód dla otworu Nr 1 odwierconego w rejonie „Ignacy" dla potrzeb Kopalni Węgla Kamiennego „Miechowice" w Miechowicach, zatwierdzonej decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach nr 10/72 z dnia 24 marca 1972 r. (WAG – 1390);
6) ujęcie wód podziemnych z utworów czwartorzędowych studni nr 1 przy szybie Południowym KWK „Makoszowy" w Zabrzu Makoszowach, sporządzonej w październiku 1970 r. oraz wg Aneksu do dokumentacji hydrogeologicznej w kat. „B" ujęcia wód podziemnych MPWiK w Zabrzu (studnia awaryjna), sporządzonej we wrześniu 1974 r. (WAG – 482, 500a/2);
7) ujęcie wód podziemnych z utworów triasowych w Zabrzu – Mikulczycach, sporządzonego w 1972 r. (WAG – 468/2).

Dla ujęcia wód podziemnych „Zabrze-Mikulczyce" (studnia P-1) i „Zabrze-Grzybowice" (studnia S-1) ustanowiona została strefa ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych z utworów węglanowych triasu oraz strefa ochrony bezpośredniej dla studni P-1 ujęcia Zabrze-Mikulczyce i studni S-1 ujęcia Zabrze-Grzybowice, zatwierdzonych rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 15 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2023 r. poz. 7026 i 7220) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęć wód podziemnych z utworów węglanowych triasu Zabrze-Mikulczyce i Zabrze-Grzybowice oraz według rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 27 listopada 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2023 r. poz. 8667) zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęć wód podziemnych z utworów węglanowych triasu Zabrze-Mikulczyce i Zabrze-Grzybowice.
W granicach stref ochrony bezpośredniej i pośredniej obowiązują zakazy wskazane w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego, przede wszystkim wynikające z art. 127 i art. 128 ustawy – Prawo wodne, dla strefy ochrony bezpośredniej. Strefa ochrony pośredniej podzielona została na podobszary „A" i „B", dla których obowiązują zróżnicowane zasady zagospodarowania. Co do zasady, zagospodarowanie nie może wpływać negatywnie na ujęcia wód podziemnych, a więc wykluczone zostały wszelkie przedsięwzięcia mogące wpłynąć negatywnie na te ujęcia.
W trakcie analiz i inwentaryzacji oznaczono również ujęcia wód podziemnych wskazane na mapie geośrodowiskowej Polski (MGśP edycja I i II).
Dla pozostałych ujęć wód podziemnych brak jest ustanowionych granic stref ochrony pośredniej i bezpośredniej, jedynie proponowane granice tych stref, zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych.

2. Wyjaśnienie
W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej ujęcie poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

f) Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych

Na terenie miasta Zabrza nie zidentyfikowano obszarów ochronne zbiorników wód śródlądowych.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH

1. Uwarunkowania
Przedmiotowy obszar, zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi poprzez Centralną Bazę Danych Geologicznych (stan na 29.10.2024 r.), znajduje się w zasięgu JCWPd nr 129 (UE PLGW6000129), w pobliżu granic Zabrza znajduje się punkt obserwacyjny – **2673/K (Szałsza) (PL6000129_008)**.

1) **Jednolita Część Wód Podziemnych nr 129 o kodzie europejskim PLGW6000129**[2]

Zasilanie wód podziemnych głównych poziomów użytkowych następuje w wyniku infiltracji wód opadowych w obszarze wychodni pięter czwartorzędowego, triasowego i karbońskiego. Kontakt utworów wodonośnych czwartorzędu, triasu i karbonu może następować w obrębie okien hydrogeologicznych (wertykalnie) oraz w obszarach dolin kopalnych (horyzontalnie). Również kontakt wód piętra czwartorzędu i triasu z wodami piętra karbońskiego może następować lateralnie w obszarach zrębów i rowów tektonicznych. Naturalną podstawę drenażu wód podziemnych piętra czwartorzędowego i triasowego stanowią: lokalnie - dolina Kłodnicy, a regionalnie – Odra. Obecnie w znacznym stopniu drenaż spowodowany jest wpływem antropogenicznym, głównie odwodnieniem górniczym, w mniejszym stopniu ujęciami wód podziemnych. Pomimo faktu, że odwodnienie górnicze obejmuje poziom wodonośny karbonu górnego, to w związku istniejącymi hydraulicznymi połączeniami piętra karbońskiego z piętrem czwartorzędowym i triasowym, drenaż następuje w każdym z pięter. Na obszarze JCWPd istnieją znaczne obszary bez użytkowych pięter wodonośnych. Wskazane Jednolite Części Wód Podziemnych są objęte monitoringiem stanu jakości wód podziemnych. Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) określa dla JCWPd 111 stan chemiczny jako dobry, stan ilościowy – słaby i ogólny stan JCWPd jako słaby. Z kolei dla JCWPd 129 stan chemiczny jako dobry, stan ilościowy – słaby i ogólny stan JCWPd jako słaby. Obszar oddziaływania odwodnień górniczych obejmuje znaczny obszar całej JCWPd i jest udokumentowany lejami depresji. Antropopresję potwierdza również analiza położenia zwierciadła wody (szczególnie odnośnie niższych kompleksów)[3].

Obszar Miasta Zabrze znajduje się w obrębie następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- PLRW6000911655 „Kłodnica od Promnej do Kozłówki”, punkt pomiarowo kontrolny „Kłodnica – wpływ do zbiornika Dzierżno Duże” PL02S1301_1166. Obejmuje także Potok Guido. Jednostka ta należy do regionu wodnego Górnej Odry i jest administrowana przez RZGW w Gliwicach;
- PLRW6000611632 „Bielszowicki Potok”; punkt pomiarowo-kontrolny „Bielszowicki Potok - ujście do Kłodnicy” PL02S1301_1161. Jednostka ta należy do regionu wodnego Górnej Odry i jest administrowana przez RZGW w Gliwicach.;
- PLRW6000611634 „Czerniawka”; punkt pomiarowo-kontrolny „Czerniawka – ujście do Kłodnicy” PL02S1301_1162. Jednostka ta należy do regionu wodnego Górnej Odry i jest administrowana przez RZGW w Gliwicach;
- PLRW6000611649 „Bytomka”; punkt pomiarowo-kontrolny „Bytomka – ujście do Kłodnicy” PL02S1301_1163. Jednostka ta należy do regionu wodnego Górnej Odry i jest administrowana przez RZGW w Gliwicach;
- PLRW60006116669 „Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie”; punkt pomiarowo-kontrolny „Potok Grzybowicki – ujście do Dramy” PL02S1301_1167. Jednostka ta należy do regionu wodnego Górnej Odry i jest administrowana przez RZGW w Gliwicach.

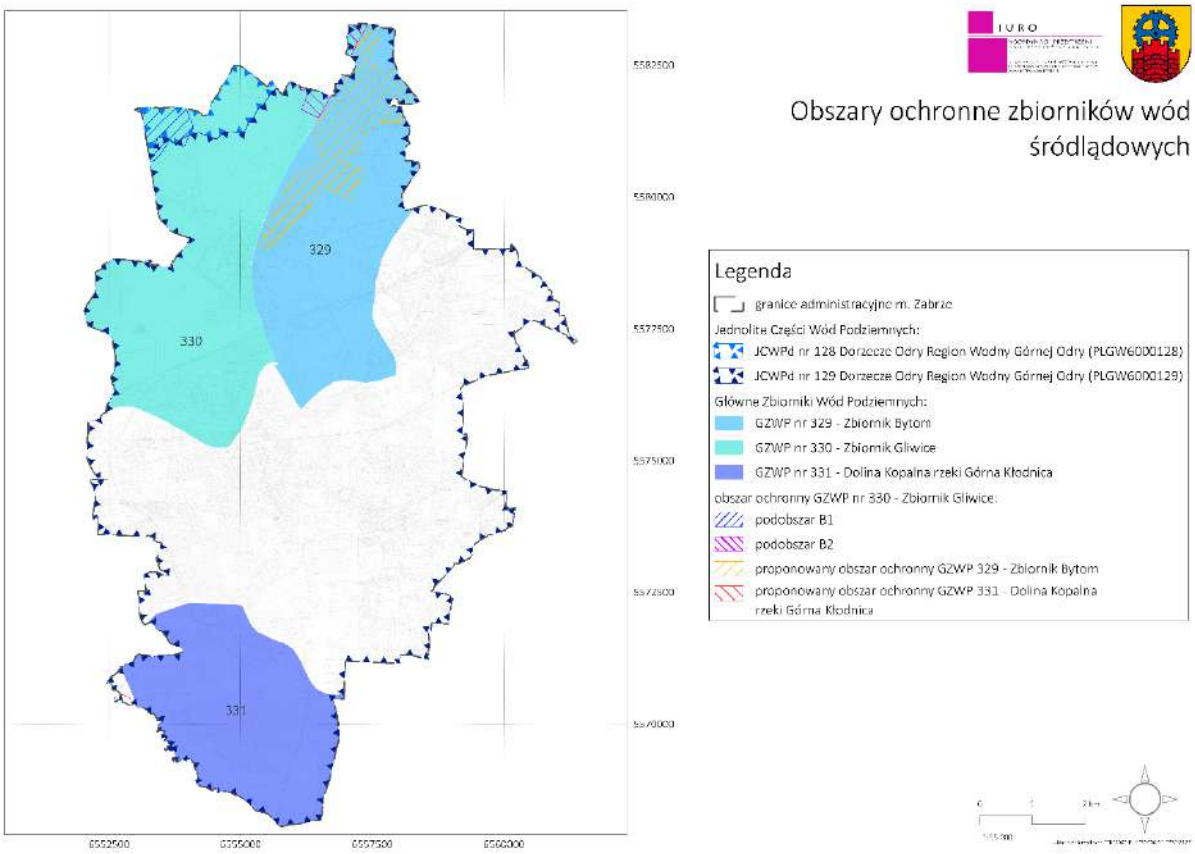
Z wyżej wymienionych punktów kontrolnych punkty monitorujące Bytomkę, Czerniawkę i Potok Bielszowicki są reprezentatywne dla wód większej części powierzchni Zabrza. Punkt monitorujący Kłodnicę obejmuje zlewnię znacznie większą od powierzchni Zabrza i nie jest dla obszaru Zabrza reprezentatywny.

Kompleksowa sytuacja poszczególnych **JCWP** przedstawiona została w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. (Dz.U.2016.0.1911). W ocenie tej wskazuje się, iż osiągnięcie celów środowiskowych przez wody powierzchniowe Zabrza jest zagrożone i konieczne jest ich przesunięcie w czasie:

- Kłodnica od Promnej do Kozłówki (RW6000911655);
- Bielszowicki Potok (RW6000611632);
- Czerniawka (RW6000611634);
- Bytomka (RW6000611649);
- Drama do Grzybowickiego Potoku włącznie (RW60006116669).

[3] https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html; dostęp: 29.10.2024 r.

Stan środowiska, zarówno uwarunkowania naturalne jak i spowodowane wpływami antropogenicznymi, może tworzyć sytuacje niekorzystne dla rozwoju przyszłych funkcji obszaru, zwłaszcza związanych z zabudową kubaturową i pobytem ludzi. Dotychczasowe zagospodarowanie obszaru spowodowało pojawienie się niekorzystnych oddziaływań lub wręcz zagrożeń dla przyszłego funkcjonowania obszaru Miasta. Do najważniejszych należą: zagrożenie powodziowe, zagrożenie falą awaryjną, zagrożenie radiologiczne, zagrożenie osiadaniami, zagrożenie powstawaniem zapadlisk, zagrożenie osuwiskami.

Rysunek 22. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

Na terenie miasta Zabrze występują granice dwóch jednolitych części wód podziemnych Dorzecza Odry Regionu Wodnego Górnej Odry, oznaczone numerem 128 (PLGW6000128) i 129 (PLGW6000129).
Ponadto, w granicach administracyjnych występują granice trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

1) nr 329 – Zbiornik Bytom;
2) nr 330 – Zbiornik Gliwice;
3) nr 331 – Zbiornik Dolina Kopalna rzeki Górna Kłodnica.

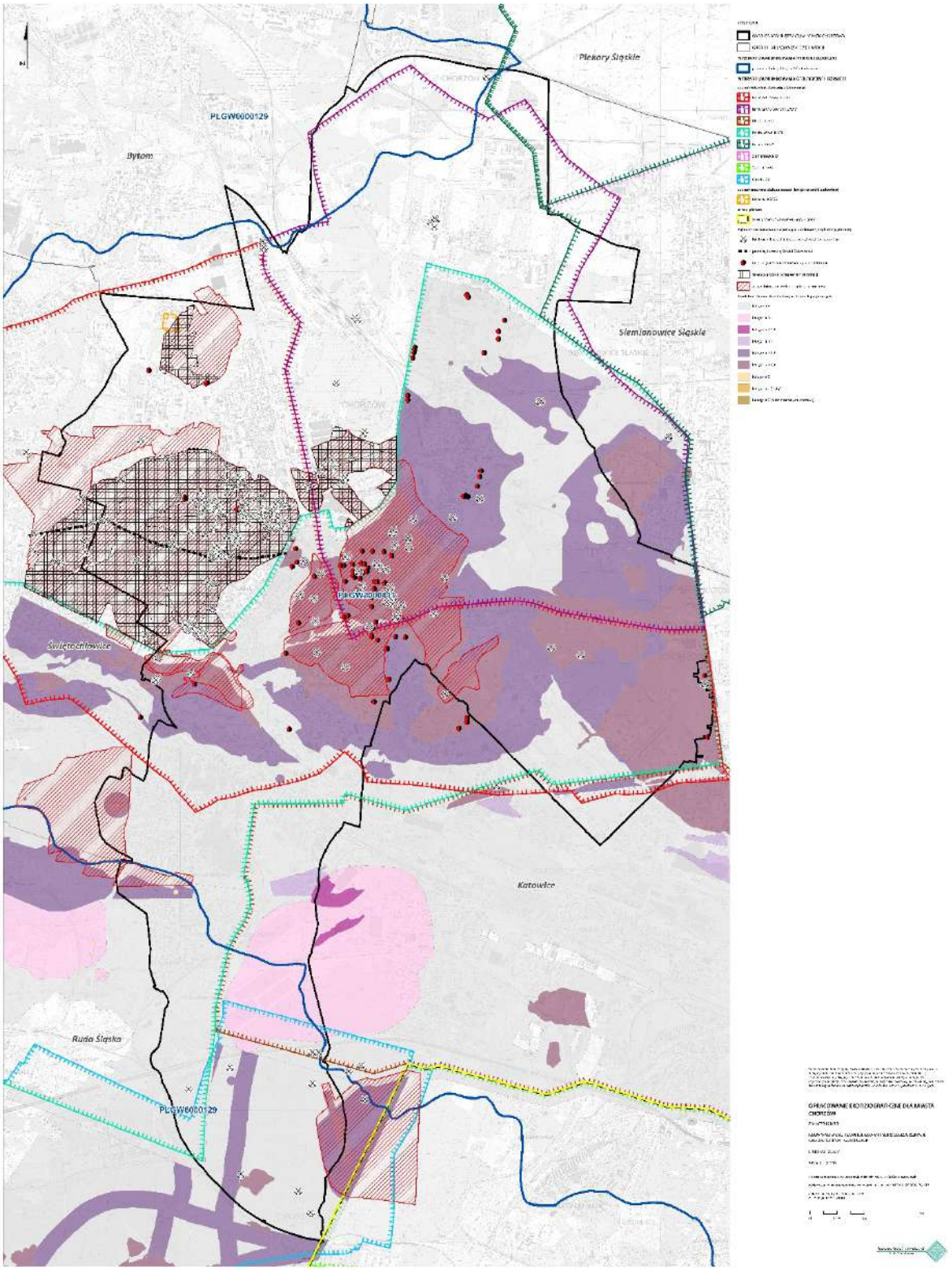
Dla zbiornika Gliwice ustanowiony został obszar ochronny, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice (Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2023 r. poz. 7220). Obszar ochronny został podzielony na podobszar „B1" (teren podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania 5-25 lat, wykorzystywany rolniczo, niezawierający dużych obszarów leśnych, punktowo silnie zurbanizowany i uprzemysłowiony) i „B2" (teren podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania 5-25 lat, znacznie uprzemysłowiony i zurbanizowany o intensywnej działalności górniczo-przemysłowej).
W granicach stref ochronnych obowiązują zakazy wskazane w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego.
Dla zbiorników Bytom oraz Dolina Kopalna rzeki Górna Kłodnica wskazano jedynie proponowane granice obszaru ochronnego.

2) **Zagrożenia hydrogeologiczne**

Zasadniczo jako potencjalne i główne zagrożenia dla wód podziemnych na przedmiotowym terenie wskazuje się:

a) źródła zagrożeń powierzchniowych – głównie nieskanalizowane obszary zabudowy z niekontrolowanym odprowadzaniem ścieków bytowych do środowiska wodno-gruntowego, obszary z nieszczelnym systemem kanalizacyjnym lub też z niewłaściwymi praktykami w zakresie korzystania ze zbiorników bezodpływowych i wywozu zanieczyszczeń przez pojazdy asenizacyjne. Powyższe może powodować skażenia wód tj. podwyższenie zawartości związków azotowych, chlorków oraz podwyższenie stężenia metali ciężkich;
b) źródła zagrożeń liniowych:
   – cieki powierzchniowe powiązane i zasilane przez wody podziemne w obszarze drenażu górniczego,
   – komunikacja kołowa i transport drogowy - źródłem zanieczyszczeń są spływy powierzchniowe i roztopowe z dróg spłukujące nagromadzone zanieczyszczenia pyłowe – zużywane i ścieralne materiały takie jak ogumienie, górna część nawierzchni asfaltowych dróg, dodatkowo zrzuty substancji niebezpiecznych, związane z wypadkami i uszkodzeniami pojazdów;
c) źródła zagrożeń punktowych:
   – magazyny i stacje paliw – nieszczelność zbiorników powoduje przesiąkanie produktów ropopochodnych, przy tego typu przedsięwzięciach prowadzony jest stały monitoring;
   – oczyszczalnia ścieków (SUW Leśna, SUW Grzybowice, Oczyszczalnia Ścieków Śródmieście, Oczyszczalnia Ścieków Mikulczyce),
   – możliwa nieszczelność grobowców na terenie cmentarzy – złożone w nich pochówki mogą być zalewane wodą, która wypłukując produkty dekompozycji może skutkować ich transportem do wód gruntowych,
   – fermy hodowlane m.in. drobiu (w granicach opracowania) są również źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych (fosforany, antybiotyki),
   – punktowe zrzuty zanieczyszczeń przemysłowych i produkcyjnych,
   – punktowe zrzuty nieodpowiednio oczyszczonych wód z procesów technologicznych,
   – składowiska odpadów komunalnych, przemysłowych i pogórniczych– podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich i wysokie BZT5 i ChZT7. W granicach przedmiotowego obszaru zlokalizowane są: dwa PSZOKi przy ul. Kaliny 1 oraz na terenie PTS Alba przy ul. Bytkowskiej 15 oraz zwałowiska pogórnicze są licznym elementem krajobrazu miasta, z czego większość z nich została zrekultywowana;
   d) Przestrzenne ogniska zanieczyszczeń – pośrednie oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Wody podziemne wykazują podwyższone zawartości chlorków, fosforanów i metali ciężkich. Dla rejonu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GZW) stwierdza się zagrożenia hydrogeologiczne spowodowane eksploatacją węgla kamiennego będącą przyczyną osiadania terenu i końcowo powodując zmiany w układzie hydrogeologicznym – zmiany położenia zwierciadła wód gruntowych. Zagrożeniem dla wód podziemnych GZW mogą być także wody pochodzące z odwodnienia zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego – podniesienie lustra wody w zrobach i wytworzenie się strefy wód zanieczyszczonych (wzrost zawartości siarczanów, żelaza ogólnego, podwyższone wartości metali tj. manganu, cynku, ołowiu, miedzi).

Rysunek 23. Mapa wybranych uwarunkowań hydrograficznych i górniczych

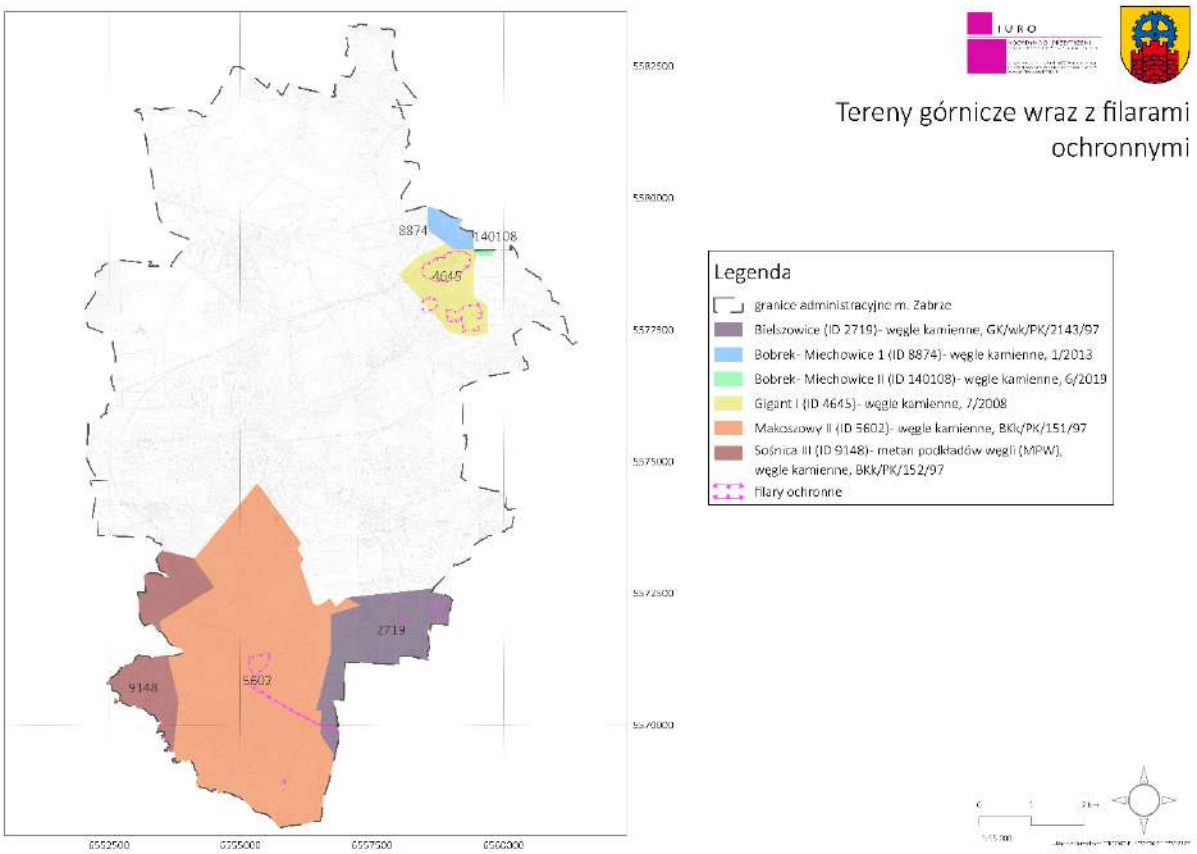
2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej poprzez wskazanie dla każdej z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na obszarach uznanych obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu, wykluczające lub dopuszczające pod pewnymi warunkami lokalizowanie obiektów uciążliwych lub mogących stanowić zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

g) Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

1. Uwarunkowania

W granicach administracyjnych Zabrza wskazuje się na występowanie terenów i obszarów górniczych.

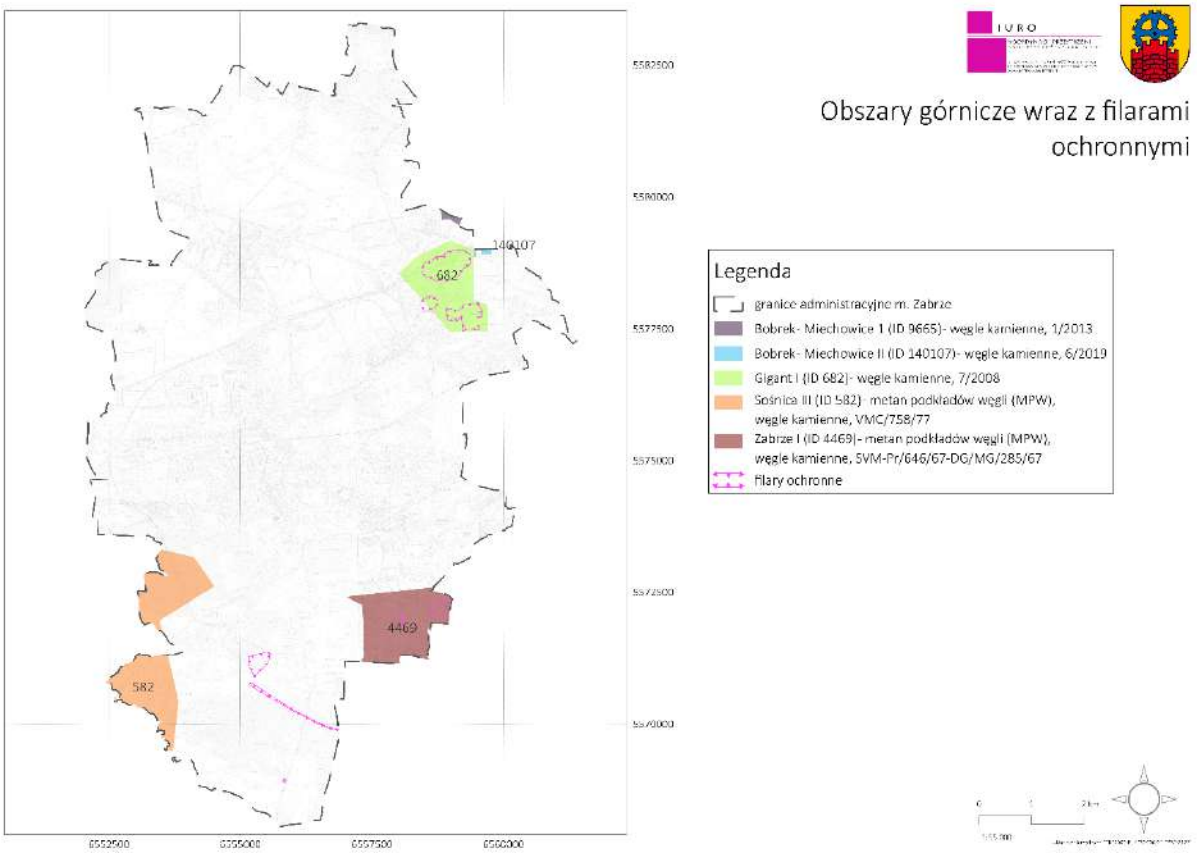

Rysunek 24. Tereny górnicze wraz z filarami ochronnymi

Na terenie miasta Zabrze wyszczególnia się następujące tereny górnicze:

1) ID 140108, Bobrek -Miechowice II, decyzja nr 6/2019 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;
2) ID 4645, Gigant I, decyzja nr 7/2008 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;
3) ID 5602, Makoszowy II, decyzja nr BKk/PK/151/97 wydana przez Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, węgle kamienne;
4) ID 9148, Sośnica III, decyzja nr BKk/PK/152/97 wydana przez Ministerstwo Środowiska, metan pokładów węgli, węgle kamienne;
5) ID 8874, Bobrek -Miechowice 1, decyzja nr 1/2013 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;
6) ID 2719, Bielszowice, decyzja nr GK/wk/PK/2143/97 wydana przez Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, węgle kamienne.

W ślad za przyjętym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze" wskazano granice filarów ochronnych. Filary ochronne obejmują trzy tereny górnicze: Gigant I, Bielszowice oraz Makoszowy II.

Rysunek 25. Obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

Na terenie miasta Zabrze wyszczególnia się następujące obszary górnicze:

1) ID 140107, Bobrek -Miechowice II, decyzja nr 6/2019 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;
2) ID 4469, Zabrze I, decyzja nr SVM-Pr/646/67- DG/MG/285/67 wydana przez Minister Górnictwa i Energetyki, metan pokładów węgli, węgle kamienne;
3) ID 9665, Bobrek -Miechowice 1, decyzja nr 1/2013 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;
4) ID 682, Gigant I, decyzja nr 7/2008 wydana przez Minister Środowiska, węgle kamienne;

5) ID 582, Sośnica III, decyzja nr VMC/758/77 wydana przez Minister Górnictwa, metan pokładów węgli, węgle kamienne.

W ślad za przyjętym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze" wskazano granice filarów ochronnych. Filary ochronne obejmują dwa obszary górnicze: Gigant I oraz Zabrze I.

h) Udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji

1. Uwarunkowania

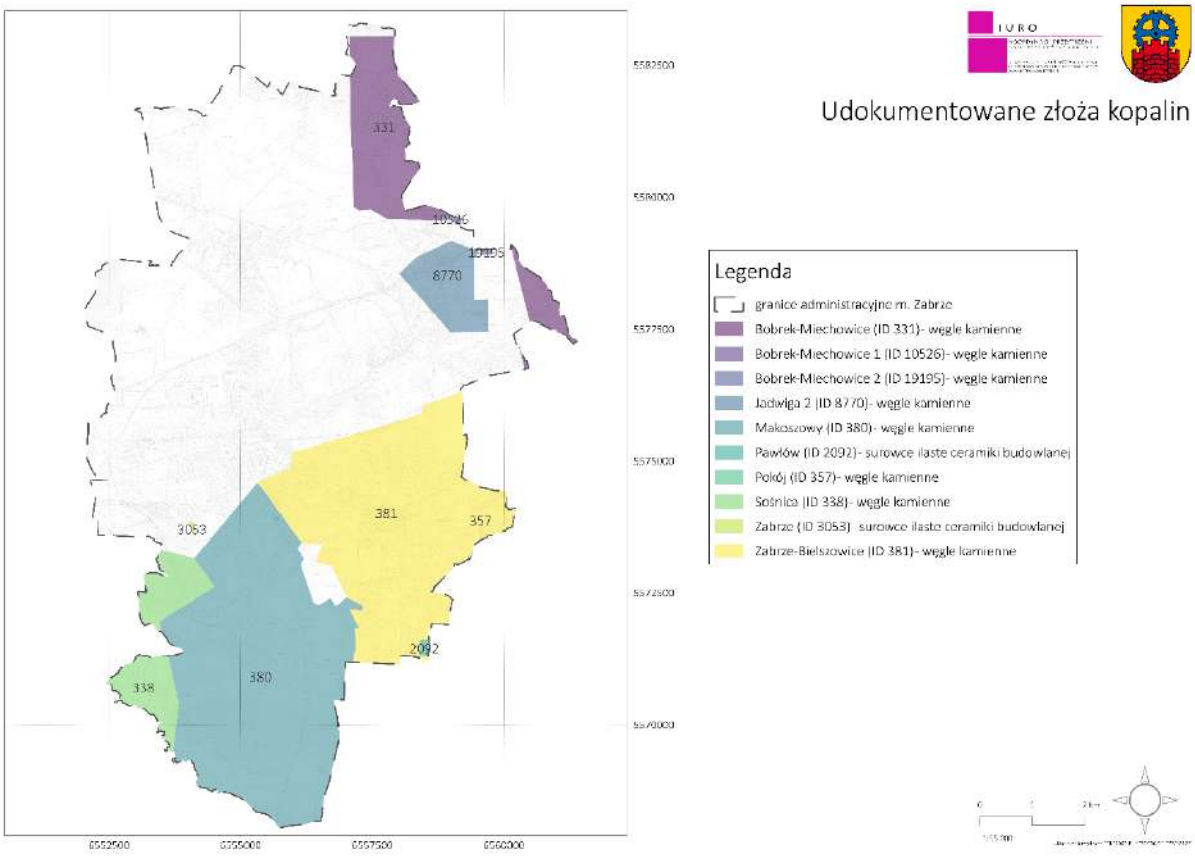
Udokumentowane złoża kopalin.

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, w ramach bazy danych MIDAS[4], na terenie miasta Zabrze, identyfikuje się 10 złóż surowców naturalnych. Ich zestawienie zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 10. Zestawienie złóż surowców naturalnych na terenie miasta Zabrze

LP.	NAZWA ZŁOŻA	ID	STAN ZAGOSPODAROWANIA KOPALINY GŁÓWNEJ	OBSZARY GÓRNICZE	TERENY GÓRNICZE
WĘGLE KAMIENNE					
1	Bobrek - Miechowice	331	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	-	-
2	Bobrek – Miechowice 1	10526	[E] złoże zagospodarowane	Bobrek – Miechowice 1 Nr w rejestrze: 1/1/134 Data ważności: 2050-12-31	Bobrek – Miechowice 1 Nr w rejestrze:1/1/134
3	Bobrek – Miechowice 2	19195	[E] złoże zagospodarowane	Bobrek – Miechowice II Nr w rejestrze: 1/1/161 Data ważności: 2024-12-31	Bobrek – Miechowice II Nr w rejestrze: 1/1/161
4	Jadwiga 2	8770	[E] złoże zagospodarowane	Gigant I Nr w rejestrze: 1/1/117 Data ważności: 2025-12-31	Gigant I Nr w rejestrze: 1/1/117
5	Makoszowy	380	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Makoszowy II Nr w rejestrze: 1/1/32a Data ważności: 2043-12-31	Makoszowy II Nr w rejestrze: 1/1/32
6	Pokój	357	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Wirek II Nr w rejestrze: 1/1/46a Data ważności: 2035-12-31	Wirek II Nr w rejestrze: 1/1/46a
7	Sośnica	338	[E] złoże zagospodarowane	Sośnica III Nr w rejestrze: 1/1/59 Data ważności: 2042-12-31	Sośnica III Nr w rejestrze: 1/1/59
8	Zabrze - Bielszowice	381	[E] złoże zagospodarowane	Zabrze I Nr w rejestrze 1/1/68 Data ważności: 2044-12-31	Bielszowice Nr w rejestrze 1/1/68
SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ					
9	Pawłów	2092	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	-	
10	Zabrze	3053	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	-	

[4] https://midas-app.pgi.gov.pl/ (dostęp: 17.03.2025 r.)

Rysunek 26. Udokumentowane złoża kopalin

Na terenie miasta Zabrze występują liczne udokumentowane złoża kopalin, tj.:

1) WK 19195, węgle kamienne;
2) WK 8770, węgle kamienne;
3) WK 10526, węgle kamienne;
4) IB 2092, surowce ilaste ceramiki budowlanej;
5) IB 3053, surowce ilaste ceramiki budowlanej;
6) WK 381, węgle kamienne;
7) WK 380, węgle kamienne;
8) WK 357, węgle kamienne;
9) WK 338, węgle kamienne;
10) WK 331, węgle kamienne.

Przy kształtowaniu przyszłego zagospodarowana szczególną uwagę należy zwrócić na dwa złoża kopalin, które należy objąć ochroną przed zagospodarowaniem:

1) złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Pawłów" według Dokumentacji geologicznej złoża surowca ceramicznego cegielni „Pawłów" w Pawłowie, zatwierdzonej decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 16 września 1960 r., znak: KZK/M/2264/60 (Nr w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 298);
2) złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Zabrze" według Karty rejestracyjnej złoża glin zwałowych oraz iłów grabowieckich środkowego tortonu cegielni „Zabrze I" (rejon Zagłębia Górnośląskiego) pow. Zabrze, woj. katowickie, sporządzonej w 1958 r. (Karta dostępna w Centralnym Archiwum Geologicznym Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie) oraz według Karty rejestracyjnej złoża „Zabrze" ze stanem zasobów geologicznych na dzień 1 stycznia 1993 r. (Karta dostępna w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach).

Zgodnie z dostępnymi danymi geologicznymi na terenie miasta Zabrze nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

EKSPLOATACJA GÓRNICZA

Na terenie miasta Zabrze przewiduje się prowadzenie eksploatacji górniczej, mogącej skutkować osiadaniami powierzchni terenu. Wskazano, iż przewidywana eksploatacja górnicza na terenie miasta, obejmuje obszary położone **w obrębie obszaru i terenu górniczego „Gigant** I" oraz **obszaru i terenu górniczego „Bobrek-Miechowice 2"**, których użytkownikiem jest Zakład Górniczy „Siltech" – spółka prywatna z terminem ważności koncesji do końca 2023 r. Prognozowane wydobycie spowoduje niewielkie zmiany powierzchni wywołane osiadaniami górniczymi nie przekraczającymi 0,5 m. Przedstawione wyżej wielkości osiadań górniczych terenu nie doprowadzą do przebudowy powierzchni topograficznej. Ważne koncesje na wydobycie posiadają jeszcze WĘGLOKOKS KRAJ Sp. z o.o. (do 31.12.2050 r.) **w obszarze górniczym „Bobrek-Miechowice 1"** i PGG S.A. (do 31.12.2042 r.) **w obszarze górniczym „Sośnica III".** Żaden z użytkowników nie planuje prowadzenia dalszej eksploatacji w obrębie granic miasta Zabrze. Dane te wymagają stałego uaktualniania. W tym zakresie podmiotem właściwym do udzielenia tego typu danych są funkcjonujące na obszarze opracowania zakłady górnicze. W rejonach płytkiej eksploatacji górniczej na terenie miasta Zabrze, istnieje realne zagrożenie dla powierzchni topograficznej. Zagrożenie to jest szczególnie duże w obrębie prowadzonej dalej eksploatacji współczesnej. Wskazuje się, że płytka eksploatacja górnicza, może skutkować pojawieniem się deformacji nieciągłych na powierzchni terenu, w tym np. zapadlisk oraz podkreśla się, iż zasięgi znanych płytkich wyrobisk nie są w pełni udokumentowane, a tym samym wskazuje się na potrzebę prowadzenia dalszych badań geofizycznych. W Zabrzu płytka eksploatacja węgla kamiennego koncentruje się głównie w centralnej i południowej części miasta, zwłaszcza w rejonach OG „Zabrze I" i dawnej KWK „Pstrowski". Występuje tam na głębokości 30–40 m, a wzdłuż doliny Bytomki do 40 m. W części północnej miasta ryzyko powstania deformacji nieciągłych jest mniejsze, przede wszystkim z uwagi na większą głębokość eksploatacji (ok. 95 m) i grubszą warstwę osadów stanowiących nadkład. Dodatkowo na terenie Biskupic, tj. we wschodniej części miasta, tereny płytkiej eksploatacji, związane są z wydobyciem rud cynku i ołowiu (na głębokościach 17–28 m). Całkowita powierzchnia terenów dotkniętych płytką eksploatacją w Zabrzu to ok. 15% obszaru miasta. Na terenach objętych płytką eksploatacją górniczą, istnieje ryzyko wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. Dlatego przed realizacją nowych inwestycji konieczne jest określenie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

WARUNKI GÓRNICZE

W granicach administracyjnych miasta Zabrze wpływy górnicze wynikające z eksploatacji węgla kamiennego uległy częściowemu wygaszeniu, obszar uznaje się za zagrożony występowaniem deniwelacji terenu ze względu na występowanie znacznych powierzchni terenów płytkiej eksploatacji.

Przez wzgląd na powyższe stwierdzenia, przy projektowaniu inwestycji budowlanych z zagrożonym terenie należy każdorazowo wykonać badania geofizyczne. Za każdym razem w takich przypadkach zakres badań powinna określać odrębna ekspertyza geofizyczna.

Z zasady warunki geologiczno-górnicze mają charakter informacji ogólnej i nie mogą być traktowane jako końcowe uzgodnienie na potrzeby projektowanych inwestycji budowlanych. W przypadku projektowania inwestycji na terenie podlegającym wpływom górnictwa, konieczne jest każdorazowe uzyskanie przez inwestora informacji dotyczących warunków geologiczno-górniczych od przedsiębiorcy górniczego. Dla obszaru usytuowanego w granicach ww. terenu górniczego warunki geologiczno-górnicze określa przedsiębiorca górniczy.

UWARUNKOWANIA GEOTECHNICZNE

Intensywna działalność górnicza prowadzona na terenie Zabrza przez długi czas spowodowała szereg niekorzystnych zjawisk, takich jak np.: pogórnicze osiadania terenu oraz zalewiska i podtopienia terenu. Przejawem lokalnej degradacji powierzchni są również liczne zwałowiska surowców energetycznych i hutniczych, a także wyrobiska po eksploatacji surowców i rozległe niecki osiadania, najczęściej podtopione lub zalane wodą, tworzące liczne zbiorniki wodne – większe skupisko zalewisk, o całkowitej powierzchni ok. 50 ha, znajduje się w dolinie Potoku Bielszowickiego.

Uwarunkowania geotechniczne przedmiotowego obszaru opierają się przede wszystkim na informacjach przekazanych przez Archiwum Wyższego Urzędu Górniczego oraz na danych Państwowego Instytutu Geologicznego (Portal CBDG, stan na 29.10.2024 r.) - Atlasu Geologiczno-Inżynierskiego Aglomeracji Katowickiej oraz dostępnych opracowań geologiczno-inżynierskich.

Na podstawie materiałów mapowych i ekspertyz przekazanych przez Archiwum Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach węgiel kamienny był udostępniany m.in. za pomocą odkrywek, płytkich szybów, szybików i dukli. Znaczna część dawnych wlotów do wyrobisk często jest niemożliwa do znalezienia ze względu przeprowadzoną rekultywację i/lub zabudowę – budynki kubaturowe, torowiska czy drogi. W rejonie w miejscu prawidłowo zlikwidowanych szybów (często z wieloletnią zabudową) nie wskazuje się deformacji terenu, lecz istnieje ryzyko wystąpienia zjawiska sufozji w górotworze i warstwach przypowierzchniowych może powodować zmiany hydrodynamiczne. Może to w przyszłości skutkować pojawieniem się na powierzchni deformacji nie ciągłych dotyczy to przede wszystkim terenów zakwalifikowanych do kategorii $B_{2,3}$. Wówczas przydatność do zagospodarowania terenu pogórniczego jest warunkowa. Z tego względu wszelkie inwestycje na terenach tej kategorii winno być poprzedzone badaniami geofizycznymi i odrębnymi ekspertyzami budowlanymi i górniczymi. Dla przedmiotowego terenu zostały wskazane w ekspertyzach zmiany powstałe na skutek eksploatacji w okresie koncesyjnym. Wskazane zostały również strefy i wielkości deformacji terenu oraz jego przydatności do zabudowy i zagospodarowania po zakończonej działalności górniczej. Innym reliktem działalności górniczej na terenie miasta są zwałowiska pogórnicze. *Liczne hałdy zlokalizowane na terenie miasta zostały zrekultywowane. Na podstawie przeprowadzonych kilka lat temu badań geotechnicznych obszaru zwałowisk pogórniczych i terenu w ich otoczeniu, stwierdza się występowanie przede wszystkim gruntów nasypowych (antropogen) z dominacją odpadów powęglowych w jednym z trzech sprawdzanych obszarów, lokalnie z przewarstwieniami odpadów komunalnych, miejscami o zmiennej miąższości. Grunty nasypowe wykazują znaczne zróżnicowanie w zakresie przestrzennej zmienności właściwości fizyczno-mechanicznych, które łącznie z niekontrolowanym sposobem ich formowania kwalifikują je w ogólności do gruntów nie odpowiadających wymaganiom podłoża pod budowlę (grunty niebudowlane - nN)*[5]. *W obrębie obszaru poddanego badaniom opisano spływy wód podziemnych, które przedstawiają się następująco: spływ pierwszego od powierzchni poziomu wodonośnego czwartorzędu, o charakterze nieciągłym, przebiega generalnie w kierunku południowym i jest zgodny z ogólnym kierunkiem spływu wód opadowych w granicy analizowanych obszarów. Warunki hydrogeologiczne są istotnym czynnikiem, który może wpływać na warunki geotechniczne.*

Ocena warunków budowlanych wymaga oprócz oceny gruntów także analizy występowania wód podziemnych w strefie posadowienia obiektów budowlanych oraz nachylenia powierzchni terenu. Łącznie z cechami gruntu pozwala to ocenić podatność na powstawanie powierzchniowych ruchów masowych. Istotne dla posadowienia obiektów budowlanych jest płytkie występowanie zwierciadła I poziomu wód gruntowych. Podsumowując należy stwierdzić, że mimo zaniechania eksploatacji górniczej na terenie miasta płytkie pustki istniejące w górotworze mogą stanowić w przyszłości zagrożenie deformacjami nieciągłymi powierzchni terenu. Równocześnie należy mieć na uwadze, że niniejsze opracowanie dotyczy rozległego obszaru, dlatego też ma ono charakter ogólny i nie uwzględnia bardzo szczegółowych uwarunkowań dla poszczególnych obszarów pogórniczych. Z uwagi na położenie obszaru opracowania w rejonie o bogatej historii górniczej wznoszenie obiektów budowlanych na przedmiotowym terenie powinno być każdorazowo analizowane z uwzględnieniem indywidualnych warunków górniczo-geologicznych dla każdej inwestycji budowlanej.

2. Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono ochronę wskazanych powyżej złóż i uwarunkowań poprzez wskazanie dla każdego z nich najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przy działaniach inwestycyjnych należy mieć na uwadze obecność obszarów związanych z płytką eksploatacją węgla kamiennego, nieczynne wyrobiska mające połączenie z powierzchnią, sztolnie, szyby, szybiki oraz dukle[6].

[6] Materiały udostępnione przez Archiwum Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach na potrzeby opracowania.

i) Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie miasta Zabrze nie występują obszary ochrony uzdrowiskowej.

j) Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292) lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

1. Uwarunkowania

Pomniki Historii

Na mocy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2020 r., w sprawie uznania za pomnik historii „Zabrze – zespół zabytkowych kopalni węgla kamiennego", objęto ochroną obszary: kopalń Królowa Luiza i Guido oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Tabela nr 11. Wykaz obszarów i obiektów podlegających ochronie na mocy uznania za pomnik historii

Lp.	obiekt/teren	lokalizacja
1.	Kopalnia Królowa Luiza	1) Wylot szybu Wilhelmina oraz zespół zabudowy składający się z budynku nadszybia szybu Carnall z wieżą, budynku maszynowni szybu Carnall, dawnego budynku maszynowni szybu Prinz Schöneich, dawnego budynku kompresorów i rozdzielni 6kV, dawnego budynku łaźni łańcuszkowej i markowni, dawnego budynku skraplarni powietrza i dawnego magazynu wraz z terenem naziemnym, na którym usytuowane są obiekty; 2) zespół wyrobisk podziemnych dawnej kopalni Królowa Luiza i Zabrze-Bielszowice;
2.	Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna	obszar Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na odcinku pomiędzy wylotem sztolni a tamą w rejonie szybu Carnall;
3.	Kopalnia Giudo	1) zespół zabudowy składający się z budynku nadszybia szybu Kolejowy z wieżą i budynku maszynowni szybu Kolejowy; 2) zespół wyrobisk podziemnych na poziomach 150 m, 170 m i 320 m.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Tabela nr 12. Obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
1	**Zabrze Mikulczyce** ok. 200 m od zabudowań gospodarczych ul. Kosynierów 19	Stanowisko archeologiczne nr 6 gródek średniowieczny typu stożkowatego	C/1164/70 29.12.1970 r.
2	**Zabrze Mikulczyce** ul. Kosynierów 19	Zespół pałacowy: **1. pałac** **2. zabudowanie dworskie ~~czworak i~~ kuźnia** **3. pozostałości parku poza zabudowaniami na obszarze około 0,5 ha** Granice ochrony obejmują najbliższe otoczenie wymienionych obiektów *9.10.2014 r. decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (l.dz. DOZ-OAiK-6700/906/13 [IG] został wykreślony budynek czworaka z rejestru zabytków.*	A/1214/75 31.07.1975 r

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
		30.09.2015 r. decyzją (pismo nr K-RD.5130.5. 2015.KL RPW/988/2015) Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach została zmieniona dotychczasowa decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach nr KL.III-680/313/75 z dnia 31 lipca 1975 r. w zakresie datowania obiektu.	
3	**Zabrze Rokitnica** pomiędzy ulicami Krakowską i Borową	Osiedle składające się z 29 domów.	A/1337/85 21.05.1985 r. obecnie A/1337/24 19.01.2024 r.
4	**Zabrze** ul. 3 go Maja 93	**Zabudowania i wyrobiska podziemne dawnej kopalni Guido (obecnie kopalnia doświadczalna M-300) – zabudowania nadszybia z wieżą i maszynowni szybu Kolejowy wraz z zespołem wyrobisk podziemnych na poziomie 170 i 312 m** Zakres ochrony: obiekty i wyrobiska według rozgraniczeń naniesionych na mapach. *23.12.2014 r. decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach (l.dz.k-RD.5130.24.2014.KL RPW/9515/2014) została zmieniona dotychczasowa decyzja numer KL.III-5340/R/611/87 z 26.02.1987 r. w sprawie wpisania do rejestru zabytków pod numerem A/1342/87 zabudowań i wyrobisk podziemnych dawnej kopalni Guido w Zabrzu.*	A/1342/87 26.02.1987 r.
5	**Zabrze** (ul. Powstańców 14) Plac Teatralny 1	Budynek Teatru Nowego. Granice ochrony obejmują całość budynku	A/1397/90 25.06.1990 r. obecnie A/620/2020
6	**Zabrze** (ul. Powstańców 14) Park Hutniczy 2	Budynek dyrekcji Teatru Nowego. Granice ochrony obejmują całość budynku.	A/1398/90 25.06.1990 r. obecnie A/621/2020
7	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15 (pomiędzy ulicami: Boh. Warszawskich, Buchenwaldczyków **i Krasińskiego)**	Zespół zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1. Granice ochrony obejmują całość zespołu w ramach ogrodzenia	A/1399/90 1.08.1990 r. obecnie A/872/2021
8	**Zabrze** ul. 3 Maja 15	Budynek Kliniki Pediatrii w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1. Granice ochrony obejmują całość budynku.	A/1400/90 1.08.1990 r. obecnie A/873/2021
9	**Zabrze** ul. 3 Maja 13	**Budynek Polikliniki w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1.** Granice ochrony obejmują całość budynku.	A/1401/90 1.08.1990 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
			obecnie A/874/2021
10	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15	Wieża kominowa i ciśnień w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1. Granice ochrony obejmują całość budynku.	A/1402/90 1.08.1990 r. obecnie A/875/2021
11	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15	Kuchnia w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1. Granice ochrony obejmują całość budynku.	A/1403/90 1.08.1990 r. obecnie A/876/2021
12	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15	Poradnia Wielospecjalistyczna w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr1. Granice ochrony obejmują całość budynku	A/1404/90 1.08.1990 r. obecnie A/877/2021
13	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15	Pralnia w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1. Granice ochrony obejmują całość budynku	A/1405/90 1.08.1990 r. obecnie A/878/2021
14	**Zabrze** ul. 3 Maja 13-15	**Wozownia** (obecnie zespół warsztatów konserwacyjnych) **w zespole zabudowy Państwowego Szpitala Klinicznego Nr 1.** Granice ochrony obejmują całość budynku	A/1406/90 1.08.1990 r. obecnie A/879/2021
15	**Zabrze** ul. 3 Maja 53	**Willa** (obecnie komisariat policji). Granice ochrony obejmują całość budynku wraz z ogrodzeniem.	A/1416/90 28.12.1990 r. Obecnie A/1017/22 7.07.2022 r.
16	**Zabrze Rokitnica** w okolicy zbiegu ulic Krakowskiej i Jordana	Układ urbanistyczno-przestrzenny osiedla mieszkaniowego, który obejmuje: 3) rozplanowanie osiedla, na które składają się ulice: Medyków, Henryka Pobożnego, Komuny Paryskiej, Nowowiejskiego, Śniadeckich, w obrębie zamkniętej pętli ulic: Szafarczyka, Medyków i Andersa 4) zabudowę mieszkaniową: • ulica Szafarczyka 2, 4-14, 16, 24, 26-44, 46, 41, 43-45, 47 • ulica Nowowiejskiego 1, 3-9, 11, 19, 21-39, 41, 2, 4-14, 66 • ulica Komuny Paryskiej 1, 3-21, 23, 2, 4-18 • ulica Henryka Pobożnego 7, 9-23, 10, 12-34 • ulica Medyków 1, 3-25, 6, 8-14, 16 • ulica Śniadeckich 1, 3-6, 8 • ulica Andresa 75, 77-83, 85 5) budynki użyteczności publicznej: • szkołę • przedszkole	A/1435/91 5.09.1991 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
17	**Zabrze** ul. Cmentarna 15	**Zespół cmentarza wyznania mojżeszowego, który tworzą:** 1) mur kamienny 2) układ cmentarza 3) układ zieleni 4) wszystkie zlokalizowane na cmentarzu nagrobki, macewy i grobowce powstałe przed 1945 rokiem Granice ochrony obejmują cały zespół cmentarza w ramach ogrodzenia.	A/1500/92 18.09.1992 r. obecnie A/1052/22 07.10.2022 r.
18	**Zabrze** ul. 3 Maja 19	**Budynek dawnego starostwa (obecnie siedziba Muzeum Górnictwa Węglowego).**	A/1538/93 20.12.1993 r. obecnie A/946/2022
19	**Zabrze Zaborze** ul. Wolności 402	**Zespół zabudowy dawnej Kopalni KRÓLOWA LUIZA który tworzą:** **1) budynek nadszybia szybu Carnall (obecnie Zabrze II),** **2) budynek maszynowni szybu Carnall (obecnie Zabrze II),** **3) budynek maszynowni szybu Prinz Schonaich (obecnie Zabrze I),** **4) dawny budynek kompresorów i rozdzielni 6kV,** **5) budynek dawnej łaźni łańcuszkowej i markowni,** **6) budynek dawnej skraplarni powietrza (warsztat elektryczny),** **7) budynek dawnego magazynu (obecnie warsztat, biuro TM),** **8) budynek dawnej cechowni** Granice ochrony obejmują cały zespół wraz z otoczeniem, jego układ przestrzenny oraz ciągi komunikacyjne (łącznie z dawną bocznicą kolejową zakładu przeróbczego).	A/1539/93 20.12.1993 r.
20	**Zabr A/1017/22ze** ul. Wolności 305 u zbiegu z Placem Dworcowym	**Budynek hotelu Admiral Palast** (po wojnie Przodownik, obecnie Monopol). Granice ochrony obejmują obiekt wraz z najbliższym otoczeniem w ramach działki.	A/1652/97 15.12.1997 r. obecnie A/769/2021
21	**Zabrze** ul. Hagera 41	**Budynek dawnego hotelu robotniczego kopalni „Ludwik”.** Granice ochrony obejmują wymieniony budynek wraz z terenem w bezpośrednim otoczeniu.	A/1648/97 29.10.1997 r. obecnie A/1006/2022 z 30.06.2022 r.
22	**Zabrze** ul. Roosevelta 104	**Kościół parafialny pod wezwaniem świętego Józefa.** Granice ochrony obejmują wymieniony budynek wraz z terenem w bezpośrednim otoczeniu z wyłączeniem kaplicy pogrzebowej.	A/5/99 30 .04.1999 r.
23	**Zabrze** ul. Stalmacha 22	**Budynek siedziby Głównej Fabrycznej Straży Pożarnej.** Granice ochrony obejmują budynek	A/52/01 17.12.2001 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
24	**Zabrze Rokitnica usytuowany około 50 metrów na wschód od głównego skrzyżowania dróg** (ulicy Krakowskiej i Ofiar Katynia**).**	**Gródek stożkowy.** Granice ochrony obejmują teren na działce numer 893/31, ograniczony od północy wodami stawu i ulicą Krakowską, od wschodu stawem i lasem, od południa ulicą Żniwiarzy oraz od zachodu wodami stawu.	C/1/04 30.08.2004 r.
25	**Zabrze** ul. Marcina Lutra 2	**Budynek Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego imienia Pokoju.** Granice ochrony konserwatorskiej obejmują teren na działce 882/82.	A/150/05 26.09.2005 r.
26	**Zabrze Maciejów** ul. Srebrna 6	**Zespół zabudowy szybu Maciej, w skład którego wchodzą;** **1) budynek nadszybia z wieżą wyciągową szybu Maciej, z zachowanym stanowiskiem sygnalisty szybowego;** **2) budynek wagowni (obecnie portierni);** **3) budynek maszynowni z maszyną wyciągową z przekładnią, bębnowym nośnikiem liny, wyposażeniem oraz przetwornicą.** Granice ochrony konserwatorskiej obejmują teren na działce 2473/225 i 2250/217.	A/164/05 30.12.2005 r.
27	**Zabrze Mikulczyce** ul. Tarnopolska 80	**Ratusz (obecnie siedziba służby zdrowia).** Granice wpisu do rejestru zabytków obejmują budynek.	A/12/06 10.05.2006 r.
28	**Zabrze** ul. Piastowska 11	**Budynek użyteczności publicznej.** Granice wpisu do rejestru zabytków obejmują budynek.	A/13/06 10.05.2006 r.
29	**Zabrze** ul. Bronisława Hagera	**Zespół zabudowy Kopalni LUDWIK, w skład którego wchodzą:** **1. Budynek cechowni – łaźni – szatni** **2. Budynek biurowy** **3. Budynek łaźni – szatni** **4. Budynek maszynowni szybu *Konrad*** **5. Hala warsztatu ślusarskiego z kuźnią** Granice wpisu do rejestru zabytków obejmują budynek	A/204/06 29.12.2006 r.
30	**Zabrze – Biskupice** ul. Bytomska 28a	**Budynek Kościoła pw. świętego Jana Chrzciciela.** Granice ochrony obejmują po obrysie starego ogrodzenia	A/209/07 20.06.2007 r.
31	**Zabrze** ul. Wolności 189	**Budynek Kościoła pw. świętego Andrzeja Apostoła.** Granice ochrony obejmują obiekt z fragmentem terenu	A/210/07 27.06.2007 r.
32	**Zabrze – Rokitnica** ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 14	**Budynek Kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.** Granice ochrony obejmują wzdłuż ogrodzenia	A/211/07 27.06.2007 r.
33	**Zabrze** ul. Bytomska 1	**Budynek Dyrekcji Huty Donnersmarck w Zabrzu.** Granice wpisu do rejestru zabytków obejmują budynek.	A/214/07 8.10.2007 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
34	**Zabrze** ul. Królewska 4	**Budynek Katolickiej Szkoły Powszechnej (obecnie Szkoły Podstawowej nr 5) w Zabrzu.** Granice wpisu do rejestru zabytków obejmują budynek.	A/215/07 8.10.2007 r.
35	**Zabrze** **na odcinku od rozwidlenia wschodniego – rejon szybu „Carnall" (Skansen Królowa Luiza) do dawnego wylotu przy ul. Karola Miarki w Zabrzu wraz z najbliższym otoczeniem miejsca przy wylocie** oraz Szyb „Carnall" wraz z wyrobiskami przyszybowymi Szybu „Carnall" dawnej kopalni królowa Luiza	**Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna na odcinku od rozwidlenia wschodniego – rejon szybu „Carnall" (Skansen Królowa Luiza) do dawnego wylotu przy ulicy Karola Miarki w Zabrzu, najbliższe otoczenie miejsca przy wylocie oraz Szyb „Carnall" wraz z wyrobiskami przyszybowymi Szybu „Carnall dawnej kopalni „Królowa Luiza" (obecnie Szyb „Carnall" na terenie Skansenu Górniczego „Królowa Luiza")** Granice ochrony obejmują Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną na odcinku od rozwidlenia wschodniego – rejon szybu „Carnall" do dawnego wylotu przy ul. Karola Miarki w Zabrzu wraz z najbliższym otoczeniem miejsca przy wylocie oraz Szyb „Carnall" i jego wyrobiska przyszybowe.	A/220/07 11.12.2007 r. Zmiana decyzją nr 1480/2010 z 30.06.2010 r. Zmiana decyzją z 14.12.2015 r.
36	**Zabrze Poręba** Pomiędzy ulicami: Wolności nr 504 a ul. Ks. Antoniego Korczoka	**Budynek Kościoła pw. Świętej Jadwigi.** Granice ochrony obejmują: kościół wraz z otoczeniem w granicach parceli.	A/225/08 18.06.2008 r.
37	**Zabrze** w rejonie ulicy Bronisława Hagera	**Budynek Hali Dmuchaw Wielkopiecowych (obecnie halę numer 3) zespole zabudowań dawnej Donnersmackhütte AG w Zabrzu w rejonie ul. Bronisława Hagera.** Granice ochrony obejmują: najbliższe otoczenie, z terenem znajdującym się na działce nr 394/35 zgodnie z załącznikiem nr 2 decyzji.	A/234/08 18.02.2009 r.
38	**Zabrze - Pawłów** ul. gen. Władysława Sikorskiego 67B	**Budynek Kościoła pw. Świętego Pawła Apostoła.** Granice ochrony obejmują: budynek.	A/253/09 7.07.2009 r.
39	**Zabrze** w rejonie ulicy Bronisława Hagera	**Wieża wodna w zespole zabudowań dawnej Donnersmarckhütte AG w Zabrzu.** Granice ochrony obejmuje parcelę nr 395/35.	A/254/09 7.07.2009 r.
40	**Zabrze** w rejonie ulicy Bronisława Hagera	**Mur oporowy wraz z partiami wież wsadowych w zespole zabudowań dawnej Donnersmarckhütte AG w Zabrzu.** Granice ochrony obejmują parcele nr: 393/35 oraz 394/35.	A/255/09 7.07.2009 r.
41	**Zabrze Biskupice** ul. Bytomska 111a	**Budynek Kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.** Granice ochrony obejmują: budynek.	A/287/09 18.11.2009 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
42	**Zabrze** ul. 3-go Maja 41 i 41 OF	**Budynek mieszkalny wraz z oficyną.** Granice ochrony obejmują: budynek wraz oficyną.	A/294/10 18.02.2010 r.
43	**Zabrze Mikulczyce** ul. Mariacka 1	**Budynek Kościoła parafialnego p.w. świętego Wawrzyńca.** Granice ochrony obejmują: budynek.	A/296/10 3.03.2010 r.
44	**Zabrze Biskupice** ul. Bytomska 83	**Budynek mieszkalny wraz z oficyną.** Granice ochrony obejmują: budynek wraz oficyną.	A/309/10 2.07.2010 r.
45	**Zabrze** Plac Teatralny 10	**Kaplica św. Floriana w zespole zabudowań dawnej Donnersmarckhütte AG w Zabrzu.** Granice ochrony obejmują mury zewnętrzne.	A/312/10 19.08.2010 r.
46	**Zabrze** przy Placu ks. Franciszka Pieruszki	**Budynek Kościoła parafialnego p.w. świętej Anny** Granice ochrony obejmują: budynek.	A/320/10 17.11.2010 r.
47	**Zabrze** przy ul. Srebrnej 2	**Zespół Szybu „Maciej", w którego skład wchodzą**: • **budynek odżelaziacza (późniejszy warsztat elektryczny z lat 1936-1938),** • **budynek dawnej kuźni i magazynu chemicznego (późniejsze biuro powstałe w okresie do 1936 r.),** • **zespół wentylatora, obecnie zaplecze warsztatowo-magazynowe oraz obiekty ekspozycji zewnętrznej z budynkiem wentylatora promieniowo-odśrodkowego z lat 1922-1928),** • **budynek silników i szafy przyłączy wentylatorów „Joy" wraz z dyfuzorem ~~oraz budynkiem Łaźni „Nowej".~~ (W dniu 06.03.2015 roku decyzją nr DOZ-OAiK-6700/944/14- [ML/103/14] Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego został skreślony, budynek Łaźni „Nowej"),** • **budynek rozdzielni 6KV z lat 1955-1956.** Granice ochrony obejmują w/w budynki wraz z najbliższym otoczeniem znajdującym się w Zabrzu przy ul. Srebrnej 2 na działkach o numerach: 2250/217, 2473/225, 2849/217, 2850/217, 2851/217, 2852/217) – zgodnie z załącznikiem mapowym, stanowiącym załącznik numer 2 do niniejszej decyzji.	A/327/11 31.01.2011 r.
48	**Zabrze Mikulczyce** przy ul. Lipowej 14 (zbieg ulic: Św. Wawrzyńca i Lipowej)	**Kaplica przydrożna św. Jana Nepomucena** Granice ochrony obejmują: budynek kaplicy.	A/339/11 27.05.2011 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
49	**Zabrze** ul. 3-go Maja 23	**Budynek Prokuratury przy ul. 3 Maja 23 w Zabrzu** Granice ochrony obejmują budynek Prokuratury w obrysie murów zewnętrznych.	A/353/11 14.11.2011 r.
50	**Zabrze** ul. 3-go Maja 21	**Budynek Sądu Rejonowego przy ul. 3 Maja 21 w Zabrzu** Granice ochrony obejmują budynek sądu w obrysie murów zewnętrznych.	A/354/11 14.11.2011 r.
51	**Zabrze** ul. Dubiela, pomiędzy ul. Trocera, rzeką Bytomką i dawnym Kanałem Sztolniowym	**Park im. Poległych Bohaterów w Zabrzu przy ul. Pawła Dubiela, pomiędzy ul. Dionizego Trocera, rzeką Bytomką i dawnym Kanałem Sztolniowym. (obecnie Park Miejski)** Wpis do rejestru obejmuje układ kompozycyjny parku wraz z alejkami i ścieżkami spacerowymi oraz zespół drzewostanu parkowego.	A/376/12 10.05.2012 r Zmiana nazwy uchwałą Rady Miasta Zabrze Nr XL/676//21.
52	**Zabrze** przy ul. Brygadzistów 4	**Budynek Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego przy ul. Brygadzistów 4 w Zabrzu – Mikulczycach** Wpis do rejestru obejmuje budynek kościoła w obrysie murów zewnętrznych.	A/378/12 18.05.2012 r.
53	**Zabrze** **Zespół Zabudowy osiedla Patronackiego „Sandkolonie" czyli „Kolonia Piaskowa"**	**Zespół Zabudowy Osiedla Patronackiego „Sandkolonie" czyli „Kolonia Piaskowa" tworzą:** **1. układ urbanistyczny zespołu na terenie wyznaczonym przebiegiem ulic: Zbigniewa Religi, Bytomskiej, Pawła Stalmacha, Krakusa, Norberta Bończyka, Cmentarnej i Andrzeja Boboli,** **2. Zabytkowa zabudowa, czyli budynki usytuowane przy ulicy:** • **Norberta Bończyka 1, 3-3A, 5-5A, 7,** • **Bytomska 3, 3A, 3B,** • **Cmentarna 1, 1A, 1B, 1C, 3A, 7D,** • **Krakusa 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28,** • **Franciszka Siedleckiego 1, 2,** • **Pawła Stalmacha 9, 11, 13, 15-15A, 16, 18-18A, 20, 22** **3. Układ kompozycyjny zieleni wysokiej – Aleje platanów przy ulicy Pawła Stalmacha, Krakusa, Franciszka Siedleckiego i Karola Piechy,** **„Świadek" wydarzeń historycznych – elewacja północna budynku przy ulicy Krakusa 5 z widocznymi śladami działań wojennych.**	A/381/12 11.06.2012 r.
54	**Zabrze** ul. Szafarczyka 1-3	**Budynek mieszkalny usytuowany przy ul. Jana Szafarczyka 1-3 w Zabrzu – Rokitnicy**	A/400/13 05.02.2013 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
		Wpis do rejestru zabytków obejmuje wymieniony obiekt w obrysie murów zewnętrznych.	
55	**Zabrze** ul. Sienkiewicza 43 nr dz. 2797/3	**Szyb „Wyzwolenie" i Chodnik Podstawowy w pokładzie 510 dawnej kopalni „Królowa Luiza".**	A/404/13 27.03.2013 r.
56	**Zabrze**	**Zespół Zabudowań i wyrobisk chodnikowych dawnej kopalni „GUIDO"** • **Usytuowanych na poziomie 320 m:** **1) Komora badawcza nr 9,** **2) Komora nr 10,** **3) Komora nr 11,** **4) Komora nr 12,** **5) Chodnik kamienny,** **6) Chodnik nadścianowy ściany nr 1,** **7) Chodnik podstawowy w pokładzie 620,** **8) Chodnik łączący,** **9) Chodnik podścianowy ściany nr 2,** **10) Chodnik graniczny,** **11) Chodnik nadścianowy ściany nr 4,** **12) Ściana nr 4,** **13) Chodnik podścianowy ściany nr 4 i chodnik badawczy nr 1,** **14) Upadowa podsadzkowa nr 2,** **15) Chodnik podścianowy ściany nr 3,** **16) Upadowa posadzkowa nr 1,** **17) Chodnik badawczy,** **18) Przecinka łącząca nr 1,** **19) Przecinka łącząca nr 2,** **20) Chodnik nadścianowy ściany nr 3,** **21) Chodnik nadścianowy ściany nr 2,** • **Wyrobiska położone na poziomie 150 m:** **1) Przekop wentylacyjny,** **2) Pochylnia z przekopu wentylacyjnego,** **3) Komora środkowa (hala),** **4) Komora zachodnia,** **5) Komora wschodnia,** **6) Pochylnia spod stropu hali.**	A/425/14 30.12.2014 r.
57	**Zabrze** ul. Srebrna, działka nr 2387/217	**Zwałowisko Skały Płonnej (Hałda) na działce nr 2387/217 przy ul. Srebrnej w Zabrzu-Maciejowie.**	A/432/15 13.02.2015 r.
58	**Zabrze** w rejonie ul. H. Sienkiewicza 43, zawierające się w obrębie górotworu w pobliżu terenu wydzielonego	**Wyrobisko dawnej Kopalni Luiza i Zabrze - Bielszowice zlokalizowane w Zabrzu w rejonie ulicy H. Sienkiewicza 43, zawierające się w obrębie górotworu w pobliżu terenu wydzielonego:** • **w linii dolnej granicy nieruchomości gruntowej o oznaczeniu geodezyjnym 1848/3,**	A/460/15 04.11.2015 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
		• **płaszczyznami pionowymi przechodzącymi przez odcinki linii łamanej wyznaczonej punktami opisanymi następującymi współrzędnymi: X 5573638,22 Y 6557523,68,** **X 5573016,44 Y 6556723,23, X 5573417,43,** **Y 6556553,99, X 5573953,37 Y 6556834,59.**	
59	**Zabrze** ul. Szybowa 2	**Budynek szatni i łaźni górniczej na terenie dawnej kopalni węgla kamiennego Castellengo, usytuowany przy ulicy Szybowej 2 w Zabrzu.**	A/466/15 30.12.2015 r.
60	**Zabrze** ul. Żniwiarzy 2	**Dwór w Zabrzu Rokitnicy przy ul. Żniwiarzy 2.** Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych wraz z piwnicą wychodzącą poza obręb budynku w kierunku północno-wschodnim (pomieszczenia w skarpie).	A/477/2016 14.07.2016 r.
61	**Zabrze**	**Wyrobisko korytarzowe upadowa nr 1, na poziomie 320 – wchodzące w skład zespołu zabudowań i wyrobisk chodnikowych dawnej kopalni węgla kamiennego „GUIDO”.**	A/491/2017 22.09.2017 r.
62	**Zabrze** ul. Chełmońskiego 6	**Kamienica przy ul. Chełmońskiego 6 na działce nr 1976/62, obręb: 12 Zabrze.** Zakres wpisu obejmuje budynek frontowy w obrysie murów zewnętrznych wraz z zrekonstruowanym drewnianym gankiem przed wejściem na tyłach budynku.	A/500/2018 08.06.2018 r.
63	**Zabrze,** ul. 3 Maja 1-1a	**Budynek przy ul. 3 Maja 1-1a, zlokalizowany na działkach nr 719/80, 720/80, obr. 0012 Zabrze.** Zakres wpisu do rejestru zabytków obejmuje budynek w obrysie murów zewnętrznych.	A/537/2019 21.08.2019 r.
64	**Zabrze,** ul. Wolności 149, pl. Słowiański 1, 2, 3, 4, 5, ul. Wyspiańskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	**Zespół zabudowy osiedla mieszkaniowego przy ul. Wolności 149, pl. Słowiański 1, 2, 3, 4, 5, ul. Stanisława Wyspiańskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 w miejscowości Zabrze, położony na działkach ewidencyjnych nr 1923/28, 1922/28, 831/28, 1814/28, 1726/28, 1815/28, 2678/28, 1702/28, 1700/28, 835/28, 834/28, 2254/17, 2252/28, 2251/28, 1704/28, gm. M. Zabrze** Zakres wpisu do rejestru zabytków obejmuje zespół zabudowy w obrysie murów zewnętrznych – zgodnie z oznaczeniem na załączonej mapie.	A/659/2020 02.06.2020 r.
65	**Zabrze**	**Wyrobisko korytarzowe – przekop w poziomie 80, rozciągający się od**	A/821/2021 1.06.2021 r.

Lp.	Adres	Obiekt objęty ochroną	Numer rejestru zabytków Data wpisu
		pochylni „Guido” (od wschodu) do pochylni z chodnika w pokładzie 510 do poziomu 80 (od zachodu) w miejscowości Zabrze, o długości 340 m.	
66	**Zabrze**	**Kamienica wraz z oficyną przy ul. Bytomskiej 43 w Zabrzu, zlokalizowana na działce ewidencyjnej nr 439/114, ark. mapy 4, obr. 0002 Biskupice, gm. m. pow. Zabrze**	A/1386/24 25.04.2024 r.
67	**Zabrze**	**Most zsypowy (samowyładowczy) „Wojciech” w rejonie ul. Wojciecha Drzymały w Zabrzu, na działce ewidencyjnej nr 622/108, obręb 0002 Biskupice, m. Zabrze, woj. śląskie, wzniesiony w latach 1977-1978**	A/961/2025 23.02.2025 r.
68	**Zabrze**	**Zabytki budynków Elektrociepłowni Zabrze przy ul. Wolności 416 w Zabrzu stanowiących zabudowę Elektrociepłowni Zabrze przy ul. Wolności 416 w Zabrzu, wraz z terenem w całości działek ewidencyjnych nr 5376/283, 5402/294, 5403/294, 824/283, 5375/295, 4159/295, ark. mapy 2, obręb 0011 Zaborze, gm. m. pow. Zabrze, woj. Śląskie oraz najbliższego otoczenia ww. budynków, obejmujące w całości teren działek ewidencyjnych nr 4381/64, 4362/ 133, 3040/133, 1950/132, 5380/132, 4363/ 133, 5378/135, 5054/291, 1916/135, ark. mapy 2, obręb 0011 Zaborze, gm. m. pow. Zabrze, woj. śląskie.**	A/1600/25 10.10.2025 r.

(Stan na dzień 17.12.2025 r.), ww. uwzględnia wykaz decyzji (będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego w Zabrzu) o wpisaniu do rejestru zabytków obiektów nieruchomych z terenu Zabrza.

Pozostałe obiekty zabytkowe, niewpisane do rejestru zabytków, a ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Zabrze.

Zabytki nieruchome z terenu miasta Zabrze niewpisane do rejestru zabytków, ale ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Zabrze. Zabytki przedstawiono według stanu na dzień 10 marca 2025 r. z uwzględnieniem kategorii: obiekty mieszkalne, usługowe i użyteczności publicznej; fortyfikacje; obiekty budownictwa i architektury przemysłowej zlokalizowane na terenach zlikwidowanych i funkcjonujących zakładów przemysłowych; cmentarze: obiekty sakralne; kaplice i krzyże przydrożne.

Tabela nr 13. Obszary i obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Zabrze (niewpisane do rejestru zabytków)

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1	GEZ 1	1_MAJA_10_12	GMACH POLICJI ORAZ SZKOŁA
2	GEZ 2	1_MAJA_17_19_21_23	DOM
3	GEZ 3	1_MAJA_18	KAMIENICA
4	GEZ 4	3_MAJA_1	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
5	GEZ 5	3_MAJA_1A	KAMIENICA
6	GEZ 6	3_MAJA_2	KAMIENICA
7	GEZ 7	3_MAJA_3	KAMIENICA
8	GEZ 8	3_MAJA_5	KAMIENICA
9	GEZ 9	3_MAJA_5A/SZCZĘŚĆ_BOŻE_2A	KAMIENICA
10	GEZ 10	3_MAJA_6	KAMIENICA
11	GEZ 11	3_MAJA_11_11A/KRASIŃSKIEGO_2	KAMIENICA
12	GEZ 12	3_MAJA_12	KAMIENICA
13	GEZ 13	3_MAJA_14	KAMIENICA
14	GEZ 14	3_MAJA_18	PLEBANIA PARAFII ŚW. ANNY
15	GEZ 15	3_MAJA_20	DOM PARAFIALNY
16	GEZ 16	3_MAJA_22/URBANA_ŚW_2	KAMIENICA
17	GEZ 17	3_MAJA_25	KAMIENICA
18	GEZ 18	3_MAJA_27	KAMIENICA
19	GEZ 19	3_MAJA_28	KAMIENICA
20	GEZ 20	3_MAJA_29	KAMIENICA
21	GEZ 21	3_MAJA_30	KAMIENICA
22	GEZ 22	3_MAJA_31	KAMIENICA
23	GEZ 23	3_MAJA_33	KAMIENICA
24	GEZ 24	3_MAJA_34_34OF	KAMIENICA
25	GEZ 25	3_MAJA_35	KAMIENICA W ZESPOLE ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ
26	GEZ 26	3_MAJA_35A_37_37A	ZESPÓŁ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ
27	GEZ 27	3_MAJA_36_36OF	KAMIENICA
28	GEZ 28	3_MAJA_38	KAMIENICA
29	GEZ 29	3_MAJA_39	KAMIENICA
30	GEZ 30	3_MAJA_40	KAMIENICA
31	GEZ 31	3_MAJA_42_44_46	KAMIENICA
32	GEZ 32	3_MAJA_45	KAMIENICA
33	GEZ 33	3_MAJA_47_47OF	KAMIENICA
34	GEZ 34	3_MAJA_48_48A	KAMIENICA
35	GEZ 35	3_MAJA_49	KAMIENICA
36	GEZ 36	3_MAJA_50	KAMIENICA
37	GEZ 37	3_MAJA_51	KAMIENICA
38	GEZ 38	3_MAJA_52	KAMIENICA
39	GEZ 39	3_MAJA_54_54OF	KAMIENICA
40	GEZ 40	3_MAJA_55	KAMIENICA
41	GEZ 41	3_MAJA_56	KAMIENICA
42	GEZ 42	3_MAJA_57	KAMIENICA
43	GEZ 43	3_MAJA_58	KAMIENICA
44	GEZ 44	3_MAJA_59_59OF	KAMIENICA
45	GEZ 45	3_MAJA_60	KAMIENICA
46	GEZ 46	3_MAJA_61	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
47	GEZ 47	3_MAJA_62/MARCINA_ŚW_1_3	KAMIENICA
48	GEZ 48	3_MAJA_63	WILLA, ob. budynek Medycznej Szkoły Policealnej
49	GEZ 49	3_MAJA_64	KAMIENICA
50	GEZ 50	3_MAJA_66	KRZYŻ PRZYDROŻNY
51	GEZ 51	3_MAJA_67	DOM
52	GEZ 52	3_MAJA_69	DOM
53	GEZ 53	3_MAJA_71	KAMIENICA
54	GEZ 54	3_MAJA_73	KAMIENICA
55	GEZ 55	3_MAJA_74	KAMIENICA
56	GEZ 56	3_MAJA_76	KAMIENICA
57	GEZ 57	3_MAJA_78	SZPITAL ZAKAŹNY
58	GEZ 58	3_MAJA_82	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
59	GEZ 59	3_MAJA_84	WILLA MIEJSKA
60	GEZ 60	3_MAJA_86	WILLA
61	GEZ 61	3_MAJA_87A_87B	KAMIENICA
62	GEZ 62	3_MAJA_88	DOM
63	GEZ 63	3_MAJA_90	KAMIENICA
64	GEZ 64	3_MAJA_92	KAMIENICA
65	GEZ 65	3_MAJA_102	DOM
66	GEZ 66	3_MAJA_104	DOM
67	GEZ 67	3_MAJA_120	DOM
68	GEZ 68	3_MAJA_122	DOM
69	GEZ 69	3_MAJA_124	DOM
70	GEZ 70	3_MAJA_130	DOM
71	GEZ 71	3_MAJA_132	DOM
72	GEZ 72	3_MAJA_134	DOM
73	GEZ 73	ANDERSA_1_3	DOM
74	GEZ 74	ANDERSA_64	SZKOŁA
75	GEZ 75	ARMII_KRAJOWEJ_1	WILLA
76	GEZ 76	ARMII_KRAJOWEJ_1A	DOM
77	GEZ 77	ARMII_KRAJOWEJ_6_6A	DOM
78	GEZ 78	ARMII_KRAJOWEJ_8_8A	DOM
79	GEZ 79	ARMII_KRAJOWEJ_18	DOM
80	GEZ 80	ARMII_KRAJOWEJ_20	DOM
81	GEZ 81	ARMII_KRAJOWEJ_22	KAMIENICA
82	GEZ 82	ARMII_KRAJOWEJ_35	DOM
83	GEZ 83	BADESTINUSA_1	DOM
84	GEZ 84	BADESTINUSA_35	KRZYŻ PRZYDROŻNY
85	GEZ 85	BADESTINUSA_60	KRZYŻ PRZYDROŻNY
86	GEZ 86	BAŁTYCKA_1	KAMIENICA
87	GEZ 87	BARBARY_ŚW_2A	KAMIENICA
88	GEZ 88	BARLICKIEGO_12	DOM
89	GEZ 89	BOBOLI_1	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
90	GEZ 90	BOBOLI_2	DOM
91	GEZ 91	BOBOLI_4	WILLA, ob. budynek mieszkalno - usługowy
92	GEZ 92	BOHATERÓW_MONTE_CASSINO_8_10	KAMIENICA
93	GEZ 93	BOHATERÓW_MONTE_CASSINO_9	DOM, ob. restauracja
94	GEZ 94	BOHATERÓW_MONTE_CASSINO_12	KAMIENICA
95	GEZ 95	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_2	KAMIENICA
96	GEZ 96	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_3	KAMIENICA
97	GEZ 97	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_4	KAMIENICA
98	GEZ 98	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_5_5OF	KAMIENICA
99	GEZ 99	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_7	KAMIENICA
100	GEZ 100	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_8	WILLA
101	GEZ 101	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_10	WILLA
102	GEZ 102	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_13	WILLA
103	GEZ 103	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_15_17	WILLA
104	GEZ 104	BOHATERÓW_WARSZAWSKICH_19	WILLA
105	GEZ 105	BOŃCZYKA_20	KAMIENICA
106	GEZ 106	BOŃCZYKA_30	KAMIENICA
107	GEZ 107	BOYA_ŻELEŃSKIEGO_3	DOM
108	GEZ 108	BOYA_ŻELEŃSKIEGO_4	DOM
109	GEZ 109	BOYA_ŻELEŃSKIEGO_5	DOM
110	GEZ 110	BOYA_ŻELEŃSKIEGO_6	DOM
111	GEZ 111	BOYA_ŻELEŃSKIEGO_8	DOM
112	GEZ 112	BRODZIŃSKIEGO_1_3	KAMIENICA
113	GEZ 113	BRODZIŃSKIEGO_5	KAMIENICA
114	GEZ 114	BRODZIŃSKIEGO_6	KAMIENICA
115	GEZ 115	BRODZIŃSKIEGO_9	KAMIENICA
116	GEZ 116	BRONDERA_2	WILLA
117	GEZ 117	BRONDERA_6_8	DOM
118	GEZ 118	BRONDERA_7	DOM
119	GEZ 119	BRONDERA_9	DOM
120	GEZ 120	BRONDERA_10_12_14	DOM
121	GEZ 121	BRONDERA_16_18	DOM
122	GEZ 122	BRYGADZISTÓW	CMENTARZ
123	GEZ 123	BRYSZA_4	WILLA ob. przedszkole
124	GEZ 124	BRYSZA_6	BUDYNEK USŁUGOWY
125	GEZ 125	BRYSZA_8	KAMIENICA
126	GEZ 126	BRZÓSKI_38_40	KAMIENICA
127	GEZ 127	BRZÓSKI_39_41	KAMIENICA
128	GEZ 128	BRZÓSKI_42	KAMIENICA
129	GEZ 129	BRZÓSKI_44_46_48	KAMIENICA
130	GEZ 130	BUCHENWALDCZYKÓW_5	KAMIENICA
131	GEZ 131	BUCHENWALDCZYKÓW_7	DOM
132	GEZ 133	BUCHENWALDCZYKÓW_22	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
133	GEZ 134	BUCHENWALDCZYKÓW_26	KAMIENICA
134	GEZ 135	BUCHENWALDCZYKÓW_32	WILLA ob. żłobek
135	GEZ 136	BUCHENWALDCZYKÓW_36	WILLA
136	GEZ 137	BUCHENWALDCZYKÓW_38	WILLA
137	GEZ 138	BUCHENWALDCZYKÓW_40	WILLA
138	GEZ 139	BUDOWLANA_9	KAMIENICA
139	GEZ 140	BYTOMSKA_6	KAMIENICA
140	GEZ 141	BYTOMSKA_7	KAMIENICA
141	GEZ 142	BYTOMSKA/KASPROWICZA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
142	GEZ 143	BYTOMSKA_9	KAMIENICA
143	GEZ 144	BYTOMSKA_11	KAMIENICA
144	GEZ 145	BYTOMSKA_15	KAMIENICA
145	GEZ 146	BYTOMSKA_21	KAMIENICA
146	GEZ 147	BYTOMSKA_24	ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 40: SZKOŁA PODSTAWOWA NR 40, GIMNAZJUM NR 40
147	GEZ 148	BYTOMSKA_25	KAMIENICA
148	GEZ 149	BYTOMSKA_26	SZKOŁA
149	GEZ 150	BYTOMSKA_28	RATUSZ ob. budynek mieszkalno - usługowy
150	GEZ 151	BYTOMSKA_28A	KAPLICZKA w zespole par. p.w. św. Jana Chrzciciela
151	GEZ 152	BYTOMSKA_30	KAMIENICA
152	GEZ 153	BYTOMSKA_32	KAMIENICA
153	GEZ 154	BYTOMSKA_36	KAMIENICA
154	GEZ 155	BYTOMSKA_37	PLEBANIA
155	GEZ 156	BYTOMSKA_37	FIGURA w zespole plebanii kościoła par. p.w. św. Jana Chrzciciela
156	GEZ 157	BYTOMSKA_38_38A	KAMIENICA
157	GEZ 158	BYTOMSKA_39	KLASZTOR ZGROMADZENIA SIÓSTR MIŁOSIERDZIA ob. dom rekolekcyjny
158	GEZ 159	BYTOMSKA_41	DOM
159	GEZ 160	BYTOMSKA_42	DOM
160	GEZ 161	BYTOMSKA_43	DOM
161	GEZ 162	BYTOMSKA_44	HOTEL Z RESTAURACJĄ, ob. budynek mieszkalno - usługowy
162	GEZ 163	BYTOMSKA_45	KAMIENICA
163	GEZ 164	BYTOMSKA_47	KAMIENICA
164	GEZ 165	BYTOMSKA/JANA_ŚW	KAPLICA PRZYDROŻNA ŚWIĘTEGO JANA NEPOMUCENA
165	GEZ 166	BYTOMSKA_49	KAMIENICA
166	GEZ 167	BYTOMSKA_51	KAMIENICA
167	GEZ 168	BYTOMSKA_53_55_57	KAMIENICA
168	GEZ 169	BYTOMSKA_56	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
169	GEZ 170	BYTOMSKA_58	DOM
170	GEZ 171	BYTOMSKA_59_59A	KAMIENICA
171	GEZ 172	BYTOMSKA_61	KAMIENICA
172	GEZ 173	BYTOMSKA_62	DOM
173	GEZ 174	BYTOMSKA_63	KAMIENICA
174	GEZ 175	BYTOMSKA_64	KAMIENICA
175	GEZ 176	BYTOMSKA_65_67_69	KAMIENICA
176	GEZ 177	BYTOMSKA_68	PLEBANIA
177	GEZ 178	BYTOMSKA_73	KAMIENICA
178	GEZ 179	BYTOMSKA_74_76_78_80	BUDYNEK MIESZKALNY
179	GEZ 180	BYTOMSKA_75	KAMIENICA
180	GEZ 181	BYTOMSKA_87_89_91_93_95	DOM
181	GEZ 182	BYTOMSKA_90	DOM
182	GEZ 183	BYTOMSKA_92	DOM
183	GEZ 184	BYTOMSKA_94	SZKOŁA
184	GEZ 185	BYTOMSKA_96	BUDYNEK MIESZKALNY
185	GEZ 186	BYTOMSKA_97_99_101_103_105	DOM
186	GEZ 187	BYTOMSKA_109	DOM
187	GEZ 188	BYTOMSKA_111_111A	BUDYNEK MIESZKALNY
188	GEZ 189	BYTOMSKA_111A	PIETA w zespole kościoła par. p.w. WNMP
189	GEZ 190	BYTOMSKA_113	BUDYNEK MIESZKALNY
190	GEZ 191	BYTOMSKA/TRĘBACKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
191	GEZ 192	BYTOMSKA_137	CIĘŻKI SCHRON BOJOWY ob. nie użytkowany
192	GEZ 193	BYTOMSKA	CMENTARZ
193	GEZ 194	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_3	DOM
194	GEZ 195	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_11	KAMIENICA
195	GEZ 196	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_20	KAMIENICA
196	GEZ 197	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_22	KAMIENICA
197	GEZ 198	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_24_24A	KAMIENICA
198	GEZ 199	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_26_26A	KAMIENICA
199	GEZ 200	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_33_33A_33B_33C_33D_33E	DOM
200	GEZ 201	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_40	KRZYŻ PRZYDROŻNY
201	GEZ 202	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_49	DOM
202	GEZ 203	BYTOMSKICH_STRZELCÓW_49	KRZYŻ PRZYDROŻNY
203	GEZ 204	CECYLII_ŚW_1	KAMIENICA
204	GEZ 205	CECYLII_ŚW_2	KAMIENICA
205	GEZ 206	CECYLII_ŚW_3	KAMIENICA
206	GEZ 207	CECYLII_ŚW_4	KAMIENICA
207	GEZ 208	CECYLII_ŚW_5	KAMIENICA
208	GEZ 209	CHEŁMOŃSKIEGO_4	KAMIENICA
209	GEZ 210	CHEŁMOŃSKIEGO_6	KAMIENICA
210	GEZ 211	CHEŁMOŃSKIEGO_28	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
211	GEZ 212	CHMIELNA_1/STRUGA_85/LENARTOWICZA_50	DOM
212	GEZ 213	CHMIELNA_2_4	DOM
213	GEZ 214	CHMIELNA_3/LENARTOWICZA_53/SŁONECZNA_46	DOM
214	GEZ 215	CHMIELNA_6_8_10	DOM
215	GEZ 216	CHOJNICKIEGO/SZKOLNA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
216	GEZ 217	CHOJNICKIEGO_4	DOM
217	GEZ 218	CHOJNICKIEGO_17	KAMIENICA
218	GEZ 219	CHOJNICKIEGO_19	KAMIENICA
219	GEZ 220	CHOPINA_26	SZKOŁA
220	GEZ 221	CHROBREGO_1	KAMIENICA
221	GEZ 222	CHROBREGO_6	KINO, ob. budynek usługowy
222	GEZ 223	CHROBREGO_16_18_20	DOM
223	GEZ 224	CHROBREGO_21	DOM
224	GEZ 225	CHROBREGO_23	DOM
225	GEZ 226	CHROBREGO_25	DOM
226	GEZ 227	CHROBREGO_27	DOM
227	GEZ 228	CIESZYŃSKA_2	KAMIENICA
228	GEZ 229	CIESZYŃSKA_4	KAMIENICA
229	GEZ 230	CIESZYŃSKA_8	WILLA
230	GEZ 231	CIESZYŃSKA_11	KAMIENICA
231	GEZ 232	CIESZYŃSKA_16_18_20	KAMIENICA
232	GEZ 233	CMENTARNA_7	SZKOŁA
233	GEZ 234	CMENTARNA_7C	DOM
234	GEZ 235	CMENTARNA	CMENTARZ PARAFIALNY EWANGELICKI
235	GEZ 236	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_1	DOM
236	GEZ 237	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_2	DOM
237	GEZ 238	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_4	DOM
238	GEZ 239	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_5	DOM
239	GEZ 240	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_6	DOM
240	GEZ 241	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_7	DOM
241	GEZ 242	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_8	DOM
242	GEZ 243	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_10	SZPITAL MIEJSKI - BUDYNEK GŁÓWNY
243	GEZ 244	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_10	SZPITAL MIEJSKI - PAWILON IZOLATKI
244	GEZ 245	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_10	SZPITAL MIEJSKI - BUDUNEK KUCHNI
245	GEZ 246	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_10	SZPITAL MIEJSKI - KAPLICA Z KOSTNICĄ
246	GEZ 247	CURIE_SKŁODOWSKIEJ_15	WILLA
247	GEZ 248	CZARNIECKIEGO_13	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
248	GEZ 249	CZARNIECKIEGO_14_16_18_20_22_24_26_28	DOM
249	GEZ 250	CZARNIECKIEGO_15	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
250	GEZ 251	CZARNIECKIEGO_17	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
251	GEZ 252	CZARNIECKIEGO_19	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
252	GEZ 253	CZARNIECKIEGO_21	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
253	GEZ 254	CZARNIECKIEGO_23	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
254	GEZ 255	CZARNIECKIEGO_25	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
255	GEZ 256	CZARNIECKIEGO_27	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
256	GEZ 257	CZARNIECKIEGO_29	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
257	GEZ 258	CZARNIECKIEGO_30_32_34_36_38_40_42_44	DOM
258	GEZ 259	CZARNIECKIEGO_31	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
259	GEZ 260	CZARNIECKIEGO_33	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
260	GEZ 261	CZARNIECKIEGO_35	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
261	GEZ 262	CZĘSTOCHOWSKA_1	DOM
262	GEZ 263	CZĘSTOCHOWSKA_2_2A	DOM
263	GEZ 264	CZĘSTOCHOWSKA_4	DOM
264	GEZ 265	CZĘSTOCHOWSKA_5	DOM
265	GEZ 266	CZOŁGISTÓW_1_3	SZKOŁA
266	GEZ 267	CZOŁGISTÓW_6	DOM GRABARZA
267	GEZ 268	CZOŁGISTÓW_87_89	DOM
268	GEZ 269	CZOŁGISTÓW	CMENTARZ
269	GEZ 270	DAMROTA_7	KAMIENICA
270	GEZ 271	DAMROTA/ARMII_KRAJOWEJ	BUDYNEK_PRZEJŚCIA_PODZIEMNEGO
271	GEZ 272	DAMROTA_17_19_21_23_25_27_29_31-31A/FREDRY_2B	DOM
272	GEZ 273	DAMROTA_33	SZKOŁA
273	GEZ 274	DAMROTA_35_37_39_41_43_45_47_49	DOM
274	GEZ 275	DAMROTA_60_62	DOM
275	GEZ 276	DAMROTA_62A	DOM
276	GEZ 277	DAMROTA_64_64A	DOM
277	GEZ 278	DĄBROWSKIEGO_2	WILLA
278	GEZ 279	DĄBROWSKIEGO_28	KAMIENICA
279	GEZ 280	DŁUGOSZA_1	DOM
280	GEZ 281	DŁUGOSZA_2_2A_4_6_8	DOM
281	GEZ 282	DŁUGOSZA_3	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
282	GEZ 283	DŁUGOSZA_5	DOM
283	GEZ 284	DRZYMAŁY_10	DOM
284	GEZ 285	DUBIELA_1	KAMIENICA
285	GEZ 286	DUBIELA_2	KAMIENICA
286	GEZ 287	DUBIELA_3_3A	WILLA
287	GEZ 288	DUBIELA_5	KAMIENICA
288	GEZ 289	DUBIELA_7	KAMIENICA
289	GEZ 290	DUBIELA_10	KOŚCIÓŁ
290	GEZ 291	DUBIELA_10	ZAKŁAD OPIEKUŃCZO - LECZNICZY
291	GEZ 292	DWORCOWA_3	KAMIENICA
292	GEZ 293	DWORCOWA_4	KAMIENICA
293	GEZ 294	DWORCOWA_5	KAMIENICA
294	GEZ 295	DWORCOWA_6	KAMIENICA
295	GEZ 296	DWORCOWA_7	KAMIENICA
296	GEZ 297	DWORCOWA_8_8A	KAMIENICA
297	GEZ 298	DWORCOWA_9	KAMIENICA
298	GEZ 299	DWORCOWY_PLAC_1	BUDYNEK POCZTY GŁÓWNEJ
299	GEZ 300	DWORCOWY_PLAC_3	KAMIENICA
300	GEZ 301	DWORCOWY_PLAC_5	KAMIENICA
301	GEZ 302	DWORCOWY_PLAC_6	HOTEL, ob. budynek usługowy
302	GEZ 303	DWORCOWY_PLAC_8	KAMIENICA
303	GEZ 304	DWORCOWY_PLAC_10	KAMIENICA
304	GEZ 305	DWORSKA_19_20_21	DOM
305	GEZ 306	DYBOSKIEGO_1	KAMIENICA
306	GEZ 307	FLORIANA_ŚW_2	BUDYNEK WIELORODZINNY
307	GEZ 308	FLORIANA_ŚW_4	BUDYNEK WIELORODZINNY
308	GEZ 309	FLORIANA_ŚW_6	BUDYNEK WIELORODZINNY
309	GEZ 310	FLORIANA_ŚW_8_10	BUDYNEK WIELORODZINNY
310	GEZ 311	FLORIANA_ŚW_9	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
311	GEZ 312	FLORIANA_ŚW_9A	KAMIENICA
312	GEZ 313	FLORIANA_ŚW_12	BUDYNEK WIELORODZINNY
313	GEZ 314	FLORIANA_ŚW_14	BUDYNEK WIELORODZINNY
314	GEZ 315	FLORIANA_ŚW_16	BUDYNEK WIELORODZINNY
315	GEZ 316	FLORIANA_ŚW_18	BUDYNEK WIELORODZINNY
316	GEZ 317	FLORIANA_ŚW_22	KAMIENICA
317	GEZ 318	FLORIANA_ŚW_24	KAMIENICA
318	GEZ 319	FLORIANA_ŚW_26	KAMIENICA
319	GEZ 320	FONTANUSA_6	KAPLICZKA PRZYDROŻNA
320	GEZ 321	FONTANUSA_12A	DOM
321	GEZ 322	FONTANUSA_13/OBJAZDOWA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
322	GEZ 323	FRANCISZKAŃSKA/GRUNWALDZKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
323	GEZ 324	GAŁCZYŃSKIEGO_7_9_9A_11	FOLWARK, ob. dom
324	GEZ 325	GARIBALDIEGO_3	DOM
325	GEZ 326	GARIBALDIEGO_5	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
326	GEZ 327	GAWRONA_2	DOM
327	GEZ 328	GAWRONA_3	DOM
328	GEZ 329	GAWRONA_4	DOM
329	GEZ 330	GAWRONA_5	DOM
330	GEZ 331	GAWRONA_6	DOM
331	GEZ 332	GEN._DE_GAULLE'A_2_4_6_8_10	DOM
332	GEZ 333	GEN._DE_GAULLE'A_12_14_16	DOM
333	GEZ 334	GEN._DE_GAULLE'A_24_26_26A_28_28A	DOM
334	GEZ 335	GEN._DE_GAULLE'A_30_30A	DOM
335	GEZ 336	GEN._DE_GAULLE'A_34_34A	DOM
336	GEZ 337	GEN._DE_GAULLE'A_36_36A_36B	DOM
337	GEZ 338	GEN._DE_GAULLE'A_38_38A_38B_38C	DOM
338	GEZ 339	GEN._DE_GAULLE'A_40	DOM
339	GEZ 340	GEN._DE_GAULLE'A_43_45	KAMIENICA
340	GEZ 341	GEN._DE_GAULLE'A_46	WILLA
341	GEZ 342	GEN._DE_GAULLE'A_47	KAMIENICA
342	GEZ 343	GEN._DE_GAULLE'A_49/BRODZIŃSKIEGO_2	KAMIENICA
343	GEZ 344	GEN._DE_GAULLE'A_51_53	KAMIENICA
344	GEZ 345	GEN._DE_GAULLE'A_52	DOM
345	GEZ 346	GEN._DE_GAULLE'A_54_56	DOM
346	GEZ 347	GEN._DE_GAULLE'A_60	DOM
347	GEZ 348	GEN._DE_GAULLE'A_62	WILLA
348	GEZ 349	GEN._DE_GAULLE'A_65_67_69	BLOK MIESZKALNY
349	GEZ 350	GEN._DE_GAULLE'A_64	WILLA
350	GEZ 351	GEN._DE_GAULLE'A_66	WILLA
351	GEZ 352	GEN._DE_GAULLE'A_68	WILLA
352	GEZ 353	GEN._DE_GAULLE'A_71_73	BUDYNEK POLICJI ob. dom
353	GEZ 354	GLIWICKA_2_4	DOM
354	GEZ 355	GLIWICKA_6_8	DOM
355	GEZ 356	GŁOWACKIEGO_1	DOM
356	GEZ 357	GŁOWACKIEGO_3_5	DOM
357	GEZ 358	GŁOWACKIEGO_4_6	DOM
358	GEZ 359	GŁOWACKIEGO_7_9	DOM
359	GEZ 360	GŁOWACKIEGO_8_10	DOM
360	GEZ 361	GŁOWACKIEGO_11_13	DOM
361	GEZ 362	GŁOWACKIEGO_12_14	DOM
362	GEZ 363	GŁOWACKIEGO_15_17	DOM
363	GEZ 364	GŁOWACKIEGO_16_18	DOM
364	GEZ 365	GŁOWACKIEGO_19/LELEWELA_12	DOM
365	GEZ 366	GŁOWACKIEGO_20/LELEWELA_14	DOM
366	GEZ 367	GNIEŹNIEŃSKA/POLNA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
367	GEZ 368	GOETHEGO_22	KAMIENICA
368	GEZ 369	GOETHEGO_24	KAMIENICA
369	GEZ 370	GOETHEGO_28	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
370	GEZ 371	GOETHEGO_30	KAMIENICA
371	GEZ 372	GOETHEGO_32	KAMIENICA
372	GEZ 373	GOETHEGO_34	KAMIENICA
373	GEZ 374	GOGOLA_1	KAMIENICA
374	GEZ 375	GOGOLA_2	KAMIENICA
375	GEZ 376	GOGOLA_3	KAMIENICA
376	GEZ 377	GOGOLA_4	KAMIENICA
377	GEZ 378	GOGOLA_5	KAMIENICA
378	GEZ 379	GOGOLA_6	KAMIENICA
379	GEZ 380	GOGOLA_7	KAMIENICA
380	GEZ 381	GOGOLA_8	KAMIENICA
381	GEZ 382	GOGOLA_9	KAMIENICA
382	GEZ 383	GOGOLA_10	KAMIENICA
383	GEZ 384	GOGOLA_12	KAMIENICA
384	GEZ 385	GOGOLIŃSKA_2	KAMIENICA
385	GEZ 386	GOGOLIŃSKA_4	KAMIENICA
386	GEZ 387	GOGOLIŃSKA_6	KAMIENICA
387	GEZ 388	GOGOLIŃSKA_8	KAMIENICA
388	GEZ 389	GOGOLIŃSKA_10	KAMIENICA
389	GEZ 390	GOŁY_1	DOM
390	GEZ 391	GOŁY_2	KAMIENICA
391	GEZ 392	GOŁY_3	KAMIENICA
392	GEZ 393	GOŁY_4	KAMIENICA
393	GEZ 394	GOŁY_5	KAMIENICA
394	GEZ 395	GÓRY_ŚW._ANNY_7_9_11_13_15_17_19/DUBIELA_8	BUDYNEK MIESZKALNY
395	GEZ 396	GRAŻYŃSKIEGO_23	KAMIENICA
396	GEZ 397	GRAŻYŃSKIEGO_25	KAMIENICA
397	GEZ 398	GRUNWALDZKA_2	KAMIENICA
398	GEZ 399	GRUNWALDZKA_5	KAMIENICA
399	GEZ 400	GRUNWALDZKA_6	KAMIENICA
400	GEZ 401	GRUNWALDZKA_46	SZKOŁA ob. budynek usługowy
401	GEZ 402	GWARECKA_15	SZKOŁA
402	GEZ 403	HAGERA_6	BUDYNEK KOPALNI - CECHOWNIA - ob. budynek usługowy
403	GEZ 404	HAGERA_7	DOM
404	GEZ 405	HAGERA_9	DOM
405	GEZ 406	HAGERA_11	DOM
406	GEZ 407	HAGERA_13	DOM
407	GEZ 408	HAGERA_24	DOM
408	GEZ 409	HUTNICZA_4	DOM
409	GEZ 410	HUTNICZA_6	DOM
410	GEZ 411	HUTNICZA_8	DOM
411	GEZ 412	HUTNICZA_10	DOM
412	GEZ 413	HUTNICZA_11	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
413	GEZ 414	HUTNICZA_12	DOM
414	GEZ 415	HUTNICZA_13	DOM
415	GEZ 416	HUTNICZA_15	DOM
416	GEZ 417	JAGIELLOŃSKA_1	KAMIENICA
417	GEZ 418	JAGIELLOŃSKA_7	DOM
418	GEZ 419	JAGIELLOŃSKA_13	DOM
419	GEZ 420	JAGIELLOŃSKA_17_17A	DOM
420	GEZ 421	JAGIELLOŃSKA_18	DOM
421	GEZ 422	JAGIELLOŃSKA_19	DOM
422	GEZ 423	JAGIEŁŁY_5	KAMIENICA
423	GEZ 424	JAGIEŁŁY_7	KAMIENICA
424	GEZ 425	JAGIEŁŁY_9	KAMIENICA
425	GEZ 426	JAGIEŁŁY_11	KAMIENICA
426	GEZ 427	JAGIEŁŁY_12	KAMIENICA
427	GEZ 428	JANA_ŚW_1	KAMIENICA
428	GEZ 429	JANA_ŚW_3	KAMIENICA
429	GEZ 430	JANA_ŚW_5	DOM
430	GEZ 431	JANA_ŚW_7	DOM
431	GEZ 432	JANA_ŚW_9	DOM
432	GEZ 433	JANIKA_4	CIĘŻKI SCHRON BOJOWY ob. nie użytkowany
433	GEZ 434	JASKÓŁCZA_1_3_5_7_9	DOM
434	GEZ 435	JASTRZĘBIA_1_2_3	DOM
435	GEZ 436	JERZEGO_ŚW_1_3	DOM
436	GEZ 437	JERZEGO_ŚW_2_4_6/POŚPIECHA_11	DOM
437	GEZ 438	AGRICOLI _2 (JODŁOWA_59)	SZKOŁA ob. budynek administracyjny Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu
438	GEZ 439	JORDANA_2	RATUSZ ob. budynek usługowy
439	GEZ 440	JORDANA_17	WILLA
440	GEZ 441	JORDANA_19	PORTIERNIA W ZESPOLE D. SZPITALA
441	GEZ 442	JORDANA_19	PAWILON II W ZESPOLE SZPITALA, ob. budynek mikrobiologii
442	GEZ 443	JORDANA_19	BUDYNEK GOSPODARCZY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. stolarnia w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
443	GEZ 444	JORDANA_19	BUDYNEK GOSPODARCZY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. zwierzętarnia w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
444	GEZ 445	JORDANA_19	WOZOWNIA I STAJNIA, ob. garaże

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
445	GEZ 446	JORDANA_19	KAPLICA POGRZEBOWA w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. kaplica pogrzebowa kościoła p.w. NMP Matki Kościoła
446	GEZ 447	JORDANA_19A	PAWILON GŁÓWNY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej
447	GEZ 448	JORDANA_19B	DOM w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej
448	GEZ 449	JORDANA_19C	SZPITAL WOJSKOWY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. Dom Studenta nr 1 w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
449	GEZ 450	JORDANA_19D	WILLA w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej
450	GEZ 451	JORDANA_19E	KOTŁOWNIA I PRALNIA w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. budynek dydaktyczny w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
451	GEZ 452	JORDANA_19F	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY W Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. Budynek administracyjny w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
452	GEZ 453	JORDANA_38	PAWILON GŁÓWNY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej
453	GEZ 454	JORDANA_38	PAWILON BOCZNY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego Spółki Brackiej - FARMAKOLOGIA
454	GEZ 455	JORDANA_38	BUDYNEK GOSPODARCZY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej
455	GEZ 456	JORDANA_38	PORTIERNIA w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. Zwierzętarnia w zespole Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
456	GEZ 457	JORDANA_38	BUDYNEK KACZARNI w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. nie użytkowany

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
457	GEZ 458	JORDANA_38	BUDYNEK GOSPODARCZY w Zespole Ośrodka Wypoczynkowego i Szpitala Spółki Brackiej ob. nie użytkowany
458	GEZ 459	JORDANA_53_53A	DOM
459	GEZ 460	KARCZEWSKIEGO_2	KAMIENICA
460	GEZ 461	KARŁOWICZA_5/PLAC_KRAKOWSKI_4	KAMIENICA
461	GEZ 462	KARŁOWICZA_7/PLAC_KRAKOWSKI_5	KAMIENICA
462	GEZ 463	KARŁOWICZA_9	KAMIENICA
463	GEZ 464	KARŁOWICZA_10	SZKOŁA ŻYDOWSKA ob. budynek handlowo - usługowy
464	GEZ 465	KARŁOWICZA_11	KAMIENICA
465	GEZ 466	KARŁOWICZA_13	KAMIENICA
466	GEZ 467	KARŁOWICZA_15/FLORIANA_ŚW_30	KAMIENICA
467	GEZ 468	KASPROWICZA_2	DOM
468	GEZ 469	KASPROWICZA_4	DOM
469	GEZ 470	KASPROWICZA_6	DOM
470	GEZ 471	KASPROWICZA_7	SZKOŁA
471	GEZ 472	KAZIMIERZA_WIELKIEGO_PLAC_3_4_5	KAMIENICA
472	GEZ 473	KAZIMIERZA_WIELKIEGO_PLAC_6_7	DOM
473	GEZ 474	KEMPKI_1/OKRZEI_5	DOM
474	GEZ 475	KEMPKI_2	DOM
475	GEZ 476	KEMPKI_3_5	DOM
476	GEZ 477	KEMPKI_4_6	DOM
477	GEZ 478	KEMPKI_7_9	DOM
478	GEZ 479	KEMPKI_8_10	DOM
479	GEZ 480	KEMPKI_11_13	DOM
480	GEZ 481	KEMPKI_12_14	DOM
481	GEZ 482	KEMPKI_15_17	DOM
482	GEZ 483	KEMPKI_16_18	DOM
483	GEZ 484	KEMPKI_20/LELEWELA_2	DOM
484	GEZ 485	KEMPKI_27_29	DOM
485	GEZ 486	KLIMASA_1	KAMIENICA
486	GEZ 487	KLIMASA_2	KAMIENICA
487	GEZ 488	KLIMASA_2OF	BUDYNEK MIESZKALNY
488	GEZ 489	KLIMASA_3	PLEBANIA
489	GEZ 490	KLIMASA_4	DOM
490	GEZ 491	KLIMASA_4A	OFICYNA
491	GEZ 492	KLIMASA_6	KAMIENICA
492	GEZ 493	KNOSAŁY_7	DOM
493	GEZ 494	KNOSAŁY_13	DOM
494	GEZ 495	KOCHANOWSKIEGO_3	DOM
495	GEZ 496	KOCHANOWSKIEGO_5	DOM
496	GEZ 497	KOCHANOWSKIEGO_17	KAMIENICA
497	GEZ 498	KOCHANOWSKIEGO_19	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
498	GEZ 499	KOCHANOWSKIEGO_25	KAMIENICA
499	GEZ 500	KOŁŁĄTAJA_2	KAMIENICA
500	GEZ 501	KOŁŁĄTAJA_4	KAMIENICA
501	GEZ 502	KOŁŁĄTAJA_5	KAMIENICA
502	GEZ 503	KOŁŁĄTAJA_6	KAMIENICA
503	GEZ 504	KONDRATOWICZA_1	OBIEKT MIESZKALNO - USŁUGOWY
504	GEZ 505	KONDRATOWICZA_1A_1B	DOM
505	GEZ 506	KONDRATOWICZA_1C	OBIEKT MIESZKALNO - USŁUGOWY
506	GEZ 507	KONDRATOWICZA_2	KAMIENICA
507	GEZ 508	KONDRATOWICZA_8	DOM
508	GEZ 509	KONDRATOWICZA_15A	KOŚCIÓŁ
509	GEZ 510	KONOPNICKIEJ_1	WILLA OB. PRZEDSZKOLE
510	GEZ 511	KONOPNICKIEJ_2	DOM
511	GEZ 512	KONOPNICKIEJ_4_4A	DOM
512	GEZ 513	KONOPNICKIEJ_5	DOM
513	GEZ 514	KONOPNICKIEJ_7	BUDYNEK MIESZKALNY
514	GEZ 515	KOPALNIANA_1	DOM
515	GEZ 516	KOPALNIANA_3	DOM
516	GEZ 517	KOPALNIANA_7	WILLA ob. Przedszkole
517	GEZ 518	KOPALNIANA_7A	BUDYNEK CECHOWNI Z ŁAŹNIĄ I SZATNIĄ w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
518	GEZ 519	KOPALNIANA_7D	MASZYNOWNIA SZYBU JAN w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
519	GEZ 520	KOPALNIANA_9	KOMPRESOROWNIA, HALA NAPRAW I ROZDZIELNIA w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
520	GEZ 521	KOPALNIANA_9A	KOTŁOWNIA Z SIŁOWNIĄ w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
521	GEZ 522	KOPALNIANA_9D	ŁAŹNIA w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
522	GEZ 523	KORCZOKA_33	DOM ob. dom i bar
523	GEZ 524	KORCZOKA/ROLNIKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
524	GEZ 525	KORCZOKA_36	KAMIENICA
525	GEZ 526	KORCZOKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
526	GEZ 527	KORWINA_1	DOM
527	GEZ 528	KORWINA_2	KAMIENICA
528	GEZ 529	KORWINA_3	DOM
529	GEZ 530	KORWINA_4	DOM
530	GEZ 531	KORWINA_5	KAMIENICA
531	GEZ 532	KORWINA_6	DOM
532	GEZ 533	KORWINA_7	KAMIENICA
533	GEZ 534	KORWINA_8	DOM
534	GEZ 535	KORWINA_12	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
535	GEZ 536	KOSSAKA_23	REMIZA ob. Dzielnicowy Ośrodek Kultury
536	GEZ 537	KOSSAKA_58	KAMIENICA
537	GEZ 538	KOSSAKA_60	KAMIENICA
538	GEZ 539	KOŚCIUSZKI_9	DOM
539	GEZ 540	KOŚCIUSZKI_16	KAMIENICA
540	GEZ 541	KOŚCIUSZKI_28	DOM
541	GEZ 542	KOŚCIUSZKI_42	KRZYŻ PRZYDROŻNY
542	GEZ 543	KOZIOŁKA_1	SZPITAL
543	GEZ 544	KOZIOŁKA_1	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole Szpitala Klinicznego nr 3
544	GEZ 545	KOZIOŁKA_2	DOM
545	GEZ 546	KOZIOŁKA_4	DOM
546	GEZ 547	KOZIOŁKA_6	DOM
547	GEZ 548	KRAKOWSKA_13	DOM
548	GEZ 549	KRAKOWSKA_15	DOM
549	GEZ 550	KRAKOWSKA_17	DOM
550	GEZ 551	KRAKOWSKA_19	DOM
551	GEZ 552	KRAKOWSKA_20A	DOM
552	GEZ 553	KRAKOWSKA_25	KAMIENICA
553	GEZ 554	KRAKOWSKA_27	DOM
554	GEZ 555	KRAKOWSKA_27A_27B_27C_27D	DOM
555	GEZ 556	KRAKOWSKA_40	DOM
556	GEZ 557	KRAKOWSKA_48	KAPLICZKA p.w. Matki Boskiej Bolesnej
557	GEZ 558	KRAKOWSKA_52	DOM
558	GEZ 559	KRAKOWSKA_79	DOM
559	GEZ 560	KRAKOWSKA_81	DOM
560	GEZ 561	KRAKOWSKA_83	DOM
561	GEZ 562	KRAKOWSKA_85	DOM
562	GEZ 563	KRAKOWSKA_87	DOM
563	GEZ 564	KRAKOWSKA_89	DOM
564	GEZ 565	KRAKOWSKA_91	DOM
565	GEZ 566	KRAKOWSKA_93	DOM
566	GEZ 567	KRAKOWSKA_95	DOM
567	GEZ 568	KRAKOWSKA_97	DOM
568	GEZ 569	KRAKOWSKA_99	DOM
569	GEZ 570	KRAKOWSKA_101	DOM
570	GEZ 571	KRAKOWSKI_PLAC_1/LUTRA_6	KAMIENICA
571	GEZ 572	KRAKOWSKI_PLAC_2	KAMIENICA
572	GEZ 573	KRAKOWSKI_PLAC_3	KAMIENICA
573	GEZ 574	KRAKOWSKI_PLAC_6	KAMIENICA
574	GEZ 575	KRAKOWSKI_PLAC_7	KAMIENICA
575	GEZ 576	KRAKOWSKI_PLAC_8/FLORIANA_ŚW_20	KAMIENICA
576	GEZ 577	KRAKOWSKI_PLAC_9	BUDYNEK MUZEUM MIEJSKIEGO

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
577	GEZ 578	KRAKOWSKI_PLAC_10	MIEJSKI ZAKŁAD KĄPIELOWY
578	GEZ 579	KRASIŃSKIEGO_3/BUCHENWALDCZYKÓW_1	KAMIENICA
579	GEZ 580	KRASIŃSKIEGO_4	KAMIENICA
580	GEZ 581	KRASIŃSKIEGO_6	KAMIENICA
581	GEZ 582	KRASIŃSKIEGO_8	KAMIENICA
582	GEZ 583	KRASIŃSKIEGO_18	KAMIENICA
583	GEZ 584	KRASIŃSKIEGO_36	DOM
584	GEZ 585	KRAWCZYKA_1	BUDYNEK MIESZKALNY
585	GEZ 586	KRAWCZYKA_3	BUDYNEK MIESZKALNY
586	GEZ 587	KRAWCZYKA_5	BUDYNEK MIESZKALNY
587	GEZ 588	KRAWCZYKA_7	BUDYNEK MIESZKALNY
588	GEZ 589	KROCZKA_PLAC_2	KAMIENICA
589	GEZ 590	KROCZKA_PLAC_3	KAMIENICA
590	GEZ 591	KROCZKA_PLAC_4	KAMIENICA
591	GEZ 592	KROCZKA_PLAC_5	KAMIENICA
592	GEZ 593	KROCZKA_PLAC_6	BUDYNEK KLASZTORU
593	GEZ 594	KRÓLEWSKA_17	DOM
594	GEZ 595	KRÓTKA_26	DOM
595	GEZ 596	KRUCZKA_3	KAMIENICA
596	GEZ 597	KRUSZYNY_1_1A	DOM OB. DOM I BIBLIOTEKA
597	GEZ 598	KUPCA_5_7	BUDYNEK MIESZKALNY
598	GEZ 599	KUPCA_9	BUDYNEK MIESZKALNY
599	GEZ 600	KUPCA_11	BUDYNEK MIESZKALNY
600	GEZ 601	KUPCA_13	BUDYNEK MIESZKALNY
601	GEZ 602	KUPCA_15	BUDYNEK MIESZKALNY
602	GEZ 603	KUPCA_17	BUDYNEK MIESZKALNY
603	GEZ 604	KUPCA_19	BUDYNEK MIESZKALNY
604	GEZ 605	KUPKI_1_3_5_7	DOM
605	GEZ 606	KUPKI_2_4_6_8	DOM
606	GEZ 607	KUPKI_9_11	DOM
607	GEZ 608	KUPKI_10_12_14_16	DOM
608	GEZ 609	KUPKI_13_15_17_19	DOM
609	GEZ 610	KUPKI_18_20_22_24	DOM
610	GEZ 611	LECHA_2_4	BUDYNEK MIESZKALNY
611	GEZ 612	LEGNICKA_4	KAMIENICA
612	GEZ 614	LELEWELA	KAPLICA
613	GEZ 615	LELEWELA_1	CIĘŻKI SCHRON BOJOWY ob. nie użytkowany
614	GEZ 616	LELEWELA_1	PRZEDSZKOLE
615	GEZ 617	LELEWELA	CMENTARZ
616	GEZ 618	LEŚNA_19	KRZYŻ PRZYDROŻNY
617	GEZ 619	LEŚNA_75	KAPLICZKA NISZOWA
618	GEZ 620	LEŚNA_103	CHAŁUPA
619	GEZ 621	LIGONIA_2	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
620	GEZ 622	LIGONIA_4	DOM
621	GEZ 623	LIGONIA_5	DOM
622	GEZ 624	LIGONIA_7	DOM
623	GEZ 625	LIGONIA_10	DOM
624	GEZ 626	LIGONIA_23	DOM
625	GEZ 627	LIGONIA_24	DOM
626	GEZ 628	LIGONIA_26	DOM
627	GEZ 629	LIGONIA_28	DOM
628	GEZ 630	LIGONIA_30	DOM
629	GEZ 631	LIGONIA_32	DOM
630	GEZ 632	LOMPY_31	KAMIENICA
631	GEZ 633	LOMPY_34	KAMIENICA
632	GEZ 634	LOMPY_48	KAMIENICA
633	GEZ 635	LONDZINA_2	SZKOŁA
634	GEZ 636	LONDZINA_3	WILLA
635	GEZ 637	LONDZINA_5	DOM
636	GEZ 638	LONDZINA_6	DOM
637	GEZ 639	LONDZINA_7	KAMIENICA
638	GEZ 640	LONDZINA_8	DOM
639	GEZ 641	LONDZINA_10	DOM
640	GEZ 642	LONDZINA_11	DOM
641	GEZ 643	LONDZINA_12	DOM
642	GEZ 644	LONDZINA_13	DOM
643	GEZ 645	LONDZINA_15	DOM
644	GEZ 646	LOTNICZA_1	DOM
645	GEZ 647	LOTNICZA_3	DOM
646	GEZ 648	LOTNICZA_5	DOM
647	GEZ 649	LOTNICZA_7	DOM
648	GEZ 650	LUBUSKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
649	GEZ 651	LUTRA_1	KAMIENICA
650	GEZ 652	LUTRA_3	KAMIENICA
651	GEZ 653	LUTRA_8/KLIMASA_5	DOM
652	GEZ 654	ŁOKIETKA_2_4	DOM
653	GEZ 655	ŁOKIETKA_6_8_10	DOM
654	GEZ 656	ŁOKIETKA_18	DOM
655	GEZ 657	ŁOKIETKA_20	DOM
656	GEZ 658	ŁOKIETKA__22_24	DOM
657	GEZ 659	ŁOKIETKA_26_28/RÓŻAŃSKIEGO_32	DOM
658	GEZ 660	MAKOSZOWSKA_24	SIŁOWNIA ENERGETYCZNA ob. sprężarkownia i rozdzielnia
659	GEZ 661	MARIACKA_1	FIGURA w zespole kościoła par. p.w. św. Wawrzyńca
660	GEZ 662	MARIACKA_1	FIGURA w zespole kościoła par. p.w. św. Wawrzyńca

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
661	GEZ 663	MARIACKA_1	KAPLICA w zespole kościoła par. p.w. św. Wawrzyńca
662	GEZ 664	MARIACKA_1	KRZYŻ w zespole kościoła par. p.w. św. Wawrzyńca
663	GEZ 665	MARIACKA_1	KRZYŻ w zespole kościoła par. p.w. św. Wawrzyńca
664	GEZ 666	MARIACKA_1	PLEBANIA
665	GEZ 667	MARIACKA_2_2A	DOM PARAFIALNY
666	GEZ 668	MEHOFFERA_2/SZCZĘŚĆ_BOŻE_27	DOM
667	GEZ 669	MEHOFFERA_4	DOM
668	GEZ 670	MEHOFFERA_6	DOM
669	GEZ 671	MEHOFFERA_8	DOM
670	GEZ 672	MEHOFFERA_10	DOM
671	GEZ 673	MENDEGO_10	DOM
672	GEZ 674	MENDEGO_29	DOM
673	GEZ 675	MĘCZENNIKÓW_MAJDANKA_3_4	KAMIENICA
674	GEZ 676	MIARKI_1	KAMIENICA
675	GEZ 677	MIARKI_3	KAMIENICA
676	GEZ 678	MIARKI_5	RATUSZ ob. budynek usługowy
677	GEZ 679	MIARKI_7	KAMIENICA
678	GEZ 680	MIARKI_22	KAMIENICA
679	GEZ 681	MICKIEWICZA_42	KAMIENICA
680	GEZ 682	MICKIEWICZA_44	KAMIENICA
681	GEZ 683	MICKIEWICZA_46	KAMIENICA
682	GEZ 684	MICKIEWICZA_50	KAMIENICA
683	GEZ 685	MICKIEWICZA_59	KAMIENICA
684	GEZ 686	MICKIEWICZA_68	DOM
685	GEZ 687	MICKIEWICZA_70	DOM
686	GEZ 688	MIECZYSŁAWA_I_1_3	DOM
687	GEZ 689	MIECZYSŁAWA_I_5_7	DOM
688	GEZ 690	MIECZYSŁAWA_I_9_11	DOM
689	GEZ 691	MIECZYSŁAWA_I_13_15	DOM
690	GEZ 692	MIKULCZYCKA_1	DOM OPIEKI ob. budynek mieszkalno - usługowy
691	GEZ 693	MIKULCZYCKA_2	KAMIENICA
692	GEZ 694	MIKULCZYCKA_5	Hala w zespole zabudowań gazowni
693	GEZ 695	MIŁA_4	DOM ob. dom i siedziba Caritas
694	GEZ 696	MIŁA_11	KAMIENICA
695	GEZ 697	MŁYŃSKA_13	KAMIENICA
696	GEZ 698	MŁYŃSKA_19/MROZKA_6	DOM
697	GEZ 699	MŁYŃSKA_21/MROZKA_8	DOM
698	GEZ 700	MOCHNACKIEGO_1	KAMIENICA
699	GEZ 701	MOCHNACKIEGO_6	DOM
700	GEZ 702	MODRZEWSKIEGO_6	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
701	GEZ 703	MODRZEWSKIEGO_8	DOM
702	GEZ 704	MODRZEWSKIEGO_32	KAMIENICA
703	GEZ 705	MONIUSZKI_1_3	DOM
704	GEZ 706	MONIUSZKI_5_7_9_11	DOM
705	GEZ 707	MONIUSZKI_13_15	DOM
706	GEZ 708	MONIUSZKI_17	DOM
707	GEZ 709	MONIUSZKI_18	DOM
708	GEZ 710	MONIUSZKI	STACJA TRAFO
709	GEZ 711	MONIUSZKI_19	DOM
710	GEZ 712	MONIUSZKI_104	WILLA
711	GEZ 713	MORAWSKIEGO_1	BUDYNEK MIESZKALNY
712	GEZ 714	MORAWSKIEGO_3	BUDYNEK MIESZKALNY
713	GEZ 715	MORAWSKIEGO_5	BUDYNEK MIESZKALNY
714	GEZ 716	MORAWSKIEGO_7	BUDYNEK MIESZKALNY
715	GEZ 717	MORAWSKIEGO_9	BUDYNEK MIESZKALNY
716	GEZ 718	MORAWSKIEGO_11	BUDYNEK MIESZKALNY
717	GEZ 719	MORAWSKIEGO_14	BUDYNEK MIESZKALNY
718	GEZ 720	MORAWSKIEGO_16	BUDYNEK MIESZKALNY
719	GEZ 721	MORAWSKIEGO_18	BUDYNEK MIESZKALNY
720	GEZ 722	MROZKA_1	KAMIENICA
721	GEZ 723	MROZKA_2/MŁYŃSKA_15	DOM
722	GEZ 724	MROZKA_3	KAMIENICA
723	GEZ 725	MROZKA_5	KAMIENICA
724	GEZ 726	MROZKA_7	KAMIENICA
725	GEZ 727	MROZKA_9	KAMIENICA
726	GEZ 728	MROZKA_11	KAMIENICA
727	GEZ 729	MROZKA_13	KAMIENICA
728	GEZ 730	MROZKA_15	KAMIENICA
729	GEZ 731	NA_PIASKACH_7A	KAMIENICA
730	GEZ 732	NA_PIASKACH_8	DOM
731	GEZ 733	NADRZECZNA_31	KAMIENICA
732	GEZ 734	NADRZECZNA_31A	KAMIENICA
733	GEZ 735	NAWRATA_1	KAMIENICA
734	GEZ 736	NAWRATA_6	KAMIENICA
735	GEZ 737	NAWRATA_9	KAMIENICA
736	GEZ 738	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_1	SZKOŁA
737	GEZ 739	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_2	WILLA
738	GEZ 740	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_3	DOM
739	GEZ 741	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_4	KAMIENICA
740	GEZ 742	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_5	DOM
741	GEZ 743	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_9	DOM
742	GEZ 744	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_14	KAMIENICA
743	GEZ 745	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_15	KAMIENICA
744	GEZ 746	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_19	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
745	GEZ 747	NIEDZIAŁKOWSKIEGO/DUBIELA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
746	GEZ 748	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_37	KAMIENICA
747	GEZ 749	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_38	KAMIENICA
748	GEZ 750	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_39_39A	KAMIENICA
749	GEZ 751	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_40	KAMIENICA
750	GEZ 752	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_43	KAMIENICA
751	GEZ 753	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_47	KAMIENICA
752	GEZ 754	NIEDZIAŁKOWSKIEGO_63	KAMIENICA
753	GEZ 755	NOCZNICKIEGO_1	KAMIENICA
754	GEZ 756	NOCZNICKIEGO_1A	KAMIENICA
755	GEZ 757	NOCZNICKIEGO_2	KAMIENICA
756	GEZ 758	NOCZNICKIEGO_4	KAMIENICA
757	GEZ 759	NOCZNICKIEGO_4A	KAMIENICA
758	GEZ 760	NOCZNICKIEGO_5	KAMIENICA
759	GEZ 761	NOCZNICKIEGO_6	KAMIENICA
760	GEZ 762	NOCZNICKIEGO_10	KAMIENICA
761	GEZ 763	NOCZNICKIEGO_12	DOM
762	GEZ 764	NOCZNICKIEGO_25	KAMIENICA
763	GEZ 765	NOCZNICKIEGO_26	KAMIENICA
764	GEZ 766	NOCZNICKIEGO_27	KAMIENICA
765	GEZ 767	NORWIDA_12	FOLWARK ob. dom
766	GEZ 768	NOWODWORSKA_2	DOM
767	GEZ 769	NOWODWORSKA_3	KAMIENICA
768	GEZ 770	NOWODWORSKA_4_6	DOM
769	GEZ 771	NOWODWORSKA_8_10_12	DOM
770	GEZ 772	NOWODWORSKA_11	DOM
771	GEZ 773	OFIAR_KATYNIA_43_45	DOM
772	GEZ 774	OFIAR_KATYNIA_58	KAMIENICA
773	GEZ 775	OFIAR_KATYNIA_66	KAMIENICA
774	GEZ 776	OFIAR_KATYNIA_70	DOM
775	GEZ 777	OFIAR_KATYNIA_75	DOM
776	GEZ 778	OGÓRKA_STACJA TRAFO	STACJA TRAFO
777	GEZ 779	OGÓRKA_9	SZKOŁA
778	GEZ 780	OGRODOWA_3	DOM
779	GEZ 781	OKRZEI_1	KRZYŻ PRZYDROŻNY
780	GEZ 782	OKRZEI_1_1A	GOSPODA I SKLEP HUTNICZY
781	GEZ 783	OKRZEI_1B	BUDYNEK GOSPODARCZY ob. dom
782	GEZ 784	OKRZEI_2	DOM
783	GEZ 785	OKRZEI_4_6	DOM
784	GEZ 786	OPOLSKA_2_2A	KAMIENICA
785	GEZ 787	OPOLSKA_2B	KAMIENICA
786	GEZ 788	OPOLSKA_4	DOM
787	GEZ 789	OPOLSKA_5	KAMIENICA
788	GEZ 790	OPOLSKA_8	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
789	GEZ 791	OPOLSKA_11/SZRAMKA_13	KAMIENICA
790	GEZ 792	OPOLSKA_13	KAMIENICA
791	GEZ 793	OPOLSKA_14	KAMIENICA
792	GEZ 794	OPOLSKA_18	KAMIENICA
793	GEZ 795	ORLĄT_LWOWSKICH_3	KAMIENICA
794	GEZ 796	ORLĄT_LWOWSKICH_4	DOM
795	GEZ 797	ORLĄT_LWOWSKICH_8	DOM
796	GEZ 798	ORLĄT_LWOWSKICH_9	DOM
797	GEZ 799	OSIEDLEŃCZA_2	KAMIENICA
798	GEZ 800	OŚWIĘCIMSKA_12	DOM
799	GEZ 801	OŚWIĘCIMSKA_15/LOTNICZA_9	DOM
800	GEZ 802	OŚWIĘCIMSKA_17/RYBNA_8	DOM
801	GEZ 803	OŚWIĘCIMSKA_19/RYBNA_17	DOM
802	GEZ 804	PADEREWSKIEGO_7	KAMIENICA
803	GEZ 805	PADEREWSKIEGO_18_20	DOM
804	GEZ 806	PADEREWSKIEGO_31	KAMIENICA
805	GEZ 807	PADEREWSKIEGO_35	KAMIENICA
806	GEZ 808	PADEREWSKIEGO_53	KRZYŻ PRZYDROŻNY
807	GEZ 809	PADEREWSKIEGO_53	SZKOŁA
808	GEZ 810	PADEREWSKIEGO_57	DOM
809	GEZ 811	PADEREWSKIEGO_70	KAMIENICA
810	GEZ 812	PADEREWSKIEGO_99	DOM
811	GEZ 813	PADEREWSKIEGO	CMENTARZ
812	GEZ 814	PADLEWSKIEGO_1A	KAMIENICA
813	GEZ 815	PADLEWSKIEGO_2	KAMIENICA
814	GEZ 816	PADLEWSKIEGO_4	KINO "LICHTSPIELHAUS" ob. KINO "ROMA"
815	GEZ 817	PARK_HUTNICZY_3_5	SZKOŁA
816	GEZ 818	PARK_HUTNICZY_6	SZKOŁA ob. budynek usługowy
817	GEZ 819	PARK_HUTNICZY_7	BUDYNEK BIBLIOTEKI LUDOWEJ ob. Filharmonia
818	GEZ 820	PARK_HUTNICZY_9	BUDYNEK SZKOŁY ob. nie użytkowany
819	GEZ 821	PARK_HUTNICZY_10	BUDYNEK PŁYWALNI ob. restauracja
820	GEZ 822	PARK_HUTNICZY_11	BUDYNEK SALI GIMNASTYCZNEJ ob. nie użytkowany
821	GEZ 823	PARK_HUTNICZY_12	WILLA ob. przedszkole
822	GEZ 824	PARK_HUTNICZY_15	WILLA ob. Dom dziecka
823	GEZ 825	PAWLICZKA_2	KAMIENICA
824	GEZ 826	PAWLICZKA_5	KAMIENICA
825	GEZ 827	PAWLICZKA_7	BUDYNEK MIESZKALNY
826	GEZ 828	PAWLICZKA_8	WILLA
827	GEZ 829	PAWLICZKA_9A	BUDYNEK MIESZKALNY
828	GEZ 830	PAWLICZKA_9B_9C_9D	BUDYNEK MIESZKALNY

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
829	GEZ 831	PAWLICZKA_9E_9F	BUDYNEK MIESZKALNY
830	GEZ 832	PAWLICZKA_10	KAMIENICA
831	GEZ 833	PAWLICZKA_12	KAMIENICA
832	GEZ 834	PAWLICZKA_14	KAMIENICA
833	GEZ 835	PAWLICZKA_22	KAMIENICA
834	GEZ 836	PESTALOZZIEGO_3	KRZYŻ PRZYDROŻNY
835	GEZ 837	PESTALOZZIEGO_5	DOM
836	GEZ 838	PESTALOZZIEGO_16	SZKOŁA
837	GEZ 839	PIŁSUDSKIEGO_12D	KAMIENICA
838	GEZ 840	PIŁSUDSKIEGO_29	SZKOŁA
839	GEZ 841	PŁASKOWICKIEJ_2	SZKOŁA Z SALĄ GIMNASTYCZNĄ
840	GEZ 842	PŁASKOWICKIEJ_3	PRZEDSZKOLE
841	GEZ 843	POD_BOREM_1	LEŚNICZÓWKA
842	GEZ 844	PODGÓRNA_1	KAMIENICA
843	GEZ 845	PODGÓRNA_4	KAMIENICA
844	GEZ 846	PODGÓRNA_6	KAMIENICA
845	GEZ 847	PODGÓRNA_8	KAMIENICA
846	GEZ 848	PODLEŚNA_1	DOM
847	GEZ 849	PODLEŚNA_2	DOM
848	GEZ 850	PODLEŚNA_3	DOM
849	GEZ 851	PODLEŚNA_4	DOM
850	GEZ 852	PODLEŚNA_5	DOM
851	GEZ 853	PODLEŚNA_6	DOM
852	GEZ 854	PODLEŚNA_7	DOM
853	GEZ 855	PODLEŚNA_8	DOM
854	GEZ 856	PODLEŚNA_9	DOM
855	GEZ 857	PODLEŚNA_10	DOM
856	GEZ 858	PODLEŚNA_11	DOM
857	GEZ 859	PODLEŚNA_12	DOM
858	GEZ 860	PODLEŚNA_13	DOM
859	GEZ 861	PODLEŚNA_14	DOM
860	GEZ 862	POKOJU_3_5	DOM
861	GEZ 863	POKOJU	CMENTARZ
862	GEZ 864	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_1	DOM
863	GEZ 865	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_2	KAMIENICA
864	GEZ 866	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_3	DOM
865	GEZ 867	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_4	DOM
866	GEZ 868	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_5	DOM
867	GEZ 869	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_6	DOM
868	GEZ 870	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_7	DOM
869	GEZ 871	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_9	DOM
870	GEZ 872	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_11	DOM
871	GEZ 873	POLEGŁYCH_GÓRNIKÓW_13	DOM
872	GEZ 874	PONIATOWSKIEGO_4	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
873	GEZ 875	PONIATOWSKIEGO_14	KAMIENICA
874	GEZ 876	PONIATOWSKIEGO_16	KAMIENICA
875	GEZ 877	PONIATOWSKIEGO_37	KAMIENICA
876	GEZ 878	PONIATOWSKIEGO	KRZYŻ PRZYDROŻNY
877	GEZ 879	POŚPIECHA_1_1A	KAMIENICA
878	GEZ 880	POŚPIECHA_3_3A	KAMIENICA
879	GEZ 881	POŚPIECHA_5_5A	KAMIENICA
880	GEZ 882	POŚPIECHA_6	DOM
881	GEZ 883	POŚPIECHA_7	KAMIENICA
882	GEZ 884	POŚPIECHA_8	KAMIENICA
883	GEZ 885	POŚPIECHA_9	KAMIENICA
884	GEZ 886	POŚPIECHA_13_13A	KAMIENICA
885	GEZ 887	POŚPIECHA_14	KAMIENICA
886	GEZ 888	POŚPIECHA_15_15A	KAMIENICA
887	GEZ 889	POŚPIECHA_17	KAMIENICA
888	GEZ 890	POŚPIECHA_21	KAMIENICA
889	GEZ 891	POWSTAŃCÓW_ŚLĄSKICH_5_7	URZĄD MIASTA
890	GEZ 892	PRUSA_2_4	DOM
891	GEZ 893	PRUSA_6_8	DOM
892	GEZ 894	PRUSA_13_15	DOM
893	GEZ 895	PRUSA_17_19	DOM
894	GEZ 896	PRUSA_22_24	DOM
895	GEZ 897	PRUSA_42_44	DOM
896	GEZ 898	PRUSA_46_48	DOM
897	GEZ 899	PRZY_PROCHOWNI_1	DOM
898	GEZ 900	PRZY_PROCHOWNI_2_2A_2B	DOM
899	GEZ 901	PRZY_PROCHOWNI_3_3A_3B	DOM
900	GEZ 902	PRZY_PROCHOWNI_4_4A	DOM
901	GEZ 903	PRZY_PROCHOWNI_5	DOM
902	GEZ 904	PRZYSTANKOWA_2_4	DOM
903	GEZ 905	PRZYSTANKOWA_6_8	DOM
904	GEZ 906	PSZCZYŃSKA_41	DOM
905	GEZ 907	PTASIA_1	DOM
906	GEZ 908	PTASIA_3	DOM
907	GEZ 909	PTASIA_5_7_9	DOM
908	GEZ 910	PUŁASKIEGO_7	KAMIENICA
909	GEZ 911	PUŁASKIEGO_10	KAMIENICA
910	GEZ 912	PUŁASKIEGO_17_BUDYNEK_ADMINISTRACYJNY	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY W ZESPOLE RZEŹNI MIEJSKIEJ
911	GEZ 913	PUŁASKIEGO_17_HALA	HALA W ZESPOLE RZEŹNI MIEJSKIEJ
912	GEZ 914	PUŁASKIEGO_17_WIEŻA	WIEŻA WODNA (CHŁODNIA?) W ZESPOLE RZEŹNI MIEJSKIEJ

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
913	GEZ 915	PUŁASKIEGO_17_WILLA DYREKTORA	WILLA DYREKTORA W ZESPOLE RZEŹNI MIEJSKIEJ ob. budynek usługowy
914	GEZ 916	PURKOPA_PLAC_4	PRZEDSZKOLE ob. dom
915	GEZ 917	RAJSKA_2_2A_2B	DOM
916	GEZ 918	RATAJA_18	DOM
917	GEZ 919	RATAJA_24	DOM
918	GEZ 920	RATUSZOWA_1	DOM
919	GEZ 921	RATUSZOWA_2	KAMIENICA
920	GEZ 922	RATUSZOWA_3	DOM
921	GEZ 923	RATUSZOWA_4	KAMIENICA
922	GEZ 924	RATUSZOWA_5	KAMIENICA
923	GEZ 925	RATUSZOWA_6	DOM
924	GEZ 926	REYMONTA_1	KAMIENICA
925	GEZ 927	REYMONTA_2	KAMIENICA
926	GEZ 928	REYMONTA_3	KAMIENICA
927	GEZ 929	REYMONTA_6_6OF	KAMIENICA
928	GEZ 930	RODZIEWICZÓWNY_1	DOM
929	GEZ 931	RODZIEWICZÓWNY_2/OKRZEI_7	DOM
930	GEZ 932	RODZIEWICZÓWNY_3_5	DOM
931	GEZ 933	RODZIEWICZÓWNY_4_6	DOM
932	GEZ 934	RODZIEWICZÓWNY_7_9	DOM
933	GEZ 935	RODZIEWICZÓWNY_8_10	DOM
934	GEZ 936	RODZIEWICZÓWNY_11_13	DOM
935	GEZ 937	RODZIEWICZÓWNY_12_14	DOM
936	GEZ 938	RODZIEWICZÓWNY_15_17	DOM
937	GEZ 939	RODZIEWICZÓWNY_16_18	DOM
938	GEZ 940	RODZIEWICZÓWNY_19/LELEWELA_4	DOM
939	GEZ 941	RODZIEWICZÓWNY_20/LELEWELA_6	DOM
940	GEZ 942	ROGOŹNICKA	CMENTARZ
941	GEZ 943	ROLNIKA_2	KAMIENICA
942	GEZ 944	ROLNIKA_30	KAPLICA p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP
943	GEZ 945	ROLNIKA_33	PRZEDSZKOLE
944	GEZ 946	ROOSEVELTA_1/SPICHRZOWA_1	KAMIENICA
945	GEZ 947	ROOSEVELTA_3	KAMIENICA
946	GEZ 948	ROOSEVELTA_4	KAMIENICA
947	GEZ 949	ROOSEVELTA_5	KAMIENICA
948	GEZ 950	ROOSEVELTA_6	KAMIENICA
949	GEZ 951	ROOSEVELTA_7	DOM
950	GEZ 952	ROOSEVELTA_9	DOM
951	GEZ 953	ROOSEVELTA_11	DOM
952	GEZ 954	ROOSEVELTA_13	BUDYNEK MIESZKALNY
953	GEZ 955	ROOSEVELTA_15	WILLA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
954	GEZ 956	ROOSEVELTA_21	WILLA
955	GEZ 957	ROOSEVELTA_23	WILLA
956	GEZ 958	ROOSEVELTA_24_24A	BUDYNKI POLICJI ob. dom
957	GEZ 959	ROOSEVELTA_25	BUDYNEK MIESZKALNY
958	GEZ 960	ROOSEVELTA_26	BUDYNEK POLICJI ob. Politechnika Śląska
959	GEZ 961	ROOSEVELTA_35	DOM
960	GEZ 962	ROOSEVELTA_41_41OF	KAMIENICA
961	GEZ 963	ROOSEVELTA_45A	BUDYNEK MIESZKALNY
962	GEZ 964	ROOSEVELTA_55	KAMIENICA
963	GEZ 965	ROOSEVELTA_57_59_61_63	BUDYNEK WIELORODZINNY tzw. "GALERIOWIEC"
964	GEZ 966	ROOSEVELTA_65	DOM
965	GEZ 967	ROOSEVELTA_70	DOM
966	GEZ 968	ROOSEVELTA_72	DOM
967	GEZ 969	ROSTKA_4	DOM
968	GEZ 970	ROSTKA_6_6A_6B_6C_6D_6E	BUDYNEK MIESZKALNY
969	GEZ 971	RÓŻAŃSKIEGO_4_6	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
970	GEZ 972	RYBNA_4	DOM
971	GEZ 973	RYBNA_6	DOM
972	GEZ 974	RYBNA_13	DOM
973	GEZ 975	RYBNA_15	DOM
974	GEZ 976	RYBNICKA_1	KAMIENICA
975	GEZ 977	RYBNICKA_3	KAMIENICA
976	GEZ 978	RYBNICKA_4	KAMIENICA
977	GEZ 979	RYMERA_1/3_MAJA_100	BUDYNEK MIESZKALNY
978	GEZ 980	RYMERA_1A	BUDYNEK MIESZKALNY
979	GEZ 981	RYMERA_16	KOŚCIÓŁ
980	GEZ 982	RYMERA_18	DOM
981	GEZ 983	SĄDOWA_1	WIĘZIENIE, ob. Budynek Aresztu Śledczego
982	GEZ 984	SĄDOWA_2	KAMIENICA
983	GEZ 985	SĄDOWA_4	KAMIENICA
984	GEZ 986	SĄDOWA_8	KAMIENICA
985	GEZ 987	SĄDOWA_9_11	DOM
986	GEZ 988	SĄDOWA_22	DOM
987	GEZ 989	SEJMOWA_39	DOM OB. RESTAURACJA
988	GEZ 990	SIENKIEWICZA_1	KAMIENICA
989	GEZ 991	SIENKIEWICZA_2	KAMIENICA
990	GEZ 992	SIENKIEWICZA_3	KAMIENICA
991	GEZ 993	SIENKIEWICZA_12	KAMIENICA
992	GEZ 994	SIENKIEWICZA_13	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
993	GEZ 995	SIENKIEWICZA_14	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
994	GEZ 996	SIENKIEWICZA_21A	BUDYNEK MIESZKALNY
995	GEZ 997	SIENKIEWICZA_24	KAMIENICA
996	GEZ 998	SIENKIEWICZA_28	URZĄD PRACY ob. przychodnia
997	GEZ 999	SIENKIEWICZA_30	RESTAURACJA OB. SIEDZIBA "CARITAS"
998	GEZ 1000	SIENKIEWICZA_33	SZKOŁA
999	GEZ 1001	SIENKIEWICZA_37	BUDYNEK MIESZKALNY
1000	GEZ 1002	SIENKIEWICZA_40	WILLA
1001	GEZ 1003	SIENKIEWICZA_41_41A_41B_41C	DOM
1002	GEZ 1004	SIENKIEWICZA_44	BUDYNEK MIESZKALNY
1003	GEZ 1005	SIENKIEWICZA_45	DOM
1004	GEZ 1006	SIERAKOWSKIEGO_1	DOM
1005	GEZ 1007	SIERAKOWSKIEGO_2	DOM
1006	GEZ 1008	SIERAKOWSKIEGO_3	DOM
1007	GEZ 1009	SIERAKOWSKIEGO_4	DOM
1008	GEZ 1010	SIKORSKIEGO	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1009	GEZ 1011	SIKORSKIEGO_62	DOM
1010	GEZ 1012	SIKORSKIEGO_64	DOM
1011	GEZ 1013	SIKORSKIEGO/PSZCZYŃSKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1012	GEZ 1014	SIKORSKIEGO_72	POSTERUNEK POLICJI ob. dom
1013	GEZ 1015	SIKORSKIEGO_74	SZKOŁA
1014	GEZ 1016	SIKORSKIEGO_78	KAMIENICA
1015	GEZ 1017	SIKORSKIEGO_114_114OF	GOSPODA ob. budynek usługowo - mieszkalny
1016	GEZ 1018	SITKI_7	KAMIENICA
1017	GEZ 1019	SITKI_9	KAMIENICA
1018	GEZ 1020	SITKI_13	KAMIENICA
1019	GEZ 1021	SITKI_15	DOM
1020	GEZ 1022	SITKI_17	DOM
1021	GEZ 1023	SITKI_51	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1022	GEZ 1024	SITKI_55	SZKOŁA
1023	GEZ 1025	SITKI_66	DOM
1024	GEZ 1026	SKARBNIKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1025	GEZ 1027	SKARGI_5	DOM
1026	GEZ 1028	SKALISTA_1_3	DOM
1027	GEZ 1029	SKALISTA_5_7	DOM
1028	GEZ 1030	SŁOWACKIEGO_12_14_16	DOM
1029	GEZ 1031	SŁOWIAŃSKI_PLAC_1_2_3	DOM
1030	GEZ 1032	SŁOWIAŃSKI_PLAC_4_5	DOMY WRAZ Z PRZEJAZDEM
1031	GEZ 1033	SOBIESKIEGO_2A	DOM
1032	GEZ 1034	SOBIESKIEGO_3	KAMIENICA
1033	GEZ 1035	SOBIESKIEGO_34	DOM
1034	GEZ 1036	SOBIESKIEGO_38_38A	KAMIENICA
1035	GEZ 1037	SOBIESKIEGO_51A_53	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1036	GEZ 1038	SPICHRZOWA_3	SPICHLERZ ob. budynek usługowy
1037	GEZ 1039	STALMACHA_7	GAZOWNIA
1038	GEZ 1040	STALMACHA_14	DOM
1039	GEZ 1041	STAROMIEJSKA_2	KAMIENICA
1040	GEZ 1042	STAROMIEJSKA_4	KAMIENICA
1041	GEZ 1043	STAROMIEJSKA_15	KAMIENICA
1042	GEZ 1044	STAROMIEJSKA_25	DOM
1043	GEZ 1045	STAROMIEJSKA_37	DOM
1044	GEZ 1046	STAROMIEJSKA_44	KAMIENICA
1045	GEZ 1047	STAROMIEJSKA_47A	KAMIENICA
1046	GEZ 1048	STAROMIEJSKA_47B	KAMIENICA
1047	GEZ 1049	STAROMIEJSKA_51	KAMIENICA
1048	GEZ 1050	STAROMIEJSKA_55A	KAMIENICA
1049	GEZ 1051	STAROMIEJSKA_59	DOM
1050	GEZ 1052	STAROMIEJSKA_64	KAMIENICA
1051	GEZ 1053	STAROMIEJSKA_70	KAPLICZKA
1052	GEZ 1054	STAROMIEJSKA	KAPLICZKA SŁUPOWA tzw ."morowa"
1053	GEZ 1055	STAROMIEJSKA_74a	DOM
1054	GEZ 1056	STAROMIEJSKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1055	GEZ 1057	STAROMIEJSKA_86	DOM
1056	GEZ 1058	STAROMIEJSKA_100	KAMIENICA
1057	GEZ 1059	STAROMIEJSKA_112	KAMIENICA
1058	GEZ 1060	STAROMIEJSKA_114	DOM
1059	GEZ 1061	STAROMIEJSKA	CMENTARZ
1060	GEZ 1062	STAROMIEJSKA	FIGURA w zespole cmentarza kościoła par. p.w. św. Andrzeja
1061	GEZ 1063	STASZICA_1	KAMIENICA
1062	GEZ 1064	STASZICA_2	KAMIENICA
1063	GEZ 1065	STASZICA_8	KAMIENICA
1064	GEZ 1066	STASZICA_10	KAMIENICA
1065	GEZ 1067	STRAŻACKA_1	KAMIENICA
1066	GEZ 1068	STRAŻACKA_3	REMIZA
1067	GEZ 1069	STYKI_6	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1068	GEZ 1070	STYKI	CMENTARZ
1069	GEZ 1071	SZCZEPANIAKOWEJ_24	KAMIENICA
1070	GEZ 1072	SZCZEPANIAKOWEJ_26	DOM
1071	GEZ 1073	SZCZEPANIAKOWEJ_28	DOM
1072	GEZ 1074	SZCZEPANIAKOWEJ_30	DOM
1073	GEZ 1075	SZCZĘŚĆ_BOŻE_1A	KAMIENICA
1074	GEZ 1076	SZCZĘŚĆ_BOŻE_2	KAMIENICA
1075	GEZ 1077	SZCZĘŚĆ_BOŻE_9	KAMIENICA
1076	GEZ 1078	SZCZĘŚĆ_BOŻE_12	KAMIENICA
1077	GEZ 1079	SZCZĘŚĆ_BOŻE_17_17A	KAMIENICA
1078	GEZ 1080	SZCZĘŚĆ_BOŻE_19	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1079	GEZ 1081	SZCZĘŚĆ_BOŻE_25	DOM
1080	GEZ 1082	PILECKIEGO (SZENWALDA) _1	KAMIENICA
1081	GEZ 1083	PILECKIEGO (SZENWALDA)_2	SZKOŁA
1082	GEZ 1084	SZKOLNA_5	BUDYNEK MIESZKALNY
1083	GEZ 1085	SZKOLNA_7	BUDYNEK MIESZKALNY
1084	GEZ 1086	SZKOLNA_26	BUDYNEK MIESZKALNY
1085	GEZ 1087	SZRAMKA_7	KAMIENICA
1086	GEZ 1088	SZRAMKA_10	KAMIENICA
1087	GEZ 1089	SZRAMKA_12	KAMIENICA
1088	GEZ 1090	SZRAMKA_16	KAMIENICA
1089	GEZ 1091	SZRAMKA_18	KAMIENICA
1090	GEZ 1092	SZTYGARÓW_1	BUDYNEK MIESZKALNY
1091	GEZ 1093	SZTYGARÓW_2	PRZEDSZKOLE
1092	GEZ 1094	SZTYGARÓW_4	BUDYNEK MIESZKALNY
1093	GEZ 1095	SZTYGARÓW_5	BUDYNEK MIESZKALNY
1094	GEZ 1096	SZTYGARÓW_6	BUDYNEK MIESZKALNY
1095	GEZ 1097	SZTYGARÓW_7	BUDYNEK MIESZKALNY
1096	GEZ 1098	SZTYGARÓW_8	WILLA
1097	GEZ 1099	SZYBOWA_7	DOM
1098	GEZ 1100	SZYBOWA_9_9A	DOM
1099	GEZ 1101	SZYBOWA_11_11A	DOM
1100	GEZ 1102	SZYBOWA_13_13A	DOM
1101	GEZ 1103	SZYBOWA_17	DOM
1102	GEZ 1104	SZYMANOWSKIEGO_3	KAMIENICA
1103	GEZ 1105	SZYMANOWSKIEGO_5	KAMIENICA
1104	GEZ 1106	ŚCIEGIENNEGO_1	PRZEDSZKOLE
1105	GEZ 1107	ŚLĘCZKA_1	KAMIENICA
1106	GEZ 1108	ŚMIAŁEGO_1	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1107	GEZ 1109	ŚMIAŁEGO_3	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1108	GEZ 1110	ŚMIAŁEGO_5	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1109	GEZ 1111	ŚMIAŁEGO_7	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1110	GEZ 1112	ŚMIAŁEGO_9	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1111	GEZ 1113	ŚMIAŁEGO_11	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1112	GEZ 1114	ŚMIAŁEGO_13	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1113	GEZ 1115	ŚMIAŁEGO_15	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1114	GEZ 1116	ŚMIAŁEGO_17	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1115	GEZ 1117	ŚMIAŁEGO_19	BUDYNEK W ZESPOLE MIESZKANIOWYM
1116	GEZ 1118	TARGOWA_1	BUDYNEK MIESZKALNY
1117	GEZ 1119	TARNOGÓRSKA_11_11A_11B_11C	DOM
1118	GEZ 1120	TARNOGÓRSKA_13_13A_13B_13C	DOM
1119	GEZ 1121	TARNOPOLSKA_23	KAMIENICA
1120	GEZ 1122	TARNOPOLSKA_26	KAMIENICA
1121	GEZ 1123	TARNOPOLSKA_37	KAMIENICA
1122	GEZ 1124	TARNOPOLSKA_51	WILLA
1123	GEZ 1125	TARNOPOLSKA_55	DOM
1124	GEZ 1126	TARNOPOLSKA_60	KAMIENICA
1125	GEZ 1127	TARNOPOLSKA_62	DOM
1126	GEZ 1128	TARNOPOLSKA_64	DOM
1127	GEZ 1129	TARNOPOLSKA_66	KAMIENICA
1128	GEZ 1130	TARNOPOLSKA_68	KAMIENICA
1129	GEZ 1131	TARNOPOLSKA_70	KAMIENICA
1130	GEZ 1132	TARNOPOLSKA_72	KAMIENICA
1131	GEZ 1133	TARNOPOLSKA_73	WILLA
1132	GEZ 1134	TARNOPOLSKA_76	KAMIENICA
1133	GEZ 1135	TARNOPOLSKA_77	KAMIENICA
1134	GEZ 1136	TARNOPOLSKA_85	SZKOŁA
1135	GEZ 1137	TARNOPOLSKA_87	SZKOŁA
1136	GEZ 1138	TEATRALNY_PLAC_10	BUDYNEK MIESZKALNY ob. budynek usługowy
1137	GEZ 1139	TERESY_ŚW_2	KOŚCIÓŁ
1138	GEZ 1140	TERESY_ŚW_2	PLEBANIA
1139	GEZ 1141	TORUŃSKA_2	DOM
1140	GEZ 1142	TRAUGUTTA_PLAC_1	SZKOŁA
1141	GEZ 1143	TRAUGUTTA_PLAC_2	SZKOŁA
1142	GEZ 1144	TRAUGUTTA_PLAC_6	SZPITAL
1143	GEZ 1145	TROCERA_31	WILLA
1144	GEZ 1146	TROCERA_32A_32B_32C	KAMIENICA
1145	GEZ 1147	TROCERA_34	KAMIENICA
1146	GEZ 1148	TROCERA_53	KAMIENICA
1147	GEZ 1149	TUWIMA_2	BUDYNEK MIESZKALNY
1148	GEZ 1150	TUWIMA_18	KAMIENICA
1149	GEZ 1151	TUWIMA_20	KAMIENICA
1150	GEZ 1152	TUWIMA_32_34_36_38_40_42_42A	DOM
1151	GEZ 1153	UCHODŹCÓW_1_1A	DOM
1152	GEZ 1154	UCHODŹCÓW_2_2A	DOM
1153	GEZ 1155	UCHODŹCÓW_3_3A	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1154	GEZ 1156	UCHODŹCÓW_4_4A	DOM
1155	GEZ 1157	UCHODŹCÓW_5_5A	DOM
1156	GEZ 1158	UCHODŹCÓW_6_6A	DOM
1157	GEZ 1159	UCHODŹCÓW_7_7A	DOM
1158	GEZ 1160	UCHODŹCÓW_8_8A	DOM
1159	GEZ 1161	UCHODŹCÓW_9_9A	DOM
1160	GEZ 1162	UCHODŹCÓW_10_10A	DOM
1161	GEZ 1163	UCHODŹCÓW_11_11A	DOM
1162	GEZ 1164	UCHODŹCÓW_12_12A	DOM
1163	GEZ 1165	UCHODŹCÓW_13_13A	DOM
1164	GEZ 1166	UCHODŹCÓW_14_14A	DOM
1165	GEZ 1167	UCHODŹCÓW_15_15A	DOM
1166	GEZ 1168	UCHODŹCÓW_16_16A	DOM
1167	GEZ 1169	UCHODŹCÓW_17_17A	DOM
1168	GEZ 1170	UCHODŹCÓW_18_18A	DOM
1169	GEZ 1171	UCHODŹCÓW_19_19A	DOM
1170	GEZ 1172	UCHODŹCÓW_20_20A	DOM
1171	GEZ 1173	UCHODŹCÓW_21_21A	DOM
1172	GEZ 1174	UCHODŹCÓW_23	DOM
1173	GEZ 1175	UCHODŹCÓW_24	DOM
1174	GEZ 1176	UCHODŹCÓW_25	DOM
1175	GEZ 1177	UCHODŹCÓW_26	DOM
1176	GEZ 1178	UCHODŹCÓW_27	DOM
1177	GEZ 1179	UCHODŹCÓW_28	DOM
1178	GEZ 1180	URBANA_ŚW_2a	KAMIENICA
1179	GEZ 1181	URBANA_ŚW_2b	WILLA ob. przedszkole
1180	GEZ 1182	URBANA_ŚW_3	KAMIENICA
1181	GEZ 1183	URBANA_ŚW_6	KAMIENICA
1182	GEZ 1184	URBANA_ŚW_7	KAMIENICA
1183	GEZ 1185	URBANA_ŚW_10	KAMIENICA
1184	GEZ 1186	URBANA_ŚW_11	KAMIENICA
1185	GEZ 1187	URBANA_ŚW_13	KAMIENICA
1186	GEZ 1188	URBANA_ŚW_13A	KAMIENICA
1187	GEZ 1189	URBANA_ŚW_13B	KAMIENICA
1188	GEZ 1190	URBANA_ŚW_18A_18B	KAMIENICA
1189	GEZ 1191	WAJDY_1A	KAMIENICA
1190	GEZ 1192	WAJDY_3	KAMIENICA
1191	GEZ 1193	WAJDY_4	KAMIENICA
1192	GEZ 1194	WAJDY_5	KAMIENICA
1193	GEZ 1195	WAJDY_6	KAMIENICA
1194	GEZ 1196	WAJDY_7	SZKOŁA
1195	GEZ 1197	WALLEK_WALEWSKIEGO_4	KAMIENICA
1196	GEZ 1198	WALLEK_WALEWSKIEGO_12	KAMIENICA
1197	GEZ 1199	WALLEK_WALEWSKIEGO_14	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1198	GEZ 1200	WALLEK_WALEWSKIEGO_24	DOM
1199	GEZ 1201	WALLEK_WALEWSKIEGO_27	DOM
1200	GEZ 1202	WALLEK_WALEWSKIEGO_29	WILLA
1201	GEZ 1203	WALLEK_WALEWSKIEGO_31	WILLA
1202	GEZ 1204	WALLEK_WALEWSKIEGO_33	WILLA
1203	GEZ 1205	WALLEK_WALEWSKIEGO_38	WILLA
1204	GEZ 1206	WALLEK_WALEWSKIEGO_40	WILLA
1205	GEZ 1207	WANDY_1	KAMIENICA
1206	GEZ 1208	WANDY_1A	KAMIENICA
1207	GEZ 1209	WANDY_2	KAMIENICA
1208	GEZ 1210	WANDY_5	DOM
1209	GEZ 1211	WANDY_7	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
1210	GEZ 1212	WANDY_8	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
1211	GEZ 1213	WANDY_10	KAMIENICA
1212	GEZ 1214	WARSZAWSKI_PLAC_1	KAMIENICA
1213	GEZ 1215	WARSZAWSKI_PLAC_4	KAMIENICA
1214	GEZ 1216	WARSZAWSKI_PLAC_5	KAMIENICA
1215	GEZ 1217	WARSZAWSKI_PLAC_6	SZKOŁA
1216	GEZ 1218	WARSZAWSKI_PLAC_7	BUDYNEK MIESZKALNY
1217	GEZ 1219	WARSZAWSKI_PLAC_8	BUDYNEK MIESZKALNY
1218	GEZ 1220	WARSZAWSKI_PLAC_9	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
1219	GEZ 1221	WARSZAWSKI_PLAC_10	BUDYNEK BIUROWY
1220	GEZ 1222	WAWELSKA_1	BUDYNEK MIESZKALNY
1221	GEZ 1223	WAWELSKA_2	BUDYNEK MIESZKALNY
1222	GEZ 1224	WAWELSKA_3	BUDYNEK MIESZKALNY
1223	GEZ 1225	WAWELSKA_4	BUDYNEK MIESZKALNY
1224	GEZ 1226	WAWELSKA_5	BUDYNEK MIESZKALNY
1225	GEZ 1227	WAWELSKA_6	BUDYNEK MIESZKALNY
1226	GEZ 1228	WAWRZYŃCA_ŚW_2	KAMIENICA
1227	GEZ 1229	WAWRZYŃCA_ŚW_4	KAMIENICA
1228	GEZ 1230	WAWRZYŃCA_ŚW_6	KAMIENICA
1229	GEZ 1231	WAWRZYŃCA_ŚW_7	KAMIENICA
1230	GEZ 1232	WAWRZYŃCA_ŚW_10	KAMIENICA
1231	GEZ 1233	WAWRZYŃCA_ŚW_12	KAMIENICA
1232	GEZ 1234	WAWRZYŃCA_ŚW_15	DOM
1233	GEZ 1235	WAWRZYŃCA_ŚW_38	DOM
1234	GEZ 1236	WAWRZYŃCA_ŚW_39	KAMIENICA
1235	GEZ 1237	WAWRZYŃCA_ŚW_40	KAMIENICA
1236	GEZ 1238	WAWRZYŃCA_ŚW_45	DOM
1237	GEZ 1239	WITKACEGO_2_4	DOM
1238	GEZ 1240	WITKACEGO_5_7	DOM
1239	GEZ 1241	WITKACEGO_6_8	DOM
1240	GEZ 1242	WITKACEGO_29_31	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1241	GEZ 1243	WITOSA/SPÓŁDZIELCZA	KAPLICA PRZYDROŻNA P.W. ŚW. JANA NEPOMUCENA
1242	GEZ 1244	WŁADYSŁAWA_IV_1/OKRZEI_9	DOM
1243	GEZ 1245	WŁADYSŁAWA_IV_2/OKRZEI_11	DOM
1244	GEZ 1246	WŁADYSŁAWA_IV_3_5	DOM
1245	GEZ 1247	WŁADYSŁAWA_IV_4_6	DOM
1246	GEZ 1248	WŁADYSŁAWA_IV_7_9	DOM
1247	GEZ 1249	WŁADYSŁAWA_IV_8_10	DOM
1248	GEZ 1250	WŁADYSŁAWA_IV_11_13	DOM
1249	GEZ 1251	WŁADYSŁAWA_IV_12_14	DOM
1250	GEZ 1252	WŁADYSŁAWA_IV_15_17	DOM
1251	GEZ 1253	WŁADYSŁAWA_IV_16_18	DOM
1252	GEZ 1254	WŁADYSŁAWA_IV_19/LELEWELA_8	DOM
1253	GEZ 1255	WŁADYSŁAWA_IV_20/LELEWELA_10	DOM
1254	GEZ 1256	WOJCIECHA_ŚW_1/OKRZEI_3	DOM
1255	GEZ 1257	WOJCIECHA_ŚW_2_3	DOM
1256	GEZ 1258	WOJCIECHA_ŚW_4_5	DOM
1257	GEZ 1259	WOJCIECHA_ŚW_6_7	DOM
1258	GEZ 1260	WOJCIECHA_ŚW_8_9	DOM
1259	GEZ 1261	WOJCIECHA_ŚW_8A	HALA SPORTOWA
1260	GEZ 1262	WOJCIECHA_ŚW_10_11	DOM
1261	GEZ 1263	WOJCIECHA_ŚW_12_13	DOM
1262	GEZ 1264	WOLNOŚCI_2	KAMIENICA
1263	GEZ 1265	WOLNOŚCI_4	KAMIENICA
1264	GEZ 1266	WOLNOŚCI_11	KAMIENICA
1265	GEZ 1267	WOLNOŚCI_13	KAMIENICA
1266	GEZ 1268	WOLNOŚCI_15	KAMIENICA
1267	GEZ 1270	WOLNOŚCI_36_36A	DOM
1268	GEZ 1271	WOLNOŚCI_47	DOM
1269	GEZ 1272	WOLNOŚCI_98_100	DOM
1270	GEZ 1273	WOLNOŚCI_99_101	DOM
1271	GEZ 1274	WOLNOŚCI_102_104	DOM
1272	GEZ 1275	WOLNOŚCI_130_132	DOM
1273	GEZ 1276	WOLNOŚCI_134	DOM
1274	GEZ 1277	WOLNOŚCI_135	DOM
1275	GEZ 1278	WOLNOŚCI_136	DOM
1276	GEZ 1279	WOLNOŚCI_138	DOM
1277	GEZ 1280	WOLNOŚCI_140	DOM
1278	GEZ 1281	WOLNOŚCI_143_145_147	KAMIENICA
1279	GEZ 1282	WOLNOŚCI_149	KAMIENICA
1280	GEZ 1283	WOLNOŚCI_152	KAMIENICA
1281	GEZ 1284	WOLNOŚCI_160	KAMIENICA
1282	GEZ 1285	WOLNOŚCI_163_163A	KAMIENICA
1283	GEZ 1286	WOLNOŚCI_164_164A	KAMIENICA

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1284	GEZ 1287	WOLNOŚCI_165_165A	KAMIENICA
1285	GEZ 1288	WOLNOŚCI_168	DOM
1286	GEZ 1289	WOLNOŚCI_170	BUDYNEK MIESZKALNY
1287	GEZ 1290	WOLNOŚCI_173	KAMIENICA
1288	GEZ 1291	WOLNOŚCI_175	KAMIENICA
1289	GEZ 1292	WOLNOŚCI_177	KAMIENICA
1290	GEZ 1293	WOLNOŚCI_183	KAMIENICA
1291	GEZ 1294	WOLNOŚCI	KAPLICA CMENTARNA RODZ.DEICHSEL
1292	GEZ 1295	WOLNOŚCI_189	CMENTARZ
1293	GEZ 1296	WOLNOŚCI_192	DOM PARAFIALNY
1294	GEZ 1297	WOLNOŚCI_194	DOM
1295	GEZ 1298	WOLNOŚCI_196	DOM PARAFIALNY
1296	GEZ 1299	WOLNOŚCI_196_158	CMENTARZ
1297	GEZ 1300	WOLNOŚCI_198	ZAKŁAD WYCHOWAWCZY "CARITAS"
1298	GEZ 1301	WOLNOŚCI_198	KALWARIA
1299	GEZ 1302	WOLNOŚCI_201	KAMIENICA
1300	GEZ 1303	WOLNOŚCI_203	KAMIENICA
1301	GEZ 1304	WOLNOŚCI_207	KAMIENICA
1302	GEZ 1305	WOLNOŚCI_209	KAMIENICA
1303	GEZ 1306	WOLNOŚCI_215	SZKOŁA
1304	GEZ 1307	WOLNOŚCI_215A	DOM OB. PRZEDSZKOLE
1305	GEZ 1308	WOLNOŚCI_224	DOM
1306	GEZ 1309	WOLNOŚCI_228_228A	KAMIENICA
1307	GEZ 1310	WOLNOŚCI_230	KAMIENICA
1308	GEZ 1311	WOLNOŚCI_231_233_235	DOM
1309	GEZ 1312	WOLNOŚCI_232	KAMIENICA
1310	GEZ 1313	WOLNOŚCI_237	KAMIENICA
1311	GEZ 1314	WOLNOŚCI_239	KAMIENICA
1312	GEZ 1315	WOLNOŚCI_241	KAMIENICA
1313	GEZ 1316	WOLNOŚCI_243	KAMIENICA
1314	GEZ 1317	WOLNOŚCI_245	KAMIENICA
1315	GEZ 1318	WOLNOŚCI_246	KAMIENICA
1316	GEZ 1319	WOLNOŚCI_247	KAMIENICA
1317	GEZ 1320	WOLNOŚCI_248_248OF	KAMIENICA
1318	GEZ 1321	WOLNOŚCI_249	KAMIENICA
1319	GEZ 1322	WOLNOŚCI_250	KAMIENICA
1320	GEZ 1323	WOLNOŚCI_252	KAMIENICA
1321	GEZ 1324	WOLNOŚCI_252OF	OFICYNA KAMIENICY
1322	GEZ 1325	WOLNOŚCI_254	KAMIENICA
1323	GEZ 1326	WOLNOŚCI_254OF	OFICYNA KAMIENICY
1324	GEZ 1327	WOLNOŚCI_256	KAMIENICA
1325	GEZ 1328	WOLNOŚCI_256OF	OFICYNA KAMIENICY

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1326	GEZ 1329	WOLNOŚCI_258	KAMIENICA
1327	GEZ 1330	WOLNOŚCI_258OF	OFICYNA KAMIENICY
1328	GEZ 1331	WOLNOŚCI_260	KAMIENICA
1329	GEZ 1332	WOLNOŚCI_262	BIUROWIEC MOSTOSTALU
1330	GEZ 1333	WOLNOŚCI_263	KAMIENICA
1331	GEZ 1334	WOLNOŚCI_264	KAMIENICA
1332	GEZ 1335	WOLNOŚCI_266/MIARKI_25	KAMIENICA
1333	GEZ 1336	WOLNOŚCI_268	KAMIENICA
1334	GEZ 1337	WOLNOŚCI_269	KAMIENICA
1335	GEZ 1338	WOLNOŚCI_270	KAMIENICA
1336	GEZ 1339	WOLNOŚCI_271	KAMIENICA
1337	GEZ 1340	WOLNOŚCI_272	KAMIENICA
1338	GEZ 1341	WOLNOŚCI_274	KAMIENICA
1339	GEZ 1342	WOLNOŚCI_276	KAMIENICA
1340	GEZ 1343	WOLNOŚCI_278	KAMIENICA
1341	GEZ 1344	WOLNOŚCI_280	KAMIENICA
1342	GEZ 1345	WOLNOŚCI_281	KAMIENICA
1343	GEZ 1346	WOLNOŚCI_283	KAMIENICA
1344	GEZ 1347	WOLNOŚCI_286	HOTEL, ob. budynek administracyjny
1345	GEZ 1348	WOLNOŚCI_288	KAMIENICA
1346	GEZ 1349	WOLNOŚCI_289	BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY
1347	GEZ 1350	WOLNOŚCI_292_292A	KAMIENICA
1348	GEZ 1351	WOLNOŚCI_293	KAMIENICA
1349	GEZ 1352	WOLNOŚCI_294	KAMIENICA
1350	GEZ 1353	WOLNOŚCI_294A	KAMIENICA
1351	GEZ 1354	WOLNOŚCI_295	KAMIENICA
1352	GEZ 1355	WOLNOŚCI_296	KAMIENICA
1353	GEZ 1356	WOLNOŚCI_301	KAMIENICA
1354	GEZ 1357	WOLNOŚCI_302	KAMIENICA
1355	GEZ 1358	WOLNOŚCI_303	KAMIENICA
1356	GEZ 1359	WOLNOŚCI_304	KAMIENICA
1357	GEZ 1360	WOLNOŚCI_306	KAMIENICA
1358	GEZ 1361	WOLNOŚCI_307	KAMIENICA
1359	GEZ 1362	WOLNOŚCI_308	KAMIENICA
1360	GEZ 1363	WOLNOŚCI_309	KAMIENICA
1361	GEZ 1364	WOLNOŚCI_311	KAMIENICA
1362	GEZ 1365	WOLNOŚCI_313_313A_313B	BUDYNEK WIELORODZINNY
1363	GEZ 1366	WOLNOŚCI_315	KAMIENICA
1364	GEZ 1367	WOLNOŚCI_319	DOM
1365	GEZ 1368	WOLNOŚCI_321	KAMIENICA
1366	GEZ 1369	WOLNOŚCI_323	SZKOŁA
1367	GEZ 1370	WOLNOŚCI_327	ZABUDOWA BROWARU
1368	GEZ 1371	WOLNOŚCI_328	KAMIENICA
1369	GEZ 1372	WOLNOŚCI_335	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1370	GEZ 1373	WOLNOŚCI_336	KAMIENICA
1371	GEZ 1374	WOLNOŚCI_337_337A	BUDYNEK BIUROWY
1372	GEZ 1375	WOLNOŚCI_338	DOM
1373	GEZ 1376	WOLNOŚCI_360	KAMIENICA
1374	GEZ 1377	WOLNOŚCI_362	BUDYNEK BIUROWY
1375	GEZ 1378	WOLNOŚCI_363	BUDYNEK MIESZKALNY
1376	GEZ 1379	WOLNOŚCI_364	DOM
1377	GEZ 1380	WOLNOŚCI_367	BUDYNEK MIESZKALNY
1378	GEZ 1381	WOLNOŚCI_370	WILLA
1379	GEZ 1382	WOLNOŚCI_372	WILLA
1380	GEZ 1383	WOLNOŚCI_374	WILLA
1381	GEZ 1384	WOLNOŚCI_377	DOM
1382	GEZ 1385	WOLNOŚCI_391	WILLA
1383	GEZ 1386	WOLNOŚCI_438	RATUSZ, ob. budynek policji
1384	GEZ 1387	WOLNOŚCI	KOŚCIÓŁ
1385	GEZ 1388	WOLNOŚCI_446	CMENTARZ
1386	GEZ 1389	WOLNOŚCI_446	KAPLICA
1387	GEZ 1390	WOLNOŚCI_446	KRZYŻ w zespole kościoła par. p.w. św. Franciszka z Asyżu
1388	GEZ 1391	WOLNOŚCI_446	PLEBANIA
1389	GEZ 1392	WOLNOŚCI_448	SZPITAL
1390	GEZ 1393	WOLNOŚCI_450	BUDYNEK MIESZKALNY
1391	GEZ 1394	WOLNOŚCI_450	FIGURA PRZYDROŻNA
1392	GEZ 1396	WOLNOŚCI_582	DOM
1393	GEZ 1397	WOLNOŚCI_584	DOM
1394	GEZ 1398	WOLNOŚCI_586	URZĄD CELNY ob. Dom Dziennego Pobytu "Rodzina" Caritas Diecezji Gliwickiej
1395	GEZ 1399	WOLNOŚCI	CIĘŻKI SCHRON BOJOWY
1396	GEZ 1400	WOLNOŚCI/BIELSZOWICKA	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1397	GEZ 1401	WOLNOŚCI_PLAC_6	KINO OB. OBIEKT USŁUGOWY
1398	GEZ 1402	WOLNOŚCI_PLAC_8	BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY
1399	GEZ 1403	WOLSKIEGO_6	KAMIENICA
1400	GEZ 1404	WOLSKIEGO_10	SZKOŁA
1401	GEZ 1405	WOLSKIEGO_12	KAMIENICA
1402	GEZ 1406	WOLSKIEGO_16	KAMIENICA
1403	GEZ 1407	WYCISKA_1	SZKOŁA GOSPODARSTWA DOMOWEGO OB. HOTEL I RESTAURACJA
1404	GEZ 1408	WYSPIAŃSKIEGO_1	DOM
1405	GEZ 1409	WYSPIAŃSKIEGO_2	DOM
1406	GEZ 1410	WYSPIAŃSKIEGO_3	DOM
1407	GEZ 1411	WYSPIAŃSKIEGO_4	DOM
1408	GEZ 1412	WYSPIAŃSKIEGO_5	DOM

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1409	GEZ 1413	WYSPIAŃSKIEGO_6	DOM
1410	GEZ 1414	WYSPIAŃSKIEGO_7	DOM
1411	GEZ 1415	WYSPIAŃSKIEGO_8	DOM
1412	GEZ 1416	WYSPIAŃSKIEGO_9	DOM
1413	GEZ 1417	WYSZYŃSKIEGO_1	DOM
1414	GEZ 1418	WYSZYŃSKIEGO_3_5	DOM
1415	GEZ 1419	WYSZYŃSKIEGO_3A_3B	DOM
1416	GEZ 1420	WYSZYŃSKIEGO_7	DOM
1417	GEZ 1421	WYSZYŃSKIEGO_14	PLEBANIA
1418	GEZ 1422	WYSZYŃSKIEGO_19A	DOM
1419	GEZ 1423	WYSZYŃSKIEGO_22	KAMIENICA
1420	GEZ 1424	WYSZYŃSKIEGO_22	KRZYŻ PRZYDROŻNY
1421	GEZ 1425	WYSZYŃSKIEGO_26	KAMIENICA
1422	GEZ 1426	WYSZYŃSKIEGO_28	DOM
1423	GEZ 1427	WYSZYŃSKIEGO	CMENTARZ
1424	GEZ 1428	WYSZYŃSKIEGO	KRZYŻ w zespole cmentarza kościoła par. p.w. NSPJ
1425	GEZ 1429	WYZWOLENIA_2	KAMIENICA
1426	GEZ 1430	WYZWOLENIA_4	KAMIENICA
1427	GEZ 1431	WYZWOLENIA_5	KAMIENICA
1428	GEZ 1432	WYZWOLENIA_7	KAMIENICA
1429	GEZ 1433	WYZWOLENIA_9	KAMIENICA
1430	GEZ 1434	ZABRZE_PORĘBA	CIĘŻKI SCHRON BOJOWY ob. nie użytkowany
1431	GEZ 1435	ZAMKOWA_1	BUDYNEK USŁUGOWY
1432	GEZ 1436	ZAMKOWA_3	BUDYNEK MIESZKALNY
1433	GEZ 1437	ZAMKOWA_5	BUDYNEK MIESZKALNY
1434	GEZ 1438	ZAMKOWA_8	WILLA
1435	GEZ 1439	ZAMOYSKIEGO_2	WIEŻA CIŚNIEŃ
1436	GEZ 1440	ZAMOYSKIEGO_5	KAMIENICA
1437	GEZ 1441	ZAMOYSKIEGO_9	KAMIENICA
1438	GEZ 1442	ZAPOLSKIEJ	KRZYŻ
1439	GEZ 1443	ZGODY_1	KAMIENICA
1440	GEZ 1444	ZGRZEBNIOKA_6	DOM
1441	GEZ 1445	ZGRZEBNIOKA_7_9	DOM
1442	GEZ 1446	ZWROTNICZA_1	DOM
1443	GEZ 1447	ZWROTNICZA_2	NIECZYNNY DWORZEC I BUDYNEK MIESZKALNY
1444	GEZ 1448	ZWROTNICZA_3_5_7_9	DOM
1445	GEZ 1449	ZWYCIĘSTWA_1	DOM
1446	GEZ 1450	ZWYCIĘSTWA_3	DOM
1447	GEZ 1451	ZWYCIĘSTWA_5	DOM
1448	GEZ 1452	ŻMUDY_2_2A_2B_2C	SZKOŁA EWANGELICKA Z KAPLICĄ OB. DOM Z KAPLICĄ

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1449	GEZ 1453	ŻNIWIARZY_2	DWÓR
1450	GEZ 1454	ŻÓŁKIEWSKIEGO_1	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1451	GEZ 1455	ŻÓŁKIEWSKIEGO_2	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1452	GEZ 1456	ŻÓŁKIEWSKIEGO_3	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1453	GEZ 1457	ŻÓŁKIEWSKIEGO_4	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1454	GEZ 1458	ŻÓŁKIEWSKIEGO_5	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1455	GEZ 1459	ŻÓŁKIEWSKIEGO_6	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1456	GEZ 1460	ŻÓŁKIEWSKIEGO_7	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1457	GEZ 1461	ŻÓŁKIEWSKIEGO_8	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1458	GEZ 1462	ŻÓŁKIEWSKIEGO_9	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1459	GEZ 1463	ŻÓŁKIEWSKIEGO_9_PAWILON	PAWILON USŁUGOWY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1460	GEZ 1464	ŻÓŁKIEWSKIEGO_10	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1461	GEZ 1465	ŻÓŁKIEWSKIEGO_12	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1462	GEZ 1466	ŻÓŁKIEWSKIEGO_12_PAWILON	PAWILON USŁUGOWY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1463	GEZ 1467	ŻÓŁKIEWSKIEGO_13	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1464	GEZ 1468	ŻÓŁKIEWSKIEGO_13_PAWILON	PAWILON USŁUGOWY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1465	GEZ 1469	ŻÓŁKIEWSKIEGO_15	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1466	GEZ 1470	ŻÓŁKIEWSKIEGO_16	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1467	GEZ 1471	ŻÓŁKIEWSKIEGO_16_PAWILON	PAWILON USŁUGOWY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1468	GEZ 1472	ŻÓŁKIEWSKIEGO_17	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1469	GEZ 1473	ŻÓŁKIEWSKIEGO_18	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1470	GEZ 1474	ŻÓŁKIEWSKIEGO_19	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1471	GEZ 1475	ŻÓŁKIEWSKIEGO_20	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1472	GEZ 1476	ŻÓŁKIEWSKIEGO_21	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1473	GEZ 1477	ŻÓŁKIEWSKIEGO_22	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1474	GEZ 1478	ŻÓŁKIEWSKIEGO_24	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1475	GEZ 1479	ŻÓŁKIEWSKIEGO_26	BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE OSIEDLA "DEWOG"
1476	GEZ 1480	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK DYREKCJI w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1477	GEZ 1481	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK CECHOWNI w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1478	GEZ 1482	MAKOSZOWSKA	ZESPÓŁ ZABUDOWY ŁAŹNI (ŁAŹNIA I i III) w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1479	GEZ 1483	MAKOSZOWSKA_19	BUDYNEK ŁAŹNI URZĘDNICZEJ PRZY BUDYNKU DYREKCJI w zespole KWK „SOŚNICA – MAKOSZOWY” RUCH MAKOSZOWY
1480	GEZ 1484	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "IA" w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1481	GEZ 1485	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "IB" w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1482	GEZ 1486	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "IIA" w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1483	GEZ 1487	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "IIB" w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1484	GEZ 1488	MAKOSZOWSKA	BUDYNEK NADSZYBIA DAWNYCH SZYBÓW "I" I "II" Z WIEŻĄ WYCIĄGOWĄ SZYBU "IA" w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1485	GEZ 1489	MAKOSZOWSKA	ZABUDOWA DAWNYCH STAJNI, MAGAZYNU I KUŹNI w zespole KWK "SOŚNICA - MAKOSZOWY" RUCH "MAKOSZOWY"
1486	GEZ 1490	BYTOMSKA_106	BUDYNEK BIUR w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1487	GEZ 1491	BYTOMSKA_108	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "STANISŁAW" w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI" SZYB "STANISŁAW"
1488	GEZ 1492	BYTOMSKA	BUDYNEK KOTŁOWNI w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1489	GEZ 1493	BYTOMSKA_112A	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1490	GEZ 1494	BYTOMSKA	HALA HUTY w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1491	GEZ 1495	BYTOMSKA_112C	BUDYNEK BIUR KOKSOWNI w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1492	GEZ 1496	BYTOMSKA_108A	BUDYNEK KOTŁOWNI w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI". SZYB "STANISŁAW"
1493	GEZ 1497	SZYBOWA	BUDYNEK CECHOWNI Z ŁAŹNIĄ I SZATNIĄ w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1494	GEZ 1498	SZYBOWA	BUDYNEK SIŁOWNI ENERGETYCZNEJ w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1495	GEZ 1499	SZYBOWA	BUDYNEK KOTŁOWNI w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1496	GEZ 1500	SZYBOWA_14C	BUDYNEK ŁAŹNI I SZATNI w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1497	GEZ 1501	SZYBOWA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "STASZIC" Z MASZYNĄ WYCIĄGOWĄ Z NAPĘDEM ELEKTRYCZNYM w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1498	GEZ 1503	SZYBOWA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "MIECZYSŁAW" w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1499	GEZ 1505	SZYBOWA	BUDYNEK MASZYNOWNI SZYBU "KOŚCIUSZKO" w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1500	GEZ 1506	SZYBOWA	BUDYNEK WARSZTATU MECHANICZNEGO, KUŹNI I WARSZTATU ELEKTRYCZNEGO w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1501	GEZ 1507	SZYBOWA	BUDYNEK STACJI RATOWNICTWA w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1502	GEZ 1508	KOPALNIANA	BUDYNEK PORTIERNI Z WAGĄ w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1503	GEZ 1509	KOPALNIANA	ZESPÓŁ BUDYNKÓW WARSZTATOWO-MAGAZYNOWYCH w zespole dawnej KWK "PSTROWSKI"
1504	GEZ 1510	WOLNOŚCI_412	BUDYNEK KOTŁOWNI w zespole dawnej KWK "KRÓLOWA LUIZA"
1505	GEZ 1511	WOLNOŚCI	ZESPÓŁ BUDYNKÓW PAROWOZOWNI, KUŹNI I WARSZTATÓW w zespole dawnej KWK "KRÓLOWA LUIZA"
1506	GEZ 1512	WOLNOŚCI_406	POZOSTAŁOŚCI SORTOWNI ob. hala sportowa w zespole dawnej KWK "KRÓLOWA LUIZA"
1507	GEZ 1513	WOLNOŚCI_395A_397	BUDYNEK CECHOWNI w zespole dawnej KWK "KRÓLOWA LUIZA" ob. KLUB CK "WIATRAK"
1508	GEZ 1514	OSIEDLE_BORSIG_W_ZABRZU	ZESPÓŁ ZABUDOWY OSIEDLA BORSIG W ZABRZU
1509	GEZ 1515	PADEREWSKIEGO_34	ZAJAZD OBECNIE BUDYNEK HANDLOWO - USŁUGOWY
1510	GEZ 1516	DRZYMAŁY	MOST ZSYPOWY (SAMOWYŁADOWCZY) „WOJCIECH” zlokalizowany na linii kolejowej nr 301
1511	GEZ 1517	SZYBOWA	WIEŻA WYCIĄGOWA SZYBU „GIGANT” w zespole byłej kopalni „ROKITNICA”
1512	GEZ 1518	SZYBOWA	NADSZYBIE I PRZEDSZYBIE SZYBU „GIGANT” w zespole byłej kopalni „ROKITNICA”
1513	GEZ 1519	WOLNOŚCI_416	DAWNA ELEKTROWNIA NA WĘGIEL KAMIENNY
1514	GEZ 1520	WOLNOŚCI_416	HALA KOTŁOWNI II OB. NIEUŻYTKOWANA W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE

Lp.	Nr karty GEZ	Adres	Rodzaj obiektu
1515	GEZ 1521	WOLNOŚCI_416	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY - BIBLIOTEKA OB. NIEUŻYTKOWANY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1516	GEZ 1522	WOLNOŚCI_416	BUDYNEK BIUROWY - DYREKCJA I PRACOWNIE OB. NIEUŻYTKOWANY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1517	GEZ 1523	WOLNOŚCI_416	WARSZTATY MECHANICZNE, SZATNIE I ŁAŹNIE OB. NIEUŻYTKOWANE W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1518	GEZ 1524	WOLNOŚCI_416	BUDYNEK MAGAZYNU OGÓLNEGO ZASTOSOWANIA, TOKARNIA, BIURA OB. NIEUŻYTKOWANY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1519	GEZ 1525	WOLNOŚCI_416	MAGAZYN WYROBÓW GOTOWYCH, MAGAZYN GŁOWNY, ŁAŹNIE I SZATNIE, OB. NIEUŻYTKOWANY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1520	GEZ 1526	WOLNOŚCI_416	HALA MASZYNOWNI OB. NIEUŻYTKOWANA W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1521	GEZ 1527	WOLNOŚCI_416	HALA ROZDZIELNI 6 KV OB. NIEUŻYTKOWANA W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1522	GEZ 1528	WOLNOŚCI_416	BUDYNEK SZCZEPIALNI OB. NIEUŻYTKOWANY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1523	GEZ 1529	WOLNOŚCI_416	BUDYNEK BIUROWY, ARCHIWUM W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE
1524	GEZ 1530	WOLNOŚCI_416	PAWILON WYDZIAŁU REMONTOWEGO OB. BUDYNEK ADMINISTRACYJNY W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE OB. ZAKŁADU FORTUM SILESIA S.A.
1525	GEZ 1531	WOLNOŚCI_416	POMIESZCZENIE POMPOWNI WODY CHŁODZONEJ TRANSFORMATORA OB. NIEUŻYTKOWANE W ZESPOLE DAWNEJ ELEKTROWNI ZABRZE

Projektowane strefy planistyczne chronią zagospodarowanie najważniejszych obiektów ochrony konserwatorskiej, tj. pomniki historii. W dalszej kolejności dla poszczególnych obiektów zabytkowych

wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego należy dążyć do zachowania dotychczasowego przeznaczenia i ustanowienia takich wskaźników urbanistycznych, aby kubatura danego obiektu pozostała bez zmian, a otoczenie nie zdominowało przestrzeni w granicy ekspozycji obiektów, czy danej przestrzeni, np. parkowej czy cmentarnej. Należy nadto ograniczyć możliwość zagospodarowania obszarów występowania stanowisk archeologicznych, jeżeli nie wynika to z już istniejącego zagospodarowania. W przypadku pozostałych form zabytkowych należy dążyć do podobnych rozważań jak w przypadku obiektów rejestrowych.

4.2.4. Obszary chronione kulturowo na podstawie obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Miasta

Obszary i obiekty chronione kulturowo zostały ustanowione również w obowiązujących Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego. Obiekty objęte ochroną na mocy obowiązujących planów miejscowych przedstawiono poniżej:

Tabela nr 14. Obszary i obiekty chronione prawem na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nazwa planu	Obiekty objęte ochroną konserwatorską	Uchwała
1	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Dzielnicy Maciejów w Zabrzu**	a) Krzyż przydrożny przy ul. Ks. Józefa Madei, w rejonie budynku nr 34a; b) Krzyż przydrożny przy ul. prof. Walerego Fontanusa, przy budynku nr 13; c) Kapliczka przydrożna przy ul. prof. Walerego Fontanusa, przy budynku nr 6; d) Krzyż przydrożny przy ul. Johanna Pestalozziego, między budynkami nr 3 i 5; e) obiekty sakralne: • **kościół św. Macieja Apostoła**. wraz z jego bezpośrednim otoczeniem w granicach ogrodzenia; b) zespoły obiektów techniki: • górnictwa węglowego, **obiekty przy ul. Srebrnej:** szyb "Maciej", nadszybie, wieża nadszybia, łaźnia górnicza, sortownia, maszynownia i warsztat mechaniczny; c) inżynierii sanitarnej: • obiekty oczyszczalni ścieków "Maciejów": złoża biologiczne zraszane, budynek przepompowni, osadnik wtórny i budynek gospodarczy – bunkier; • dróg wodnych, niezabudowany teren określający historyczny przebieg Kanału Kłodnickiego; d) założenia urbanistyczno - architektoniczne: • **ul. Uchodźców nr: 1, 1a, 2, 2a, 3, 3a, 4, 4a, 5.5a, 6, 6a, 7, 7a, 8, 8a, 9, 9a, 10, 10a, 11, 11a,12, 12a, 13, 13a, 14,14a, 15, 15a, 16, 16a, 17, 17a, 18, 18a, 19, 19a, 20, 20a, 21, 21a, 23, 24, 25, 26, 27, 28;** e) budynki użyteczności publicznej: • **ul. Fontanusa nr : 3;** • **ul. Kondratowicza nr 1c;** • **ul. Pestalozziego nr: 16;** f) budynki mieszkalne: • **ul. Fontanusa nr :12 a , 28;** • **ul. Gałczyńskiego 7, 9, 9a i Cypriana Kamila Norwida 12;** • **ul. Kondratowicza nr 1, 1a, 1b, 1c, 2, 8;** • **ul. Knurowskiej nr: l, 4, 7, 9, 10, 11, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53 ,55;** • **ul. Kruczka nr: 3;** • **ul. Pestalozziego nr 16,18;** • **ul. Rybnickiej nr 1,2,314;** • **ul. Rzecznej nr 2;** • **ul. Staropolskiej nr:4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22 ,24;** • **ul. Ściegiennego nr: l ;**	**Uchwała Nr XLI/467/97 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 października 1997 roku** **oraz Uchwała Nr XXXVIII/625/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.10.2021 r. i rozstrzygnięcie nadzorcze nr FIII.4131.1.55.2021 r., ogłoszone w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.11.2021 r., poz. 7418**

		• **ul. Wolności nr:2,4,6a, 8a, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 18a, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 47,53;** g) ochronę wartości wynikających z jednorodnych cech architektonicznych zabudowy: • bliźniaczej **ul. Myśliwskiej**; • wolnostojącej **ul. Prężyny i Maszyńskiego;**	
2	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Parku im. K. Gen. Świerczewskiego w Zabrzu,** (obecnie Rotmistrza Pileckiego)	Zgodnie z zaleceniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z uwagi na charakter miejskiego parku leśnego, a obecnie spacerowo – wypoczynkowego zachowanie dawnego układu kompozycyjnego zieleni, jak również istniejącego stawu wraz z roślinnością. Przedwojenna zabudowa mieszkaniowa wraz z budynkami gospodarczymi (tj. budynki przy ul. 3 Maja 130, 132, 134).	**Uchwała Nr IV/40/98Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 grudnia 1998 roku.**
3	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu – Zaborzu**	a) zespół osiedla robotniczego: • **ul. Makoszowską** • **ul. 3-go Maja;** • **ul. Podleśna;** f) zespół zabudowy mieszkaniowej: • **ul. św. Jacka;** • **ul. Emilii Plater;** • **ul. Przy Prochowni;** • **ul. Węgielnej;** • **ul. Wesołej;** • **ul. P. Brola;** • **ul. Sierakowskiego;** • **ul. Zjednoczenia;** • **ul. Piotra Skargi;** • **ul. Lompy;** • **ul. Napieralskiego;** • **ul. Przykrej;** • **ul. Słowiczej;** • **ul. Limanowskiego;** g) zabudowania i zespół wyrobisk podziemnych dawnej kopalni „Guido"; d) zespół dawnej stacji kolei wąskotorowej; e) ciężki schron bojowy w Zabrzu Porębie; f) strefy ochrony konserwatorskiej: • strefę „A" ochrony konserwatorskiej dla terenów określonych w pkt. a i b; g) strefy ochrony ekspozycji: • strefę „E" ochrony ekspozycji obejmującą teren określony w planie 23 ZP. h) możliwość wystąpienia stanowisk archeologicznych z epoki kamienia i późnego średniowiecza – prace ziemne na terenie 1KGP 2/3 do 6KGP 2/3 – pod nadzorem archeologicznym	**Uchwała Nr XIV/119/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 7 lipca 2003 roku**
4	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu**	a) strefy ochrony konserwatorskiej: • strefa **„A"** pełnej ochrony konserwatorskiej o symbolu **SH-1**, obejmującą swym zasięgiem historyczny zespół zabudowań szybu „Maciej", który znajduje się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach *(obecnie pod nr rej ewidencji A/164/05).* b) strefy **„K"** ochrony krajobrazu i wartości kulturowych: • strefa **SK-1** odnosi się do terenu „Kąpieliska Leśnego" Zabrze – Maciejów; • strefa **SK-2** obejmującej swym zasięgiem miejsca występowania naturalnych oczek wodnych i przebieg cieku wodnego Maciejówka / *w jednostce na planie o symbolu 5.1TW/*	**Uchwała Nr XVIII/155/03 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 10 listopada 2003 roku** **Uchwała Nr XXII/199/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 9 lutego 2004 roku – PODTRZYMANIE ZAPISÓW**
5	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Centrum Zabrza – obszar „A"**	a) budynki wpisane do rejestru zabytków: **Hotel Admiral Palast /obecnie Monopol/, ul. Wolności 305,** nr rej. A/1652/97, • **Budynek Straży Pożarnej**, **ul. Stalmacha 22**, nr rejestru A/52/01, • **Budynek Dyrekcji Huty Zabrze**, **ul. Bytomska 1**, nr rejestru *(dawny A/56/01)* obecny A/214/07	**Uchwała Nr XXVIII/289/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 5 lipca 2004 roku.**

		b) budynki postulowane do wpisu do rejestru zabytków podlegające ochronie na mocy planu */zapisane w planie jako obiekty o wysokich wartościach kulturowych/* : • **ul. Stalmacha nr: 16, 18, 18a, 20;** • **ul. Brysza nr: 4, 6, 8;** • **ul. Dworcowa nr: 8, 9;** • **pl. Dworcowy nr: 1, 5, 10;** • **ul. św. Floriana nr: 26;** • **ul. Karłowicza nr: 7, 9, 11, 13;** • **ul. Klimasa nr: 1, 2, 3** */kościół Pokoju z plebanią/;* • **pl. Krakowski nr: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10** */zakład kąpielowy/;* • **ul. Lutra nr: 1, 3;** • **ul. 3 Maja nr: 6;** • **ul. Padlewskiego nr:1, 4;** • **ul. Wandy nr: 1a, 2, 5, 8;** • **pl. Warszawski nr: 6** */SP nr 36 z salą gimnastyczną i budynkami towarzyszącymi/,* **9** */bank/*,**10** */bank/;* • **ul. Wolności nr: 292, 293, 295, 296, 303, 311, 313, 313a, 313b, 315, 321, 323** */liceum ogólnokształcące/*; • **ul. Targowa: 1**; c) budynki podlegające ochronie na mocy planu */zapisane w planie jako obiekty o lokalnych wartościach kulturowych/*: • **ul. Boboli nr: 2, 4;** • **ul. Dworcowa nr: 3, 5,7;** • **pl. Dworcowy nr: 3, 6, 8;** • **ul. Dybowskiego nr: 1;** • **ul. św. Floriana nr: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30;** • **ul. Karłowicza nr: 10, 15;** • **pl. Krakowski nr: 7, 8;** • **ul. Lutra nr: 1;** • **ul. 3 Maja nr: 2, 8, 10, 12, 14, 16;** • **ul. Padlewskiego nr: 2;** • **ul. Piastowska nr: 11;** • **ul. Stalmacha nr: 14;** • **ul. Targowa nr: 2a;** • **ul. Wandy nr: 1, 7, 10;** • **pl. Warszawski nr: 1, 4, 5, 7, 8;** • **ul. Wolności nr: 286, 288, 289, 290, 294a, 302, 304, 306, 307, 308, 309, 319, 318;** d) obiekty zabytkowe podlegające ochronie na mocy planu */zapisane w planie jako obiekty powstałe przed 1945 rokiem/*: • **ul. Bankowa nr: 1, 3;** • **ul. Boboli nr: 1;** • **ul. Brysza nr: 3, 5;** • **ul. Dworcowa nr: 4, 6;** • **ul. Floriana nr: 28, 26** /oficyna/; • **ul. Klimasa nr: 4, 5, 6;** • **pl. Krakowski nr: 1;** • **ul. Lutra nr: 6, 8;** • **ul. 3 Maja nr: 14a;** • **ul. Wandy nr: 3;** • **ul. Wolności nr: 291, 294, 297, 298, 299, 301, 310;** • **ul. Wyzwolenia nr: 2, 4;** • **pl. Wolności nr**: **6 ,8;** e) strefy**„K”** ochrony krajobrazu i wartości kulturowych: • strefa **SH-3.3** - odnosi się do obszaru ograniczonego ulicami Boboli, Piastowską i Powstańców Śląskich, • strefa **SH-3.1** - odnosi się do podziemnego przebiegu sztolni „Kluczowej” • strefa **SH-3.2** - odnosi się do pięciu szybów wentylacyjnych	
6	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze**	a) obiekty zabytkowe podlegające ochronie na mocy planu: • pomnik Poległych Górników przy ul. Wesołej, • ul. Kopalniana 1 i 3-budynki mieszkalne • ul. Kopalniana 7-budynek przedszkola, 7a • ul. Kopalniana 9, 9a-budynki przemysłowe (zabudowa KWK „Pstrowski”) • ul. Kopalniana 7d i 9d oraz budynki bez numeru, wyróżnione graficznie na rysunku planu-budynki przemysłowe (zabudowa KWK „Pstrowski”)	**Uchwała Nr XLIII/562/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 września 2009 r.** **oraz Uchwała Nr XII/5125/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów**

		• ul. Poległych Górników 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,9, 11, 13- budynki mieszkalne, • ul. Pod Borem 1-budynek mieszkalny • ul. Drzymały budynek bez numeru, wyróżniony graficznie na rysunku planu-budynek przemysłowy, • ul. Szybowa 9, 9a, 11, 11a, 13, 13a, 17-budynki mieszkalne • ul. Szybowa 7-budynek mieszkalny • ul. Szybowa, ul. Drzymały (u zbiegu ulic) -krzyż przydrożny • ul. Szybowa budynki bez numeru, wyróżnione graficznie na rysunku planu-zabudowa KWK „Pstrowski”, • ul. Gwarecka 15-budynek szkoły, b) strefę ochrony stanowisk archeologicznych **SOA:** • **SOA-21** (96-45) • **SOA-22** (96-45) • **SOA-23** (96-45) • **SOA-24** (96-45) **/opis w części: Tabela nr 12/**	**położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR**
7	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice**	istniejący krzyż przydrożny położony u zbiegu ulic; Witosa i Składowa	**Uchwała Nr XLIII/563/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 września 2009 r.**
8	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu – Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem. 17 M**	istniejące budynki mieszkalne wraz z zabudowaniami gospodarczymi położone przy ul. 3 Maja 120, 122 i 124	**Uchwała Nr LVIII/759/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 r.**
9	**Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu**	obiekty: ul. Nowodworska 3 i 4 budynki mieszkalne obszary: ul. Nowodworska-aleja	**Uchwała Nr LVIII/760/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 r.**
10	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami : Ofiar Katynia i Witosa**	a) stanowiska archeologiczne: • stanowisko oznaczone symb. SOA-15 (96-45)-ślad osadnictwa-epoka kamienia,pradzieje, • stanowisko oznaczone symb. SOA-18 (96-45-ślad osadnictwa-średniowiecze; b) obiekty podlegające ochronie na mocy planu: • ul. Ofiar Katynia 40, 42, 44, 46, 58, 64, 66, 70-budynki mieszkalne	**Uchwała Nr LX/785/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 08 listopada 2010 r.**
11	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice**	a) strefy ochrony stanowisk archeologicznych (SOA) b) obiekty: • ul. Badestinusa 60-świetlica dzielnicowa • ul. Badestinusa 30-szkoła • ul. Spółdzielcza-Witosa-kapliczka Jana Nepomucena • ul. Badestinusa pomiędzy nr 60 a 60a-krzyż przydrożny • ul. Badestinusa 35- krzyż przydrożny • ul. gen. J. Hallera 12, 14, 16, 18-budynki mieszkalne	**Uchwała Nr XV/160/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 października 2011 r.**

12	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami : Ofiar Katynia i Składową**	obiekty podlegające ochronie na mocy planu: a) strefy ochrony stanowisk archeologicznych (SOA) b) jednostka 52.ZC-obiekty cmentarza przy ul. Brygadzistów: • ogrodzenie z bramą wejściową od strony ul. Brygadzistów • stacje Drogi Krzyżowej • krzyż przydrożny u zbiegu ul. Witosa i Traktorzystów	**Uchwała Nr XVI/194/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 r.**
13	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i Potoku Czarniawka**	istniejący zasypany schron bojowy z 1939 r.	**Uchwała Nr XXVIII/404/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2012 r.**
14	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów osiedla Rokitnica - Leśna Polana w Zabrzu - Etap I**	A)obiekty wpisane do rejestru zabytków • gródek stożkowy w Rokitnicy zlokalizowany około 50 m na wschód od skrzyżowania ulic: Ofiar Katynia z Krakowską b) stanowisko archeologiczne SOA-14 (96-45-grodzisko-średniowiecze c) obiekty podlegające ochronie na mocy planu: • ul. Żniwiarzy 2-budynek Folwarku	**Uchwała Nr XXXIX/571/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 10 czerwca 2013 r.**
15	**Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki**	A)obiekty podlegające ochronie na mocy planu: • ul. 3 Maja 87a i 87b	**Uchwała Nr XLI/608/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 lipca 2013 r.**
16	**Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. prof. Zbigniewa Religi – 1 etap**	a) obiekty wpisane do rejestru zabytków 1) kapliczka z figurą św. Floriana b) obiekty podlegające ochronie na mocy planu: 2) Plac Teatralny 10 3) młot parowy zlokalizowany w na terenie **1.UC,U**	**Uchwała Nr XXXVII/410/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 lutego 2017 r.** **(**realizacja 1-ego etapu uchwały Nr VIII/72/15 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 marca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. prof. Zbigniewa Religi.**)**
17	**Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig – etap I**	układ urbanistyczny osiedla podlegający ochronie na mocy planu: 1) budynki przy ul. Częstochowskiej 1, 2-2a, 3, 4, 5, 2) budynki przy ul. Bartosza Głowackiego 1, 3-5, 4-6, 7-9, 8-10, 11-13, 12-14, 15-17, 16-18, 19 (ul. J. Lelewela 12), 20 (ul. J. Lelewela 14), 3) budynki przy ul. Pawła Kempki 1 (ul. Stefana Okrzei 5), 2, 3-5, 4-6, 7-9, 8-10, 11-13, 12-14, 15-17, 16-18, 20 (ul. J. Lelewela 2), 27-29, 4) budynek przy ul. Joachima Lelewela 1 (dawne przedszkole katolickie obecnie budynek mieszkalny); 5) budynki przy ul. Mieczysława I nr 1-3, 5-7, 9-11, 13-15, 6) budynki przy ul. Stefana Okrzei 1 i 1a (dawna gospoda), 1b (dawny budynek lodowni, pralni, składu węgla, piekarni, pomieszczenie składowe i sklep, obecnie budynek mieszkalny), 2, 3 (ul. św. Wojciecha 1), 4-6, 7 (ul. M. Rodziewiczówny 1,2), 9 (ul. Władysława IV nr 1), 11 (ul. Władysława IV nr 2), 7) budynek przy ul. Bernarda Purkopa 4 (dawny budynek przedszkola, obecnie budynek mieszkalny), 8) budynki przy ul. Marii Rodziewiczówny 1, 3-5, 4-6, 7-9, 8-10, 11-13, 12-14, 15-17, 16-18; 19 (Joachima Lelewela 4), 20 (Joachima Lelewela 6), 9) budynki przy ul. Władysława IV nr 3-5, 4-6, 7-9, 8-10, 11-13, 12-14, 15-17, 16-18, 19 (Joachima Lelewela 8), 20 (Joachima Lelewela 10), 10) budynki przy ul. Św. Wojciecha 1, 2-3, 4-5, 4a, 6-7, 8-9, 8a (sala gimnastyczna), 10-11, 12-13, 11) budynek przy ul. Karola Żmudy - 2, 2a, 2b, 2c, (dawna szkoła ewangelicka obecnie budynek mieszkalny z kaplicą ewangelicką), 12) budynki przy ul. Bytomskiej 125, 123,	**Uchwała Nr LXI/729/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2018 r.** (realizacja etapu I-ego Uchwały Nr XLIX/665/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig)

		13) budynki przy ul. Franciszka Mikosza 2, 3-4, 14) cmentarz ewangelicko-augsburski przy ul. Joachima Lelewela, 15) ciężki schron bojowy przy ul. Joachima Lelewela 1, 16) krzyż przydrożny Męki Pańskiej - skrzyżowanie ul. Bytomskiej i ul. Stefana Okrzei, 17) stacja transformatorowa przy ul. Rodziewiczówny 2, 18) budynki gospodarcze-komórki gospodarcze znajdujące się pomiędzy nr adresowymi: - ul. Stefana Okrzei 3-5, ul. Św. Wojciecha 1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, ul. Pawła Kempki 2-4, 5-7, 6-8, 9-11, 10-12, 13-15, 14-16, 25-27, ul. Joachima Lelewela 2-4, ul. Marii Rodziewiczówny 1-3, 2-4, 5-7, 6-8, 9- 11, 10-12, 14-16, 18-20, ul. Władysława IV 1-3, 5-7, 6-8, 13-15, 14-16, 17-19, 18-20, ul. Stefana Okrzei 11- ul. Bartosza Głowackiego 1, ul. Bartosza Głowackiego 6-8, 9-11, 10-12, 14-16, 17-19, 18-20, ul. Mieczysława I 3-5, 7-9, 11-13.	

Na terenie opracowania planu występują zabytki archeologiczne obejmujące stanowiska archeologiczne (dane zgodne z materiałami przesłanymi przez NID – Narodowy Instytut Dziedzictwa). Na terenie miasta znajduje się 37 **stanowisk archeologicznych.**

Tabela nr 15. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Zabrze

Lp.	Obszar AZP	Nazwa	Datowanie	Funkcja	Kultura
1	095-045	Zabrze-Helenka	epoka kamienia	osada	nieznana
2	096-045	Zabrze-Rokitnica	średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
3	096-045	Zabrze-Mikulczyce	średniowiecze	grodzisko	nie dotyczy
4	096-045	Zabrze-Rokitnica	średniowiecze	grodzisko	nie dotyczy
5	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
6	096-045	Zabrze-Rokitnica	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
7	096-045	Zabrze-Rokitnica	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
8	096-045	Zabrze-Rokitnica	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
9	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
10	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
11	096-045	Zabrze-Grzybowice	średniowiecze	osada	nie dotyczy
12	096-045	Zabrze-Grabowiec	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
13	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
14	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
15	096-045	Zabrze-Rokitnica	wczesne średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
16	096-045	Zabrze-Rokitnica	średniowiecze	osada	nie dotyczy
17	096-045	Zabrze-Rokitnica	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
18	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
19	096-045	Zabrze-Grzybowice	średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
20	096-045	Zabrze-Mikulczyce	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
21	096-045	Świętoszowice	wczesne średniowiecze	osada	nie dotyczy
22	096-045	Zabrze-Rokitnica	średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
23	096-045	Zabrze-Rokitnica	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
24	096-045	Zabrze-Mikulczyce	średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
25	097-046	Ruda Śl. - Rudzka Kuźnia	późne średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
26	097-046	Zabrze Biskupice	średniowiecze	osada, otwarta	nie dotyczy
27	097-045	Zabrze - Nowy Dwór	późne średniowiecze	ślad osadniczy	nie dotyczy
28	097-045	Zabrze - Biskupice	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana
29	097-045	Zgorzelec Biskupice	mezolit, epoka kamienia	obozowisko	nieznana
30	097-045	Zabrze - Biskupice	epoka kamienia	ślad osadniczy	nieznana

Obiekty oraz zespoły zabudowy modernistycznej awangardy

Na terenie miasta zachowały się obiekty a niejednokrotnie całe zespoły modernistycznej awangardy.

Obiekty te, z uwagi na wzmożony proces termomodernizacji, szczególnie wskazane są do zachowania i utrzymania ich cech stylowych. Zwłaszcza w odniesieniu do pierwotnego rodzaju wykończenia elewacji, w tym oryginalnych tynków szlachetnych czy elementów ceramicznych. Ochroną powinny być objęte również charakterystyczne dla modernizmu detale wykończenia powierzchni tynku np. żłobkowania, występujące najczęściej w obramieniach okiennych, portalach drzwi wejściowych, czy słupkach międzyokiennych. Poniżej przedstawiono proponowane do ochrony budynki w ujęciu tabelarycznym, część z nich została już wpisana do rejestru zabytków.

Tabela nr 16.Wykaz obiektów oraz zespołów zabudowy modernistycznej awangardy

Lp.	Lokalizacja	Obiekty oraz zespoły
1	Zabrze ul. Roosevelta 102	Kościół pw. św. Józefa
2	Zabrze ul. Dubiela 10	Kościół pw. św. Kamila
3	Zabrze ul. św. Teresy 2	Kościół pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus
4	Zabrze Plac Traugutta 6	Dawny zespół Klasztoru Kamilianów wraz z pl. Traugutta
5	Zabrze Plac Krakowski	Miejski Zakład Kąpielowy
6	Zabrze ul. 1 Maja 10-12	Komenda Miejska Policji oraz Centrum Edukacji
7	Zabrze ul. Sitki 55	Budynek Zespołu Szkół nr 18,
8	Zabrze ul. Damrota, Żółkiewskiego, Fredry, Chłopska, Czarnieckiego,	Zespół zabudowy mieszkalnej tzw.” Osiedle DEWOG”
9	Zabrze Plac Słowiański (ul. Wyspiańskiego)	Zabudowa Placu Słowiańskiego
10	Zabrze ul. Wolności 269	Budynek mieszkalny
11	Zabrze ul. Wolności 313, 313 a-b	Budynek mieszkalny
12	Zabrze ul. Wolności 323	ZSO w Zabrzu I Liceum Ogólnokształcące im. Prof. Z. Religi
13	Zabrze, ul. Wolności 305	Dawny hotel *Admiralspalast*
14	Zabrze, ul. Wolności 262	Miejska Kasa Oszczędnościowa, ob. Mostostal
15	Zabrze, ul. Roosevelta 57-63	Budynek wielorodzinny tzw. galeriowiec
16	Zabrze, Brodzińskiego 2,5,6; Brzóski 38-48; de Gaulle’a 49,51,53	Zabudowa wielorodzinna
17	Zabrze, Chełmońskiego 28	Budynek mieszkalny – dawny Dom Młodzieży
18	Zabrze, Pl. Warszawski 3	SP 36 im. J. Tuwima – skrzydło od ul Targowej
19	Zabrze, Plac Traugutta 2	Dawny gmach Miejskiej Szkoły Zawodowej, ob. Śląski Uniwersytet Medyczny
20	Zabrze, ul. Rotmistrza. W. Pileckiego 2	SP 3 im. Bohaterów Monte Cassino – sala gimnastyczna
21	Zabrze, ul. Czołgistów 1	SP nr 15 im. Ks. J. Dzierżonia
22	Zabrze, ul. Kasprowicza 7	SP nr 20 im. Polskich Himalaistów
23	Zabrze, Plac Warszawski 6	Południowo-wschodnie skrzydło SP nr 36 im Juliana Tuwima

2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obiekty i obszary zabytkowe poprzez wskazanie jak najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględniając ochronę dóbr kultury i kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego poprzez:

- *zachowanie i ochronę oraz właściwą ekspozycję zespołów i obiektów zabytkowych,*
- *kształtowanie współczesnej zabudowy zgodnie z tradycją, ale z uwzględnieniem wzrostu standardów życia, pracy i wypoczynku mieszkańców.*

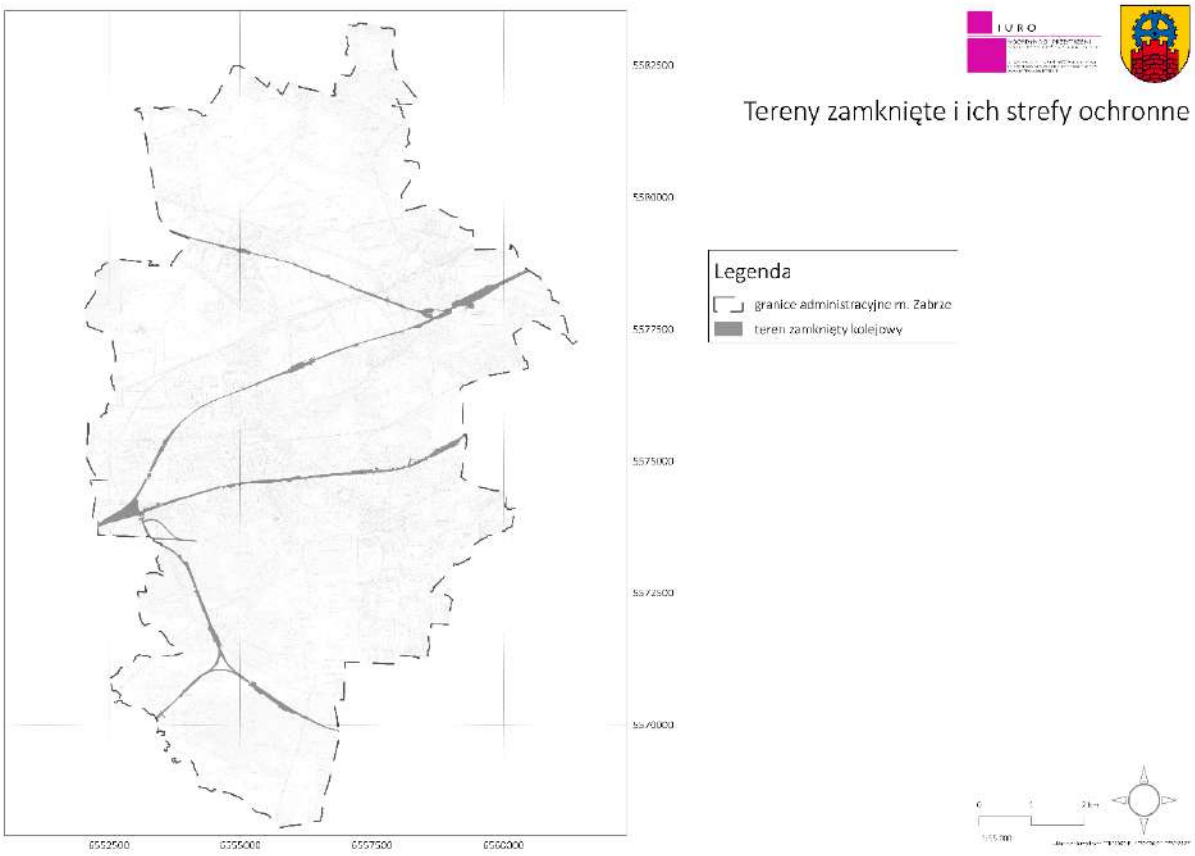
Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

k) Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Na terenie miasta nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

l) Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na terenie miasta występują tereny zamknięte zgodnie z decyzją Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r., w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe. Tereny zamknięte to obszary o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa.

Rysunek 28. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na terenie miasta Zabrze nie występują tereny zamknięte inne niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu. Przy ustalaniu stref planistycznych należy wziąć pod uwagę strefy ochronne od istniejącej linii kolejowej i obszaru kolejowego. Zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym, że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m, z zastrzeżeniem art. 53 ust. 4 ustawy.

W granicach terenu zamkniętego kolejowego wyznaczono strefę planistyczną – komunikacyjną i nie wyznaczano obszaru uzupełnienia zabudowy, ograniczono wprowadzanie w pobliżu terenu kolejowego form przeznaczeń umożliwiających ich późniejszego zagospodarowania obiektami kubaturowymi.

Obszary ograniczonego użytkowania

1. Uwarunkowania

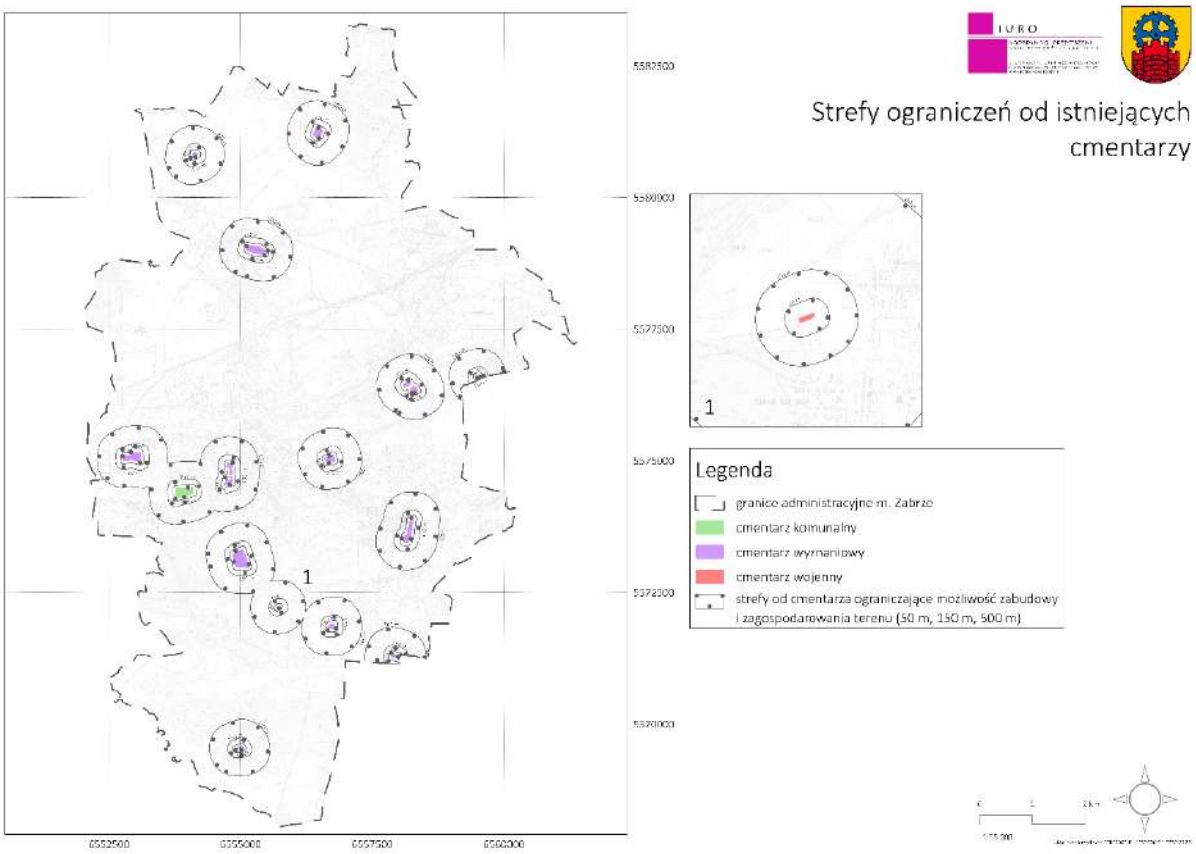
Obszary szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych. Do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, wyznaczanych zgodnie z ustawą o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania, oznaczających obszary szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiących zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju, zalicza się następujące obszary:

a) tereny płytkiej eksploatacji;
b) obszary zlikwidowanych szybów i szybików pogórniczych, na których istnieje zagrożenie możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, na przykład w postaci zapadlisk;
c) tereny zwałowisk pogórniczych i pohutniczych.

Obszary o szczególnych warunkach zagospodarowania:

a) **strefy od cmentarza** ograniczające możliwość zagospodarowania o szerokości 50 m, w których obowiązuje na podstawie przepisów odrębnych zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności;
b) **strefy od cmentarza** ograniczające możliwość zagospodarowania o szerokości 150 m i 500 m, w których obowiązuje na podstawie przepisów odrębnych zakaz realizacji studzien i innych ujęć do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych z istniejących ujęć;

Rysunek 29. Strefy ograniczeń od istniejących cmentarzy

c) **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** zlokalizowane są w sąsiedztwie głównych rzek przepływających przez teren gminy, tj. dotyczą terenów położonych w rejonie doliny Wielopolki oraz jej dopływu – potoku Niedźwiadka. W rejonie w/w terenów, wskazuje się na występowanie następujących obszarów zagrożenia powodziowego: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10% (raz na 10 lat); obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1% (raz na 10 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2% (raz na 10 lat).

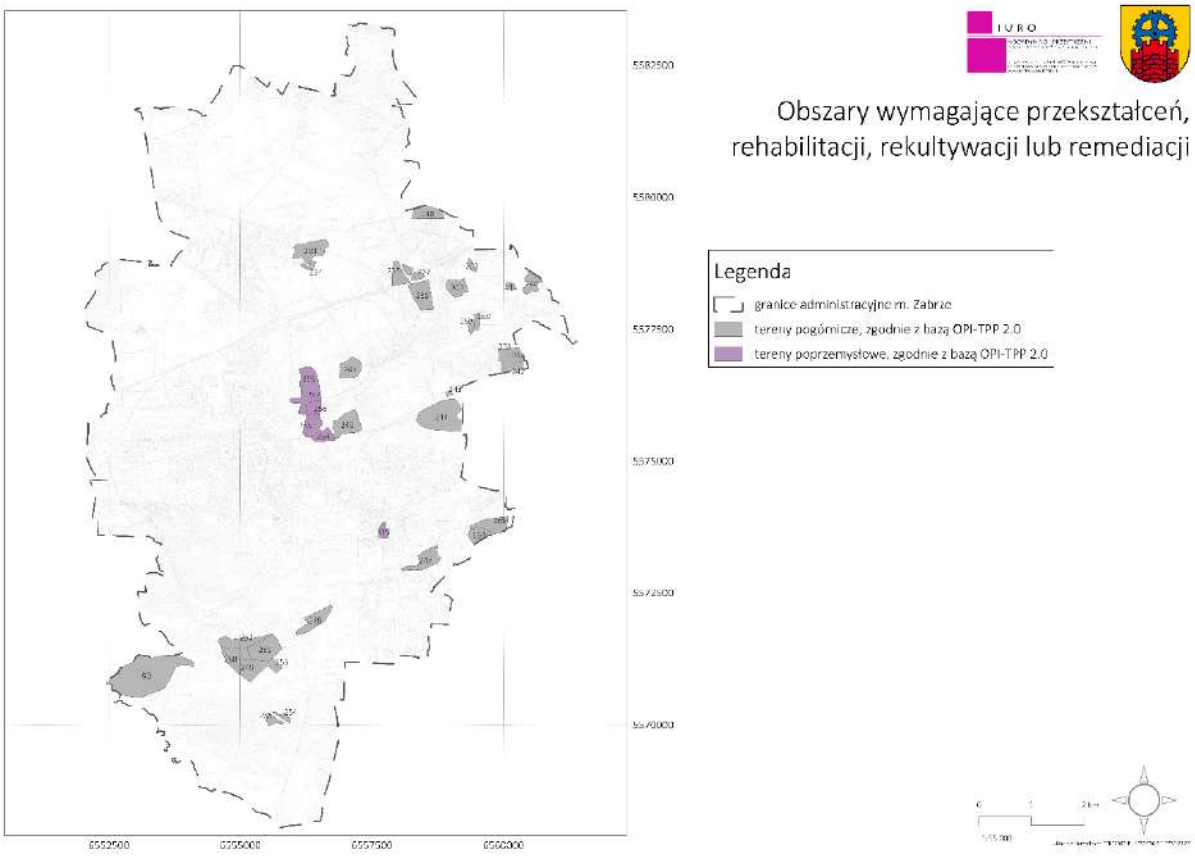
2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obszary poprzez wskazanie jak najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie utrzymując określone w prawie miejscowym wskaźniki urbanistyczne, które określają maksymalne parametry przyszłej zabudowy. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Główne działania w obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne ich zagospodarowanie. Rozwój tych terenów winien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu i wykorzystaniem gospodarczym. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego

m) Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

1. Uwarunkowania

W obszarze aglomeracji śląskiej wymagającym rewitalizacji znajduje się 71 miast: Będzin, Bielsko-Biała, Bieruń, Blachownia, Bytom, Chorzów**,** Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Czerwionka-Leszczyny, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Imielin, Jastrzębie Zdrój, Jaworzno, Kalety, Katowice, Kłobuck, Knurów, Koniecpol, Koziegłowy, Krzanowice, Krzepice, Kuźnia Raciborska, Lędziny, Lubliniec, Łaziska Górne, Łazy, Miasteczko Śląskie, Mikołów, Mysłowice, Myszków, Ogrodzieniec, Orzesze, Piekary Śląskie, Pilica, Poręba, Pszczyna, Pszów, Pyskowice, Racibórz, Radlin, Radzionków, Ruda Śląska, Rybnik, Rydułtowy, Siemianowice Śląskie, Siewierz, Sławków, Skoczów, Sosnowiec, Sośnicowice, Strumień, Szczekociny, Szczyrk, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Toszek, Tychy, Ustroń, Wilamowice, Wisła, Wodzisław Śląski, Wojkowice, Woźniki, **Zabrze**, Zawiercie, Żarki, Żory, Żywiec. Główne wyzwania dla tych obszarów będą dotyczyć przywrócenia im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja przestrzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców.

Rysunek 30. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Zgodnie z bazą terenów zdegradowanych OPI-TPP 2.0 prowadzonej przez Główny Instytut Górnictwa na terenie miasta Zabrze występują tereny pogórnicze oraz tereny poprzemysłowe, które mogą wymagać przeprowadzenia działań remediacyjnych. Baza danych OPI TPP 2.0 zawiera szczegółową charakterystykę zinwentaryzowanych terenów pogórniczych i poprzemysłowych.

Tabela 17. Wykaz terenów zdegradowanych – poprzemysłowych

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
1	257	Teren po bocznicy kolejowej i placach składowych Huty Zabrze oraz koksowni Concordia	Doktora Bronisława Hagera
2	315	Teren zabytkowych budynków elektrociepłowni Zabrze przeznaczone do adaptacji na cele turystyki przemysłowej	Wolności
3	254	Teren po zlikwidowanej Hucie Zabrze, teren otwarty na którym mieści się zabytkowa wieża wodna	Bytomska
4	258	Teren zrekultywowanego zwałowiska odpadów Huty Zabrze.	Doktora Bronisława Hagera
5	255	Teren po zlikwidowanej Hucie Zabrze. Obiekt zagospodarowany na cele gospodarcze i rozrywkowe	Doktora Bronisława Hagera
6	256	Teren po byłej koksowni „Concordia”. Teren zdewastowany i skażony, pozostawione ruiny budynków	Doktora Bronisława Hagera

Tabela 18. Wykaz terenów zdegradowanych – pogórniczych

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
1	256	Teren po nieczynnej hałdzie zlikwidowanej kopalni Biskupice. Teren o regularnym kształcie, pokryty roślinnością z widocznymi szlakami komunikacyjnymi. Położony przy linii kolejowej w otoczeniu terenów zielonych, ogródków działkowych, schroniska dla bezdomnych zwierząt. W dalszej odległości - zabudowa mieszkaniowa i obiekty przemysłowe. Brak bezpośredniego dojazdu drogą utwardzoną	Okrzeii
2	233	Zwałowisko wraz z terenem po dawnej kopalni „Mikulczyce” - dawna hałda kopalni Bielszowice. Część terenu w zasięgu strefy ekonomicznej na terenie kopalni Mikulczyce. Rozległy teren o zróżnicowanej morfologii, fragmentami pokryty roślinnością. Występują odpady pogórnicze. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań. Zlokalizowany w otoczeniu terenów zielonych, obiektów przemysłowych i zabudowy mieszkaniowej. Bezpośredni dojazd od ulicy Kopalnianej i Poległych Górników	Poległych Górników
3	244	Teren hałdy "Ruda" w Biskupicach – składowisko „Biskupice-Ruda” odpadów szczególnie uciążliwych i niebezpiecznych dla środowiska. Wskazane do realizacji likwidacji i rekultywacji. Teren pokryty gęstą roślinnością, zlokalizowany w dolinie rzeki Bytomka. Otoczenie stanowią tereny zielone, grunty rolne oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań z bezpośrednim dojazdem od ulicy Trębackiej	Trębacka
5	148	Teren hałdy po zlikwidowanej kopalni Pstrowski. Teren częściowo zadrzewiony, którego druga część zlokalizowana jest w sąsiadującej gminie. Położony w otoczeniu terenów zielonych - leśnych. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań, z bezpośrednim dostępem do ulicy Ziemskiej	Ziemska
7	255	Zwałowisko Wymysłów po KWK Makoszowy (część na południe od autostrady A4) – teren hałdy i składowisk odpadów górniczych po działalności KWK Makoszowy. Teren zlokalizowany wzdłuż autostrady A4 z bezpośrednim dojazdem od ulicy Lubuskiej. Pokryty roślinnością nieurządzoną i zlokalizowany w dolinie potoku Bielszowickiejgo. Otoczenie stanowią tereny zielone-leśne, zbiorniki wodne oraz zabudowa mieszkaniowa. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań	Lubuska
8	254	Zwałowisko Wymysłów po KWK Makoszowy (część na północ od autostrady A4) – teren hałdy i składowisk odpadów górniczych po działalności KWK Makoszowy. Teren pokryty roślinnością nieurządzoną, zlokalizowany przy linii kolejowej i autostradzie A4. Niezagospodarowany i bez zabudowań. Dalsze otoczenie stanowi zabudowa mieszkaniowo-usługowa Dojazd od ulicy Wiosennej	Wiosenna

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
9	80	Hałda po KWK Makoszowy – teren stanowi hałdę i składowisko odpadów górniczych po działalności KWK Makoszowy, wymagające działań likwidujących i zagrożenie dla środowiska. Teren zlokalizowany w dolinie rzeki Kłodnica i Czerniawka, pokryty roślinnością nieurządzoną i w zróżnicowanym ukształtowaniu rzeźby terenu / morfologii. Otoczenie stanowią tereny zielone. Zlokalizowany na przecięciu się głównych szlaków komunikacyjnych - autostrady A1, A4 i drogi wojewódzkiej – 902	A4
11	240	Zwałowisko górnictwa węgla kamiennego (Staw nr 7) przy dawnym Szybie "Barbara" – teren stanowi niezagospodarowany, nieużytkowany teren przeznaczony pod zadrzewienia lub zalesienia. Część terenu zlokalizowana jest w gminie sąsiadującej. Otoczenie stanowią tereny zielone, grunty rolne oraz Staw Barbara. W dalszej odległości występuje zabudowa mieszkaniowa. Zlokalizowany przy torach kolejowych z bezpośrednim dojazdem od ulicy Bytomskiej	Bytomska
12	241	Zwałowisko Kopalni Biskupice (Szyb Władysław) – stanowi teren hałdy i składowiska odpadów górniczych wymagających działań likwidacyjnych. Część terenu podtopiona. Teren zlokalizowany wzdłuż linii kolejowej w otoczeniu terenów zielonych i Stawu Barbara. W bliskiej odległości od terenów przemysłowych i drogi krajowej 88. Brak możliwości bezpośredniego dojazdu drogą utwardzoną	Szyb Franciszek
13	258	Teren po zlikwidowanych osadnikach zlikwidowanej kopalni Biskupice. Teren o regularnym kształcie, pokryty roślinnością z widocznymi szlakami komunikacyjnymi. Położony przy linii kolejowej w otoczeniu terenów zielonych, ogródków działkowych, schroniska dla bezdomnych zwierząt. W dalszej odległości - zabudowa mieszkaniowa i obiekty przemysłowe. Dojazd od ulicy Bytomskiej	Bytomska
16	234	Obiekty budowlane i infrastruktura po KWK Mikulczyce – głównie kotłownia i stacja transformatorowa. Teren stanowią zabudowania, bez pokrycia roślinnością. Teren zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie strefy ekonomicznej. Otoczenie stanowią tereny pogórnicze, tereny zielone oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Teren położony przy linii kolejowej, z bezpośrednim dojazdem od ulicy Kopalnianej	Kopalniana
18	164	Zlikwidowane osadniki kopalni Wawel / Zabrze-Bielszowice, teren częściowo zagospodarowany. Teren o nieregularnym kształcie, bez zabudowań, zlokalizowany wzdłuż drogi wojewódzkiej 902, z bezpośrednim dojazdem od ulicy Klary. Położony w dolinie rzeki Czarniawka. Otocznie stanowią tereny zielone, obiekty przemysłowe oraz zabudowa mieszkaniowa	Jana Pawła II

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
19	165	Teren przy zlikwidowane bocznicy kolejowej byłej kopalni Wawel. Teren o nieregularnym kształcie, bez zabudowań, zlokalizowany wzdłuż drogi wojewódzkiej 902, z bezpośrednim dojazdem od ulicy Klary. Położony w dolinie rzeki Czarniawka. Otocznie stanowią tereny zielone, obiekty przemysłowe oraz zabudowa mieszkaniowa	Jana Pawła II
21	235	Teren po byłym zakładzie „Haldex" Rokitnica. Teren stanowią obszary leśne i zwałowiska odpadów powydobywczych. Niezagospodarowany, nieogrodzony z występującymi pozostałościami obiektów budowalnych. Na terenie wewnętrzne nieutwardzone szlaki komunikacyjne. Otoczenie stanowią tereny zielone, leśne, staw pokopalniany oraz grunty rolne. Bezpośredni dostęp do drogi publicznej - ul. Pod Borem	Pod Borem
22	236	Osadniki po KWK Pstrowski – teren stanowi miejsce występowania nieużytkowanego, niezasypanego osadnika eksploatowanego niegdyś przez KWK Pstrowski - aktualnie staw pokopalniany. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań, porośnięty gęstą roślinnością. Otoczony terenami zielonymi, bez możliwości bezpośredniego dojazdu drogą utwardzoną	Ziemska
23	237	Osadniki i zwałowisko odpadów powydobywczych po KWK Pstrowski. Teren pokryty gęstą roślinnością (głównie drzewa). Zlokalizowany w otoczeniu terenów zielonych, stawu pokopalnianego oraz obiektów przemysłowych - Zakład Górniczy Stiltech. Na terenie występują zbiorniki betonowe wypełnione wodą. Bezpośredni dojazd od ulicy Ziemskiej	Ziemska
24	238	Osadniki po KWK Pstrowski – osadniki zostały zasypane i zniwelowane. W sąsiedztwie terenu usytuowany jest Szyb Mikołaj, obecnie należący do ZG Siltech Sp. z o.o. Teren o regularnym kształcie, pokryty roślinnością, niezagospodarowany i bez zabudowań. Zlokalizowany w otoczeniu terenów zielonych, gruntów rolnych, obiektów przemysłowych – Zakład Górniczy Stiltech oraz zabudowy mieszkaniowej. Bezpośredni dojazd od ulicy Drzymały	Drzymały
25	242	Osadniki i hałda po KWK Biskupice oraz hałda po KWK Pstrowski. W granicach terenu widoczne zlokalizowane odpady skały płonnej. Teren pokryty roślinnością, zlokalizowany w dolinie rzeki Bytomka. Otoczenie stanowią tereny zielone, zabudowa mieszkaniowo-usługowa oraz ogródki działkowe i staw Sikora. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań, położony wzdłuż linii kolejowej. Bezpośredni dostęp od ulicy Joachima Lelewela i Mieczysława I	Mieczysława I
26	243	Teren po wentylatorowni Pułaski kopalni Bielszowice. Teren niezagospodarowany, bez zabudowań z bezpośrednim dojazdem od ulicy Trębackiej	Trębacka

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
27	245	Hałda KWK Pstrowski – Teren stanowi obszar zwałów górniczych. Znaczna część terenu porośnięta roślinnością trawiastą, krzewiastą i drzewami. Teren nie jest użytkowany - niezagospodarowany, bez zabudowań. Zlokalizowany w bezpośrednim otoczeniu terenów zielonych, gruntów rolnych, obiektów przemysłowo-usługowych, przy drodze krajowej 88. Bezpośredni dojazd od ulicy Tarnogórskiej	Tarnogórska
28	246	Zwałowisko pokopalniane – Teren hałd i składowisk odpadów górniczych, zrekultywowane, teren przeznaczony w kierunku rekreacyjnym. Fragmenty terenu pokryte gęstą roślinnością. Otoczenie stanowią obiekty sportowo-rekreacyjne, ogródki działkowe oraz obiekty handlowo-usługowe i zabudowa mieszkaniowa. Bezpośredni dojazd od ulicy Bytomskiej	Bytomska
29	247	Teren po zlikwidowanej KWK Zabrze-Bielszowice. W granicach ternu istniała linia kolejowa (zlikwidowana). Teren w większości zazieleniony, porośnięty trawami, krzewami i drzewami. Nieużytkowany teren o nieregularnym kształcie, bez zabudowań. Otoczenie stanowi zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Zlokalizowany przy drodze wojewódzkiej 902 z bezpośrednim dostępem do drogi publicznej - ulicy ks. Piotra Skargi i Józefa Lompy	Lompy
30	248	Zwałowisko II KWK Makoszowy - Zagospodarowany teren zwałowiska skały płonnej kopalni Makoszowy (HALDEX Katowice). W granicach teren funkcjonuje przedsiębiorstwo Haldex S.A. - Zakład Z-3 Makoszowy. Rozległy teren o nieregularnym kształcie, zabudowany, na którym składowane są odpady pogórnicze. Hałda w znacznej części zagospodarowana pod farmę fotowoltaiczną. Otoczenie stanowią tereny zielone oraz zabudowa mieszkaniowa. Bezpośredni dojazd od ulicy Makoszowskiej	Makoszowska
31	249	Teren zakładu głównego KWK Makoszowy - Teren stanowi obszar zakładu głównego likwidowanej KWK Makoszowy i własność SRK S.A. Teren o regularnym kształcie, zabudowany obiektami budowlanymi i infrastrukturą techniczną. Położony w dolinie rzeki Czerniawka, fragmentami pokryty roślinnością. Otoczenie stanowią tereny pogórnicze, tereny zielone oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Bezpośredni dostęp do ulicy Makoszowskiej	Makoszowska

Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
32	251	Teren po zlikwidowanych osadnikach przykopalnianych kopalni Makoszowy. Część terenu utwardzona, występują pozostałości po obiektach budowalnych, infrastrukturze technicznej oraz obszary składowania odpadów pogórniczych. Fragmenty pokryte roślinnością. Teren położony przy torach kolejowych w otoczeniu terenów pogórniczych, zielonych, w dolinie rzeki Czerniawka i w niedalekiej odległości od stawu pokopalnianego. W dalszej odległości występuje zabudowa mieszkaniowa oraz ogródki działkowe. Bezpośredni dojazd od ulicy Makoszowskiej, drogą nieutwardzoną	Makoszowska
33	250	Teren byłego składowiska i hałdy bezpośrednio w rejonie kopalni Makoszowy. Teren o regularnym kształcie, niezagospodarowany. Położony w dolinie rzeki Czerniawka, pokryty roślinnością nieurządzoną. Otoczenie stanowią tereny pogórnicze, tereny zielone oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Bezpośredni dostęp do ulicy Makoszowskiej	Makoszowska
34	252	Teren hałdy przy kopalni Makoszowy. Zlokalizowany przy torach kolejowych, z występującą infrastrukturą techniczną i zabudowany obiektami budowlanymi. Teren składowania odpadów wydobywczych. Zlokalizowany w otoczeniu terenów pogórniczych i terenów zielonych-leśnych. Brak bezpośredniego dojazdu	Makoszowska
35	253	Teren po placu składowym przy kopalni Makoszowy, w trakcie prac porządkowych. Zlokalizowany w otoczeniu terenów pogórniczych, leśnych, infrastruktury energetycznej i parkingu. Bezpośredni dojazd od ulicy Makoszowskiej	Makoszowska
36	259	Teren po kopalni Biskupice. Teren o nieregularnym kształcie, pokryty roślinnością z występującymi pozostałościami obiektów budowalnych. Niezagospodarowany z bezpośrednim dojazdem od ulicy Ziemskiej. Otoczenie stanowią tereny zielone, obiekty usługowe i przemysłowe, w tym Koksowania Jadwiga. Teren obecnie w trakcie prac porządkowych	Ziemska
37	260	Teren po kopalni Biskupice. Teren o regularnym kształcie, zróżnicowanej morfologii, na którym składowane są odpady pogórnicze. Otoczenie stanowią tereny zielone, obiekty usługowe i przemysłowe, w tym Koksowania Jadwiga. Bezpośredni dojazd od ulicy Ziemskiej	Ziemska
38	262	Teren hałdy. Pokryty gęstą roślinnością - zalesiony, zlokalizowany w otoczeniu terenów zielonych, zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów przemysłowych. Niezagospodarowany i bez zabudowań. Z bezpośrednim dojazdem od ulicy Ziemskiej i Gwareckiej, położony przy drodze krajowej 88. Bezpośredni dojazd od ulicy Szybowej	Szybowa

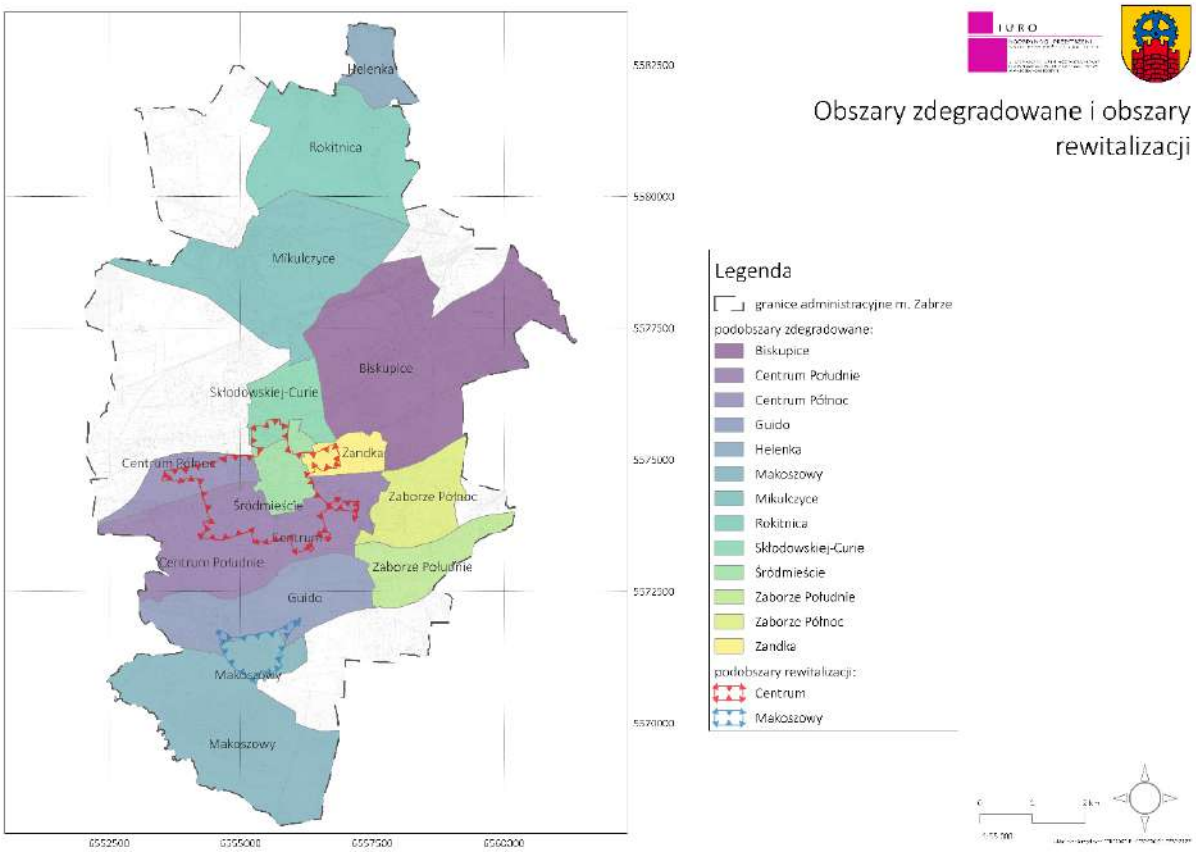
Lp.	Identyfikator	Opis	Lokalizacja
39	263	Teren po zlikwidowanej bocznicy przy kopalni. Teren o zróżnicowanej morfologii, fragmentami pokryty gęstą roślinnością, niezagospodarowany i bez zabudowań. Zlokalizowany w otoczeniu terenów leśnych, obiektów przemysłowych, w sąsiedztwie linii kolejowych	Pod Borem
1	256	Teren po nieczynnej hałdzie zlikwidowanej kopalni Biskupice. Teren o regularnym kształcie, pokryty roślinnością z widocznymi szlakami komunikacyjnymi. Położony przy linii kolejowej w otoczeniu terenów zielonych, ogródków działkowych, schroniska dla bezdomnych zwierząt. W dalszej odległości - zabudowa mieszkaniowa i obiekty przemysłowe. Brak bezpośredniego dojazdu drogą utwardzoną	Okrzeii

Głównym dążeniem miasta jest przywrócenie wskazanym wyżej obszarom ich pierwotnej funkcji lub jeżeli nie jest to zgodne z polityką miejską nadanie im nowych funkcji włączających je do tkanki miejskiej. Strefy planistyczne dla tych obszarów winny zostać dobrane według potrzeb rozwojowych miasta.

Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

1. Uwarunkowania

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku wskazuje na następujące obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji:

Rysunek 31. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Zgodnie z art. 8 ust. 1 w związku z art 11 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w przypadku, gdy gmina zamierza realizować zadania własne, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek prezydenta miasta, **obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.**

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przez obszar zdegradowany należy rozumieć obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne. Natomiast poprzez obszar rewitalizacji w myśl art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji należy rozumieć całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym powydobywcze albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Wyznaczony na terenie miasta Zabrze **obszar zdegradowany** obejmuję niemalże większą część miasta i podzielony został na podobszary zdegradowane odnoszące się do poszczególnych dzielnic. **Obszar rewitalizacji** został z kolei, w myśl ustawy, ograniczony do najbardziej zdegradowanych części miasta, które wymagają podjęcia szczególnych działań rewitalizacyjnych. Na przykładzie miasta Zabrze obszar rewitalizacji obejmuje w całości dzielnicę Śródmieście oraz wschodnią część dzielnicy Centrum Północ, północną część dzielnicy Centrum Południe, wschodnią część dzielnicy Zandka oraz niewielki południowy fragment dzielnicy Skłodowskiej-Curie. Częścią obszaru rewitalizacji jest też obszar poprzemysłowy po KWK „Makoszowy”

jako obszar, zlokalizowany stosunkowo niedaleko w wymiarze przestrzennym i powiązanym funkcjonalnie z zamieszkałą częścią obszaru rewitalizacji, na którym można realizować działania rozwiązujące problemy społeczne obszaru rewitalizacji. Teren po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych i wzmocnieniu połączeń transportowych może stanowić miejsce, atrakcyjne pod względem inwestycyjnym, aktywizującym mieszkańców zamieszkałego obszaru rewitalizacji poprzez oferowanie nowych miejsc pracy oraz atrakcji i usług czasu wolnego.

Na podstawie wyznaczonego obszaru rewitalizacji przyjęty został „Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku" (uchwała nr LXXVII/1020/24 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 stycznia 2024 r.). Dokument ten stanowi podstawę do podejmowania działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji poprzez wprowadzone przedsięwzięcia rewitalizacyjne – podstawowe i uzupełniające.

W wymiarze przestrzennym planowane działania rewitalizacyjne o charakterze podstawowym skupiają się na:

1) rewitalizacji parku przy Szpitalu Specjalistycznym w Zabrzu Sp. z o.o. i stworzenie Ogrodu Ekologicznego dla pacjentów, studentów oraz mieszkańców województwa śląskiego „Ogród Cesarzowej Augusty Wiktorii" (przedsięwzięcie podstawowe nr 3);
2) rewitalizacji Parku Hutniczego (przedsięwzięcie podstawowe nr 4);
3) rewitalizacji, odtworzeniu wyeksploatowanych terenów zieleni miejskiej (przedsięwzięcie podstawowe nr 5);
4) rewitalizacji obiektu byłej szkoły w Zabrzu ul. ks. Józefa Londzina 2 z nadaniem nowych funkcji publicznych/edukacyjnych w ramach Akademii Śląskiej (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach) poprzez utworzenie nowych pomieszczeń Wydziału Nauk Medycznych (przedsięwzięcie podstawowe nr 6);
5) zachowaniu dziedzictwa regionu w procesie transformacji poprzez przebudowę obiektów po dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Makoszowy" na potrzeby społeczne, gospodarcze, kulturalne i edukacyjne (przedsięwzięcie podstawowe nr 7);
6) modernizacji i nadanie nowych funkcji poprzemysłowym obiektom Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska (przedsięwzięcie podstawowe nr 9);
7) modernizacji i nadanie nowych funkcji poprzemysłowym obiektom Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu- Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido" – Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska (przedsięwzięcie podstawowe nr 10);
8) rewitalizacji budynku Admiralspalast w Zabrzu (przedsięwzięcie podstawowe nr 13);
9) modernizacji i nadanie nowych funkcji poprzemysłowym obiektom i obszarom w Zabrzu – obszar dawnej Elektrociepłowni Zabrze – Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska (przedsięwzięcie podstawowe nr 14).

Z kolei w zakresie zadań uzupełniających na:

1) utworzenie Klastra Energii Zabrzańskie Innowacje Energetyczne;
2) rewitalizacji Parku Miejskiego w Zabrzu;
3) kompleksowej rewitalizacji Kina Roma oraz przywrócenie placówki lokalnej społeczności;
4) kompleksowej modernizacji Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu wraz z dostosowaniem obiektu do wymogów dostępności dla osób o szczególnych potrzebach;
5) utworzenie Muzeum Sportu;
6) utworzenie Centrum Kultury CARBON-ART.;
7) rozwoju atrakcyjności handlowej – Centrum Ryłko.

2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono wskazany powyżej obszar poprzez wskazanie jak najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale również poprzez strefy funkcjonalne, które w najlepszym stopniu pozwolą na osiągnięcie założonych dla tych obszarów celów środowiskowych, gospodarczych a przede wszystkim społecznych. Jednocześnie utrzymując określone w prawie miejscowym wskaźniki urbanistyczne, które określają maksymalne parametry przyszłej zabudowy. Z uwagi na ustawowy zakres planu ogólnego zasady zagospodarowania dotyczące wskazanych powyżej zasad zagospodarowania mogą zostać określone na etapie zmian lub tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył jedną zwartą przestrzeń z pozostałymi terenami i wyznaczonymi strefami planu ogólnego. Zaproponowany gminny katalog stref

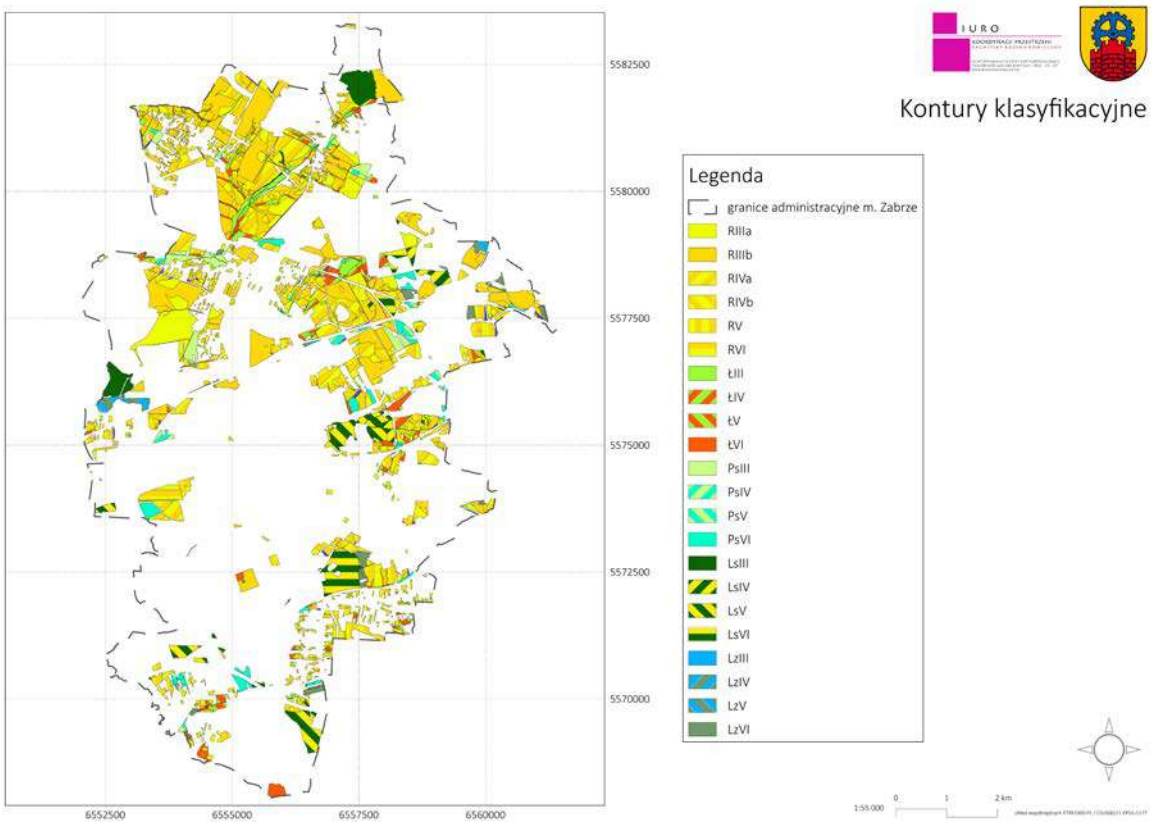
planistycznych prowadzić będzie do takiego zagospodarowania przestrzeni, które przyczyni się do zapewnienia możliwości realizacji poszczególnych planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja może być zależna od polityki przestrzennej gminy.

n) Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego na terenie miasta Zabrza nie zostały wyznaczone obszary ciche.

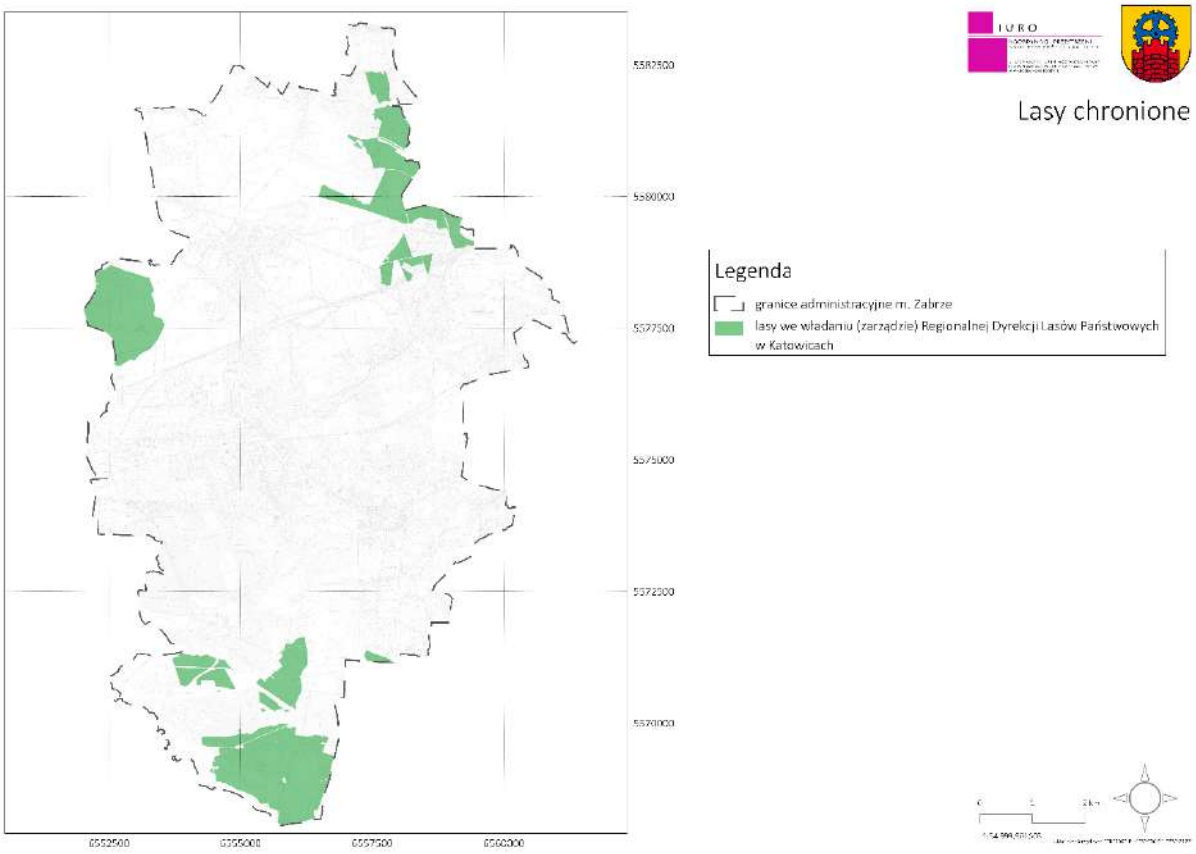
o) Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne

1. Uwarunkowania

Rysunek 32. Kontury klasyfikacyjne

Najlepsze gleby na terenie gminy, zaliczane do gruntów ornych (RIIIa i RIIIb) stanowią ok. 46,96 ha i zlokalizowane są głównie w północnej i północno-zachodniej części miasta. Co prawda w gminach miejskich nie ma obowiązku uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jednakże w ślad za ogólnie przyjętą polityką krajową należy dążyć do ochrony gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej, a do takich gruntów należą użytki klasy IIIa i IIIb (gleby orne średnio dobre, które mają gorsze właściwości chemiczne i fizyczne niż gleby klas I i II). Ogólnie należy stwierdzić, że takie gleby charakteryzują się wysokimi walorami bonitacyjnymi, i nadają się do rolniczego wykorzystania. Warte rozważenia jest, dla zachowania różnorodności w ekosystemie gminy, zachowanie rolniczego charakteru, tam, gdzie jest to możliwe i pozwalają na to warunki. Koreluje to z dużym udziałem, jak na gminę miejską zabudową o charakterze rolniczym i zagrodowym. Dobrej klasy bonitacyjnej grunty zawierają się w każdym użytku gruntowym – łąki trwałe (ok. 25,50 ha danego użytku), pastwiska (ok. 44 ha), lasy (ok. 60 ha) oraz zadrzewienia i zakrzewienia (0,27 ha). W pozostałym zakresie są to kontury klasyfikacyjne gorszych klas bonitacyjnych, pokrywających się z przedstawionym rozkładem użytków gruntowych.

Rysunek 33. Granice lasów państwowych

Grunty leśne pokrywają z terenami będącymi w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach i jako takie podlegają ochronie ze względu na swoje położenie w Lasach Państwowych. Strefy planistyczne dla tych gruntów powinny dążyć do zachowania dotychczasowego zagospodarowania i ograniczenia możliwości innego zainwestowania niż związanego z gospodarką leśną. Lasy te leżą w granicach Nadleśnictwa Katowice i Nadleśnictwa Brynek.

2. Wyjaśnienie

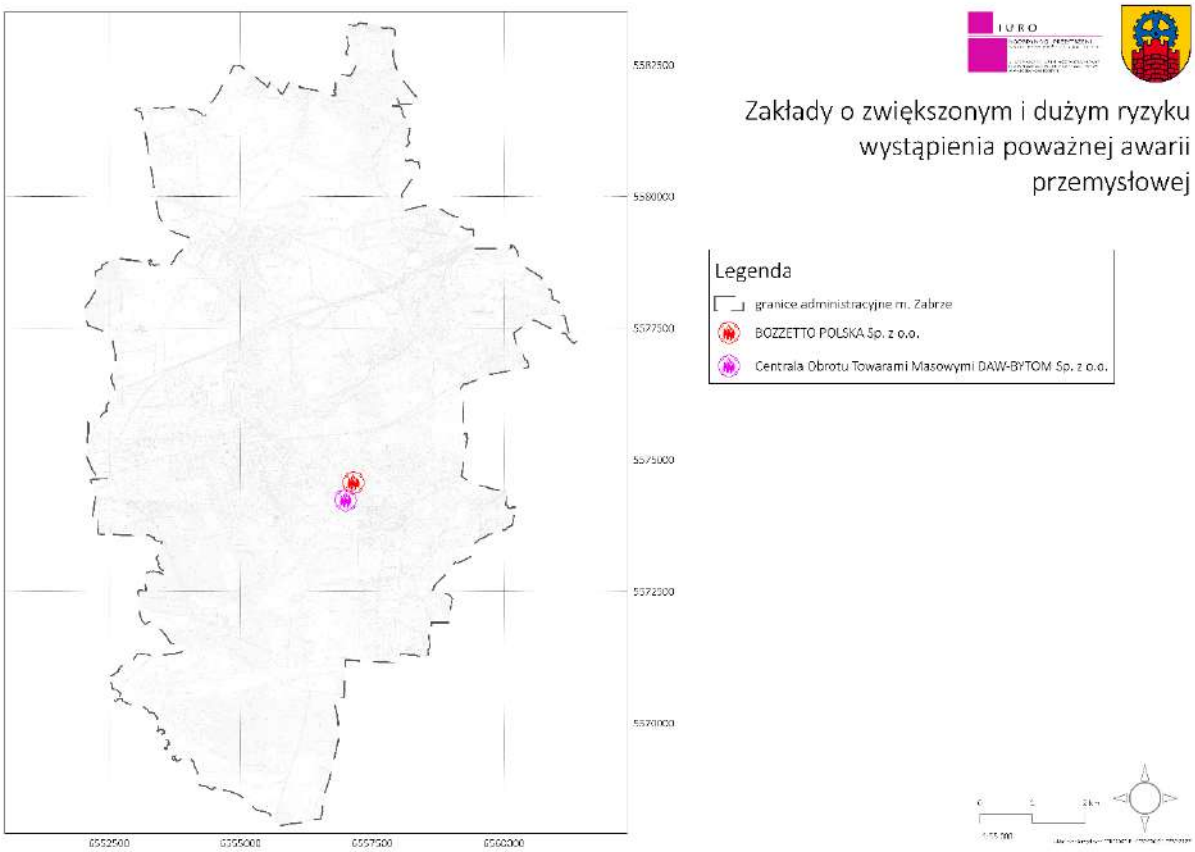
W planie ogólnym nie uwzględniono ochrony występujących użytków rolnych, strefą zostały włączone użytki, które w obowiązujących planach były wskazane z możliwości zabudowy. W planie ogólnym uwzględniono ochronę występujących lasów poprzez zaliczenie ich do strefy otwartej, przy jednoczesnym uwzględnieniu przeznaczeń obowiązujących już miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

p) Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z dostępnymi danymi na terenie miasta Zabrze występują dwa zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

1) BOZZETTO POLSKA Sp. z o.o. przy ulicy Koksowniczej 28 w Zabrzu (zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej);
2) Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW-BYTOM Sp. z o.o., Zakład Produkcyjny przy ulicy Koksowniczej 66 w Zabrzu (zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej).

Zakłady zlokalizowane są w samym centrum miasta i potencjalnie mogą stanowić zagrożenie wystąpienie poważnej awarii przemysłowej. Dla zakładów nie zostały ustanowione obszary ograniczonego użytkowania.

Rysunek 34. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z zaleceniami Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zaleca się zakaz lokalizacji, w wyznaczonych w POG strefach gospodarczych, zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii bądź innych ograniczeń pozwalających na realizację wymogu art. 73 ust. 3-5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z powyższym artykułem w obrębie zwartej zabudowy miast i wsi zabroniona jest budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii powinny być lokalizowane w bezpiecznej odległości od siebie, od osiedli mieszkaniowych, od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów chronionego krajobrazu, parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo – krajobrazowego, użytku ekologicznego, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i stref ochronnych ujęć wód, od upraw wieloletnich, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym.

q) nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Na obszarze miasta Zabrze nie zidentyfikowano pasa nadbrzeżnego.

1) ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU;

I. Obiekty infrastruktury społecznej

1. Uwarunkowania

– **Edukacja**

Miasto Zabrze zapewnia dostęp do edukacji na poziomie podstawowym, a także do wychowania przedszkolnego i edukacji ponadpodstawowej, w tym licea, technika oraz szkoły wyższe. Na podstawie **WYKAZ PUBLICZNYCH SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH, PROWADZONYCH PRZEZ MIASTO ZABRZE** (rok szkolny 2023/2024 opracowane przez Wydział Oświaty**)**, ujawnia się:

Tabela nr 19. Wykaz publicznych ogólnodostępnych przedszkoli samodzielnych

Lp.	**Jednostka organizacyjna**	**Adres / dzielnica**
1.	Przedszkole Nr 1 w Zabrzu	ul. Władysława Reymonta 52 Centrum Południe
2.	Przedszkole Nr 3 im. prof. Bożeny Hager-Małeckiej w Zabrzu	ul. św. Jana 8 Biskupice
3.	Przedszkole Nr 6 im. Chatka Niedźwiadka w Zabrzu	ul. Dr. Henryka Jordana 59 Helenka
4.	Przedszkole Nr 7 w Zabrzu	ul. Wolności 215a Centrum Północ
5.	Przedszkole Nr 8 w Zabrzu	ul. Filipiny Płaskowickiej 3 Zaborze Północ
6.	Przedszkole Nr 9 w Zabrzu	ul. Jana Matejki 64 Centrum Południe
7.	Przedszkole Nr 11 w Zabrzu	ul. Aleksandra Fredry 21 Centrum Południe
8.	Przedszkole Nr 12 w Zabrzu	ul. św. Urbana 2b Centrum Południe
9.	Przedszkole Nr 14 im. Promyczek w Zabrzu	ul. ks. Piotra Ściegiennego 1 Maciejów
10.	Przedszkole Nr 16 w Zabrzu	ul. ks. Doktora Antoniego Korczoka 96 Poremba
11.	Przedszkole Nr 18 im. Karolinki w Zabrzu	ul. Antoniego Rolnika 33 Zaborze Północ
12.	Przedszkole Nr 19 w Zabrzu	ul. Marii Konopnickiej 1 Centrum Południe
13.	Przedszkole Nr 20 w Zabrzu	ul. 3 Maja 89a Guido
14.	Przedszkole Nr 23 w Zabrzu	ul. Pawła Ślęczka 9 Centrum Południe
15.	Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 24 w Zabrzu	ul. św. Wawrzyńca 49 Mikulczyce
16.	Przedszkole Nr 25 w Zabrzu	ul. Cieszyńska 33 Skłodowskiej-Curie
17.	Przedszkole Nr 27 w Zabrzu	ul. św. Wojciecha 4a Biskupice
18.	Przedszkole Nr 28 im. Janoscha w Zabrzu	ul. Mieczysława Niedziałkowskiego 35 Śródmieście
19.	Przedszkole Nr 29 w Zabrzu	ul. Ignacego Paderewskiego 53 Kończyce
20.	Przedszkole Nr 33 im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu	ul. Jana III Sobieskiego 3b Centrum Południe
21.	Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi Nr 34 w Zabrzu	ul. Wiktora Brysza 4 Śródmieście
22.	Przedszkole Nr 35 w Zabrzu	ul. Fryderyka Chopina 26 Mikulczyce
23.	Przedszkole Nr 36 w Zabrzu	ul. Jana Heweliusza 36 Os. Mikołaja Kopernika

24.	Przedszkole Nr 38 w Zabrzu	ul. Ludwika Zamenhofa 4a Helenka
25.	Przedszkole Nr 39 w Zabrzu	ul. Księcia Henryka Pobożnego 5 Rokitnica
26.	Przedszkole Nr 41 w Zabrzu	ul. Nyska 21 Rokitnica
27.	Przedszkole Nr 43 w Zabrzu	ul. Klonowa 2 Centrum Południe
28.	Przedszkole Nr 45 w Zabrzu	ul. Kopalniana 7 Mikulczyce
29.	Przedszkole Nr 46 w Zabrzu	ul. Pokoju 37 Centrum Północ
30.	Przedszkole Nr 47 im. Janusza Korczaka w Zabrzu	ul. Kalinowa 9a Zaborze Północ
31.	Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi Nr 48 w Zabrzu	ul. prof. Tadeusza Kotarbińskiego 16 Os. Tadeusza Kotarbińskiego
32.	Przedszkole Nr 49 w Zabrzu	ul. Sportowa 42, Guido

Tabela nr 20. Wykaz publicznych ogólnodostępnych szkół podstawowych samodzielnych

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Zabrzu	ul. Sportowa 5 Guido
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Bohaterów Monte Cassino w Zabrzu	ul. Rtm. Witolda Pileckiego 2 Centrum Południe
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Króla Jana III Sobieskiego w Zabrzu	ul. Królewska 4 Centrum Południe
4.	Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Marii Curie- Skłodowskiej w Zabrzu	ul. Klonowa 23 Centrum Południe
5.	Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Stanisława Wyspiańskiego w Zabrzu	ul. Pokoju 41 Centrum Północ
6.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 8 im. Janusza Korczaka w Zabrzu	ul. Ks. Józefa Wajdy 7 Śródmieście
7.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 14 im. Adama Mickiewicza w Zabrzu	ul. Gdańska 10 Skłodowskiej-Curie
8.	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Księdza Jana Dzierżona w Zabrzu	ul. Czołgistów 1 Centrum Południe
9.	Szkoła Podstawowa Nr 16 w Zabrzu	ul. Józefa Lompy 78 Zaborze Południe
10.	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Powstańców Śląskich w Zabrzu	ul. Olchowa 2 Zaborze Północ
11.	Szkoła Podstawowa Nr 20 im. Polskich Himalaistów w Zabrzu	ul. Jana Kasprowicza 7 Biskupice
12.	Szkoła Podstawowa Nr 21 im. Jurija Gagarina w Zabrzu	ul. Bytomska 26 Biskupice
13.	Szkoła Podstawowa Nr 22 im. Władysława Broniewskiego w Zabrzu	ul. Zamkowa 2 Biskupice
14.	Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Tadeusza Kościuszki w Zabrzu	ul. Johanna Pestalozziego 16 Maciejów
15.	Szkoła Podstawowa Nr 24 im. Norberta Kroczka w Zabrzu	ul. Tarnopolska 85 Mikulczyce
16.	Szkoła Podstawowa Nr 25 im. Jana Pawła II w Zabrzu	ul. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego 18 Os. Tadeusza Kotarbińskiego
17.	Szkoła Podstawowa Nr 26 im. Rodła w Zabrzu	ul. Stanisława Ogórka 9 Mikulczyce
18.	Szkoła Podstawowa Nr 28 im. Miłośników Rokitnicy w Zabrzu	ul. Ireny Kosmowskiej 43 Rokitnica
19.	Szkoła Podstawowa Nr 29 w Zabrzu	ul. Budowlana 26 Rokitnica
20.	Szkoła Podstawowa Nr 30 w Zabrzu	ul. Ludwiki Wawrzyńskiej 11 Helenka
21.	Szkoła Podstawowa Nr 31 w Zabrzu	ul. Dr. Henryka Jordana 7 Rokitnica
22.	Szkoła Podstawowa Nr 33 im. Henryka Jordana w Zabrzu	ul. Ludwika Zamenhofa 56 Helenka
23.	Szkoła Podstawowa Nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu	Plac Warszawski 6 Śródmieście

24.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 42 im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	ul. Jurija Gagarina 2 Os. Mikołaja Kopernika
25	Szkoła Podstawowa Nr 43 w Zabrzu	ul. Buchenwaldczyków 25 Śródmieście

Tabela nr 21. Wykaz publicznych szkół podstawowych specjalnych samodzielnych i publicznego zespołu szkół specjalnych

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres
1.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 38 im. Małego Księcia w Zabrzu	ul. ks. Konstantego Damrota 33 Centrum Południe
2.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 39 im. Marii Montessori w Zabrzu	ul. Michała Wolskiego 10 Guido
3.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 40 w Zabrzu	ul. Bytomska 94 Biskupice
4.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 41 im. Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Zabrzu	ul. Marii Konopnickiej 3 Centrum Południe
5.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Specjalna dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących Nr 47 w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu 2. XIII Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu 3. Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu 4. Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu 5. Szkoła Policealna Specjalna Nr 8 w Zabrzu w Zespole Szkół Specjalnych Nr 42 w Zabrzu	ul. Henryka Sienkiewicza 43 Centrum Południe

Tabela nr 22. Wykaz publicznych ogólnodostępnych zespołów szkolno-przedszkolnych

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 6 w Zabrzu 1. Przedszkole Nr 30 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 6 w Zabrzu 2. Szkoła Podstawowa Nr 34 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 6 w Zabrzu	ul. gen. Władysława Sikorskiego 74 Pawłów
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 7 w Zabrzu 1. Przedszkole Nr 31 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 7 w Zabrzu 2. Szkoła Podstawowa Nr 11 im. Karola Goduli w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 7 w Zabrzu	ul. Daleka 2 Makoszowy
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 8 w Zabrzu 1. Przedszkole Nr 40 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8 w Zabrzu 2. Szkoła Podstawowa Nr 32 im. Roberta Bednorza w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8 w Zabrzu	ul. ks. Jerzego Badestinusa 30 Grzybowice
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 9 w Zabrzu 1. Przedszkole Nr 22 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 w Zabrzu 2. Szkoła Podstawowa Nr 46 w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 9 w Zabrzu	ul. Gwarecka 15 Os. Młodego Górnika
5.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 16 w Zabrzu 1. Przedszkole Nr 2 im. Dziecięcego Uśmiechu w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 w Zabrzu 2. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Brzechwy w Zabrzu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 w Zabrzu	ul. Cmentarna 7 Zandka

Tabela nr 23. Wykaz publicznych ogólnodostępnych liceów ogólnokształcących samodzielnych i publicznych ogólnodostępnych zespołów szkół ogólnokształcących

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres
1.	I Liceum Ogólnokształcące im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu	ul. Wolności 323 Śródmieście
2.	III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu	ul. Henryka Sienkiewicza 33 Centrum Południe
3.	IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja w Zabrzu	ul. gen. Władysława Andersa 64 Rokitnica
4.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Nr 37 w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Zabrzu 2. II Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kilara w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Zabrzu	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 29 Centrum Południe
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu 2. VIII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 14 w Zabrzu	ul. ks. Doktora Antoniego Korczoka 98 Poremba

Tabela nr 24. Wykaz publicznych ogólnodostępnych zespołów szkół

1.	Zespół Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu 1. XI Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu 2. Technikum Nr 3 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu 3. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu	ul. 3 Maja 118 Guido
2.	Zespół Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Nr 27 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu 2. VII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu 3. Technikum Nr 7 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu	ul. Fryderyka Chopina 26 Mikulczyce
3.	Zespół Szkół Nr 17 w Zabrzu 1. Technikum Nr 8 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 17 w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 1 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 17 w Zabrzu	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 5 Centrum Południe
4.	Zespół Szkół Nr 18 w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Nr 35 w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 18 w Zabrzu 2. Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu w Zespole Szkół Nr 18 w Zabrzu	ul. Konrada Sitki 55 Kończyce
5.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu 1. Technikum Nr 4 w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 9 w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu	Plac Romualda Traugutta 1 Śródmieście
6.	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu 1. Technikum Nr 2 w Zabrzu w Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 8 w Zabrzu w Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu	ul. Franciszkańska 4 Os. Tadeusza Kotarbińskiego
7.	Zespół Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu 1. Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Zabrzu w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu 2. XII Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu	ul. Filipiny Płaskowickiej 2 Zaborze Północ

8.	Zespół Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu 1. Technikum Nr 5 w Zabrzu w Zespole Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 5 w Zabrzu w Zespole Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu	ul. Franciszkańska 13 Os. Tadeusza Kotarbińskiego
9.	Centrum Edukacji w Zabrzu 1. IX Liceum Ogólnokształcące w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu 2. Technikum Nr 1 w Zabrzu w Centrum Edukacji w Zabrzu	ul. 1 Maja 12 Centrum Południe
10.	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu 1. Szkoła Podstawowa Nr 48 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 7 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu	ul. Zwrotnicza 11 Mikulczyce
11.	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu 1. Technikum Nr 6 w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 6 w Zabrzu w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 58 Centrum Południe

Tabela nr 25. Wykaz publicznych placówek oświatowych

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres
1.	Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1 w Zabrzu	ul. Tarnopolska 50 Mikulczyce
2.	Młodzieżowy Dom Kultury Nr 2 w Zabrzu	ul. 3 Maja 12 Śródmieście
3.	Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 3 w Zabrzu	ul. Opolska 29 Centrum Południe
4.	Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 4 w Zabrzu – „Centrum Edukacji Twórczej”	ul. ks. Doktora Antoniego Korczoka 98 Poremba
5.	Miejska Bursa Szkolna w Zabrzu	ul. Franciszkańska 13a Os. Tadeusza Kotarbińskiego
6.	Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu 1. Centrum Kształcenia Zawodowego w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu 2. Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu: 1) Szkoła Policealna Nr 9 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu 2) II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu 3) Branżowa Szkoła II stopnia Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu	ul. 3 Maja 95 Guido
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu	ul. 3 Maja 93a Guido

– **Kultura**

Zabrze to miasto o bogatej i urozmaiconej kulturze, zapewniane przez miejskie instytucje kultury. Są to cztery domy kultury i ogniska, biblioteka ujawniane w wykazie publicznych placówek oświatowych oraz Muzea: Muzeum Miejskie w Zabrzu, Galeria Muzeum Miejskiego Café Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego, Kopalnia Guido, Sztolnia Królowa Luiza, Sztolnia Królowa Luiza – Kopalnia, Hostel Guido, Wieża Ciśnień, Muzeum Techniki Wojskowej im. Jerzego Tadeusza Widuchowskiego. Do oferty kulturalnej można także zaliczyć takie placówki jak: Teatr Nowy w Zabrzu, Dom Muzyki i Tańca, Teatr Nowy - Scena Kameralna, parki (na terenie Zabrza znajduje się 10 ogólnodostępnych parków miejskich). Działalność placówek kulturalnych jest uzupełniana przez podmioty prywatne (kluby, teatry, galerie i ośrodek studencki) oraz stowarzyszenia pozarządowe.

W mieście znajduje się sporo zabytków dziedzictwa przemysłowego. Stały się one podstawą do tworzenia nowego produktu miasta, jakim jest **turystyka industrialna**. Jako atuty wykorzystano obiekty, które we wcześniejszych latach pełniły już różne funkcje związane z upowszechnianiem wiedzy o górnictwie, a po gruntownej rewitalizacji zaczęły funkcjonować jako Sztolnia Królowa Luiza i Kopalnia Guido. To one – a przede wszystkim Guido oferujące nie tylko podziemne trasy turystyczne, ale także możliwość organizacji konferencji, koncertów czy spotkań – stały się ikonami Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego oraz ważnymi punktami Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego. Działalności tych obiektów należy przypisywać dynamiczny wzrost wskaźników związanych z odwiedzinami muzeów i korzystaniem z bazy noclegowej w Zabrzu. Jednocześnie atrakcyjnymi miejscami spędzania wolnego czasu dla Zabrzan i nie tylko, stały się plenerowa, edukacyjno-rekreacyjna wystawa „Park 12C", będąca częścią kompleksu Sztolni Królowa Luiza czy Szyb Maciej. W 2017 roku oddano do użytku część kolejnej ważnej atrakcji turystycznej, jaką jest Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna na odcinku od szybu Carnall do podziemi kopalni Królowa Luiza. W najbliższych latach przewiduje się rewitalizację zabytkowej wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego, w której znajdzie się m.in. interaktywna wystawa dotycząca węgla. Rozwijając turystykę industrialną, Zabrze organizuje jednocześnie coroczne Międzynarodowe Targi Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej, którym towarzyszy konferencja poświęcona tej tematyce. Wydarzenie to gromadzi przedstawicieli różnych krajów, kultur i obiektów turystycznych związanych z dziedzictwem przemysłowym. Miasto uczestniczy w dwóch klastrach: Klastrze Kultury i Turystyki Przemysłowej oraz Śląskim Klastrze Kultury, Turystyki i Rekreacji. Jak zostało to już wspomniane, rozwijanie turystyki industrialnej jest bardzo dobrze oceniane przez mieszkańców, a Kopalnia Guido jest bezsprzecznie uważana za atut wizerunkowy miasta.

– **Sport i rekreacja**

Na atrakcyjność turystyczną Zabrza wpływają zabytki, w mieście znajduje się również hotele. Do najbardziej znanych i największych obiektów należą: Hotel Ambasador, ul. 3-go Maja 78, Hotel Diament, ul. 3-go Maja 122A, Hotel Ibis Zabrze, ul. Jagiellońska 4, Hotel Elektromix, ul. Bytomska 120, Gościniec Staropolski, ul. Staropolska 3, Hotel i restauracja Valdi Classic ul. Wyciska 1, Zabrzański Gościniec, ul. Bohaterów Monte Cassino 9, Ośrodek Konferencyjno-Szkoleniowy "INNOWACJA" Politechniki Śląskiej ul. Jagiellońska 38A, Hotel Alpex ul. Franciszkańska 8, Gościniec PROMUS ul. Pawliczka 25, Rezydencja & Restauracja Zielony Ogród ul. Miki 3, Hostel Guido ul. 3 Maja. Poza wymienionymi powyżej miejscami noclegowymi w Zabrzu znajdują się hotele: Pokoje Gościnne Wimar, ul. Sikorskiego 85 (10 miejsc noclegowych), Pensjonat Feng, ul. Froehlicha 14 (10 miejsc noclegowych), Motel Eurotramp, ul. Buchenwaldczyków 9 (15 miejsc noclegowych), Zajazd Klon, ul. Roosevelta 24 (45 miejsc noclegowych), Gościniec Pogoń, ul. Wolności 406 (42 miejsca noclegowe).

Zabrze posiada bogatą i zróżnicowaną **infrastrukturę sportową**, uruchomiono system rowerów miejskich (80 rowery na 80 stacjach we wszystkich dzielnicach miasta). Docelowo Zabrze będzie miało największy system rowerów miejskich w regionie liczba rowerów osiągnie docelowe 7 tysięcy na terenie Aglomeracji. Metrorower łączy Zabrze z całą Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Obiekty sportowe w Zabrzu: **Stadion Miejski im. Ernesta Pohla**, **Miejski Ogród Botaniczny**, **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu (MOSiR), Zabrzański Kompleks Rekreacji** W skład kompleksu wchodzi; budynek łaźni miejskiej obecnie basen AQUARIUS, AQUARIUS Kopernik. Szkoleniem sportowym i organizowaniem imprez sportowych zajmuje się w Zabrzu 59 klubów sportowych. Na bazę sportowo – rekreacyjną Zabrza, licząca ogółem 40 obiektów składają się: 4 stadiony, 5 boisk piłkarskich, Miejski Ogród Botaniczny, 8 parków, 2 duże i 3 mniejsze hale sportowe, 5 kortów tenisowych, 2 kąpieliska, 2 kryte pływalnie, 1 ośrodek jeździecki oraz 12 boisk ogólnodostępnych. Uzupełnienie tej bazy stanowi 60 kilometrowy Zabrzański Szlak Rowerowy. Poniżej przedstawiono wykaz obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie miasta Zabrze (wykaz nie zawiera pełnej listy obiektów szkolnych): Hala sportowa „Pogoń", ul. Wolności 406 (boisko do piłki ręcznej, boisko do piłki nożnej 5 osobowej); Hala sportowa – ul. Szafarczyka 16 (boisko do piłki ręcznej, boisko do piłki nożnej 5 – osobowej); Hala Sportowa, ul. Wolności 392, Stadion MOSiR STAL Zabrze, ul. Bytomska 2b, Stadion

Rokitnica, ul. Żniwiarzy 4, Stadion SPARTA Zabrze, ul. Mickiewicza 66a, Stadion sportowy i boisko piłkarskie MKS Zaborze, ul. Wyciska 5a, Stadion KS Koksownik, ul. Rataja 22a, Boisko Gazobudowa, ul. Dorotki (2 boiska do piłki nożnej), Boisko piłkarskie KS Piast Pawłów, ul. Rogoźnicka 1, Boisko trawiaste i ze sztuczna nawierzchnią SKS Gwarek, ul. Bytomska 100d, Boisko sportowe KS Społem, ul. Traktorzystów 1, Obiekt sportowy UKS Qvo Vadis, ul. Daleka 2 (3 boiska do siatkówki plażowej, do piłki nożnej, do piłki nożnej 5-osobowej), Obiekt sportowo – wypoczynkowy „Walka Makoszowy", ul. Jaskółcza 40 (3 boiska do piłki nożnej, do siatkówki plażowej, do piłki nożnej 5 osobowej) 4 korty tenisowe, boiska Orlik do piłki nożnej przy ulicy: Franciszkańskiej, Kondratowicza i Wawrzyńskiej, Korty tenisowe KS Mostostal, ul. Piłsudskiego 83 (13 kortów, hala – balon), Kąpielisko Leśne Maciejów, ul. Srebrna 10 (2 boiska do siatkówki plażowej), Ośrodek Jeździecki Maciejów, ul. Srebrna 10, Kąpielisko Miejskie Rokitnica, ul. Krakowska, Zabrzański Kompleks Rekreacji AQUARIUS, Pływalnie przy ulicach: Lompy i Sportowej, Miejski Ogród Botaniczny, ul. Piłsudskiego 60, Boiska ogólnodostępne, wielofunkcyjne:

- Park Miejski im. Jana Pawła II, ul. Korfantego, ul. Bruno, ul. Heweliusza (m.in.: skate park, boisko do siatkówki plażowej, boiska do piłki nożnej oraz o nawierzchni syntetycznej do tenisa i koszykówki, place zabaw dla dzieci ze ścianką wspinaczkową, piaskownicami, zestawami zabawkowymi i ścianą do graffiti, ścieżki spacerowe),
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową raz z placem zabaw, ul. Szczecińska i Warmińska. Plac zabaw wyposażono w zestaw zabawkowy, huśtawki, karuzelę i ławki. Na miejscu są również stoły do tenisa stołowego oraz gry w szachy i zestaw urządzeń do jazdy na rolkach,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Szenwalda 2,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Sitki 55,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Piłsudskiego 29,
- boisko z nawierzchnią poliuretanową, ul. Olchowa 4,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Klonowa 23,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Gdańska 10,
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Gagarina 2
- boisko poliuretanowe i boisko trawiaste do badmintona, korty tenisowe przy ul. Dorotki 3
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Zamenhofa 56
- boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową, ul. Szafarczyka 16
- boisko z trawy syntetycznej, ul. Wyciska.

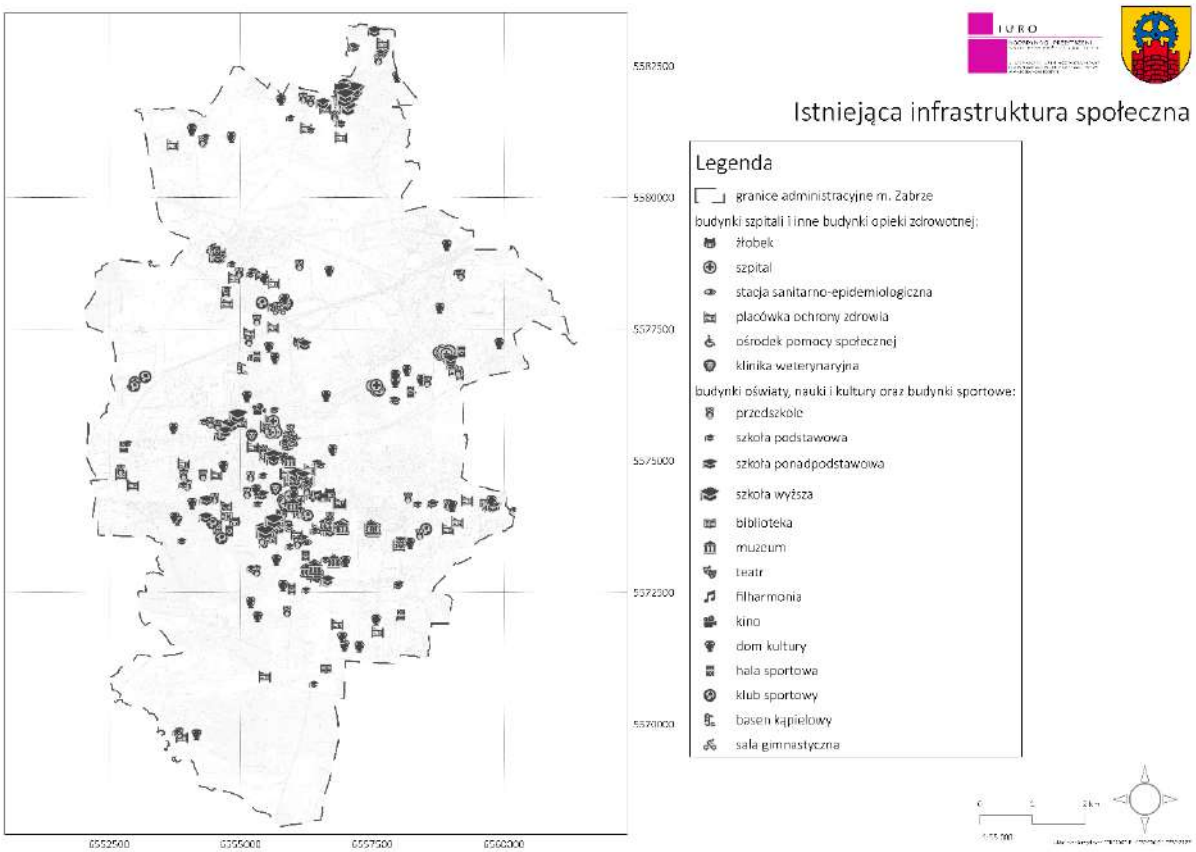
- **Inne**

Ww. zostały uwzględnione w treści Planu ogólnego tj. szpitale**:** Szpital Miejski wraz z Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka przy ul. Zamkowej oferujący pełny zakres usług medycznych; Szpital Specjalistyczny przy ul. M. Curie Skłodowskiej z 4 oddziałami klinicznymi: chirurgii ogólnej, pediatrycznej i medycyny ratunkowej, laryngologii, kardiologii i chorób wewnętrznych; Szpital Kliniczny Nr 1 im. prof. Stanisława Szyszko przy ul. 3 Maja; Szpital Kliniczny Nr 3 przy ul. Koziołka; Śląskie Centrum Chorób Serca przy ul. Szpitalnej.

Dla zapewnienia pomocy i opieki osobom oraz rodzinom w Zabrzu działają: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, w ramach którego działają następujące jednostki wspomagające; Dzielnicowe Punkty Pomocy Społecznej: Domy Pomocy Społecznej: Dom Pomocy Społecznej Nr 1, ul. Jana Matejki 62, Dom Pomocy Społecznej Nr 2, ul. Jaskółcza 11, Dom Pomocy Społecznej Nr 3, ul. Wiktora Brysza 3, Dom Pomocy Społecznej ul. Cisowa 6; Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze: Dom Dziecka ul. Park Hutniczy 15 Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży ul. Leona Kruczkowskiego 35; Towarzystwo Pomocy św. Brata Alberta; Przytulisko św. Brata Alberta – Schronisko; Klub Abstynentów „Nowe Życie"; Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Dzielnicowe Punkty Klubu Abstynentów.

Oprócz tego na terenie miasta działają: Towarzystwo Opieki Nad Zabytkami koło w Zabrzu; Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Zabrzańskie; Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji sp. z o.o.; Zabrzańska Spółdzielnia Mieszkaniowa; Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.; Zabrzańskie

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.; Zabrzańskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji; Zarząd Budynków Mieszkaniowych - Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Rysunek 35. Istniejąca infrastruktura społeczna

Plansza pokazuje rozmieszczenie kluczowych obiektów infrastruktury społecznej. Usługi te koncentrują się głównie w centrum miasta, natomiast na obrzeżach jednostki również został zagwarantowany do nich dostęp. Należy uznać, że miasto jest dobrze wyposażone w infrastrukturę społeczną, co pozwala na prowadzenie dalszej urbanizacji obszarów nadających się pod ten cel, bowiem zapewniony zostanie dostęp do usług społecznych dla nowej zabudowy mieszkaniowej.

2.Wyjaśnienie

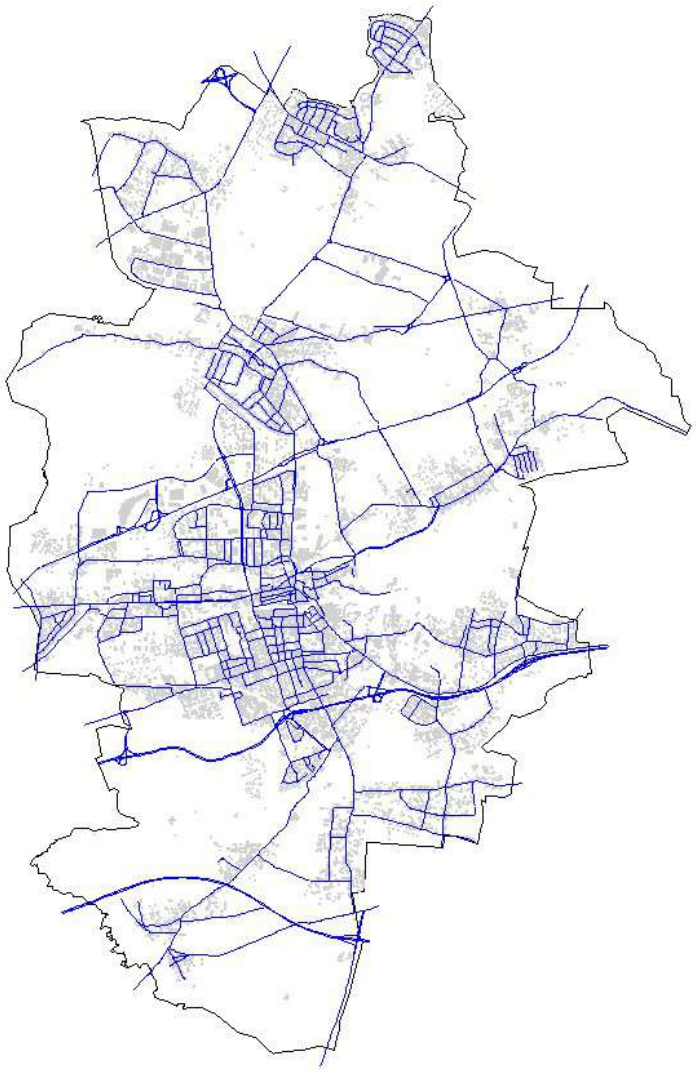
W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej obiekty i obszary poprzez wskazanie jak najbardziej dopasowanej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale również poprzez strefy funkcjonalne, które w najlepszym stopniu pozwolą na rozwój wskazanych powyżej placówek. Jednocześnie utrzymano określone w prawie miejscowym wskaźniki urbanistyczne lub dając wskazanie do planów miejscowych, które określają maksymalne parametry przyszłej zabudowy.

II. Obiekty infrastruktury transportowej

1. Uwarunkowania
   - **Komunikacja drogowa, Komunikacja kolejowa, Komunikacja tramwajowa**

Zgodnie z art. 19 ust. 2 Zarządcami dróg, z zastrzeżeniem ust. 3, 5, 5a i 8, są dla dróg: 1) krajowych – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad; 2) wojewódzkich – zarząd województwa; 3) powiatowych – zarząd powiatu; 4) gminnych – (prezydent miasta). Sieć drogowo-uliczna Zabrza wchodzi w skład systemu komunikacyjnego konurbacji katowickiej, która jest ważnym węzłem komunikacyjnym usytuowanym na

przecięciu dwóch traktów o znaczeniu europejskim. Drogowy ruch tranzytowy, stanowi około 12% ruchu samochodowego wewnątrz zespołu miast, pozostałe około 88% to ruch wewnętrzny oraz taki, którego źródła lub cele znajdują się wewnątrz skupiska miejskiego.

Rys. 36. Sieć drogowa Zabrza, rysunek ze strategicznej mapa hałasu miasta Zabrze, czerwiec 2022 r.;

Miasto posiada korzystne powiązania komunikacyjne drogowe. W pobliżu zachodniej granicy miasta (w Gliwicach-Sośnicy) zlokalizowany jest węzeł autostrad A1 i A4. Przez Zabrze prowadzi również Drogowa Trasa Średnicowa. Przez miasto przebiegają drogi krajowe: nr 88 (Strzelce Opolskie - Nogowczyce - Gliwice - Bytom), nr 94 (Krzywa - Chojnów - Legnica - Prochowice - Wrocław - Brzeg - Opole - Strzelce Opolskie - Toszek - Pyskowice - Bytom - Będzin - Sosnowiec - Dąbrowa Górnicza - Olkusz - Kraków Radzikowskiego - Balice) i nr 78 (granica państwa - Chałupki - Wodzisław Śląski - Rybnik - Gliwice - Tarnowskie Góry - Świerklaniec - Siewierz - Zawiercie - Szczekociny - Nagłowice - Jędrzejów - Chmielnik) oraz droga wojewódzka nr 921 łącząca Zabrze z Rudami Wielkimi i przebiegająca ulicami: Mikulczycką, K. Miarki, Wolności, de Gaulle'a, Roosevelta, 3-Maja, Makoszowską, Legnicką. Głównym połączeniem kolejowym biegnącym przez Zabrze jest linia kolejowa relacji Wrocław - Kraków (nr 137 – E 30). Linia E 30 należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego łączącego m.in. Drezno (Niemcy) przez Dolny i Górny Śląsk, Małopolskę oraz Podkarpacie z Lwowem (Ukraina). Ponadto na terenie Zabrza istnieją następujące odcinki linii kolejowych: Zabrze Biskupice - Gliwice, Zabrze Makoszowy - Leszczyny, Maciejów Północny - Zabrze Makoszowy, Zabrze Makoszowy Kopalnia - Mizerów, Katowice Ligota - Gliwice, Zabrze Mikulczyce - Tworóg, Bytom Bobrek - Zabrze Biskupice, Ruda Chebdzie - Zabrze Biskupice oraz Maciejów Północny - Gliwice. W Zabrzu kierunkiem dominującym w potokach ruchu,

wynikającym z usytuowania wewnątrz konurbacji jest kierunek wschód-zachód. Taki też przebieg mają główne arterie komunikacji drogowej w mieście (autostrada A4, Drogowa Trasa Średnicowa DTŚ, Droga krajowa DK 88). Trasy w kierunku północ-południe mają mniej uporządkowany charakter, co powoduje częste nakładanie się podróży o kierunku północ-południe na trasy o orientacji wschód zachód. Większość skrzyżowań jest na ogół jednopoziomowych i pracuje na granicy przepustowości i w godzinach szczytu powoduje zakłócenia w płynności ruchu. Z tego powodu duże znaczenie dla systemu komunikacyjnego miasta ma autostrada A1, która została zlokalizowana przy zachodniej granicy miasta. Na skrzyżowaniu autostrad A1 i A4 w pobliżu granicy Zabrza w dzielnicy Gliwice – Sośnica, powstał największy węzeł drogowy w Polsce, który realizuje połączenie z Drogową Trasą Średnicową. Węzeł autostrady A1 znajduje się również na północnych obrzeżach miasta - tzw. węzeł Zabrze Północ oraz węzeł Gliwice Wschód łączący A1 z drogą krajową DK88 oraz dzielnicą Maciejów w Zabrzu. Wybudowanie autostrady A1 i połączeń z A4 i DTŚ pozwoliło na stosunkowo szybką komunikację w kierunku północ – południe.

Podstawowy układ drogowy miasta tworzą:

- Drogi krajowe: DK 88 (4), DK Nr 78, ul. Wincentego Witosa, DK Nr 94, ul. Krakowska.
- Drogi wojewódzkie: Droga wojewódzka nr 921 – Zarządcą jest Prezydent Miasta Zabrze. Na ciąg tej drogi składają się: ul. Legnicka; ul. Makoszowska; ul. 3-Maja (od ul. Makoszowskiej do ul. Roosevelta); ul. Roosevelta (od ul.3 Maja do ul. Gen.de Gaulle'a); ul. Gen. de Gaulle'a (od ul. Roosevelta do ul. Wolności); ul. Wolności (od ul. Gen de Gaulle'a do ul. K. Miarki); ul. Karola Miarki; ul. Mikulczycka (od Pl. Teatralnego do ul. Przystankowej); ul. Przystankowa; ul. Hagera (od ul. Przystankowej do zjazdu na DK 88);
- Drogi powiatowe: ul. 3 Maja (od skrzyżowania z ul. Makoszowską do skrzyżowania z ul. Paderewskiego); ul. 3 Maja (od skrzyżowania z ul. Roosevelta do skrzyżowania z ul. Goethego); Al. Monte Cassino (od skrzyżowania z ul. 3 Maja do skrzyżowania z ul. Wolności); ul. Beskidzka (od skrzyżowania z ul. Paderewskiego do skrzyżowania z ul. Makoszowską); ul. Brygadzistów (od przejazdu kolejowego do skrzyżowania z ul. Tarnopolską); ul. Prof. Zbigniewa Religi (od skrzyżowania z ul. Powstańców Śl. do skrzyżowania z ul. Pawła Stalmacha); ul. Bytomska (od skrzyżowania z ul. Pawła Stalmacha do granicy miasta Bytom); ul. Chopina (od skrzyżowania z ul. Moniuszki do skrzyżowania z ul. Tarnopolską); ul. Chudowska (od granicy z Gminą Gierałtowice do skrzyżowania z ul. Styki); ul. Gen. De Gaulle'a (od skrzyżowania z ul. Roosevelta do skrzyżowania z ul. Matejki); ul. Goethego (od skrzyżowania z ul. Wyzwolenia do skrzyżowania z ul. Gen de Gaulle'a); ul. Hagera (od skrzyżowania z ul. Bytomską do skrzyżowania z ul. Przystankową); ul. Jordana (od skrzyżowania z ul. Krakowską do granicy z Gminą Stolarzowice); ul. Kasprowicza (od skrzyżowania z ul. Hagera do skrzyżowania z ul. Bytomską); ul. Knurowska (od skrzyżowania z ul. Wolności do granicy z Miastem Gliwice); ul. Matejki (od skrzyżowania z ul. 3 Maja do skrzyżowania z ul. Czołgistów); ul. Mikulczycka (od skrzyżowania z ul. Przystankową do skrzyżowania z ul. Moniuszki); ul. Moniuszki (od skrzyżowania z ul. Chopina do skrzyżowania z ul. Szczęście Ludwika); ul. Ofiar Katynia (od skrzyżowania z ul. Krakowską do przejazdu kolejowego Dzielnicy Mikulczyce); ul. Paderewskiego (od skrzyżowania z ul. Sikorskiego do skrzyżowania z ul. Styki);ul. Piłsudskiego (od skrzyżowania z ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Roosevelta); ul. Roosevelta (od skrzyżowania z ul. Gen. de Gaulle'a do granicy z Miastem Gliwice); ul. Sienkiewicza (od skrzyżowania z ul. Wolności do skrzyżowania z ul. 3 Maja); ul. Sikorskiego (od granicy z Miastem Ruda Śl. do skrzyżowania z ul. Paderewskiego); ul. Składowa (od skrzyżowania z ul. Tarnopolską do skrzyżowania z ul. Witosa); ul. Stalmacha (od skrzyżowania ul. Bytomską do skrzyżowania z ul. Wolności); ul. Tarnopolska (od wjazdu na DK 88 do skrzyżowania z ul. Składową); ul. Trębacka (od skrzyżowania z ul. Bytomską do granicy Miasta Ruda Śląska); ul. Wolności (od skrzyżowania z ul. Gen. De Gaulle'a do granicy z Miastem Gliwice); ul. Wolności (od skrzyżowania z ul. K. Miarki do granicy Miasta Ruda Śląska); ul. Ziemska (od skrzyżowania z ul. Bytomską do skrzyżowania ul. Mł. Górnika).

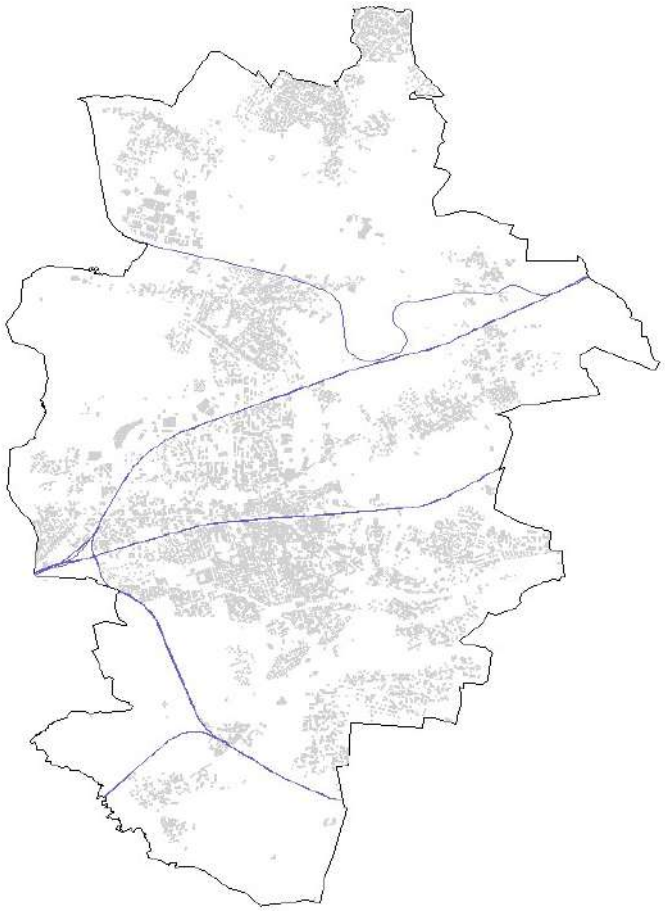
Łączna długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosi ok. 324 km, w tym: drogi krajowe – 21,783 km (w tym autostrada A4 – 4,2 km); drogi wojewódzkie – 19,623 km; drogi powiatowe – 53,129 km; drogi gminne – 229,736 km.

Podstawowy **układ zewnętrznej komunikacji** drogowej w obrębie Zabrza tworzą: autostrada A4 - międzynarodowa E-40; autostrada A1 - międzynarodowa E-75; droga krajowa nr 78 (DK-78) relacji Chałupki–Gorzyce–Gliwice–Chmielnik; droga krajowa nr 88 (DK-88) relacji Strzelce Opolskie–Gliwice–Zabrze–Bytom; droga krajowa nr 94 (DK-94) relacji Jędrzychowice (granica państwa) –Wrocław–Opole–Dąbrowa Górnicza–Tarnów; Drogowa Trasa Średnicowa relacji Katowice–Chorzów–Zabrze–Gliwice; droga wojewódzka nr 921 (DW 921) relacji Zabrze–Rudy–Przerycie.

Lokalny transport zbiorowy na terenie miasta Zabrze obecnie organizowany jest przez Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZMT), który obsługuje 56 miast i gmin na terenie województwa śląskiego. Usługi transportu autobusowego w Zabrzu świadczy ponadto niewielka ilość prywatnych linii mikrobusowych. Autobusy komunikacji miejskiej zostały wliczone do ogólnej liczby pojazdów w ruchu i uwzględnione w ramach mapy hałasu drogowego.

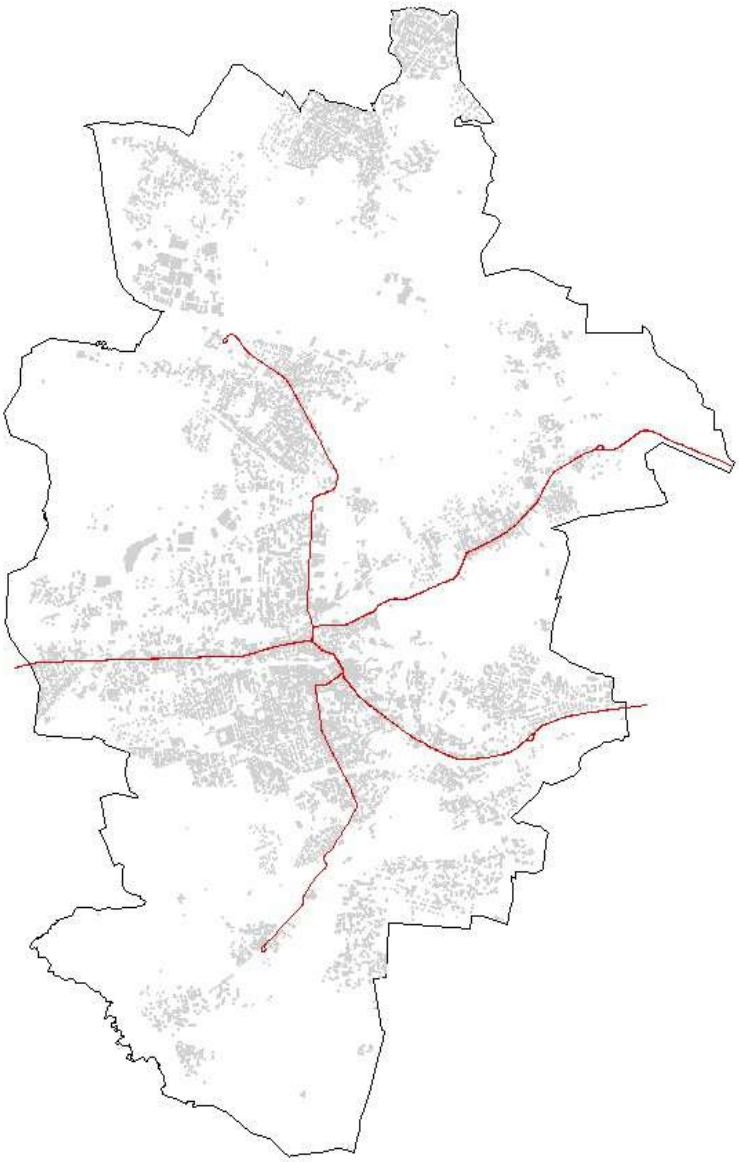
Wskazuje się, iż w strategicznej mapie hałasu miasta Zabrze wyk. przez *Biuro Analiz Środowiskowych "MK Akustyk"* uwzględniono drogi lub ich odcinki o średniodobowym natężeniu ruchu w ciągu roku kalendarzowego > 1000 poj./dobę. Drogi o natężeniu powyżej 8 220 poj/dobę, co odpowiada rocznemu natężeniu ruchu pow. 3 mln pojazdów, zakwalifikowano jako drogi główne.

Na terenie Zabrza zidentyfikowane zostały następujące **linie kolejowe**: linia nr 132 Bytom – Wrocław Główny (drugorzędna); linia nr 137 Katowice – Legnica (magistralna); linia nr 141 Katowice Ligota – Gliwice (pierwszorzędna); linia nr 147 Zabrze Biskupice – Gliwice (pierwszorzędna); linia nr 672 Maciejów Północny – Zabrze Makoszowy Kopalnia (drugorzędna); linia nr 677 Zabrze Makoszowy Kopalnia – Mizerów (pierwszorzędna); linia nr 711 M1aciejów Północny – Gliwice T4 (znaczenia miejscowego). Przewozy pasażerskie w Zabrzu wykonuje PKP Intercity S.A. oraz PKP Przewozy Regionalne Spółka z o.o., natomiast przewozy towarowe PKP CARGO S.A. Przez Zabrze przebiega magistralne połączenia kolejowe E 30 należące do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego łączącego Niemcy, Polskę i Ukrainę (na obszarze Zabrza jest to Linia 137). Przy linii E 30 zlokalizowany jest Dworzec PKP (główny) w Zabrzu. Linia nr 137 została zakwalifikowana jako linia kolejowa główna, po której rocznie przejeżdża ponad 30 tyś. Pociągów (nr 137 - E 30). Linia E 30 należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego łączącego m.in. Drezno (Niemcy) przez Dolny i Górny Śląsk, Małopolskę oraz Podkarpacie z Lwowem (Ukraina).

Rysunek 37. Lokalizacja linii kolejowych na terenie Zabrza, rysunek ze strategicznej mapa hałasu miasta Zabrze, czerwiec 2022 r.;

Na obszarze Zabrza znajduje się 7 odcinków linii tramwajowych. Są to: Maciejów ul. Knurowska - Zabrze Karola Miarki, linia relacji wschód - zachód przebiega na obszarze od granicy z Gliwicami do centrum miasta; Makoszowy Pętla - Zabrze Brysza, linia relacji południe - północ przebiega na obszarze od pętli w dzielnicy Makoszowy do centrum miasta; ul. Św. Floriana - Zaborze Pętla, linia relacji wschód - zachód przebiega wzdłuż ulicy Wolności w obszarze miasta; Plac Teatralny - Mikulczyce Pętla linia o relacji północ - południe w całości na obszarze miasta od centrum do pętli w dzielnicy Mikulczyce; ul. Profesora Religii - Biskupice Pętla linia o relacji wschód - zachód w całości na obszarze miasta, od centrum miasta do pętli w dzielnicy Biskupice; Biskupice Pętla - Bobrek Osiedle Pod Brzozami (Bytom) linia o relacji wschód - zachód w, od pętli w dzielnicy Biskupice do granicy z Bytomiem; Zaborze Pętla - Zaborze Wolności, linia o relacji wschód - zachód przebiega na obszarze miasta Zabrze do pętli w dzielnicy Zaborze do granicy z Ruda Śląską.

Rysunek 38. Przebieg linii tramwajowych na ternie Zabrza

Minimalną szerokość w liniach rozgraniczających dróg układu podstawowego i uzupełniającego winno uwzględnić na poziomie planu miejscowego z uwzględnieniem linii rozgraniczających: 35 m dla dróg głównych ruchu przyspieszonego, 30 m – dla dróg głównych, 20 m – dla dróg i ulic zbiorczych, od 8 m do 15 m – dla dróg lokalnych i dojazdowych w zależności od uwarunkowań terenowych. Odstępstwa od podanych wielkości winne być dokonywane na zasadach określonych w przepisach szczególnych.

- **System parkingowy**

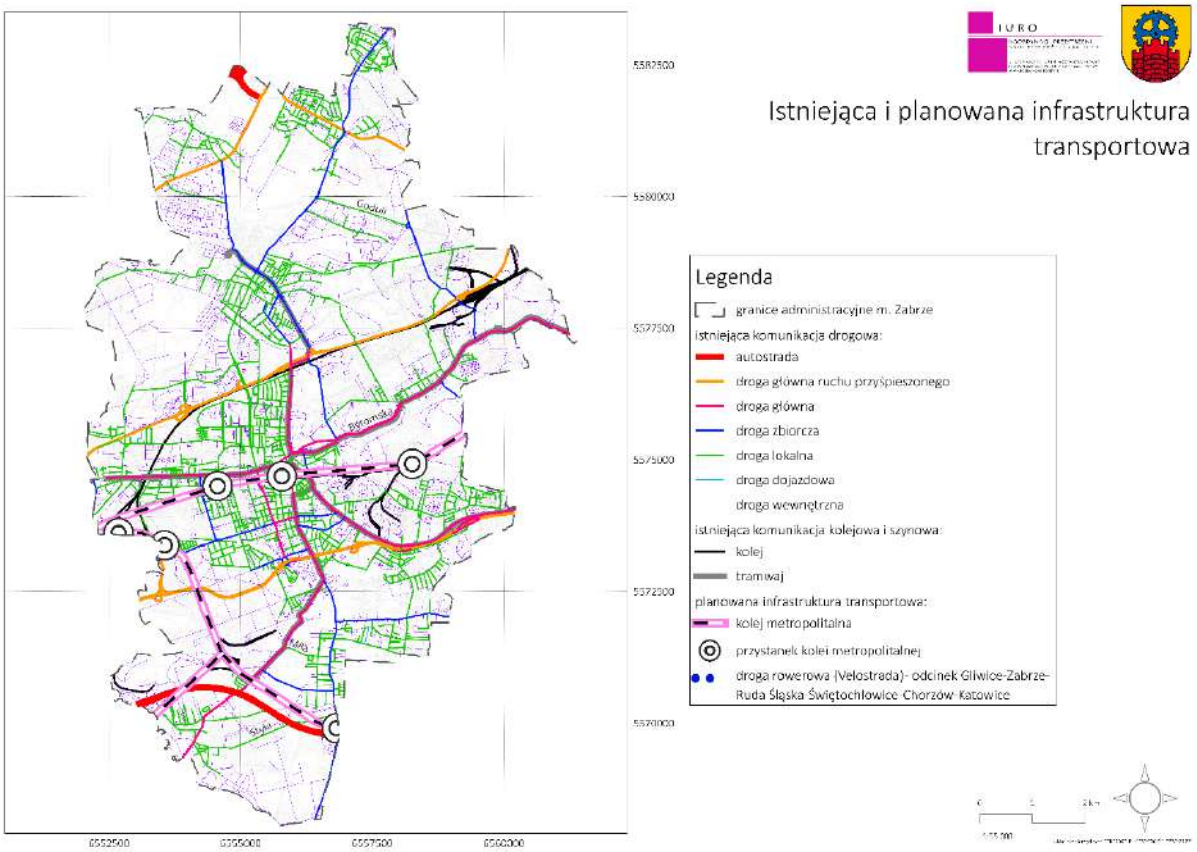
Na system parkingowy miasta składają się:

a) parkingi towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, usługowej, terenom aktywności gospodarczej oraz innym obiektom i terenom generującym ruch samochodowy;
b) ogólnodostępne parkingi w centrum miasta;
c) parkingi w liniach rozgraniczających dróg;

Docelowo do systemu parkingu dołączą: sieć parkingów zbiorowych („park&ride” w skojarzeniu z pętlami lub przystankami autobusowymi), parkingi dla rowerów („bike&ride”) zlokalizowane w pobliżu przystanków transportu publicznego, według zasady „zaparkuj rower i jedź komunikacją publiczną” w ramach Polityki rowerowej miasta Zabrze.

Elektromobilność

Zgodnie z ww. Planem oraz Raportem o stanie gminy Zabrze za 2021 r. obecnie na omawianym terenie funkcjonuje 13 punktów ładowania w 5 lokalizacjach: Rawicom Galeria Zabrze (2x22 kW), Centrum Handlowe Platan Zabrze (2x11kW, 2x22 kW), ul. 3 Maja 93 (2 gniazda o mocy 22 kW), ul. Mochnackiego 12 (2 gniazda o mocy 22 kW) oraz parking Centrum Handlowego M1 (3 gniazda o mocy 150 kW). Na terenie miasta Zabrze istnieją także inne działające stacje ładowania, które nie są wykazane w Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych, a zatem nie mogą być tym samym traktowane jako ogólnodostępne stacje ładowania w myśl ww. ustawy. Znajdują się w lokalizacjach: Renault Dąbrowscy ul. Wolności 59 - 3 punkty, FORTUM Silesia S.A. ul. Wolności 416 – 2 punkty, firma ELZAB S.A. ul. Elzab 1 – 3 punkty. W związku z powyższym liczba punktów ładowania brakująca do osiągnięcia minimalnej liczby punktów ładowania wynosi 87. Wykorzystano dane: *z Aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" (Aktualizacja 2022*).

Rysunek 39. Istniejąca i planowana infrastruktura transportowa

Zestawienie punktów ładowania pojazdów elektrycznych na terenie miasta:

Lp.	LpS.	Lokalizacja i dostępność	PKT-LAD	MOC (kW)	
1	1	Religi 1, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	2		1	22	NORMALNEJ
2	3	Średnia 5, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	4		1	22	NORMALNEJ
3	5	Średnia 5, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	6		1	22	NORMALNEJ
4	7	Powstańców Śląskich 5, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	8		1	22	NORMALNEJ
5	9	Powstańców Śląskich 5, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	10		1	22	NORMALNEJ
6	11	Plac Dworcowy 1, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	12		1	22	NORMALNEJ
7	13	Plac Dworcowy 1, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
8	14	Wandy 1a, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	15		1	22	NORMALNEJ
9	16	Wandy 1a, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	17		1	22	NORMALNEJ
10	18	Plac Warszawski 6, Zabrze	1	22	NORMALNEJ

	19		1	22	NORMALNEJ
11	20	Plac Warszawski 6, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	21		1	22	NORMALNEJ
12	22	Plac Warszawski 6, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	23		1	22	NORMALNEJ
13	24	Plac Krakowski 2, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	25		1	22	NORMALNEJ
14	26	Plac Krakowski 2, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	27		1	22	NORMALNEJ
15	28	Plac Krakowski 2, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	29		1	22	NORMALNEJ
16	30	Św. Floriana 14, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	31		1	22	NORMALNEJ
17	32	Św. Floriana 4, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	33		1	22	NORMALNEJ
18	34	Św. Floriana 4, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	35		1	22	NORMALNEJ
19	36	Heweliusza 2, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	37		1	22	NORMALNEJ
20	38	Sądowa 2, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	39		1	22	NORMALNEJ
21	40	Aleja Korfantego 18, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	41		1	22	NORMALNEJ
22	42	Aleja Korfantego 18, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	43		1	22	NORMALNEJ
23	44	Aleja Korfantego 18, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	45		1	22	NORMALNEJ
24	46	Hewelisza 14, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	47		1	22	NORMALNEJ
25	48	Drzymały 10, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	49		1	22	NORMALNEJ
26	50	Drzymały 10, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	51		1	22	NORMALNEJ
27	52	Tatarkiewicza 7, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	53		1	22	NORMALNEJ
28	54	Tatarkiewicza 7, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	55		1	22	NORMALNEJ
29	56	Heweliusza 31, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	57		1	22	NORMALNEJ
30	58	Heweliusza 31, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	59		1	22	NORMALNEJ
31	60	Gdańska 48, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	61		1	22	NORMALNEJ
32	62	Gdańska 48, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	63		1	22	NORMALNEJ
33	64	Roosevelta 81, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	65		1	22	NORMALNEJ
34	66	Roosevelta 81, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	67		1	22	NORMALNEJ
35	68	Roosevelta 81, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	69		1	22	NORMALNEJ
36	70	Roosevelta 81, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	71		1	22	NORMALNEJ
37	72	Czołgistów 7, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	73		1	22	NORMALNEJ
38	74	Budowlana 34, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	75		1	22	NORMALNEJ
39	76	Krakowska 31, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	77		1	22	NORMALNEJ
40	78	Jordana 31a, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	79		1	22	NORMALNEJ
41	80	Jordana 31a, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	81		1	22	NORMALNEJ
42	82	Jordana 31a, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	83		1	22	NORMALNEJ
43	84	Jordana 78, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	85		1	22	NORMALNEJ
44	86	Jordana 78, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	87		1	22	NORMALNEJ
45	88	Niepokólczyckiego 26, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	89		1	22	NORMALNEJ
46	90	Niepokólczyckiego 8, Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	91		1	22	NORMALNEJ
47	92	Makro Zabrze, aleja Korfantego 17, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	93	Makro Zabrze, aleja Korfantego 17, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
48	94	M1 Zabrze, Szkubacza 1, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
	95	M1 Zabrze, Szkubacza 1, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	96	M1 Zabrze, Szkubacza 1, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
49	97	Słupek, Grunwaldzka 15, 41-819 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	98	Słupek, Grunwaldzka 15, 41-819 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
50	99	Galeria Zabrze, Wolności 273, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	100	Galeria Zabrze, Wolności 273, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
51	101	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	102	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
52	103	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	104	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
53	105	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	106	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
54	107	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	108	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
55	109	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ

	110	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
56	111	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	112	**UMZ**-Zabrze Centrum Przesiadkowe, ul. Johanna Goethego, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
57	113	**UMZ**-Rokitnica Centrum Przesiadkowe, ul. Krakowska, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	114	**UMZ**-Rokitnica Centrum Przesiadkowe, ul. Krakowska, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
58	115	**UMZ**-Rokitnica Centrum Przesiadkowe, ul. Krakowska, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
	116	**UMZ**-Rokitnica Centrum Przesiadkowe, ul. Krakowska, 41-800 Zabrze	1	40	DUŻEJ
59	117	Sztolnia Królowa Luiza, Mochnackiego 12, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	118	Sztolnia Królowa Luiza, Mochnackiego 12, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
60	119	Kopalnia Guido, 3 Maja 93, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	120	Kopalnia Guido, 3 Maja 93, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
61	121	Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.	1	22	NORMALNEJ
	122	Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.	1	22	NORMALNEJ
62	123	Makro Zabrze, Aleja Korfantego 17, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	124	Makro Zabrze, Aleja Korfantego 17, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
63	125	Wolności 59, 41-804 Zabrze	1	30	DUŻEJ
	126	Wolności 59, 41-804 Zabrze	1	30	DUŻEJ
	127	Wolności 59, 41-804 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
64	128	Handlowa 2B, 41-807 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	129	Handlowa 2B, 41-807 Zabrze	1	150	DUŻEJ
	130	Handlowa 2B, 41-807 Zabrze	1	150	DUŻEJ
65	131	Amic Zabrze Bytomska Bytomska 2A, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
	132	Amic Zabrze Bytomska Bytomska 2A, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
66	133	Lidl Zabrze Kasprowicza Kasprowicza 2a, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	134	Lidl Zabrze Kasprowicza Kasprowicza 2a, 41-800 Zabrze	1	50	DUŻEJ
67	135	Lidl Zabrze Damrota Księdza Konstantego Damrota 1, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
	136	Lidl Zabrze Damrota Księdza Konstantego Damrota 1, 41-800 Zabrze	1	50	DUŻEJ
	137	Lidl Zabrze Damrota Księdza Konstantego Damrota 1, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
68	138	Lidl Zabrze Krakowska 45	1	22	NORMALNEJ
	139	Lidl Zabrze Krakowska 45	1	22	NORMALNEJ
69	140	Lidl Zabrze ul. Wolności 510	1	22	NORMALNEJ
	141	Lidl Zabrze ul. Wolności 510	1	22	NORMALNEJ
70	142	Amic Zabrze Miarki Karola Miarki 6, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
	143	Amic Zabrze Miarki Karola Miarki 6, 41-800 Zabrze	1	150	DUŻEJ
71	144	Lidl Zabrze 3 Maja 97 3 Maja 97, 41-800 Zabrze	1	22	NORMALNEJ
72	145	Marii Skłodowskiej-Curie 18, 41-800 Zabrze	1	11	NORMALNEJ
	146	Marii Skłodowskiej-Curie 18, 41-800 Zabrze	1	11	NORMALNEJ
73	147	Aldi Zabrze Gdańska Gdańska 25, 41-800 Zabrze	1	11	NORMALNEJ

2.Wyjaśnienie

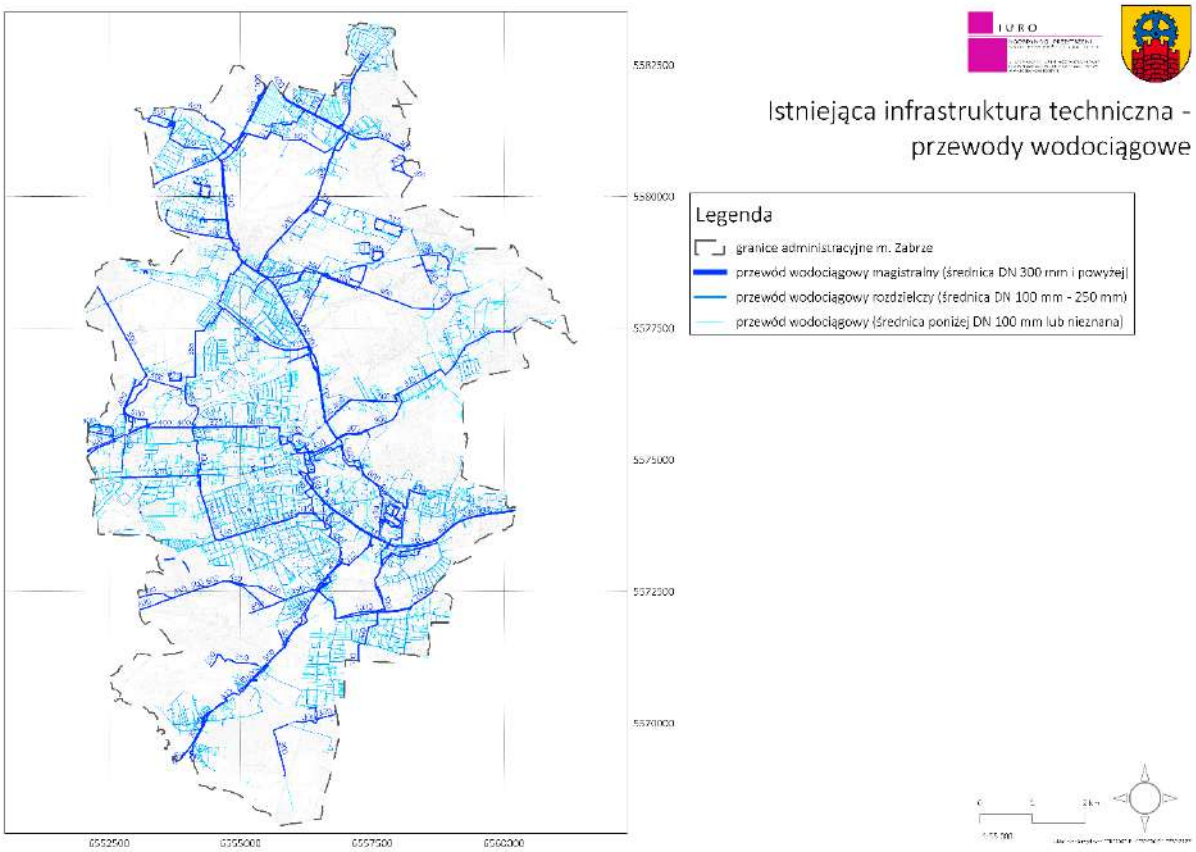
W planie ogólnym uwzględniono wskazane powyżej systemy komunikacyjne poprzez wskazanie strefy komunikacyjnej. Zastrzec należy, że wskazaniem tym objęty został układ podstawowy tworzący szkielet komunikacyjny gminy. Pozostałe elementy infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności trasy rowerowe i parkingi zostały zaklasyfikowane do najbardziej adekwatnych stref funkcjonalnych, zakres dróg lokalnych i dojazdowych winien zostać dookreślony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, uwzględniając zmiany w strukturze i natężeniu ruchu wywołanych komunikacją miejską. Uwzględniono wyniki badań zleconych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad wskazują, na pogorszony stan środowiska akustycznego, wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania wzdłuż dróg układu podstawowego (drogi główne i zbiorcze) oraz dookreślenie dopuszczalnych form użytkowania tych terenów wg wskazanych w planie ogólnym stref czy realizowanie ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych wzdłuż dróg układu podstawowego jak również dróg lokalnych w obszarach zainwestowania winno być wskazane w planie miejscowym. W zakresie obsługi parkingowej przyjmuje się zasadę, że ilość miejsc postojowych winna odpowiadać charakterowi obiektu, które inwestor powinien zabezpieczyć w granicach działki, na której realizowana jest inwestycja. Dla potrzeb bieżącej działalności decyzyjnej proponuje się przyjęcie minimalnych wskaźników na poziomie 35 m.p. na 100 m^2 powierzchni użytkowej obiektu oraz 25 m.p. na 100 zatrudnionych. Nie przewiduje się ustalania szczegółowych lokalizacji dla obiektów zaplecza motoryzacji, w tym dla nowych stacji paliw. Obiekty tego typu powinny być traktowane tak jak inne obiekty w wyznaczonej strefie usługowej.

III. Obiekty infrastruktury technicznej

1. Uwarunkowania

– **Zaopatrzenie w wodę**

Zaopatrzenie w wodę odbiorców indywidualnych i grupowych na terenie miasta realizuje Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Przedsiębiorstwo jest właścicielem przeważającej większości istniejącej infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie Zabrza. Zasadniczo zaopatrzenie odbiorców konurbacji katowickiej, z nielicznymi wyjątkami, odbywa się w oparciu o magistralną sieć wodociągową należącą do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach, które jest producentem i hurtowym dostawcą wody dla wielu przedsiębiorstw wodociągowych. Dostawa wody do Zabrza następuje za pośrednictwem studni wodomierzowych rozmieszczonych w rejonie przebiegu sieci magistralnych. Głównymi elementami systemu wodociągowego są przewody wodociągowe wraz z armaturą i oprzyrządowaniem. Obecnie sieć wodociągowa jest najgęściejsza w dzielnicach Zandka oraz Pawłów. Nieco mniejsza wielkość wskaźnika długości sieci do obsługiwanej powierzchni występuje w dzielnicach: Guido, Centrum Południe i Zaborze Południe. Ten sam wskaźnik obliczony dla sieci ciepłowniczej najwyższy jest dla Zaborza Północ. Niższą, ale w warunkach diagnozowanego miasta również znaczącą gęstość, mają Zaborze Południe oraz Osiedle Młodego Górnika.
Sieć ciepłownicza nie jest dostępna w takich dzielnicach jak: Kończyce, Pawłów, czy też obszarach zabudowy (w tym nowej) zlokalizowanych w Grzybowicach. Nieznacznie lepiej jest w Rokitnicy i Mikulczycach, choć i tam długość sieci jest znikoma.

Rysunek 40. Istniejąca infrastruktura techniczna – przewody wodociągowe

– **Sieć kanalizacyjna**

Miasto Zabrze objęte jest siecią kanalizacyjną. Na terenach nie objętych zbiorczą siecią kanalizacyjną, nieczystości gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, okresowo opróżnianych z wywozem ścieków do oczyszczalni. Oczyszczalnia Ścieków Śródmieście, Oczyszczalnia Ścieków Mikulczyce, Oczyszczalnia Hydrobotaniczna Zabrze-Grzybowice. Działania komplementarne realizowane przez Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i

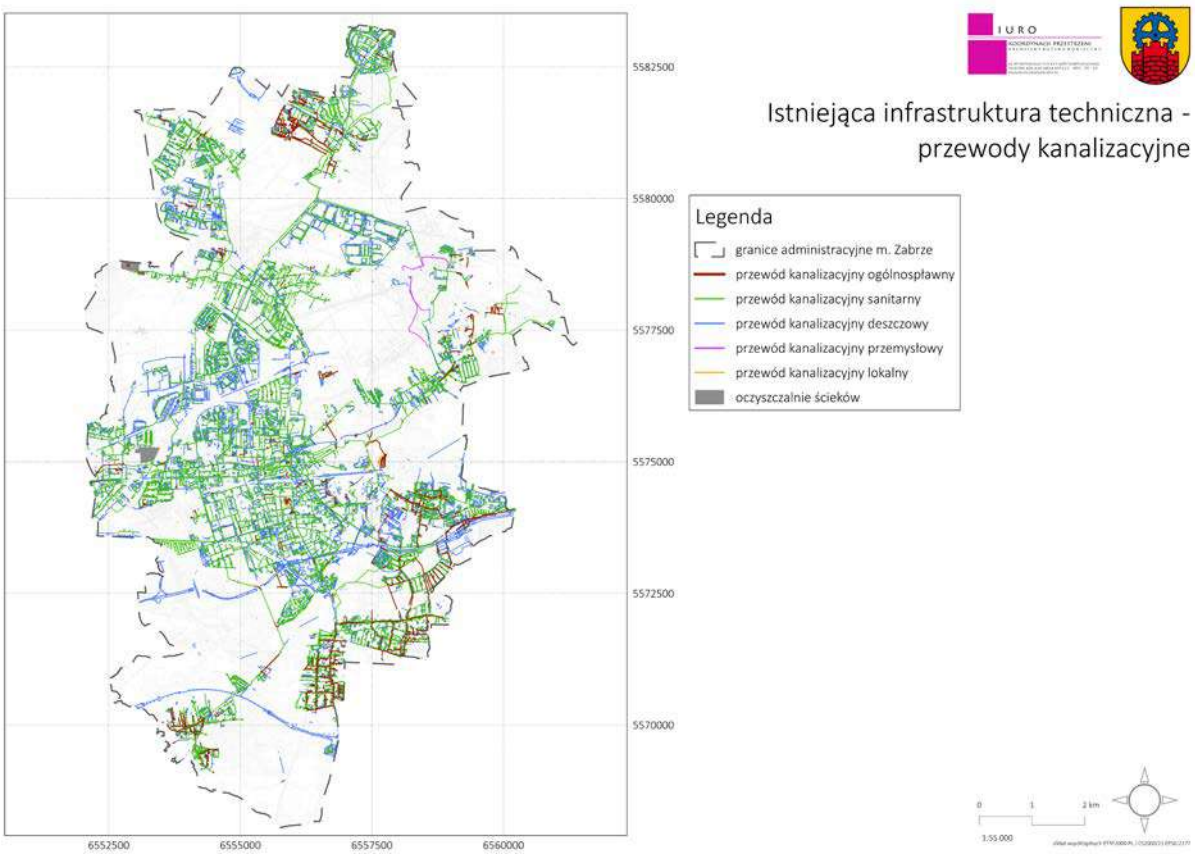
Kanalizacji. Kanalizacja sanitarna na terenie miasta Zabrza opiera się na następujących kolektorach sanitarnych, odprowadzających ścieki do oczyszczalni ścieków Śródmieście:

1) Kolektor Śródmiejski – o przekroju jajowym, długości około 4 km, przełączony do kolektora Północnego, obsługuje centralną część Śródmieścia;
2) Kolektor Południowy Stary – o przekroju jajowym, długości około 6,4 km, biegnie od dzielnicy Zaborze (okolice ul. Wyciska) do kolektora Śródmiejskiego. Obsługuje Śródmieście oraz część Zaborza;
3) Kolektor Południowy Nowy – o średnicy Ø600-1000 mm, biegnie od Kolektora Północnego Nowego, wzdłuż Kolektora Południowego Starego, do prze-pompowni ścieków przy ul. Jagodowej na oś. Janek. Stanowi odciążenie Ko-lektora Południowego Starego biegnącego w ul. Piłsudskiego, gdzie oba kolek-tory są połączone. Obsługuje os. Janek oraz południową część Śródmieścia;
4) Kolektor północny Stary – o średnicy Ø 200-500 mm i długości około 1,9 km. Biegnie od przepompowni przy ul. Trocera a następnie rurociągiem tłocznym Ø 400 mm, doprowadza ścieki do Kolektora Północnego Nowego. Kolektor ob-sługuje północną część Śródmieścia, położoną na prawym brzegu Bytomki;
5) Kolektor Północny Nowy – biegnie od Zaborza Północnego, o średnicy Ø 600-1400 mm, dochodzi do przepompowni ścieków Na Piaskach, skąd prowadzone są dwie nitki tłocznego kanału 2x Ø 500 mm. Dalej jako kolektor grawitacyjny Ø1200-1600 mm prowadzi ścieki do oczyszczalni mechanicznej oczyszczalni Śródmieście. Obsługuje część Zaborza, Biskupic i centralną część Śródmieścia;
6) Kolektor Kopernik – nowy, o średnicy Ø800 mm, biegnie od os. Kopernik do przepompowni ścieków Kopernik. Następnie jako kolektor tłoczny Ø400 mm doprowadza ścieki do oczyszczalni mechanicznej oczyszczalni Śródmieście. Obsługuje oś. Kopernika, obiekty handlowe M1 i Makro raz stanowi rezerwę, dla obsługi nowych terenów zabudowy (Słoneczna Dolina);
7) Kolektor Biskupice – nowy, o średnicy Ø500 mm, prowadzi ścieki do Kolektora Północnego Nowego, poprzez przepompownię i kawałek kanału tłocznego o średnicy Ø225 mm. Kolektor ten obsługuję południową część Biskupic, ale znaczna część dzielnicy jest poza zasięgiem jego obsługi;
8) Kolektor Maciejów – nowy, o średnicy Ø200-300 mm, prowadzi ścieki do przepompowni ścieków przy ul. Kondratowicza. a dalej kanałem tłocznym 2x250 mm doprowadza ścieki do oczyszczalni Śródmieście. Obsługuje Południową część Maciejowa, ale posiada rezerwę przepustowości pozwalającą na przejęcie ścieków również z północnej części Maciejowa.

Na terenie miasta zlokalizowane są dwie miejskie oczyszczalnie ścieków należące do Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.:

1) oczyszczalnia ścieków „Śródmieście”;
2) oczyszczalnia ścieków „Mikulczyce”.

Przebieg poszczególnych sieci został wskazany na planszy powyżej.

Rysunek 41. Istniejąca infrastruktura techniczna – przewody kanalizacyjne

– **Odprowadzanie ścieków**

Oprócz zaopatrzenia w wodę Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji zapewnia również obsługę systemu doprowadzenia ścieków. Zasięg systemu kanalizacyjnego obsługiwanego przez Przedsiębiorstwo stanowi jednocześnie teren aglomeracji Zabrze określony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji. Na terenie miasta przyjęto „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Zabrze" UCHWAŁA NR XLIX/753/22 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 11 maja 2022 r. W celu spełnienia wymogów przepisów prawa ochrony środowiska oraz rozwiązania największych problemów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta, podejmuje się działania w zakresie pozyskania dofinansowania ze środków UE. Zakres planowanych inwestycji zakładał przede wszystkim zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Na terenie Oczyszczalni Ścieków Śródmieście, zawarta została umowa na realizację Kontraktu 8, związanego z jej przebudową. Jest to pierwszy z ośmiu kontraktów na roboty budowlane w ramach projektu pod nazwą "Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze. Etap II" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności.

– **Zaopatrzenie w energię elektryczną**

Na terenie Zabrza usytuowana jest infrastruktura elektroenergetyczna będąca częścią krajowego systemu przesyłowego.

Składają się na nią:

1. Linia 400 kV relacji: Rokitnica-Wielopole.
2. Linia 400 kV relacji: Joachimów-Wielopole.
3. Linia 400 kV relacji: Łagisza-Rokitnica.
4. Dwutorowa linia 400 kV relacji: Joachimów-Wielopole, Łagisza-Rokitnica.
5. Dwutorowa linia 400 kV relacji: Joachimów-Wielopole, Rokitnica-Wielopole.

6. Stacja Elektroenergetyczna 400/110kV Rokitnica, dla jednotorowej i dwutorowej napowietrznej elektroenergetycznej linii przesyłowej 400 kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 60 m (po 30 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym).

Właścicielem przedmiotowej infrastruktury elektroenergetycznej są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego. Eksploatacją na terenie gminy zajmuje się PSE S.A. w Katowicach. Na terenie miasta znajdują się następujące elementy infrastruktury elektroenergetycznej najwyższych napięć eksploatowane przez operatora systemu przesyłowego Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE): stacja elektroenergetyczna SE ROK 400/110 kV Rokitnica (stacja dzielona – należąca do PSE S.A. i TAURON Dystrybucja S.A.); rola stacji w systemie: przesyłowa; linie zasilające stację: 2 linie 400 kV: Wielopole i Łagisza; fragment dwutorowej linii 400 kV Wielopole - Rokitnica, Wielopole - Joachimów; tor Wielopole - Rokitnica o długości ok. 52 km, tor Wielopole - Joachimów o długości ok. 137 km; fragment linii 400 kV Rokitnica - Łagisza; długość linii: ok. 42 km; fragment linii 220 kV Łagisza - Blachownia ; długość linii: ok. 66 km, jednotorowa.

Energia elektryczna po transformacji z poziomu napięcia NN, rozprowadzana jest za pomocą sieci rozdzielczej WN o znamionowym napięciu 110 kV, eksploatowanej przez **TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach**.

Przez teren Miasta Zabrze przechodzą również kablowe i napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, następujących relacji:

a) Barbara — Strefa,
b) Halemba — Kopalnia Makoszowy 1 z odczepem do SE Guido,
c) Halemba — Kopalnia Makoszowy 2 z odczepem do SE Guido,
d) Halemba — Sośnica f — Kopalnia Makoszowy,
e) Rokitnica — Radzionków,
f) Szombierki f - Wierzbowa,
g) Powstańców — Szombierki,
h) Mikulczyce — Rokitnica z odczepem do SE Grzybowice,
i) Rokitnica — Barbara z odczepem do SE Grzybowice,
j) Rokitnica — Bumar,
k) Rokitnica — kierunek Miasteczko Śląskie 1 i 2,
l) Rokitnica — Krupski Młyn,
m) Rokitnica — Łagisza,
n) Rokitnica — Łabędy,
o) Rokitnica — Myśliwska,
p) Rokitnica — Sowice,
q) Rokitnica — Wielowieś,
r) Zabrze — Halemba Wentylatory,
s) Zabrze — Rokitnica 2 z odczepem do SE Biskupice,
t) Zabrze — Mikulczyce,
u) Zabrze — Rokitnica 1,
v) Zabrze — Szombierki z odczepem do SE Biskupice,
w) Zabrze — Zalewisko,
x) Zabrze — Płaskowicka 1 i 2 — odcinki kablowe.

W układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze odbywa się na średnim napięciu 6 i 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznych WN/SN zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze i stanowiących własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach.

Są to:

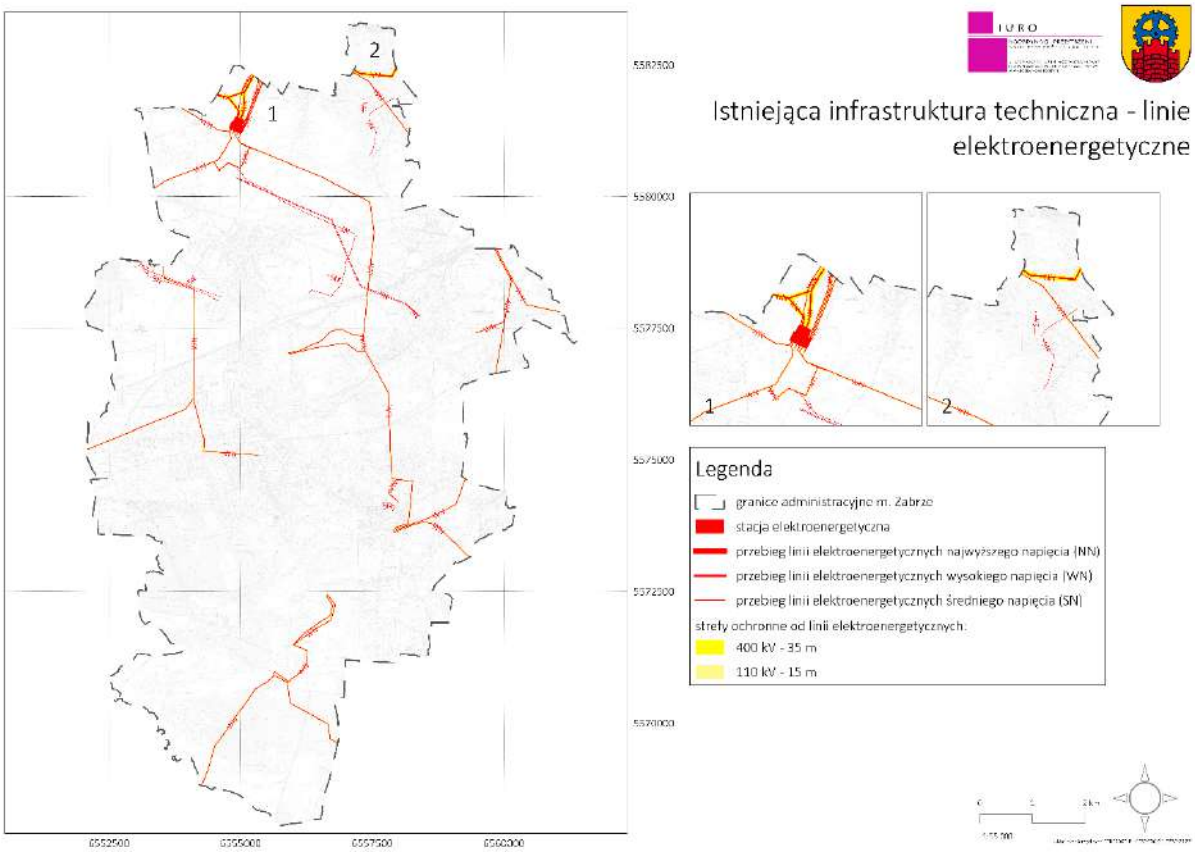
a) 400/110/20/15 kV SE Rokitnica (ROK),
b) 110/20 kV SE Grzybowice (GRB),
c) 110/20/6 kV SE Mikulczyce (MIK),
d) 110/6 kV SE Biskupice (BIK),
e) 110/20/6 kV SE Guido (GUI),
f) 110/6 kV SE Barbara (BAR),
g) 110/20/6 kV SE Maciejów (MCI),

h) 110/20/6 SE Płaskowicka (PWC),
i) 110/20 SE Zabrze (ZAB).

PKP Energetyka S.A. Oddział w Warszawie na terenie miasta Zabrze posiada 8 czynnych stacji transformatorowych. Łączna długość linii elektroenergetycznych będących własnością PKP Energetyka S.A. na terenie miasta wynosi ok. 37 km. Infrastruktura techniczna sieci SN i nN jest w stanie dobrym. Operatorem Systemu Dystrybucyjnego elektroenergetycznego działającym na obszarze trzech dzielnic Zabrza tj. Biskupic, Rokitnicy i Mikulczyc jest **TERMA-DOM Sp. z o.o.** Przejęta działalność w zakresie elektroenergetyki od byłej KWK „Pstrowski" (w wyniku jej likwidacji) z uwagi na wyłączenie z eksploatacji całej infrastruktury kopalnianej prowadzona jest przez TERMA-DOM na niewielką skalę.

Reasumując linie elektroenergetyczne sieci rozdzielczej WN zasilające elektroenergetyczne systemy dystrybucyjne na obszarze Zabrza są powiązane z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym w stosunkowo bliskich punktach przyłączenia. Najbliższe przyłącze do sieci przesyłowej zlokalizowane jest na terenie miasta – stacja elektroenergetyczna 400/110 kV Rokitnica (ROK). Na terenie Zabrza zlokalizowane jest ponadto źródło energii elektrycznej –Elektrociepłownia Fortum Silesia S.A. System elektroenergetyczny zaspakaja potrzeby wszystkich dotychczasowych odbiorców energii elektrycznej i aktualnie na terenie miasta nie zidentyfikowano obszarów wymagających wzmocnienia pewności zasilania. Sieć napowietrznych linii 110 kV łącząca stacje GPZ pracuje w układzie pierścieniowym co powoduje, że w przypadkach awaryjnych istnieje między stacjami zasilającymi zarówno po stronie SN jak i nN wpływają korzystnie na pewność zasilania odbiorców. Taki układ sieci zapewnia duże bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Ilość stacji transformatorowych SN/nN wskazuje na możliwość zapewnienia ciągłości i pewności dostaw energii elektrycznej dla odbiorców finalnych z poziomu nN zlokalizowanych na obszarze Zabrza. W przypadku zwiększonego zapotrzebowania w większości przypadków istnieje możliwość wymiany transformatorów na jednostki o większej mocy lub budowy nowych stacji transformatorowych. Operatorzy systemów dystrybucyjnych eksploatują obiekty infrastruktury sieciowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, wykonując niezbędne czynności eksploatacyjne, konserwacyjne i modernizacyjne (w ramach możliwości finansowych przedsiębiorstw). Plan rozwoju TAURON Dystrybucja S.A. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną przewiduje realizację przedsięwzięć inwestycyjnych koniecznych z punktu widzenia potrzeb zarówno w zakresie przyłączania nowych odbiorców, jak również zapewnienia realizacji najbardziej niezbędnych modernizacji infrastruktury sieciowej. Przebieg przez teren miasta licznych linii wysokiego napięcia 110 kV oraz lokalizacja stacji zasilających GPZ stwarza korzystną sytuację w przypadku utworzenia się nowych dużych odbiorców energii elektrycznej na terenach rozwojowych miasta.

Informacje jw. wykorzystano z dokumentu Aktualizacja „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" (Aktualizacja 2022).

Rysunek 42. Istniejąca infrastruktura techniczna – linie elektroenergetyczne

– **Zaopatrzenie w gaz**

Źródłem zaopatrzenia w gaz są sieci zarządzane przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Gazowniczy w Zabrzu. Odbiorców indywidualnych obsługuje jednostka terenowa - Gazownia w Świętochłowicach. Zgodnie z danymi PSG stopień gazyfikacji gminy dotyczący gospodarstw domowych wynosi 84,44 % rodzaj gazu E (gaz ziemny wysokometanowy (ok 98%)). Sieć ta sukcesywnie jest modernizowana i rozbudowana oraz może stanowić źródło zaopatrzenia w gaz dla nowych obiektów, w tym do celów grzewczych. System gazowniczy realizowany jest przez przedsiębiorstwo dystrybucyjne Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrzu oraz poprzez istniejące powiązania sieciowe. Do odbiorców z terenu Zabrza dostarczany jest gaz ziemny wysokometanowy. W granicach miasta Zabrze nie przebiegają sieci gazowe wysokiego ciśnienia eksploatowane przez OGP GAZ-SYSTEM S.A. Gaz dostarczany jest do miasta poprzez sieci podwyższonego średniego ciśnienia eksploatowane przez PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrzu, dla których źródło zasilania stanowią węzły: Szobiszowice, Szopienice – w zarządzie OGP GAZ-SYSTEM S.A.; Łagiewniki – w zarządzie PSG Sp. z o.o.

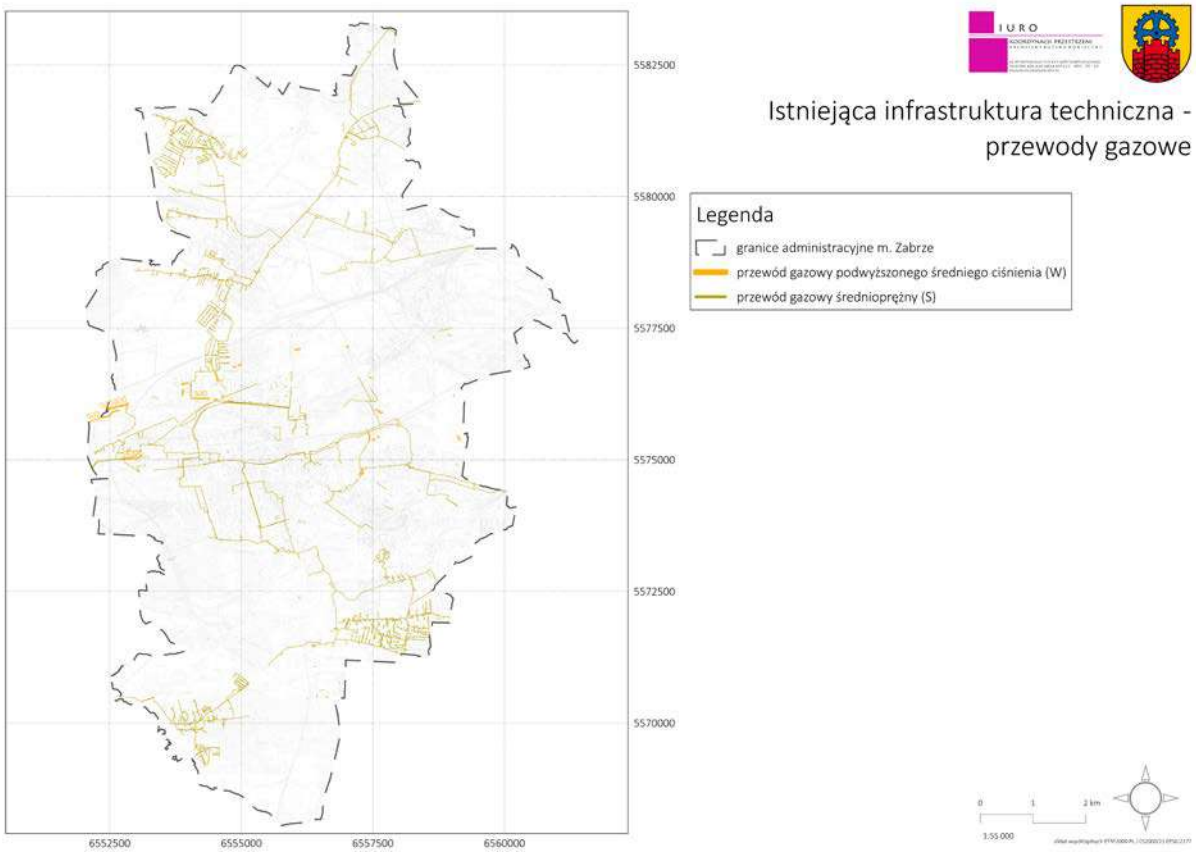
Sieć gazowa podwyższonego średniego ciśnienia przebiega w zachodniej i wschodniej części miasta i poprowadzona jest w kierunku północnym. Sieć łączy miasto Zabrze z sąsiadującymi miastami – Gliwice oraz Ruda Śląska.

Reasumując stan zaopatrzenia w gaz ziemny rozpatrywana z punktu widzenia aktualnego zapotrzebowania na gaz ziemny odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta oraz przepustowości działającego na terenie miasta systemu dystrybucyjnego, w tym stacji redukcyjno-pomiarowych i sieci gazowniczych dystrybucyjnych wskazuje, że przy zapewnieniu dostaw gazu z poziomu systemu przesyłowego dystrybucja gazu może być zapewniona. Sieć gazowa dystrybucyjna jest w znacznym stopniu rozbudowana, a jej stan techniczny wg Informacji z PSG jest określany jako dobry jednak należy zwrócić uwagę, że wg danych PSG ok. 1/3 długości sieci gazowych jest starsza niż 30 lat i może w najbliższym czasie wymagać modernizacji. Odbiorcy zlokalizowani na terenie miasta zaopatrywani są w paliwo gazowe z sieci średniego bądź niskiego ciśnienia. Stacje redukcyjno-pomiarowe I i II stopnia mają znaczne rezerwy przepustowości, mogą więc stanowić źródło gazu dla potencjalnych nowych odbiorców znajdujących się na terenie miasta Zabrze. Wszelkie inwestycje związane z rozbudową sieci gazowej na terenie

miasta będą realizowane w miarę występowania potencjalnych odbiorców o warunki techniczne przyłączenia do sieci, pod warunkiem spełnienia kryterium opłacalności ekonomicznej.

Podstawowym źródłem gazu dla miasta są gazociągi podwyższonego średniego ciśnienia:

1) DN 500 CN 1,6 MPa relacji Szobiszowice – Szopienice wraz z odgałęzieniami;
2) DN 200 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Kombinat Koksochemiczny;
3) DN 200/100 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Elektrownia;
4) DN 500 CN 1,6 MPa relacji Szobiszowice – Łagiewniki wraz z odgałęzieniami;
5) DN 100 CN 1,6 MPa do SRP Jopex;
6) DN 80 CN 1,6 MPa do SRP Centrum Handlowe M1;
7) DN 250 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Rokitnica, ul. Ofiar Katynia;
8) DN 80 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Rokitnica PEC;
9) DN 150 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Mikulczyce, ul. Składowa;
10) DN 80 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Mostostal;
11) DN 250 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Mikulczyce, ul. Mickiewicza;
12) DN 150 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze ul. Gdańska;
13) DN 100 CN 1,6 MPA do SRP Zabrze oś. Kopernika;
14) DN 100 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Biskupice, ul. Młyńska;
15) DN 100 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze, ul. Skubacza;
16) DN 400 CN 1,6 MPa relacji Zabrze Knurów z odgałęzieniem;
17) DN 200 CN 1,6 MPa do SRP Zabrze Maciejów.

Rysunek 43. Istniejąca infrastruktura techniczna – przewody gazowe

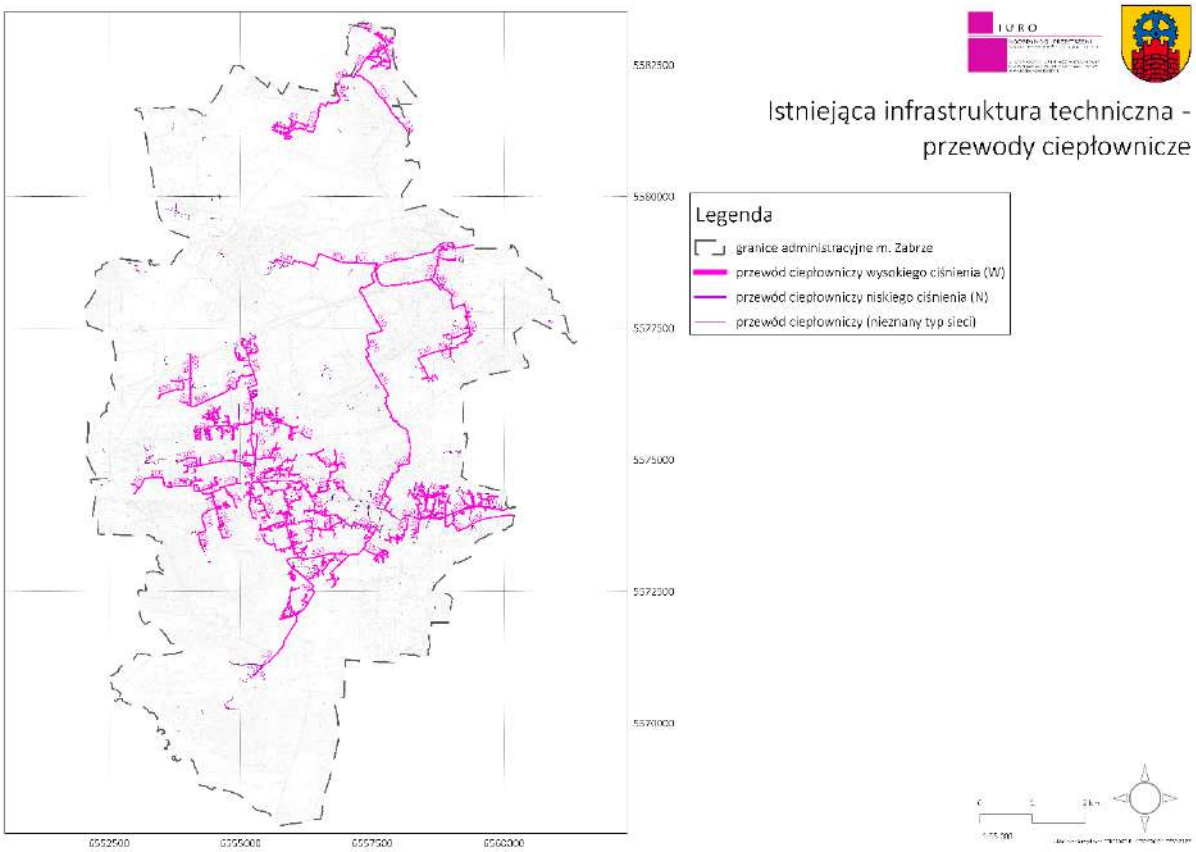
- **Zaopatrzenie w ciepło**

W Zabrzu potrzeby cieplne pokrywane są ze źródeł energetyki zawodowej i komunalnej, zasilających odbiorców za pośrednictwem systemu sieci ciepłowniczych lub bezpośrednio, czynnikiem wodnym lub parowym oraz z kotłowni lokalnych i źródeł indywidualnych opalanych gazem ziemnym, paliwami stałymi lub wykorzystujących inne nośniki energii.
Na obszarze miasta funkcjonują cztery systemy ciepłownicze, są to: miejski system ciepłowniczy (msc) zasilany z dwóch źródeł energetyki zawodowej: Elektrociepłowni I i Elektrociepłowni II wchodzących w skład EC Zabrze należącej do Fortum Silesia S.A. (dawniej Fortum Zabrze S.A.); właścicielem sieci ciepłowniczych msc jest ZPEC Sp. z o.o.; lokalny system ciepłowniczy (lsc) Kotłowni Helenka; właścicielem sieci i źródła jest ZPEC Sp. z o.o.; lokalny system ciepłowniczy Kotłowni Rokitnica; właścicielem sieci i źródła jest ZPEC Sp. z o.o. Ponad to ZPEC Sp. z o.o. posiada jeszcze trzy kotłownie lokalne przy ul. Chopina 32, ul. Bytomskiej 28, ul. Witosa 8.
Lokalny system ciepłowniczy Kotłowni Biskupice; właścicielem sieci i źródła jest Terma-Dom Sp. z o.o. W roku 2016 zlikwidowana została Kotłownia Mikulczyce (własność: Terma-Dom Sp. z o.o.), a jej system ciepłowniczy podłączony został do systemu K. Biskupice. Właścicielem i eksploatatorem sieci miejskiego systemu ciepłowniczego (dla którego źródłem ciepła jest EC Zabrze) jest Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. (ZPEC) z siedzibą w Zabrzu, Miejski system ciepłowniczy (msc) zasilany jest z Elektrociepłowni Zabrze, należącej do Fortum Silesia S.A. (dawniej Fortum Zabrze S.A.). W dniu 31 grudnia 2015 r. nastąpiło połączenie spółek Fortum Bytom S.A. i Fortum Zabrze S.A. w wyniku czego powstała nowa spółka pod nazwą Fortum Silesia S.A. Siedziba przedsiębiorstwa zlokalizowana jest na terenie Zabrza przy ul. Wolności 416. Fortum Silesia wytwarza energię cieplną w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej, w trzech instalacjach energetycznego spalania paliw na terenie Zabrza i Bytomia: CHP Zabrze – o mocy cieplnej zainstalowanej 234,22 MWt i zainstalowanej łącznej mocy elektrycznej 32,9 MWe wykorzystującej węgiel kamienny, gaz ziemny i olej opałowy; CHP Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów w Zabrzu (ITPO) – o mocy cieplnej zainstalowanej 251,075 MWt i zainstalowanej łącznej mocy elektrycznej 76,50 MWe wykorzystującej węgiel kamienny, RDF (paliwo alternatywne) i olej opałowy; CHP Miechowice - o mocy cieplnej zainstalowanej 265,5 MWt i zainstalowanej łącznej mocy elektrycznej 55,0 MWe wykorzystującej węgiel kamienny, gaz ziemny i olej opałowy. W dzielnicy Zandka funkcjonuje sieć ciepłownicza z odpowiednią rezerwą mocy, umożliwiającą przyłączenie kolejnych odbiorców. W ostatnich latach w tej dzielnicy, do sieci przyłączono znaczną liczbę budynków. Spółka posiada również zawarte umowy przyłączeniowe z kolejnymi podmiotami przyłączanymi do sieci w tym rejonie. Na osiedlu Tadeusza Kotarbińskiego ZPEC Sp. z o.o. eksploatuje sieć ciepłowniczą, która obecnie zasila niemal wszystkie budynki wielorodzinne zlokalizowane na tym terenie. Spółka w ramach swojej strategii rozwoju przewiduje szereg działań ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w strukturze wytwarzania na terenie Zabrza. W rozwojowych planach inwestycyjnych, ZPEC Sp. z o.o. przewiduje budowę farm fotowoltaicznych, instalację pomp ciepła dużej mocy oraz wdrożenie układów kogeneracyjnych. Celem tych działań jest zapewnienie dostaw ekologicznego ciepła oraz energii elektrycznej, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i polityką klimatyczną. Mając na uwadze powyższe informacje, zwracamy się z uprzejmą prośbą o uwzględnienie w treści dokumentu zagadnienia promocji ciepła systemowego jako skutecznego narzędzia w walce z niską emisją. Systemowe źródła ciepła, dzięki swojej efektywności energetycznej oraz możliwości integracji z odnawialnymi źródłami energii, stanowią istotny element strategii ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w obszarach zurbanizowanych.

Do ww. wykorzystano informacje zawarte w Aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze" (Aktualizacja 2022)

Oprócz wyżej wymienionych grupowych systemów grzewczych znaczna część budynków wyposażona jest w indywidualne źródła ciepła, które zwłaszcza w starej tkance mieszkaniowej są nieefektywne i wiążą się z problemem niskiej emisji. Niemniej w tym zakresie istotne są zapisy uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Na terenie Zabrza obecnie występują dwie instalacje do spalania biogazu. W Zabrzu obecnie funkcjonują dwie instalacje do spalania biogazu zlokalizowane na terenach: Miejskiego Składowisko Odpadów Komunalnych (zarządzanego przez MOSiR) oraz

Oczyszczalni Ścieków Śródmieście (zarządzanej przez ZPWiK). Ponadto na terenie składowiska planowana jest budowa instalacji o mocy 0,5 MW do produkcji biogazu powstającego z procesu fermentacji.
Na terenie miasta nie zinwentaryzowano elektrowni wodnych oraz nie przewiduje się ich powstania, m.in. ze względu na mały potencjał cieków wodnych.
Na terenie miasta nie jest możliwe wykorzystanie energii geotermalnej na większą skalę. Brak jest przede wszystkim wykonanych badań zasobów energii geotermalnej na obszarze miasta oraz ewentualnej jej lokalizacji, możliwej do ekonomicznego wykorzystania.

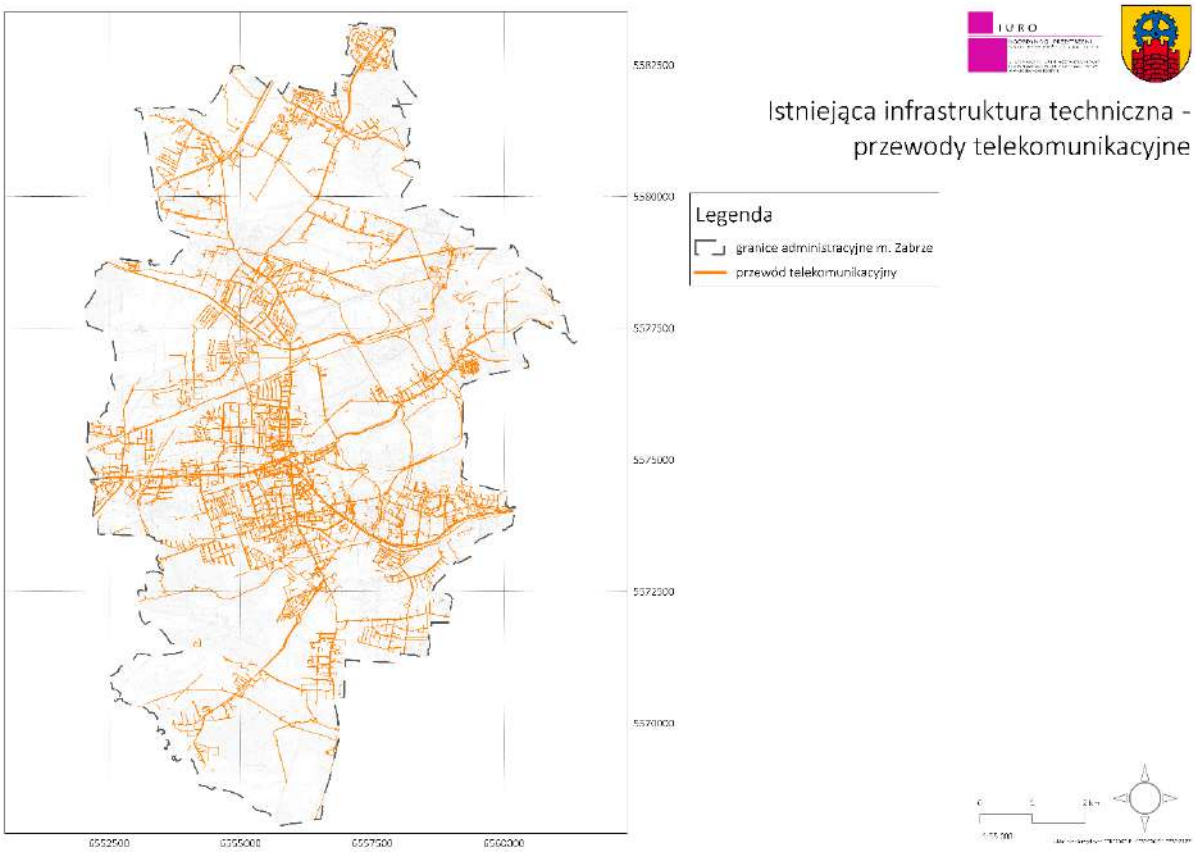
Rysunek 44. Istniejąca infrastruktura techniczna – przewody ciepłownicze

– **Gospodarka odpadami**

Odpady komunalne na terenie miasta Zabrze powstają głównie w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach handlowych oraz obiektach użyteczności publicznej. Wytwórcami odpadów są także zakłady przemysłowe. Gospodarowanie odpadami w rejonie w/w przedsiębiorstw, odbywa się zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami. Miasto opiera się na UCHWAŁĘ NR XVII/305/20 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028". W obszarze miasta prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych, co stanowi realizacją Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego, w tym na lata 2023-2028 stanowiący aktualizację Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 przyjętego Uchwałą Nr V/37/7/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 roku podjętą przez Sejmik Województwa Śląskiego, gdzie wskazuje się na planowane biogazownie i kompostownie.

– **Telekomunikacja**

Położenie miasta w centrum Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii przyczynia się znacznej dostępności do sieci telekomunikacyjnych. Stąd też na terenie miasta dostępne są zarówno sieci analogowe, jak i światłowodowe. Rozpowszechniona sieć GMS ma przełożenie na licznie występujące stacje BTS zapewniające dostęp do sieci GSM oraz szerokopasmowego Internetu, w tym technologii 5G. Bazowe stacje telefonii komórkowej na terenie miasta należą do takich operatorów jak T-mobile, Play, Plus czy Orange.

Rysunek 45. Istniejąca infrastruktura techniczna – przewody telekomunikacyjne

Wskazuje się na wysoki poziom dostępu do sieci szerokopasmowej na terenie miasta Zabrze. Powyższe nie stanowi uwarunkowań wpływających negatywnie na zagospodarowania, aczkolwiek dostęp do sieci jest jednym z kluczowych elementów planowania przyszłej zabudowy.
Przebieg poszczególnych sieci został wskazany na planszy powyżej.

4. Wyjaśnienie

W planie ogólnym infrastruktura techniczna dopuszczona została jako profil podstawowy lub dodatkowy w każdej strefie funkcjonalnej, dlatego można stwierdzić, że potrzeby w tym zakresie będą odpowiednio zabezpieczone poprzez ustalenia planu miejscowego. W odniesieniu do istniejących obszarów obejmujących budynki i budowle infrastruktury technicznej takie jak. budynki wodociągowe czy kanalizacyjne wskazano jednoznacznie strefę infrastruktury. Zastrzec należy, że wskazaniem zasad zagospodarowania wynikających np. z ograniczeń lokalizowania określonych typów zabudowy w sąsiedztwie sieci z uwagi na zakres rzeczowy planu ogólnego nastąpi na etapie opracowania zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub tworzenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2) REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE;

W zakresie walorów krajobrazowych i ich ochrony prawnej należy przytoczyć wyniki Audytu krajobrazowego. Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23.06.2025 r. został przyjęty Audyt krajobrazowy województwa śląskiego. Przedmiotowa uchwała wejdzie w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia, tj. 22 września br.

Podstawę prawną sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego stanowi:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej ustawa), w której zgodnie z art. 38 organy samorządu województwa sporządzają audyt krajobrazowy.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 394) wraz z nowelizacją z 2022 r., które jest aktem wykonawczym określającym szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu krajobrazowego.

Audyt krajobrazowy obejmuje obszar województwa śląskiego. Jego celem jest identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych, ocena ich wartości oraz wskazanie krajobrazów priorytetowych. Dokument zawiera również rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania oraz ochrony krajobrazów priorytetowych, a także obszarów objętych ochroną przyrodniczą i kulturową zgodnie z art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy. Opracowanie identyfikuje potencjalne zagrożenia mogące wpłynąć na zachowanie krajobrazów priorytetowych oraz wskazuje działania służące ich ochronie i zrównoważonemu rozwojowi. Wskazano także lokalne formy architektoniczne charakterystyczne dla wybranych krajobrazów priorytetowych, które podkreślają unikalny charakter regionu.

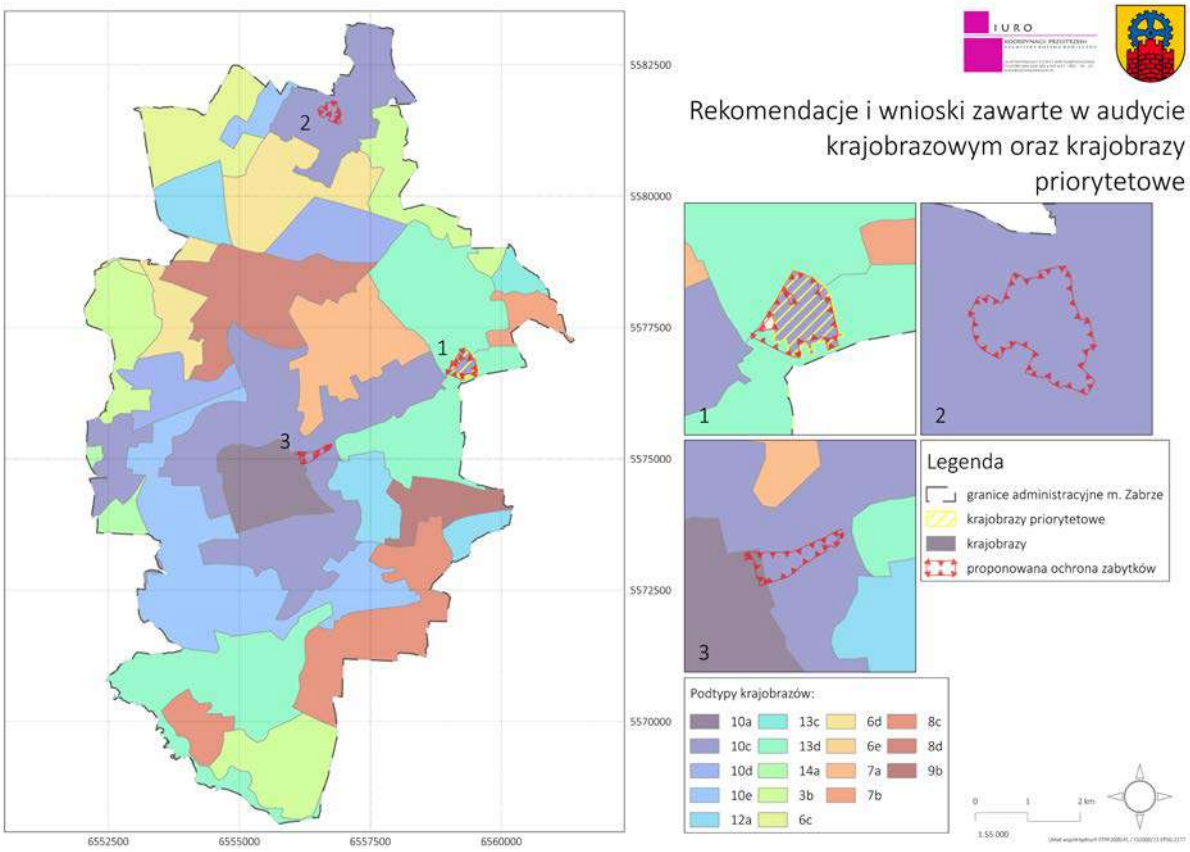
Jak wynika z danych przestrzennych przyjętego Audytu, na terenie miasta Zabrze wyraźnie zaznacza się znaczne zróżnicowanie przestrzenne i rozmieszczenie różnych typów krajobrazów:

- Krajobrazy klasy 3b. Z przewagą siedlisk lasowych zlokalizowane są przy zachodniej, północno-wschodniej i południowej granicy miasta,
- Krajobrazy klas 6c. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola, 6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości oraz 6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk zgrupowane są głównie w północnej i północno-zachodniej części miasta,
- Krajobrazy klas 7a. Z przewagą terenów porolnych i 7b. Podmiejskie występują w środkowej i wschodniej części miasta,
- Krajobrazy klas 8c. Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim oraz 8d. Zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa o charakterze wiejskim są bardziej rozrzucone na terenie miasta (część centralna i południowa miasta),
- Krajobraz klasy 9b. Miejscowości o charakterze współczesnym identyfikuje się w części środkowo-wschodniej miasta,
- Krajobrazy klas 10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych, 10c. Obszary zabudowy mieszkaniowej, 10d. Wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe oraz 10e. Tereny sportowo-rekreacyjne są najliczniej reprezentowane w granicach miasta,
- Krajobrazy klasy 12a. Duże kompleksy przemysłowe znajdują się zarówno w zachodniej jak i we wschodniej części miasta,
- Krajobrazy klas 13c. Tereny czynnej eksploatacji podziemnej, 13d. Tereny zakończonej eksploatacji podziemnej identyfikuje się we wschodniej i w południowej części miasta,
- Krajobrazy klasy 14a. Węzły komunikacyjne i transportowe zlokalizowane są w środkowo-zachodniej części miasta.

Na terenie miasta wskazano jeden krajobraz priorytetowy - Osiedle Borsig zlokalizowane w wschodniej części miasta. Ponadto stycznie do wschodniej granicy miasta przebiega granica innego krajobrazu zakwalifikowanego jako priorytetowy –na terenie miasta Ruda Śląska.

Zależność dotychczasowego użytkowania z warunkami przyrodniczymi jest w zasadzie zgodna i adekwatna z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Geneza jak i rozwój gospodarczy Zabrza był ściśle powiązany z zasobami naturalnymi obszaru i to ona, a więc częściowo warunki przyrodnicze, były filarami rozwoju miasta. Przy czym przyjmuje się, iż na drugą połowę XX. wieku przypadała wyjątkowo intensywna działalność przemysłowa, która nie zawsze odpowiednio uwzględniała także ochronę zasobów naturalnych, a tym samym warunków przyrodniczych.

Powyższe wskazano w opracowaniu ekofizjograficznym wprost: Przemysłowo-górniczy charakter obszaru nie sprzyjał jednak kształtowaniu się najbardziej odpowiedniego dla zachowania walorów środowiska kierunku zagospodarowania powierzchni.

Rysunek 46. Rekomendcja i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe

Na terenie miasta Zabrze został wprowadzony 1 krajobraz priorytetowy – osiedle Borsig (kod krajobrazu: 24-341.13-086, ID 1909). Krajobraz priorytetowy stanowi wielkomiejski, obszar zabudowy mieszkaniowej obejmujący kolonię robotniczą Borsiga. Jednostka obejmuje zwarty kompleks zabudowy mieszkaniowej wraz z zielenią towarzyszącą, cmentarzem oraz nieformalnym terenem ogrodów działkowych.
Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

1) zastosowania algorytmu w zakresie kryterium reprezentatywności, ze względu na występowanie zestawu cech charakterystycznych i właściwych dla modelowego, klasycznego wzorca danego podtypu;
2) oceny eksperckiej z kryterium ważności, ze względu na modelowy, klasyczny przykład podtypu krajobrazu, jego doskonale zachowaną historyczną strukturę przestrzenną oraz bardzo dobrze zachowane obiekty mieszkalne historycznego osiedla robotniczego.

W zakresie walorów krajobrazowych wskazuję się na:

1) walory przyrodnicze: ograniczone tworzone przez zieleń towarzyszącą zabudowie. W północnej i środkowej części osiedla znajdują się aleje kasztanowców;
2) walory kulturowe: osiedle robotnicze – domy robotnicze (familoki) wraz z pomieszczeniami gospodarskimi w postaci komórek i piwnic. Całe osiedle składa się z dwóch części, z których północna obejmuje domy mieszkalne o wyższym standardzie, przeznaczone dla kadry, lekarzy i inżynierów oraz budynek szkoły oraz południowej przeznaczonej dla robotników fabrycznych. Także w południowej części znajduje się nekropolia ewangelicka (kwatery żołnierzy poległych w 1871 r. w czasie wojny prusko-francuskiej). Osiedle powstało w latach 1863-1871 dla pracowników kombinatu górniczo-hutniczego Augusta Borsiga;
3) fizjonomia krajobrazu: krajobraz wyróżniający się fizjonomicznie bardzo dobrze zachowaną jednolitą zabudową ceglaną ulokowaną regularnie wzdłuż siatki dróg dojazdowych, z zielenią wysoką towarzyszącą. Brak znaczących dominant krajobrazowych oraz możliwości ekspozycji.

Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym, które należy uwzględnić przy tworzeniu aktów planowania przestrzennego lub kreowaniu przestrzeni:

1) zachowanie na terenach osiedlowych komponowanych i naturalnych układów zieleni, w szczególności starodrzewi oraz uwzględnienie w urządzaniu i pielęgnacji terenów zieleni ich funkcji ekologicznych;
2) zakaz zabudowy terenów zadrzewionych;
3) uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu;
4) uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie kolonii robotniczej Borsiga w Zabrzu, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej;
5) przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych;
6) ochrona modelowego, klasycznego przykładu podtypu krajobrazu, jego doskonale zachowaną historyczną strukturę przestrzenną oraz bardzo dobrze zachowane obiekty mieszkalne historycznego osiedla robotniczego, ochrona domów robotniczych (familoków) wraz z pomieszczeniami gospodarskimi w postaci komórek (tzw. „chlewiki") i piwnic, utrzymanie kompozycji osiedla w postaci dwóch części, z których północna obejmuje domy mieszkalne o wyższym standardzie, przeznaczone dla kadry, lekarzy i inżynierów oraz budynek szkoły oraz południowej przeznaczonej dla robotników fabrycznych, ochrona położonej w południowej części nekropolii ewangelickiej (m.in. kwatery żołnierzy poległych w 1871 r. w czasie wojny prusko-francuskiej) oraz pojedynczego zabytkowego schronu Pozycji Górnośląskiej z 1939 r. (na tyłach terenu ogródków działkowych przy Bytomce): 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny;
7) wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej;
8) harmonijne łączenie wartości zabytkowych lub przyrodniczo-krajobrazowych ze współczesną zabudową i zagospodarowaniem;
9) zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym ochrona, rozwój i pielęgnacja zieleni urządzonej w formie nasadzeń przyulicznych, zieleni podwórek, cmentarza oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie;
10) dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru danego wnętrza urbanistycznego;
11) nieumieszczanie instalacji i urządzeń technicznych na dachach budynków oraz samodzielnych konstrukcjach w sposób widoczny z danego wnętrza urbanistycznego;
12) nieprzegradzanie, niezaburzanie i niedeformowanie osi widokowych i osi kompozycji;
13) nielokalizowanie pomieszczeń gospodarczych, w tym garażowych w kondygnacji parterów budynków mieszkalnych, usługowych i mieszkalno-usługowych od strony przestrzeni publicznych w sposób zmieniający bryłę budynków;
14) określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej;
15) zachowanie walorów fizjonomicznych krajobrazu priorytetowego w formie dobrze zachowanej jednolitej zabudowy ceglanej ulokowanej regularnie wzdłuż siatki dróg dojazdowych, z zielenią wysoką towarzyszącą;
16) dostosowanie sposobu kształtowania, zagospodarowania i wyposażania przestrzeni publicznych do historycznego charakteru ich otoczenia w obrębie krajobrazu priorytetowego;

17) nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m^2;
18) przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
19) porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych;
20) ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego kolonii robotniczej Borsiga w Zabrzu jako przykładu osiedla robotniczego;
21) przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń atmosfery;
22) uznanie za Pomnik Historii osiedla patronackiego Borsigwerk w Zabrzu w ramach grupy obiektów pn. „Osiedla patronackie Górnego Śląska”;
23) wpisanie osiedla patronackiego Borsigwerk w Zabrzu do rejestru zabytków jako obszar urbanistyczny.

Nie wszystkie rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym traktujące o wyznaczonym krajobrazie priorytetowym (ID 1909) znajdą odzwierciedlenie w ustaleniach planu ogólnego ze względu na swój szczegółowy charakter, który nie ma przełożenia na projektowane strefy planistyczne. Do elementów, które mogą zostać uwzględnione w całości lub w jakiejś części w trakcie tworzenia dokumentu należy zaliczyć punkty: 2, 3, 5, 9, 12, 14 i 15.
W pozostałym zakresie wskazane rekomendacje i wnioski mogą zostać uwzględnione dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego, postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, pozwolenia na budowę lub innych działań związanych np. z wpisem do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Są to jednak działania wykraczające poza zakres merytoryczny planu ogólnego.
Krajobraz priorytetowy znajduje się w podtypie krajobrazu 10C (Obszary zabudowy mieszkaniowej), dla którego obowiązują następujące zasady zagospodarowania:
„W podtypie 10c dominują historyczne osiedla robotnicze o zróżnicowanej strukturze urbanistycznej. Rekomendacje dla podtypu 10c (8 krajobrazów priorytetowych) obejmują utrzymywanie i pielęgnację zieleni miejskiej, a także zwiększanie udziału drzew i zazielenianie przestrzeni publicznych. Rekomenduje się ochronę i konserwację zabytkowych obiektów oraz stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych, wprowadzenie standardów architektoniczno-urbanistycznych, które nawiązują do rozwiązań tradycyjnych, nieumieszczanie reklam oraz ograniczenie termomodernizacji osiedli blokowych do rozwiązań, które nie niszczą stylistyki krajobrazu. Zalecana jest także ochrona, rozwój i pielęgnacja zieleni urządzonej w formie nasadzeń przyulicznych, zieleni podwórek, placów, skwerów i parków oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie. Ma to przeciwdziałać miejskiej wyspie ciepła i sprzyjać zwiększaniu powierzchni chłonnych, a także przeciwdziałać niskiej emisji”.
Niezależnie od powyższego przy kształtowaniu stref planistycznych i ogólnego zagospodarowania krajobrazu priorytetowego należy wziąć pod uwagę następujące zasady zagospodarowania:
1) zachowanie tradycyjnego charakteru miejskiego krajobrazu poprzez ochronę historycznych układów osadniczych, tradycyjnej skali i form zabudowy, charakterystycznych elementów krajobrazu kulturowego oraz miejsc pamięci i kultu;
2) uwzględnienie potrzeby zachowania walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, aktach planowania przestrzennego i decyzjach administracyjnych;
3) wzmocnienie ochrony zabytkowych układów urbanistycznych oraz obiektów zabytkowych poprzez stosowanie rekomendacji i wniosków dla konkretnych krajobrazów priorytetowych oraz katalogu lokalnych form architektonicznych w obrębie krajobrazów priorytetowych nawiązujących do tradycyjnych rozwiązań, w tym zachowanie gabarytów, form, proporcji budynków i stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych;
4) przeciwdziałanie przypadkowej i nieestetycznej zabudowie oraz infrastrukturze, a także oraz sposobach zagospodarowania przestrzeni, które naruszają cenne wartości historyczne, fizjonomiczne, przyrodnicze i architektoniczne krajobrazów miejskich;
5) unikanie lokalizacji dominujących obiektów wysokościowych i obszarowych, które mogą zaburzać panoramę i osie widokowe charakterystyczne dla krajobrazu priorytetowego;

6) ograniczenie chaosu wizualnego wywołanego przez reklamy i szyldy;
7) promowanie rekreacyjnych oraz gęstej, zwartej tkanki miejskiej z łatwym dostępem do usług i przestrzeni publicznych, przy zachowaniu charakterystycznych dla krajobrazu priorytetowego walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych;
8) zintegrowanie rehabilitacji zabudowy w ramach krajobrazów priorytetowych oraz nowych inwestycji z istniejącym krajobrazem kulturowym, przy uwzględnieniu ochrony zabytkowych układów przestrzennych, architektury oraz dziedzictwa kulturowego krajobrazu priorytetowego;
9) zwiększenie powierzchni chłonnych i zazieleniania przestrzeni publicznych w krajobrazie priorytetowym bez naruszania jego walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych;
10) rozwój przestrzeni publicznych jako miejsc integracji społecznej o znaczeniu tożsamościowych z poszanowaniem historycznego otoczenia, z uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi ograniczeniami, w tym utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni;
11) zapewnienie dostępności komunikacyjnej stref kultury i rekreacji w krajobrazie priorytetowym bez naruszania jego walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych;
12) minimalizacja tworzenia nowych barier dla migracji fauny i flory oraz zachowanie ciągłości i spójności korytarzy ekologicznych;
13) uwzględnianie naturalnych warunków geologicznych i geomorfologicznych przy planowaniu i realizacji inwestycji w celu minimalizacji ingerencji w rzeźbę terenu i zachowania cennych formacji skalnych oraz stanowisk geologicznych w obrębie krajobrazu priorytetowego;
14) uznanie ochrony i rewaloryzacji Parku Śląskiego, dobra kultury współczesnej o znaczeniu ponadregionalnym, za cel publiczny samorządu wojewódzkiego oraz w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego utrzymanie integralności przestrzennej Parku Śląskiego jako kompleksu parkowego o znaczeniu ponadregionalnym.

Analogicznie jak wyżej, również tutaj nie wszystkie zasady zagospodarowania znajdą bezpośrednie przełożenie na ustalenia planu ogólnego. Do elementów, które mogą zostać uwzględnione w całości lub w jakiejś części w trakcie tworzenia dokumentu należy zaliczyć punkty: 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11.
Poza krajobrazem priorytetowym audyt krajobrazowy wskazuje również 3 obszary proponowanej ochrony zabytków:

1) Osiedle Borsig w Zabrzu (ID 16) – uznanie za pomnik historii grupa „Osiedla Patronackie” poprzez wpis do rejestru zabytków;
2) Osiedle Ballestrema w Zabrzu Rokitnicy (ID 21) – uznanie za pomnik historii grupa „Osiedla Patron”;
3) Kolonia Piaskowa w Zabrzu (ID 26) – uznanie za pomnik historii grupa „Osiedla Patronackie”.

Wskazane obszary stanowią zabudowania mieszkaniowe dla pracowników kopalń, hut i innych zakładów przemysłowych wraz z innymi obiektami, małą architekturą i placami, wybudowane w większości z cegły lub dolomitu. Świadectwo dawnej architektury robotniczej, w tym tzw. Patronackiej. Zachowane w stopniu na ogół bardzo dobrym i dobrym, często zrewitalizowane, użytkowane na ogół w sposób zapewniających im właściwą ochronę.
Powiększenie lub ustanowienie nowych obszarów chronionych nie powinno ograniczać możliwości rozwojowych gminy, o ile nie stoi to w sprzeczności z celami ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych danego obszaru.
W trakcie prac nad sporządzeniem aktu planowania przestrzennego niezbędne będzie wzięcie pod uwagę ustaleń audytu krajobrazowego.

2. Wyjaśnienie

Planowanie i dokonywanie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym winno być ukierunkowane na kształtowanie równowagi pomiędzy środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Jak wskazano w opracowaniu bazowym: Z uwagi na utrwalenie się na znacznym obszarze Miasta istniejącego układu funkcjonalno-przestrzennego dalsze zmiany w środowisku będą zachodziły bardzo powoli. Stopniowej degradacji będą ulegały zasoby wód podziemnych, do których przedostawać się będą zanieczyszczenia z wód powierzchniowych. Istniejąca tendencja do osuszania terenów rolniczych będzie prowadzić do obniżania poziomu wód podziemnych. Uwagę zwrócono ponadto na dynamikę zmian na obszarach, gdzie realizowana jest eksploatacja górnicza (całokształt skutków eksploatacji). W tym zakresie należałoby zwrócić uwagę na konieczność przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska i przyrody a także respektowanie właściwych powierzchni biologicznie czynnych, co mogłoby nieznacznie poprawić sytuację terenów nowo realizowanych.

3) OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. - PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA;

1. Uwarunkowania

Określając ustalenia planu ogólnego gminy zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem;
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- uwzględniania możliwości wystąpienia ruchów masowych ziemi, gdzie nie identyfikuje się zagrożenia ruchami masowych ziemi (na ogół). Morfologia terenu nie ogranicza w tym zakresie możliwości w zakresie użytkowaniu terenu. Każdorazowo należy jednak uwzględniać: obszary dokonanej eksploatacji górnicze[7], obszary deformacji terenu związanych z górnictwem węgla kamiennego oraz obszary dolin cieków[8];
- uwzględnianie występowania złoża kopalin i warunków górniczych;
- uwzględnianie występowania eksploatacji górniczej;
- uwzględnianie występowania warunków górniczych;
- uwzględnianie występowania uwarunkowań geotechnicznych;
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi, wód i cieków wodnych;
- uwzględnianie warunków hydrogeologiczne i występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Dotychczasowa lokalizacja zakładów przemysłowych nie uwzględniała konieczności ochrony niektórych zasobów środowiska. Takim przykładem jest lokalizacja dużych zakładów przemysłowych na obszarach pokrytych glebami dobrej jakości (np. tereny przemysłowe między Mikulczycami i Grzybowicami). Stan taki prowadzi do degradacji i zmniejszenia zasobów dobrych gleb. Podobna sytuacja występuje w dolinie Kłodnicy, gdzie znaczne powierzchnie gleb pochodzenia organicznego zostały utracone na skutek zasypania hałdami lub tzw. hałdowałami. Mając na względzie fakt, że środowisko naturalne miasta Zabrze, od lat podlega antropopresji, która w sposób znaczący zwiększyła się wraz z odkryciem oraz eksploatacją złóż surowców naturalnych. Działalność człowieka spowodowała trwałe zmiany w strukturze przyrodniczej miasta, a w stanie obecnym środowisko **wykazuje cechy niestabilności**. Wskazuje się tu ponadto, że podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska, przyczynia się do stopniowej jego poprawy, w szczególności do poprawy jakości wód powierzchniowych czy powietrza. W przypadku komponentów takich jak wody podziemne czy grunty, przywrócenie stanu pierwotnego jest zasadniczo nie możliwe. Dotyczy to np. poziomu wód gruntowych oraz struktury glebowej. W kontekście zmian zachodzących w środowisku, dodaje się, iż na terenie miasta, jak również na terenie całego regionu, obserwowane jest zjawisko rozprzestrzeniania się gatunków roślinności inwazyjnej, w tym nawłoci – kolonizującej m.in. powierzchnie nieużytków, w rejonie których zaprzestano prowadzenia gospodarki rolniczej bądź nieużytków poprzemysłowych, czy rdestowców, kolonizujących głównie siedliska o wyższej wilgotności podłoża, w tym np. doliny rzeczne. Obce gatunki inwazyjne, stanowią poważne zagrożenie dla rodzimej flory oraz fauny, powodując spadek bioróżnorodności czy zmiany w łańcuchu troficznym. Mogą także niekorzystnie wpływać na warunki podłoża, uszkadzać infrastrukturę czy wpływać niekorzystnie na stan zdrowia osób uwrażliwionych alergicznie.

Ekofizjografia wskazuje, iż stan środowiska na terenie miasta jest niezadawalający, a kwestia ta odnosi się przede wszystkim do jakości wód powierzchniowych. Wskazuje się ponadto, że pewne ograniczenie bądź eliminacja części zagrożeń środowiska są możliwe przez realizację określonych przedsięwzięć. W kontekście wód powierzchniowych dotyczy to wdrożenia odpowiednich rozwiązań z zakresu gospodarki ściekowej, w

[7] Sugeruje się każdorazowo występować o informację dot. warunków górniczych i możliwości posadowienia budynku do odpowiedniego Urzędu Górniczego.

[8] Dna dolin pełnią istotną rolę w zakresie powiązań lokalnego systemu przyrodniczego oraz możliwości retencyjnych obszaru.

kontekście poprawy jakości powietrza – rozwiązań z zakresu gospodarki ciepłowniczej, jak również ochrony dolin rzecznych i tym samym gruntów organicznych przed zainwestowaniem czy realizacji zadrzewień śródpolnych, w rejonie terenów otwartych, położonych w północnej części miasta. Podkreśla się także, że istotną kwestią w kontekście ograniczenia degradacji środowiska, jest **zagospodarowanie terenów pogórniczych oraz poprzemysłowych, w tym możliwe ich uzdatnienie pod nowe budownictwo.** Wartym wspomnienia jest fakt, że w odniesieniu do wskazywanej w opracowaniu ekofizjograficznym konieczności zagospodarowania terenów poprzemysłowych, miasto Zabrze, takie czynności podejmowało. W ramach projektu pn. Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze, zrealizowanym w latach 2012 – 2015, zrekultywowano 10 terenów o łącznej powierzchni ponad 180 ha na terenie miasta, a tym samym utworzono miejsca dostępne dla mieszkańców z możliwością wykorzystania ich w celach edukacyjnych i rekreacyjnych. Podejmowane prace miały również na celu zwiększenie wartości ekologicznej obszarów. Projektem zostały objęta następujące tereny: nieużytek w Zabrzu Maciejowie (okolice boiska Orlik), nieużytek w Zabrzu Maciejowie (na północ od ul. Nad Kanałem), wyrobisko po eksploatacji gliny w rejonie Ogrodu Botanicznego, zwałowisko odpadów hutniczych przy ul. Bytomskiej i Hagera, zwałowisko odpadów wydobywczych – hałda „Ruda", zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej, teren byłej koksowni „Concordii" w rejonie ul. Hagera, stawy zapadliskowe w rejonie ul. Tarnopolskiej oraz dwa dodatkowe tereny: zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej i teren byłej koksowni „Concordii" w rejonie ul. Hagera[9].

Przeprowadzona analiza ekofizjograficzna obszaru Miasta Zabrze pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

1) **Dalszy rozwój obszaru powinien odbywać się w oparciu o istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną Miasta:**

- funkcja mieszkaniowa o dużej intensywności zabudowy powinna być realizowana w obrębie obszarów dotychczas zainwestowanych i zabudowanych (w tym: tereny poprzemysłowe i nieużytki); dążyć do rozwoju zabudowy niskiej (jednorodzinnej, willowej) na peryferiach dzielnic – poszczególne dzielnice powinny stanowić wyraźnie wyodrębnione jednostki z własnym centrum; ograniczyć budownictwo mieszkaniowe w pobliżu szlaków komunikacyjnych z ruchem tranzytowym;
- funkcje przemysłowa i usług centrotwórczych o dużej intensywności i powierzchni zabudowy powinny być realizowane w obrębie obszarów dotychczas zainwestowanych i zabudowanych (tereny poprzemysłowe i nieużytki) – dążyć do ponownego zagospodarowania terenów poprzemysłowych; tereny przemysłowe lokalizować w strefach przylegających do szlaków komunikacyjnych z ruchem tranzytowym;
- funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna powinna być realizowana w oparciu o istniejące i tworzone w tym celu tereny wypoczynkowo-rekreacyjne położone w obrębie obszarów leśnych, w pobliżu zbiorników wodnych, projektowanych obszarów chronionych (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) i przyrodniczo cennych, w tym także rozległych powierzchni parkowych na południu Miasta. Ważnym elementem są tu także trasy rowerowe i ścieżki edukacyjne umożliwiające poznawanie osobliwości krajobrazowo-przyrodniczych Miasta; w tym celu należy wykorzystać istniejące opracowania przyrodnicze;
- funkcja rolnicza o charakterze uzupełniającym (tymczasowym) jest funkcją zanikającą na obszarze Miasta i powinna być realizowana na obszarach dotychczas rolniczych w obrębie dawnych wsi; dążyć do oddzielenia zabudowy gospodarczej gospodarstw rolniczych od zwartej zabudowy mieszkaniowej;
- kompleksy leśne na terenie Zabrza sprzyjają prowadzeniu gospodarki leśnej; w skali Miasta jest to funkcja uzupełniająca.

2) **Potrzebie zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej powinny być podporządkowane:**

- tereny leśne, na których należy ograniczyć przejmowanie gruntów na inne cele niż związane z gospodarką leśną;
- obszary den dolinnych, na których należy ograniczyć wprowadzanie zabudowy kubaturowej; wolne od zabudowy należy pozostawić strefy zagrożenia powodziowego i narażone na podtopienia; tereny te spełniają ważną funkcję jako korytarze migracyjne umożliwiające wewnętrzną penetrację obszaru przez różne gatunki;

[9] https://miastozabrze.pl/

- tereny otwartych powierzchni wodnych i ich obrzeży (podmokłości i ewentualne zalewiska w nieckach z osiadań górniczych), w pobliżu których nie należy lokalizować zabudowy kubaturowej;
- ważną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów pełnią obszary podmokłe i zbiorniki wodne (także te powstałe w nieckach z osiadań górniczych), na których należy w miarę możliwości ograniczyć melioracje a w przypadku części zbiorników pozostawić je bez zmian;
- przyrodniczo cenne obszary chronione i proponowane do ochrony, na których należy przestrzegać wprowadzonych ograniczeń;
- pasy zieleni wysokiej realizowane wzdłuż ciągów komunikacyjnych wewnątrz stref zabudowy miejskiej oraz wzdłuż dolin rzecznych i mniejszych cieków;
- tereny zieleni miejskiej; dążyć do zwiększania powierzchni terenów o charakterze parkowym przekształcając w tym celu tereny nieużytków poprzemysłowych zwłaszcza w rejonach o dużym zagęszczeniu zabudowy mieszkaniowej w rejonie Centrum.

3) Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń ze strony środowiska:

- z zabudowy należy bezwzględnie wyłączyć obszary zalesione: zwarty kompleks lasów stanowi ważny element ekosystemu, obszar źródliskowy wielu potoków; lasy i zarośla łęgowe stanowią ważny element ekosystemu, miejsce występowania wielu gatunków chronionych i rzadkich; przestrzegać zachowania odległości 50 m między terenami przeznaczonymi pod budownictwo a ścianą lasu;
- z zabudowy należy bezwzględnie wyłączyć dna dolin rzecznych: dna dolin stanowią ważny element ekosystemu, mają znaczenie dla bioróżnorodności; są obszarami występowania trwałych zbiorowisk roślinnych (łąki), pozwalają na zachowanie i rozwój wielu gatunków chronionych i rzadkich; stanowią drogi migracji gatunków – lokalne lub regionalne korytarze ekologiczne;
- są drogami spływu wód opadowych, także powodziowych – w tym zakresie, mimo braku umocowania prawnego, są równoznaczne z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią;
- występują w nich często gleby organiczne;
- występują w nich niekorzystne warunki topoklimatyczne;
- nie lokalizować zabudowy kubaturowej w dnach suchych dolin;
- nie lokalizować zabudowy kubaturowej w zasięgu zalewów powodziowych i podtopień;
- graniczyć przejmowanie położonych w dolinach i obniżeniach powierzchni gleb pochodzenia organicznego (gleby torfowe i mułowo-torfowe) na cele inne niż rolnicze: gleby organiczne objęte są ochroną prawną, stanowią ważny element ekosystemu; przechwytują i rozkładają zanieczyszczenia spływające z otoczenia;
- wprowadzić zakaz osuszania (meliorowania) gleb pochodzenia organicznego;
- ograniczyć przejmowanie powierzchni gleb klas II, III, IV na cele inne niż rolnicze; gleby tych klas objęte są ochroną prawną;
- wyłączyć z zabudowy i ograniczyć meliorowanie terenów podmokłych (bezodpływowych) w obrębie gruntów ornych, łąk i powierzchni leśnych;
- ograniczyć wprowadzanie zabudowy kubaturowej na terenach występowania niecek z osiadań górniczych;
- przy realizacji zabudowy w obszarach z płytko zalegającą wodą gruntową i terenach potencjalnych procesów sufozyjnych (zagłębienia bezodpływowe) wprowadzić konieczność wykonania rozpoznania geotechnicznego warunków gruntowowodnych – dotyczy to obszarów zbudowanych z utworów pylastych występujących w północnej części Miasta;
- utrudnieniem dla realizacji zabudowy może być także okresowo zmienne i płytkie zaleganie pierwszego poziomu wód gruntowych,
- położenie Zabrza w obrębie zbiorników wód podziemnych (GZWP) oraz części powierzchni Miasta w obrębie leja depresyjnego powstałego w wyniku długotrwałego pompowania wody powoduje konieczność uwzględnienia możliwości wprowadzenia szeregu ograniczeń dla ochrony tych wód,
- dla poprawy jakości wód podziemnych na obszarze Zabrza i szybszego osiągnięcia celów środowiskowych przez te wody konieczne jest uwzględnienie możliwości wprowadzenia szeregu ograniczeń: przestrzegać zakazu wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i do gruntu; modernizować i rozwijać sieć kanalizacji komunalnej w systemie rozdzielczym oraz unowocześniać oczyszczalnie ścieków;
- dla ochrony wód powierzchniowych na obszarze całego Miasta wprowadzić zakaz zrzucania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych; wprowadzić zakaz wznoszenia budowli i prowadzenia wykopów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego;

- w celu ochrony powietrza należy na całym obszarze Miasta realizować zasadę używania do ogrzewania pomieszczeń urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej i odpowiedniej jakości paliw stosownie do postanowień tzw. „uchwały antysmogowej”; kontynuować realizację programu termomodernizacji budynków mieszkalnych dla ograniczenia strat ciepła;
- wydzielić strefy ograniczonego użytkowania wzdłuż przebiegu linii energetycznych stwarzających zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym (niejonizującym);
- na terenach zrekultywowanych składowisk i hałd ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie wprowadzać zabudowy mieszkaniowej i zabudowy przeznaczonej na dłuższy pobyt ludzi z uwagi na potencjalnie większą możliwość wydobywania się radioaktywnego radonu: dążyć do wprowadzenia systemu kontroli radiologicznej zabudowań (piwnice, parter) z uwagi na możliwość gromadzenia się radioaktywnego radonu w pomieszczeniach zamkniętych;
- do rekultywacji terenów zdegradowanych używać tylko odpadów o znanych i dopuszczonych prawem właściwościach;
- na terenach występowania wszelkich gruntów antropogenicznych (nasypowych), w tym hałd i składowisk wszelkich odpadów, należy wprowadzić obowiązek wykonywania rozpoznania geotechnicznego i geochemicznego przed posadowieniem budowli;
- w planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zgodnie z *Prawem geologicznym i górniczym* udokumentowane złoża surowców ujęte w bilansie krajowym;
- wnioskować o wykreślenie z rejestru złóż kopalin pospolitych złoża udokumentowane, na których istnieje zabudowa lub zaniechano eksploatacji;
- na terenach górniczych i pogórniczych istnieje konieczność uzyskiwania opinii Urzędu Górniczego przy realizacji inwestycji;
- wprowadzić obowiązek przeprowadzenia rozpoznania geotechnicznego przed rozpoczęciem inwestycji na terenach płytkiej eksploatacji górniczej węgla kamiennego i rud cynku i ołowiu;
- w ustaleniach planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnić możliwość ochrony terenów przyrodniczo cennych bez konieczności ustalania ochrony prawnej;
- wobec znacznej ilości terenów przyrodniczo cennych opisanych w opracowaniach waloryzacyjnych należy dążyć do opracowania miejskiego systemu obszarów chronionych;
- przy planowaniu i realizacji inwestycji drogowych mogących stanowić bariery ekologiczne należy uwzględnić konieczność budowy przejść ekologicznych;
- w sąsiedztwie szlaków autostradowych i dróg szybkiego ruchu dążyć do utworzenia trwałego pasa wysokiej zieleni izolacyjnej dla zmniejszenia uciążliwości dróg i poprawy estetyki krajobrazu; działanie prowadzić także w sytuacji pewnego oddalenia tych dróg od obszarów chronionych;
- na terenach z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i zwartą dążyć do zwiększania powierzchni terenów zielonych podnoszących estetykę otoczenia.

2.Wyjaśnienie

W planie ogólnym uwzględniono warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska oraz zapewniono proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia poprzez wskazanie najbardziej dopasowanej do stanu istniejącego strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy jednoczesnym a wynikającym z potrzeb przeznaczaniu trenów pod urbanizację.

Ponadto przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustalono proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia, określono zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz sposób zagospodarowania tych obszarów. W sporządzanym akcie planowania przestrzennego uwzględniono, aby:

1) funkcja mieszkaniowa o dużej intensywności zabudowy była realizowana w obrębie obszarów dotychczas zainwestowanych i zabudowanych (w tym: tereny poprzemysłowe i nieużytki);
2) dążyć do rozwoju zabudowy niskiej (jednorodzinnej, willowej) na peryferiach dzielnic – tak, aby poszczególne dzielnice stanowiły wyraźnie wyodrębnione jednostki z własnym centrum;
3) ograniczyć budownictwo mieszkaniowe w pobliżu szlaków komunikacyjnych z ruchem tranzytowym;
4) funkcja przemysłowa i usług centrotwórczych o dużej intensywności i powierzchni zabudowy była realizowana w obrębie obszarów dotychczas zainwestowanych i zabudowanych (tereny poprzemysłowe i nieużytki);
5) dążyć do ponownego zagospodarowania terenów poprzemysłowych;

6) tereny przemysłowe lokalizować w strefach przylegających do szlaków komunikacyjnych z ruchem tranzytowym;
7) funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna była realizowana w oparciu o istniejące i tworzone w tym celu tereny wypoczynkowo-rekreacyjne położone w obrębie obszarów leśnych, w pobliżu zbiorników wodnych, projektowanych obszarów chronionych (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) i przyrodniczo cennych, w tym także rozległych powierzchni parkowych na południu Miasta;
8) ważnym elementem pozostały trasy rowerowe i ścieżki edukacyjne umożliwiające poznawanie osobliwości krajobrazowo-przyrodniczych Miasta;
9) funkcja rolnicza o charakterze uzupełniającym (tymczasowym) była realizowana na obszarach dotychczas rolniczych w obrębie dawnych wsi;
10) dążyć do oddzielenia zabudowy gospodarczej gospodarstw rolniczych od zwartej zabudowy mieszkaniowej;
11) kompleksy leśne na terenie miasta sprzyjały prowadzeniu gospodarki leśnej.

W zakresie zidentyfikowanych ograniczeń w zagospodarowaniu uwzględniono zasady wykazane jn. :
1) z zabudowy należy bezwzględnie wyłączyć obszary zalesione;
2) przestrzegać zachowania odległości 50 m między terenami przeznaczonymi pod budownictwo a ścianą lasu;
3) chronić zwarte kompleksy leśne i ekosystem;
4) z zabudowy bezwzględnie wyłączyć dna dolin rzecznych;
5) nie lokalizować zabudowy kubaturowej w dnach suchych dolin;
6) nie lokalizować zabudowy kubaturowej w zasięgu zalewów powodziowych i podtopień;
7) ograniczyć przejmowanie położonych w dolinach i obniżeniach powierzchni gleb pochodzenia organicznego (gleby torfowe i mułowo-torfowe) na cele inne niż rolnicze;
8) ograniczyć przejmowanie powierzchni gleb klas II, III, IV na cele inne niż rolnicze;
9) wyłączyć z zabudowy i ograniczyć meliorowanie terenów podmokłych (bezodpływowych) w obrębie gruntów ornych, łąk i powierzchni leśnych;
10) przestrzegać zakazów i nakazów obowiązujących w obrębie ustanowionych stref ochronnych dla ujęć wód podziemnych;
11) wprowadzić zakaz wznoszenia budowli i prowadzenia wykopów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego;
12) wydzielić strefy ograniczonego użytkowania wzdłuż przebiegu linii energetycznych stwarzających zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym (niejonizującym);
13) na terenach zrekultywowanych składowisk i hałd ani w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie wprowadzać zabudowy mieszkaniowej i zabudowy przeznaczonej na dłuższy pobyt ludzi z uwagi na potencjalnie większą możliwość wydobywania się radioaktywnego radonu;
14) uwzględnić możliwość ochrony terenów przyrodniczo cennych bez konieczności ustalania ochrony prawnej;
15) w sąsiedztwie szlaków autostradowych i dróg szybkiego ruchu dążyć do utworzenia trwałego pasa wysokiej zieleni izolacyjnej dla zmniejszenia uciążliwości dróg i poprawy estetyki krajobrazu;
16) na terenach z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i zwartą dążyć do zwiększania powierzchni terenów zielonych podnoszących estetykę otoczenia.

W pozostałym zakresie zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska należy dążyć do tego, aby:
1) na terenach leśnych ograniczyć przejmowanie gruntów na inne cele niż związane z gospodarką leśną;
2) ograniczyć wprowadzanie zabudowy kubaturowej na obszarach den dolinnych;
3) nie lokalizować zabudowy kubaturowej w pobliżu terenów otwartych powierzchni wodnych i ich obrzeży;
4) ograniczyć w miarę możliwości melioracje w obszarach podmokłych i zbiornikach wodnych;
5) przestrzegać ograniczeń na obszarach cennych przyrodniczo, objętych formami ochrony przyrody;
6) dążyć do zwiększania powierzchni terenów o charakterze parkowym przekształcając w tym celu tereny nieużytków poprzemysłowych zwłaszcza w rejonach o dużym zagęszczeniu zabudowy mieszkaniowej w rejonie Centrum.

4) ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE.

1. Obliczenie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. W obliczeniach, o których mowa w § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia, przez najnowsze dane rozumie się dane udostępniane przez statystykę publiczną z tego samego roku, z którego pochodzą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępniane przez statystykę publiczną.

W obliczeniach, o których mowa w § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów, przez najnowsze dane rozumie się dane udostępniane przez statystykę publiczną z tego samego roku, z którego pochodzą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępniane przez statystykę publiczną.

Najnowsze dane dotyczące ludności dotyczą 2024 roku. Zgodnie z tymi danymi liczba ludności na 2024 rok wyniosła 152 461 osób.

W obliczeniach, o których mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia, przyjmuje się okres prognozy obejmujący 20 lat od roku, którego dotyczą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępnianych przez statystykę publiczną. Najnowsze dane dotyczące ludności dotyczą 2023 roku. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności w 2024 rok wyniosła 152 461 osób. W obliczeniach, o których mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia, przyjmuje się okres prognozy obejmujący 20 lat od roku, którego dotyczą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępnianych przez statystykę publiczną.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wylicza się z następującego wzoru:

$$ZAP = M20 - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

ZAP – oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową

M_{20} – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%

PUM_0 – oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca

Prognozowaną liczbę ludności przyjęto na podstawie danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny. Ze względu na fakt, iż udostępnione przez statystykę publiczną dane obarczone są błędem predykcji do obliczeń przyjęto wyniki scenariusza wysokiego. Zgodnie z prognozą ludności na lata 2023-2060 (scenariusz wysoki) prognozowana liczba ludności na 2044 rok (2024-2044) wynosi 130 428 osób.

Prognozowana liczba mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną powiększona o 5%:

$$M_{20} = 130\,428\ osób\ \times 5\% = 136\,949\ \ osób$$
$$M_{20} = 131\,579\ osób + 6\,521\ osób = 136\,949\ osób$$

Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca wyliczana jest z dwóch wzorów:

$$P_{20} = (3 \times P_0) - (2 \times P_{-10})$$
$$P_{20} = (2 \times P_0) - P_{-20}$$

gdzie:

P_0 – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi,

P_{-10} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane,

P_{-20} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane.

Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie zgodna z najnowszymi danymi wynosi 4 152 612 m^2 (PUM_0). Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę na 2024 rok wyniosła 27,2 m^2 (P_0).

Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę na 2014 rok wyniosła 22,1 m^2 (P_{-10}).
Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę na 2004 rok wyniosła 19,1 m^2 (P_{-20}).

$$P_{20} = (3 \times 27{,}2\ m^2) - (2 \times 22{,}1\ m^2) = 81{,}6\ m^2 - 66{,}3\ m^2 = 37{,}4\ m^2$$
$$P_{20} = (2 \times 27{,}2\ m^2) - 19{,}1\ m^2 = 35{,}3\ m^2$$

W przypadku gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) wyznaczona zgodnie z § 3 ust. 3 lub 7 rozporządzenia jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego mieszkańca lub brak jest danych udostępnionych przez statystykę publiczną umożliwiających wykonanie obliczeń zgodnie z wzorami, o których mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia, przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca.

$$P_{20} = 40\ m^2$$

$$ZAP = 136\,949\ osób - \frac{4\,152\,612\ m^2}{40\ m^2} = 33\,134\ osób$$

Liczba mieszkańców, dla której należy przewidzieć nowe tereny mieszkaniowe z uwagi na procesy demograficzne i zmianę standardu mieszkaniowego wynosi **33 134 osób.**

CHŁONNOŚĆ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH, W TYM LUK W ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWIE

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Zgodnie z § 3 ust. 11 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym, przy obliczaniu powierzchni terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, uwzględniono jedynie działki rzeczywiście niezagospodarowane, pozostające w potencjalnym zasięgu możliwości rozwoju zabudowy.

W procesie analiz przyjęto zasadę, że działki w jakimkolwiek stopniu zagospodarowane lub wykazujące przejawy użytkowania innego niż budowlanego nie są kwalifikowane jako luki w zabudowie. Dotyczy to w szczególności nieruchomości, na których zlokalizowana jest infrastruktura techniczna, elementy zagospodarowania terenu (np. place utwardzone, parkingi, obiekty małej architektury, zieleń urządzona, ogrody przydomowe), a także terenów pełniących funkcje rekreacyjne lub komunikacyjne. Takie działki, pomimo braku zabudowy kubaturowej, nie stanowią potencjalnego terenu uzupełnienia zabudowy, gdyż są już funkcjonalnie wykorzystane lub przystosowane do innych celów niż inwestycyjne.

Ponadto, tereny położone w obrębie zwartej zabudowy wielorodzinnej, które obecnie pełnią funkcję skwerów, terenów zieleni urządzonej lub ogólnodostępnej przestrzeni rekreacyjnej, nie zostały zaliczone do luk w zabudowie. Mimo że formalnie stanowią niezabudowane działki, nie posiadają one realnego potencjału inwestycyjnego z uwagi na ograniczenia przestrzenne wynikające z sąsiedztwa wysokiej zabudowy, zacienienia, braku dostępu światła dziennego czy niemożności zapewnienia odpowiednich warunków obsługi komunikacyjnej i przeciwpożarowej. Pełnią one istotną funkcję społeczną i środowiskową w strukturze urbanistycznej – kształtując mikroklimat, poprawiając estetykę przestrzeni i zapewniając mieszkańcom dostęp do terenów zielonych.

Wyłączono również działki o nieregularnych kształtach, zbyt wąskie, o niewystarczającej powierzchni lub niekorzystnych warunkach terenowych, które nie spełniają parametrów umożliwiających racjonalne i zgodne z przepisami lokalizowanie nowej zabudowy. Tego typu grunty, mimo formalnego braku zabudowy, nie mogą być uznane za luki w zabudowie, gdyż nie przedstawiają rzeczywistego potencjału inwestycyjnego i nie stanowią rezerwy terenowej dla rozwoju osadnictwa.

Przyjęte podejście zapewnia realistyczne i zgodne z zasadami ładu przestrzennego określenie wiarygodnej wartości powierzchni terenów niezabudowanych klasyfikujących się jako luki w zabudowie w mieście Zabrze, eliminując z obliczeń obszary, które w praktyce nie mogą pełnić funkcji rozwojowych. W efekcie uzyskano wiarygodny obraz rzeczywistych luk w zabudowie, możliwych do zagospodarowania w ramach obszaru uzupełnienia zabudowy, zgodnie z intencją ustawodawcy, celem rozporządzenia, jak również rzeczywistymi warunkami przestrzennymi w mieście Zabrze.

Wprog został przyjęty na podstawie stanu istniejącego oraz wzajemnych korelacji funkcji w danej strefie planistycznej. Dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną przyjęto, iż funkcja mieszkaniowa w strefie SJ, SW zajmuje około 70% (wskaźnik prognozowany = 0,7).

Obliczenie Wkor dla strefy SJ:

Powierzchnia terenów SJ z wyłączeniem luk budowlanych oraz terenów niezabudowanych wynosi **461,1 ha**.

Średnia liczba kondygnacji (z tabeli atrybutów budynków mieszkalnych BDOT, EGiB na terenach SJ): **2 kondygnacje**.

Suma powierzchni budynków mieszkalnych (z tabeli atrybutów budynków BDOT, EGiB na terenach SJ): **485 772,2 m^2**.

W związku z faktem, iż wyznaczona zgodnie z wzorami prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Zabrze na jednego mieszkańca wynosi mniej niż 40 m^2 do obliczeń przyjęto, że prognozowana średnia powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę w gminie Zabrze wynosi **40,0 m^2** co jest zgodne z par. 3 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów tj. „*W przypadku, gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) wyznaczona zgodnie z ust. 3 lub 7 jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego mieszkańca lub brak jest danych udostępnionych przez statystykę publiczną umożliwiających wykonanie obliczeń zgodnie z wzorami, o których mowa w ust. 3, przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca*".

Obliczamy sumę powierzchni kondygnacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej tj. powierzchnię całkowitą budynków (powierzchnia budynków mieszkalnych w strefie pomnożona przez ilość kondygnacji): **971 544,4 m^2**

Dla potrzeb szacunkowych przyjęto, że powierzchnia użytkowa budynku stanowi 80% jego powierzchni całkowitej. Przyjęty wskaźnik 0,8 (czyli 80%) uwzględnia rzeczywistą utratę powierzchni użytkowej wynikającą z obecności ścian konstrukcyjnych oraz innych elementów ograniczających efektywne wykorzystanie przestrzeni, takich jak szachty, kominy czy piony instalacyjne. W praktyce strata ta zwykle oscyluje w granicach 20%, w zależności od rodzaju zabudowy i standardu projektowego. Dla typowych budynków mieszkalnych – zarówno jednorodzinnych, jak i wielorodzinnych – przyjmuje się orientacyjnie, że powierzchnia użytkowa stanowi około 80% powierzchni całkowitej (lub powierzchni zabudowy). Oznacza to, że udział powierzchni niezaliczanej do użytkowej wynosi przeciętnie około 20%. Warto jednak zaznaczyć, że **brakuje jednoznacznych przepisów prawnych**, które narzucałyby stosowanie konkretnego przelicznika powierzchni użytkowej względem powierzchni całkowitej lub powierzchni zabudowy. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. 2022 poz. 1679), Polską Normą PN-ISO 9836:2015-12 (stosowaną przy obliczeniach powierzchni), powierzchnia użytkowa to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń użytkowych w budynku, mierzona po wewnętrznym obrysie ścian. Stosowanie wskaźnika 80% ma charakter pomocniczy i orientacyjny, i nie wynika wprost z żadnego obowiązującego aktu prawnego. Mimo że przyjęcie przelicznika 80% może w niektórych przypadkach prowadzić do niewielkiego przeszacowania powierzchni użytkowej, to jednocześnie w sposób istotny wpływa na zawyżenie wskaźnika intensywności zabudowy. Z planistycznego punktu widzenia, takie podejście umożliwia bardziej realne oszacowanie chłonności działki oraz potencjału inwestycyjnego terenu, szczególnie w analizach opartych na danych z mapy zasadniczej oraz BDOT. Co więcej przyjęcie wskaźnika 0,8 uznano za uzasadnione, ponieważ budynki mieszkalne zlokalizowane zarówno w strefach SJ jak i SW charakteryzują się przeciętnie 2–3 kondygnacjami, co powoduje, że utrata powierzchni użytkowej w stosunku do powierzchni całkowitej nie jest znacząca.

Obliczamy powierzchnię użytkową budynku (powierzchnia całkowita pomnożona przez 0,8): **777 235,5 m^2**

Obliczamy, ile osób zamieszkuje budynki mieszkalne znajdujące się w strefie (tj. powierzchnia użytkowa budynków podzielona przez średnią powierzchnię mieszkania / 1 osobę): **19 430,9 os.**

Obliczamy, ile osób zamieszkujących strefę SJ przypada na 1 ha: **42 os./ha**

Obliczenie Wkor dla strefy SW:

Powierzchnia terenów SW z wyłączeniem luk budowlanych oraz terenów niezabudowanych wynosi **1 114,8 ha**.

Średnia liczba kondygnacji (z tabeli atrybutów budynków mieszkalnych BDOT, EGiB na terenach SW): **2,9 kondygnacje**.

Suma powierzchni budynków mieszkalnych (z tabeli atrybutów budynków BDOT, EGiB na terenach SW): **1 605 417,0 m^2**.

W związku z faktem, iż wyznaczona zgodnie z wzorami prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Zabrze na jednego mieszkańca wynosi mniej niż 40 m^2 do obliczeń przyjęto, że prognozowana średnia powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę w gminie Zabrze wynosi **40,0 m^2** co jest zgodne z par. 3 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów tj. „*W przypadku, gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) wyznaczona zgodnie z ust. 3 lub 7 jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego mieszkańca lub brak jest danych udostępnionych przez statystykę publiczną umożliwiających wykonanie obliczeń zgodnie z wzorami, o których mowa w ust. 3, przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca*”.

Obliczamy sumę powierzchni kondygnacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej tj. powierzchnię całkowitą budynków (powierzchnia budynków mieszkalnych w strefie pomnożona przez ilość kondygnacji): **4 655 709,3 m^2**

Dla potrzeb szacunkowych przyjęto, że powierzchnia użytkowa budynku stanowi 80% jego powierzchni całkowitej. Przyjęty wskaźnik 0,8 (czyli 80%) uwzględnia rzeczywistą utratę powierzchni użytkowej wynikającą z obecności ścian konstrukcyjnych oraz innych elementów ograniczających efektywne wykorzystanie przestrzeni, takich jak szachty, kominy czy piony instalacyjne. W praktyce strata ta zwykle oscyluje w granicach 20%, w zależności od rodzaju zabudowy i standardu projektowego. Dla typowych budynków mieszkalnych – zarówno jednorodzinnych, jak i wielorodzinnych – przyjmuje się orientacyjnie, że powierzchnia użytkowa stanowi około 80% powierzchni całkowitej (lub powierzchni zabudowy). Oznacza to, że udział powierzchni niezaliczanej do użytkowej wynosi przeciętnie około 20%. Warto jednak zaznaczyć, że **brakuje jednoznacznych przepisów prawnych**, które narzucałyby stosowanie konkretnego przelicznika powierzchni użytkowej względem powierzchni całkowitej lub powierzchni zabudowy. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. 2022 poz. 1679), Polską Normą PN-ISO 9836:2015-12 (stosowaną przy obliczeniach powierzchni), powierzchnia użytkowa to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń użytkowych w budynku, mierzona po wewnętrznym obrysie ścian. Stosowanie wskaźnika 80% ma charakter pomocniczy i orientacyjny, i nie wynika wprost z żadnego obowiązującego aktu prawnego. Mimo że przyjęcie przelicznika 80% może w niektórych przypadkach prowadzić do niewielkiego przeszacowania powierzchni użytkowej, to jednocześnie w sposób istotny wpływa na zawyżenie wskaźnika intensywności zabudowy. Z planistycznego punktu widzenia, takie podejście umożliwia bardziej realne oszacowanie chłonności działki oraz potencjału inwestycyjnego terenu, szczególnie w analizach opartych na danych z mapy zasadniczej oraz BDOT. Co więcej przyjęcie wskaźnika 0,8 uznano za uzasadnione, ponieważ budynki mieszkalne zlokalizowane zarówno w strefach SJ jak i SW charakteryzują się przeciętnie 2–3 kondygnacjami, co powoduje, że utrata powierzchni użytkowej w stosunku do powierzchni całkowitej nie jest znacząca.

Obliczamy powierzchnię użytkową budynku (powierzchnia całkowita pomnożona przez 0,8): **3 724 567,4 m^2**

Obliczamy, ile osób zamieszkuje budynki mieszkalne znajdujące się w strefie (tj. powierzchnia użytkowa budynków podzielona przez średnią powierzchnię mieszkania / 1 osobę): **93 114,2 os.**

Obliczamy, ile osób zamieszkujących strefę SW przypada na 1 ha: **84 os./ha**

Tabela 24. Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie SJ - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną

Oznaczenie	Symbol	Maksymalna intensywność zabudowy (I)	Powierzchnia działek niezabudowanych (Pn) w tym powierzchnia luk w istniejącej zabudowie (Pu) wyrażona w m^2	Powierzchnia działek niezabudowanych (Pn) w tym powierzchnia luk w istniejącej zabudowie (Pu) wyrażona w ha	Wskaźnik prognozowany (Wprog)	Wskaźnik chłonności (Wkor)	Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie planistycznej (Ch)
1SJ	SJ	1,2	787,7478071	0,08	0,7	42	2,78
2SJ	SJ	1,2	19794,91445	1,98	0,7	42	69,84
3SJ	SJ	2,5	1470,378118	0,15	0,7	42	10,81
5SJ	SJ	1,2	41994,18404	4,20	0,7	42	148,16
6SJ	SJ	1,2	3665,93	0,37	0,7	42	12,93
7SJ	SJ	1,2	2789,735465	0,28	0,7	42	9,84
8SJ	SJ	1,2	104735,9581	10,47	0,7	42	369,51
9SJ	SJ	1,2	52212,57703	5,22	0,7	42	184,21
10SJ	SJ	1,2	89801,53163	8,98	0,7	42	316,82
11SJ	SJ	1,2	10021,051	1,00	0,7	42	35,35
12SJ	SJ	1,2	24154,86834	2,42	0,7	42	85,22
14SJ	SJ	0,8	15231,44245	1,52	0,7	42	35,82
15SJ	SJ	0,8	19548,44185	1,95	0,7	42	45,98
16SJ	SJ	0,8	40640,22428	4,06	0,7	42	95,59
18SJ	SJ	0,8	3239,65385	0,32	0,7	42	7,62
19SJ	SJ	0,8	4145,49705	0,41	0,7	42	9,75
20SJ	SJ	1	10475,62186	1,05	0,7	42	30,80
21SJ	SJ	1	7235,595296	0,72	0,7	42	21,27
23SJ	SJ	1	4843,686039	0,48	0,7	42	14,24
28SJ	SJ	1,2	32246,86435	3,22	0,7	42	113,77
30SJ	SJ	1,2	13598,2049	1,36	0,7	42	47,97
31SJ	SJ	1,2	15054,69865	1,51	0,7	42	53,11
33SJ	SJ	1,2	7331,871195	0,73	0,7	42	25,87
34SJ	SJ	1,2	1598,57665	0,16	0,7	42	5,64
39SJ	SJ	1,2	6876,15635	0,69	0,7	42	24,26
40SJ	SJ	1,2	7811,3951	0,78	0,7	42	27,56
41SJ	SJ	1,2	6333,40085	0,63	0,7	42	22,34
42SJ	SJ	1,2	2657,218695	0,27	0,7	42	9,37
45SJ	SJ	2,4	12911,4243	1,29	0,7	42	91,10
46SJ	SJ	1,2	9154,7776	0,92	0,7	42	32,30
47SJ	SJ	1,2	4997,5432	0,50	0,7	42	17,63
48SJ	SJ	1,2	15933,2485	1,59	0,7	42	56,21
49SJ	SJ	1,2	2337,792	0,23	0,7	42	8,25
50SJ	SJ	1,2	987,2013352	0,10	0,7	42	3,48
51SJ	SJ	1,2	18555,23616	1,86	0,7	42	65,46
52SJ	SJ	1,2	25047,2723	2,50	0,7	42	88,37
53SJ	SJ	1,2	13324,75235	1,33	0,7	42	47,01
54SJ	SJ	1,2	35914,0225	3,59	0,7	42	126,70
55SJ	SJ	1	394,3947	0,04	0,7	42	1,16
56SJ	SJ	1	19673,38944	1,97	0,7	42	57,84
57SJ	SJ	0,8	20218,62155	2,02	0,7	42	47,55
58SJ	SJ	0,8	1336,475749	0,13	0,7	42	3,14

60SJ	SJ	0,8	6053,51525	0,61	0,7	42	14,24
62SJ	SJ	0,8	16811,587	1,68	0,7	42	39,54
64SJ	SJ	0,8	1080,9197	0,11	0,7	42	2,54
67SJ	SJ	1,2	228843,6334	22,88	0,7	42	807,36
68SJ	SJ	0,8	12683,87094	1,27	0,7	42	29,83
69SJ	SJ	1	3435,31005	0,34	0,7	42	10,10
71SJ	SJ	1	946,8028	0,09	0,7	42	2,78
72SJ	SJ	1	2713,08655	0,27	0,7	42	7,98
73SJ	SJ	1	1636,3344	0,16	0,7	42	4,81
76SJ	SJ	1	322,0872	0,03	0,7	42	0,95
77SJ	SJ	1	2929,8094	0,29	0,7	42	8,61
78SJ	SJ	1	1932,627	0,19	0,7	42	5,68
80SJ	SJ	0,8	2261,2439	0,23	0,7	42	5,32
81SJ	SJ	1	9424,878597	0,94	0,7	42	27,71
82SJ	SJ	1	12158,424	1,22	0,7	42	35,75
83SJ	SJ	1	10741,81765	1,07	0,7	42	31,58
85SJ	SJ	0,8	16035,67003	1,60	0,7	42	37,72
86SJ	SJ	0,8	34468,79863	3,45	0,7	42	81,07
87SJ	SJ	1,2	71693,15509	7,17	0,7	42	252,93
88SJ	SJ	1,2	66933,90046	6,69	0,7	42	236,14
89SJ	SJ	0,8	4767,54675	0,48	0,7	42	11,21
91SJ	SJ	1	432863,6738	43,29	0,7	42	1272,62
92SJ	SJ	0,8	21721,5793	2,17	0,7	42	51,09
93SJ	SJ	1,2	1752,67365	0,18	0,7	42	6,18
98SJ	SJ	1	15132,27144	1,51	0,7	42	44,49
99SJ	SJ	1	33326,786	3,33	0,7	42	97,98
100SJ	SJ	1	9347,98995	0,93	0,7	42	27,48
103SJ	SJ	1	3244,937	0,32	0,7	42	9,54
104SJ	SJ	1	39972,5107	4,00	0,7	42	117,52
105SJ	SJ	1	56502,63295	5,65	0,7	42	166,12
106SJ	SJ	1	8420,7336	0,84	0,7	42	24,76
107SJ	SJ	1	81708,55666	8,17	0,7	42	240,22
108SJ	SJ	1	17539,43945	1,75	0,7	42	51,57
109SJ	SJ	1	19589,93023	1,96	0,7	42	57,59
110SJ	SJ	1	10126,4464	1,01	0,7	42	29,77
111SJ	SJ	1,2	26752,20218	2,68	0,7	42	94,38
112SJ	SJ	0,8	185950,5216	18,60	0,7	42	437,36
113SJ	SJ	0,8	351914,0033	35,19	0,7	42	827,70
114SJ	SJ	0,8	445125,3142	44,51	0,7	42	1046,93
115SJ	SJ	0,8	65097,03066	6,51	0,7	42	153,11
116SJ	SJ	0,8	7540,65035	0,75	0,7	42	17,74
117SJ	SJ	0,8	4735,23575	0,47	0,7	42	11,14
						SUMA	**8 921,79**

Tabela 25. Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie SW - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną.

Oznaczenie	Symbol	Maksymalna intensywność zabudowy (I)	Powierzchnia działek niezabudowanych (Pn) w tym powierzchnia luk w istniejącej zabudowie (Pu) wyrażona w m^2	Powierzchnia działek niezabudowanych (Pn) w tym powierzchnia luk w istniejącej zabudowie (Pu) wyrażona w ha	Wskaźnik prognozowany (Wprog)	Wskaźnik chłonności (Wkor)	Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie planistycznej (Ch)
1SW	SW	1,2	3192,493181	0,32	0,7	84	22,53
5SW	SW	2	1520,9828	0,15	0,7	84	17,89
7SW	SW	2	999,74315	0,10	0,7	84	11,76
8SW	SW	2	5053,474624	0,51	0,7	84	59,43
9SW	SW	2	4742,749608	0,47	0,7	84	55,77
10SW	SW	1,5	23467,004	2,35	0,7	84	206,98
14SW	SW	3	1208,165	0,12	0,7	84	21,31
16SW	SW	2	19213,3036	1,92	0,7	84	225,95
18SW	SW	2	11384,6552	1,14	0,7	84	133,88
23SW	SW	2	86028,20252	8,60	0,7	84	1011,69
28SW	SW	2,4	16742,5028	1,67	0,7	84	236,27
30SW	SW	1,5	47123,28081	4,71	0,7	84	415,63
31SW	SW	2,4	2251,28595	0,23	0,7	84	31,77
32SW	SW	2,4	966,6294557	0,10	0,7	84	13,64
37SW	SW	2,4	7005,3233	0,70	0,7	84	98,86
38SW	SW	2,4	1297,449213	0,13	0,7	84	18,31
43SW	SW	2,4	2344,3209	0,23	0,7	84	33,08
49SW	SW	2,2	15958,3152	1,60	0,7	84	206,44
50SW	SW	2,2	29133,5818	2,91	0,7	84	376,87
51SW	SW	1,8	10450,31503	1,05	0,7	84	110,61
52SW	SW	1,5	1622,928914	0,16	0,7	84	14,31
54SW	SW	1,5	1078,429452	0,11	0,7	84	9,51
55SW	SW	1,5	24015,8926	2,40	0,7	84	211,82
56SW	SW	1,5	106099,2485	10,61	0,7	84	935,80
57SW	SW	1,5	37710,30455	3,77	0,7	84	332,60
87SW	SW	3	1511,9636	0,15	0,7	84	26,67
107SW	SW	2	2147,9872	0,21	0,7	84	25,26
111SW	SW	3	2715,98565	0,27	0,7	84	47,91
112SW	SW	1,5	3099,72875	0,31	0,7	84	27,34
113SW	SW	1,5	2847,1899	0,28	0,7	84	25,11
114SW	SW	1,5	784,7762	0,08	0,7	84	6,92
120SW	SW	1,5	26142,82104	2,61	0,7	84	230,58
121SW	SW	1,5	7232,0927	0,72	0,7	84	63,79
127SW	SW	1,5	632,1168	0,06	0,7	84	5,58
128SW	SW	2	615,88575	0,06	0,7	84	7,24
132SW	SW	1,5	569,9243	0,06	0,7	84	5,03
134SW	SW	3	3847,79635	0,38	0,7	84	67,88
135SW	SW	1,5	8419,07855	0,84	0,7	84	74,26
137SW	SW	1,5	7245,412338	0,72	0,7	84	63,90
139SW	SW	2	1168,53625	0,12	0,7	84	13,74
140SW	SW	1,5	1094,7207	0,11	0,7	84	9,66
141SW	SW	1,5	8541,090224	0,85	0,7	84	75,33
142SW	SW	1,5	3302,81455	0,33	0,7	84	29,13

143SW	SW	1,5	2679,75425	0,27	0,7	84	23,64
144SW	SW	1,5	10986,83915	1,10	0,7	84	96,90
145SW	SW	1,5	4560,4244	0,46	0,7	84	40,22
146SW	SW	1,5	2455,6935	0,25	0,7	84	21,66
147SW	SW	1,5	6975,9829	0,70	0,7	84	61,53
148SW	SW	1,5	7,642853558	0,00	0,7	84	0,07
149SW	SW	1,5	12465,0213	1,25	0,7	84	109,94
150SW	SW	1,5	8582,552154	0,86	0,7	84	75,70
154SW	SW	1,5	4150,1803	0,42	0,7	84	36,60
155SW	SW	1,5	71480,92117	7,15	0,7	84	630,46
159SW	SW	3	19712,69115	1,97	0,7	84	347,73
160SW	SW	2,5	5142,234721	0,51	0,7	84	75,59
162SW	SW	2	1800,2524	0,18	0,7	84	21,17
164SW	SW	4	2504,1323	0,25	0,7	84	58,90
167SW	SW	2,5	2303,0289	0,23	0,7	84	33,85
168SW	SW	1,2	24705,24213	2,47	0,7	84	174,32
169SW	SW	2	3135,278	0,31	0,7	84	36,87
173SW	SW	2,5	24294,78904	2,43	0,7	84	357,13
174SW	SW	2,5	1767,8059	0,18	0,7	84	25,99
175SW	SW	3	3723,2449	0,37	0,7	84	65,68
183SW	SW	2	17707,8751	1,77	0,7	84	208,24
186SW	SW	2	3722,06045	0,37	0,7	84	43,77
187SW	SW	1,5	4732,07125	0,47	0,7	84	41,74
188SW	SW	2,5	4197,03495	0,42	0,7	84	61,70
191SW	SW	2	4470,461073	0,45	0,7	84	52,57
192SW	SW	2	70804,79767	7,08	0,7	84	832,66
198SW	SW	3,5	1187,536799	0,12	0,7	84	24,44
199SW	SW	1,5	848,2132	0,08	0,7	84	7,48
201SW	SW	2	2855,20595	0,29	0,7	84	33,58
202SW	SW	3,5	23598,38875	2,36	0,7	84	485,65
208SW	SW	1,2	1055,3323	0,11	0,7	84	7,45
211SW	SW	1,2	761,62435	0,08	0,7	84	5,37
212SW	SW	6	1175,78	0,12	0,7	84	41,48
214SW	SW	2	2028,8245	0,20	0,7	84	23,86
216SW	SW	3	1645,78235	0,16	0,7	84	29,03
217SW	SW	2	990,65005	0,10	0,7	84	11,65
221SW	SW	4	5483,71985	0,55	0,7	84	128,98
228SW	SW	1,5	1429,5481	0,14	0,7	84	12,61
229SW	SW	2	6833,8684	0,68	0,7	84	80,37
231SW	SW	2	4474,8689	0,45	0,7	84	52,62
233SW	SW	4	2068,612755	0,21	0,7	84	48,65
235SW	SW	2,5	1778,8558	0,18	0,7	84	26,15
239SW	SW	3,5	8060,582	0,81	0,7	84	165,89
244SW	SW	2	9675,117045	0,97	0,7	84	113,78
245SW	SW	2	4154,0834	0,42	0,7	84	48,85
246SW	SW	2	8669,523017	0,87	0,7	84	101,95
247SW	SW	2	3967,48895	0,40	0,7	84	46,66
248SW	SW	2	946,11645	0,09	0,7	84	11,13
251SW	SW	2,5	9872,996683	0,99	0,7	84	145,13
252SW	SW	2,5	7064,402943	0,71	0,7	84	103,85
254SW	SW	1,5	14620,76602	1,46	0,7	84	128,96
261SW	SW	2,5	1406,068	0,14	0,7	84	20,67

263SW	SW	2,5	8801,72716	0,88	0,7	84	129,39
267SW	SW	2	7186,477355	0,72	0,7	84	84,51
268SW	SW	2	12187,09825	1,22	0,7	84	143,32
269SW	SW	2	187384,7262	18,74	0,7	84	2203,64
271SW	SW	2	12635,27716	1,26	0,7	84	148,59
272SW	SW	2	5914,47197	0,59	0,7	84	69,55
274SW	SW	2	17289,95787	1,73	0,7	84	203,33
275SW	SW	2,5	7906,97134	0,79	0,7	84	116,23
276SW	SW	2	26927,0214	2,69	0,7	84	316,66
277SW	SW	2	997,17805	0,10	0,7	84	11,73
278SW	SW	2	6041,4637	0,60	0,7	84	71,05
280SW	SW	6	806,6046	0,08	0,7	84	28,46
281SW	SW	2	132317,7409	13,23	0,7	84	1556,06
282SW	SW	2	67341,34599	6,73	0,7	84	791,93
283SW	SW	2,5	26049,0515	2,60	0,7	84	382,92
284SW	SW	3	8382,85825	0,84	0,7	84	147,87
285SW	SW	2	912,73165	0,09	0,7	84	10,73
289SW	SW	3,5	1258,04935	0,13	0,7	84	25,89
290SW	SW	2,5	12705,5072	1,27	0,7	84	186,77
291SW	SW	2	1418,45565	0,14	0,7	84	16,68
293SW	SW	2	1491,982181	0,15	0,7	84	17,55
294SW	SW	2	72058,61941	7,21	0,7	84	847,41
302SW	SW	4	39867,11986	3,99	0,7	84	937,67
303SW	SW	2,5	2000,2553	0,20	0,7	84	29,40
304SW	SW	6	3554,539646	0,36	0,7	84	125,40
307SW	SW	1,5	21342,4057	2,13	0,7	84	188,24
308SW	SW	1,5	4485,40615	0,45	0,7	84	39,56
309SW	SW	1,5	909,7118	0,09	0,7	84	8,02
311SW	SW	1,5	2623,76237	0,26	0,7	84	23,14
313SW	SW	2	223952,6276	22,40	0,7	84	2633,68
314SW	SW	1,5	666,24015	0,07	0,7	84	5,88
320SW	SW	2	135127,2316	13,51	0,7	84	1589,10
321SW	SW	2	319945,8062	31,99	0,7	84	3762,56
322SW	SW	1,5	11204,69385	1,12	0,7	84	98,83
323SW	SW	2	46585,92792	4,66	0,7	84	547,85
324SW	SW	3	87624,58925	8,76	0,7	84	1545,70
325SW	SW	2	48376,87495	4,84	0,7	84	568,91
326SW	SW	4	23500,9439	2,35	0,7	84	552,74
327SW	SW	4	25960,29739	2,60	0,7	84	610,59
328SW	SW	1,5	5769,571403	0,58	0,7	84	50,89
						SUMA	**31 887,36**

Brak obliczeń chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie SZ – brak takich terenów.

Do wyliczenia chłonności wykorzystano wzór opisany w uzasadnieniu do rozporządzenia, powstały na bazie wzoru udostępnionego w początkowej fazie projektu rozporządzenia:

Ch = I * (Pn + Pu) * Wprog * Wkor

gdzie:

Ch – oznacza chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefie planistycznej

I – oznacza wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy określonej dla strefy planistycznej

Pn – oznacza powierzchnia terenów niezabudowanych w strefie planistycznej, wyrażona w hektarach

Pu – oznacza powierzchnia luk w istniejącej zabudowie w strefie planistycznej, wyrażona w hektarach

Wprog – oznacza wskaźnik prognozowanych proporcji między funkcją mieszkaniową a innymi funkcjami

Wkor – oznacza wskaźnik chłonności terenów zabudowanych w sposób najbardziej zbliżony do planowanego w strefie w zakresie rodzaju zabudowy.

Tabela 26. Zakres chłonności

Liczba mieszkańców, dla której należy przewidzieć nowe tereny mieszkaniowe z uwagi na procesy demograficzne i zmianę standardu mieszkaniowego (ZAP)	**33 134 os.**
Suma chłonności dla strefy SJ	8 921,79 os.
Suma chłonności dla strefy SW	31 887,36 os.
Suma chłonności dla stref SJ i SW (Σ)	**40 809,15 os.**

Zakres chłonności stref uwzględniający tereny niezabudowane, w tym luki w istniejącej zabudowie w analizowanych strefach planistycznych wyliczono ze wzoru:

$$\boldsymbol{Zakres\ chłonności} = \frac{\boldsymbol{\Sigma \times 100}}{\boldsymbol{ZAP}}$$

Podstawiając dane zamieszczone w tabeli powyżej (tab. 26.) do wyżej wskazanego wzoru otrzymano następujące równanie oraz wynik:

$$\boldsymbol{Zakres\ chłonności} = \frac{\boldsymbol{40\,809,15 \times 100}}{\boldsymbol{33134}} = \boldsymbol{123}\%$$

Podana wyżej wartość jest zaokrąglona do pełnej liczby całkowitej.
Zgodnie z art. 13d ust.2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) „suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być ***mniejsza niż 70% oraz większa niż 130%*** wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie". **Wobec czego wskazuje się, iż wyżej wymieniony warunek został spełniony i mieści się w wymaganym progu.**

2. Podsumowanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową

Otrzymana chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, w strefach, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt. 1-3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) wynosząca **123% mieści się w zakresie wartości procentowych określonych w przepisach ww. ustawy**. Powyższe obliczenia potwierdzają, że wyznaczone w planie ogólnym miasta Zabrze strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną nie naruszają zasad wyznaczania stref określonych w art.13d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.).

OPRACOWANIE.

Opracowanie wykonało:

Główny projektant:
- mgr inż. arch. Bożena Konieczny, będąca właścicielem Biura Koordynacji Przestrzennej Architekt Bożena Konieczny wraz z zespołem, uprawnienia urbanistyczne 1507 nadane przez Prezesa Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.

Projektanci: mgr inż. arch. Martyna Dulat, mgr Sylwia Poloczek, Mariusz Konieczny, mgr Natalia Kamińska-Durka, wraz z zespołem wspomagającym: dr Kinga Mazurek-Matuszewska doktor w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o ziemi i środowisku, geografia fizyczna, specjalista kształtowanie i ochrona środowiska, urbanista.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- OZS Obszar zabudowy śródmiejskiej
- OUZ Obszar uzupełnienia zabudowy
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawa geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

Strefy planistyczne:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
- strefa usługowa
- strefa handlu wielkopowierzchniowego
- strefa gospodarcza
- strefa produkcji rolniczej
- strefa infrastrukturalna
- strefa zieleni i rekreacji
- strefa cmentarzy
- strefa górnictwa
- strefa otwarta
- strefa komunikacyjna

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 1
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: IURO KOORDYNACJI PRZESTRZENI
MARZEC 2026 R.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- OUZ — Obszar uzupełnienia zabudowy
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawo geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 2
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: I U R O KOORDYNACJI PRZESTRZENNEJ
MARZEC 2026 R.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- OUZ — Obszar uzupełnienia zabudowy wyznaczony w sposób, o którym mowa w ust. 1. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy
- OUZ — Obszar uzupełnienia zabudowy ograniczony w sposób, o którym mowa w ust. 4. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy
- OUZ — Obszar uzupełnienia zabudowy rozszerzony w sposób, o którym mowa w ust. 5. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawo geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 3
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: I U R O KOORDYNACJI PRZESTRZENI
MARZEC 2026 R.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- OZS — Obszar zabudowy śródmiejskiej
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawo geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 4
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: I U R O KOORDYNACJI PRZESTRZENI W A R S Z T A T Y R A D O S Ł A W O W I C Z Y
MARZEC 2026 R.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- Tereny niezabudowane, w tym powierzchnia luk w istniejącej zabudowie w strefach, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 ustawy
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawo geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 5
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: I U R O KOORDYNACJI PRZESTRZENI W A R S Z T A T Y R A D O S Ł A W I E C K I
MARZEC 2026 R.

Uzasadnienie do Planu Ogólnego Miasta Zabrze zawierające prezentację graficzną danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

0 1 2 km

1:10 000

N

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy:

- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 - Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (PLH240003)

Pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy - Quercus robur (GID 111692)
- Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa) (GID 111693)
- Leszczyna turecka (Leszczyna drzewiasta) - Corylus colurna (GID 111694)
- Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum (GID 111695)
- Dąb szypułkowy - Quercus robur (GID 111696)
- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica (GID 111697)
- Jałowiec wirginijski - Juniperus virginiana (GID 111698)
- Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus (GID 111699)
- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica (GID 111700)
- Dąb szypułkowy - Quercus robur (GID 210532)
- Obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)
- Obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)
- Obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego
- Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego
- Wały przeciwpowodziowe
- Pasy o szerokości 50 m od stopy wału
- Strefy ochrony pośredniej ujęcia wody
- Teren ochrony bezpośredniej studni P-1 ujęcia Zabrze-Mikulczyce
- Teren ochrony bezpośredniej studni S-1 ujęcia Zabrze-Grzybowice
- Granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 - Zbiornik Bytom
- Granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 - Zbiornik Gliwice
- Granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 331 - Dolina Kopalna rzeki Górna Kłodnica
- Obszar ochronny GZWP nr 330 - B1
- Obszar ochronny GZWP nr 330 - B2

Tereny górnicze:

- Bielszowice (ID 2719) - węgle kamienne, GK/wk/PK/2143/97
- Bobrek - Miechowice 1 (ID 8874) - węgle kamienne, 1/2013
- Bobrek - Miechowice II (ID 140108) - węgle kamienne, 6/2019
- Gigant I (ID 4645) - węgle kamienne, 7/2008
- Makoszowy II (ID 5602) - węgle kamienne, BKk/PK/151/97
- Sośnica III (ID 9148) - metan podkładów węgli (MPW), węgle kamienne, BKk/PK/152/97

Obszary górnicze:

- Bobrek - Miechowice 1 (ID 9665) - węgle kamienne, 1/2013
- Bobrek - Miechowice II (ID 140107) - węgle kamienne, 6/2019
- Gigant I (ID 682) - węgle kamienne, 7/2008
- Sośnica III (ID 582) - metan podkładów węgli (MPW), węgle kamienne, VMC/758/77
- Zabrze I (ID 4469) - metan podkładów węgli (MPW), węgle kamienne, SVM-Pr/646/67-DG/MG/285/67

Udokumentowane złoża:

- Bobrek-Miechowice (ID 331) - węgle kamienne
- Bobrek-Miechowice 1 (ID 10526) - węgle kamienne
- Bobrek-Miechowice 2 (ID 19195) - węgle kamienne
- Jadwiga 2 (ID 8770) - węgle kamienne
- Makoszowy (ID 380) - węgle kamienne
- Pawłów (ID 2092) - surowce ilaste ceramiki budowlanej
- Pokój (ID 357) - węgle kamienne
- Sośnica (ID 338) - węgle kamienne
- Zabrze (ID 3053) - surowce ilaste ceramiki budowlanej
- Zabrze-Bielszowice (ID 381) - węgle kamienne
- Pomnik Historii
- Zabytki wpisane do rejestru
- Stanowiska archeologiczne
- Dobro kultury współczesnej
- Zabytki wpisane do GEZ
- Teren zamknięty kolejowy
- Strefy sanitarne cmentarzy
- Obszar rewitalizacji Centrum
- Obszar rewitalizacji Makoszowy
- Obszary zdegradowane
- Tereny zdegradowane - tereny poprzemysłowe
- Tereny zdegradowane - tereny pogórnicze
- Grunty rolne chronione klasy I-III
- Grunty leśne

Zakłady zwiększonego ryzyka:

- BOZZETTO POLSKA Sp. z o.o.
- Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW-BYTOM Sp. z o.o.

LEGENDA

- Obszar objęty planem ogólnym gminy
- OZS — Obszar zabudowy śródmiejskiej
- OUZ — Obszar uzupełnienia zabudowy
- Granice działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 z dnia 17 maja 1989 r. - prawo geodezyjne i kartograficzne
- Istniejąca zabudowa

Strefy planistyczne:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
- strefa usługowa
- strefa handlu wielkopowierzchniowego
- strefa gospodarcza
- strefa produkcji rolniczej
- strefa infrastrukturalna
- strefa zieleni i rekreacji
- strefa cmentarzy
- strefa górnictwa
- strefa otwarta
- strefa komunikacyjna

PLAN OGÓLNY MIASTA ZABRZE
UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO MIASTA ZABRZE ZAWIERAJĄCE PREZENTACJĘ GRAFICZNĄ DANYCH PRZESTRZENNYCH TWORZONYCH DLA PLANU OGÓLNEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 67A UST. 3 PKT 1 I UST. 3A PKT 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM
SKALA 1:10 000
RYSUNEK NR 6
UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH EPSG: 2177 - ETRF2000-PL/CS2000/21
WYKONAWCA: IURO KOORDYNACJI PRZESTRZENI
MARZEC 2026 R.